

פירוש לסה"ק ברית מנוחה

בשער הקודש

אוחילה לאל אחלה פניו, אשאלה ממנו מענה לשון,
אשר בקהל עם אשיר עוזו, אביעה רננות בעד מפעליו,
לאדם מערכי לב, ומח' מענה לשון,
ח' שפתי תפתח ופי יגיד תהילתך
יהיו לרצון אמרי פי, והגיון לבי לפניך ח' צורי וגואלי.

בראש הספר הקדוש והנורא ברית מנוחה, המגלה תורה שלמה, הוא שם הויה דבריאה, אשר סוד ספר הזה נמסר מפה אל פה לכל חכמי הדורות כמו שתראה בראשית הקדמת הספר, וכמו שרבינו האריז"ל גילה מפי אליהו תורה שלמה של שם הויה דאילות בכל פרטיו וגילגוליו, בה' פרלופים, וסדר הכוונת בו בפרטי פרטיהם לעלות אל הקודש לשרת לפני ה', כן ספר זה מגלה אותו גילוי בעולם הבריאה, איך שהכל מושג מעולם זה בכ"ו דרכים כמנין השם, ועיקרו בד' דרכים הראשונים הכוללים, אשר המה דרך החכמה, דרך האהבה, דרך השלום, ודרך היראה, והם מתחלקים כנגד שם הויה הקדוש, בחבת"ם, אשר נקראים ד' פינות המרכבה דבריאה, ואח"כ שאר הדרכים איך ספירות אלו מתאחדים עם עולמות התחתונים מטה מטה.

וע"ב נריך שמירה עלומה ולהתקדש ולהיטהר להעביר זהבים וללבוש לבנים בלימוד תורה זו אשר היא כולה אש להבה קודש קדשים, יען כי מהבריאה הוא עולה לא"ק, דעלם הבריאה הוא א"ק והטעם, להנה מבואר בע"ח (דף ל"ד) דהשם שבו היה השבירה שהוא הנקודות שמהם נעשה ב"ע, הוא שם דכ"ד עינין, ומלד שני מבואר, בדרושי עולם המלבוש דזה השם הכי גבוה שיש בעולם, שם הראשון שנאלל בתחילת התהוות העולם וגם בפע"ח בדרושי שמיני עזרת מגלה שבזמן היחוד הגדול נתגלה שם זה, והענין העמוק כיון דעקבי א"ק מלובשים בבי"ע כמבואר בע"ח (דף י"ז) כשמתקנים ב"ע בשלמות נהפך למדרגות א"ק, והשם הזה של כ"ד עינים הוא בסוד א"ק ובעולמות יותר עליונים בסוד מלבוש, וע"כ נקרא (בדף י"ג בע"ח) אדם דבריאה, משום שהוא בסוד הבריאה המתוקנת.

וע"ב אינו דומה קבלת האריז"ל שהוא באילות שלא יפול הנופל ממנו כי שם יס סולם עליה מדרגא לדרגא בעולם האילות, ואם עלה ונסתפג במאורות העליונים ותיקוני המידות, הרי טוב, ואם לאו לא עשה כלום, משא"כ בקבלה דבריאה שם יכולים להנזק, כמו שתראה הרבה פעמים בספר שיש להיזהר שלא ללאת מן הדרך וכדומה, כי הכל באש קודש בקולות וברקים כאשר כל האורות מתחרדים ומרעישים בקול שאונם אלו לקבל אלו מגדלים ומרוממים לאל מלך חי

וקים, ומי מנהגם ומוליקם, זה האדם המתקדש ומטהר ועושה עלמו מרכבה לשמות הקדושים והמלאכים שממונים עליהם ועולה בספירות אלו עד הגיעו לראש המלאכות בדביקות הכי גדול אני ואין, כי נתן הויה אלהינו כח ועוז בהצדיקים שבגלוי הם ינהגו העולם בסוד לדיק גוזר והקב"ה מקיים, אמנם וודאי דבהעלמה מנהיג השי"ת את העולם בכל פרט ופרט, (כאשר יתבאר באורך בהקדמת הספר).

וע"כ יק' לקשר כל דברי הקודש בספר הזה לדברי רבינו האריז"ל תרין רעין ללא מתפרשין ליחד חו"ב ואז ילך לבטח לדרכו בלי פגע, כי הנה כל גילוי הספר הזה הוא בסוד ברית מנוחה, והסוד שתורה דבריה הוא איך המשיג מרגיש את כל האורות והמאורות, בנר"ן שלו, ותורה לאילנות, הוא איך המשיג רואה בסוד החכמה כל המאורות, וכאן נתאחדים הראיה וההרגשה בסוד ברי"ת, יסוד אבא, מנוח"ה, יסוד אמא, בהתקשרות שניהם כמו שיבואר עוד בהקדמת הספר.

ובמקום נכבד תופס לעלמו דרך האהבה, דהיינו בינה דבריה בן נתגלה כל סדר העליה בעשר ספירות דבינה דבריה (כן הוא לש' רבינו הרמ"ק, ולש' ספר עבודת יוה"כ ועו"מ דיבר בעשר ספירות דע"ס דבריה וכו' יתבאר בתוך הספר) דעשר נקודות שקורא אותם גלגלים, יתרעם הגלגל ויתרעש הכסא להעמיד לקיים כל מאור ומאור במקומו ומעמדו, שסוד הבינה ההתלבשות בעובי בגלגל בללים זה לפני זה כאשר כל מאור התחתון תלוי בעליון ונכלל בו וכן כל שם הויה, דהיינו למשל שם הויה"ה דמלכות דבריה נכלל בשם הויה דיסוד דבריה וכן כולם עד כתר דבריה במאור וניקוד האחרון שכולל כולם, כאשר תחזנה עיניך מישרים, ורבינו האריז"ל גילה שצריך לכוון בעבודת יוה"כ פ' בעשר שמות הויה אלו בניקודם, וכמו שמתבאר כאן בתנועות וטעמיהם הנוראים בו הנאלץ זוכה להכלל במאילנו בדביקות נורא, (עי' בפע"ח שער יוה"כ פ' פרק ב', ובמסנת חסידים מסכת יומא פרק ז' משנה ב' וכן מהמקובל אלהי הרמ"ז הובא בספר טוב הארץ להר"ש שוה"כ הוא עלמות הבריה וכן בסידורי האריז"ל והרש"א).

נקדים לבאר על מחבר ספר הזה, כ' רבינו החיד"א בספרו שם הגדולים בערכו די' מיחסים אותו לרב חמאי גאון וי' מיחסים אותו לר' אברהם ב"ר יצחק מרימון הספרדי, ורבינו האריז"ל הקדוש כתב בהקדמתו לספר ע"ח וזלה"ק, ובענין ספרי הקבלה האמיתיים הנמצאים אמר לנו מורי זלה"ה כו', דספר "ברית מנוחה" הוא אמיתי וחברו חכם גדול בתורה ובחכמה, ונאמן רוח וכסה את דבריו בעומק, ונעשה עפ"י נשמת לדיק אחד קדמון שנגלה אליו אליהו ז"ל ולמדו עכ"ל. ורבינו האלוהי הרמ"ק ז"ל כתב בספרו פרדס רימונים שער הנקודות פרק א' וזלה"ק ועוד נביא ראיה מספר ברית מנוחה והוא ספר נחמד בביאור עשר נקודות משם בן ד', ומתוך דבריו נראה וודאי היותם דברי קבלה מפה אל פה, או מפי מלאך, שאינם דברים מושגים ברוב עיון או דקות השכל, אלא השגה נפלא קרוב אל רוח הקודש עכ"ל. וכן רוממנו מאד כל גדולי הדורות ולא בכדי אלא כמ"ס שנגלה גלוי גדול וחשוב, התורה דבריה.

אמנם ספר זה עומד לפון וחתום ורב בו הנסתר על הגלוי ולשונו הזהב מסתיר ומכסה אלפים, וע"כ קשה מאוד הלימוד בספר הזה, והגם שנמצאו לו כמה פירושים, שפתחו פתח רחב

להכנס בפתחו של היכל, הפירוש הראשון קדמון מכולם הוא מרבינו הרמ"ק, הפירוש שנדפס בספר כתבים חדשים לרמ"ו (בהוצאות מכון אהבת שלום) ושם הביאו פי' זה בשם רח"ו עיין שם בהקדמה, אך כבר הוכח מכ"מ שזה הפירוש מהרמ"ק ואפשר שהיה אלל הרמ"ו והגיה עליו כמה הגהות, ועיין בהקדמת ספר תורת נתן להגה"ח נתן לבי קעניג ז"ל על ערכי הרמ"ק שכתב להוכיח שהוא מהרמ"ק) ופירוש זה לקח את כל ספר ברית מנוחה וסידרו לפי סדר חדש, ובדרך קבלה מלמעלה למטה, כי כל ספר ברית מנוחה נכתב על דרך ההשגה ממטה למעלה כמו שנראה פעולה מדרגא לדרגא, והרמ"ק סדרו בסדר מסודר ממעלה למטה, (ובמק"א ביארנו שסדר הגילוי ממעלה למטה הו"ס מב"י וממטה למעלה הו"ס מב"ד, ואכמה"ל) ושם ביאר כל עולם הכסא דבריאה ושיעור קומתו של ד' פינות המרכבה ושמותיהם הקדושים היוצאים מהם, וביאר כל שמות המלאכים מה פעולה הם פועלים ומי ממונה עליהם ועל הכל ביאר העשר נקודות שבדרך האהבה, אמנם פירשן בקיטור גדול ובתמלית, וע"כ עכ"ז עדיין נשאר הספר נעלם וסתום.

ועוד פירוש נפלא ונורא בדרך השגה, לרבינו הר"ק תאומים, בעמח"ס אור התורה עה"ת, ושם ביאר כפי קבלתו ממאורי עולם תלמידי הבעש"ט זי"ע, וכפי שמעיד בעלמו שהופיע עליו רוח קודש ממרום ורוח המחבר ברית מנוחה לפרש ספר זה, ולשון כל ספרו הוא כלשון ברית מנוחה והוסיף מדיליה לפרש אנה ואנה, וכן הכנים כל הגילוי בלשון הזוה"ק (ח"ג ס"ו ע"ב) עי' בסוף ספרו, וסידר הליכות השם ונקודותיו בסדר נאה.

ובן ספר הקדוש דרך הקודש מהרמ"מ משקלאב זי"ל תלמיד הגר"א שכתב השגות וביאורים על ברית מנוחה (ונדפס בהוצאתו לפני מספר שנים) שגם הוא מבאר סודות נאים בזה הספר, ומאריך בגימטריאות נפלאות כדרכו בקודש. ואחר כל אלה עדיין נשאר הספר לפון ולריך ביאור רב כדי להעמידו בביאור הנכון שתהא יד החרד לדברי השם ממשיכה בו.

וע"כ כיושב בסתר לחלות פני מלך באתי לבאר ע"פ ספרים הקדושים הנ"ל, והחסר מהם, ע"פ רבינו האריז"ל מעט מן המעט לפתוח פתח לדורש ה' להכנס בהיכלו של מלך, כדי שכל אדם לעת מלא, ובפרט בעבודת יוהכ"פ יוכל לדבק עלמו בנוראות קדושת הבה"ג ולעשות כמעשי האורות ותיקונם כמו הבה"ג בעומדו לפני ולפנים בקודש הקדשים וכמו שמביא בספה"ק עבודת יוהכ"פ שכל לדיק ולדיק בכל הדורות יכול לעשות עבודת יוהכ"פ ממש, באלו השמות הקדושים.

ובאן יא להעתיק מה שכתב בספר בניקוד התשיעי (דף ע"ו) וז"ל: ואני אם הייתי בכאן עושה פירוש ענין המרכבה היית יודע שכל חכם ולדיק מישראל שהוא מרכבה בפני עלמו ושיש לו ארבע חיות סומכות למרכבה כמו שיש לכסא ושהעולמות ממנו תלויים, והאמת שהחכם שבישראל הוא הנקרא מרכבה בפני עלמו ועליה עומד כמו שיש בעליונה המפורשת במרכבת יחזקאל, עכ"ל. ועיין בספר עי"ה שכתב והבן החזיון הלז מי הוא התנא מחבר ספר זה, דהיינו שכל אחד שמתדבק במאורות אלו זוכה ומתקשר בנפשן בגילוי הזה ונעשה הוא עלמו המחבר ספר הזה שכולו גילוי ואור חדש, והבן.

וזאת למודעי כי מרוב דוחק הזמן עדיין לא נכתב רק מעט מן המעט וגם זה לא מוגה כדבעי וחסר הרבה, אך אם לא עכשיו אימתי, ואי"ה ילא במהדורה שניה בשלמות, ואדרבה מי שיתעורר לבו עי"ז לעיין עוד ולגלות לפוני הספר הזה הנה מה טוב, ונבאר בקלרה כמה נקודות שעמדו לנגד עינינו בעת הלימוד בספר הזה.

כל הספר מדבר בפנימיות הספירות, להיינו אם מדבר מחסד, הרבה פעמים הכוונה פנימיות חסד שהוא חכמה, או שמדבר מחכמה, היינו פנימיות חכמה שהוא מוח"ס, וכן אם מדבר מז"א כוונתו לשורש ז"א, שהוא בינה, ואם מדבר על נוק' מכיון על שורשה חכמה, וז"א שרש בינה בסוד כוון שמים בתבונה, ועיין שער הליקוטים פרשת בלק ד"ה אראנו ולא עתה, ועיין שער מאמרי רשב"י פר' תרומה כי עיקר חיי המלך מז"א ולא מחכמה עיי"ש ועוד הרבה מקומות ואי"ה יתבאר במק"א וע"כ שים לבד לזה שאומר הרבה פעמים בספר כאשר המאור נתגבר, היינו שעלה לפנימיותו, לפנימיות בספירה שבו מדבר.

ועוד לריך לדעת כיון שכל גילוי ספר זה בצריאה, הוא סוד הישגות דקדושה שכל ספירה בעת שבה זמן מלוכתה הרי הוא שמכסה את כל המאורות ולא נראה דבר מלבד אותה המאור, והוא סוד שנתבאר בפנים הספר שנתן השי"ת כח לתחתון לשלוט בגילוי, בסוד מי בראש, בן דוד בראש, להיינו ששם מ"ב עומד מעל שם ע"ב וכמו בק"ש מואהבת עד בשעריך שם מ"ב והוא ראשון, ומוהיה עד ושמחם שם ע"ב והוא השני, כי שם מ"ב בחי' בינה מנהיג בגילוי ושם ע"ב בחכמה מנהיג בהעלם.

עוד לריך לדעת, דכשעומד ביו"ד של השם ממשיך מוחין של נפש ורוח וכשעומד בה"א של השם ממשיך מוחין דנשמה, וכשעומד בוא"ו של השם ממשיך מוחין דחיה, וכשעומד בה"א אחרונה של השם ממשיך אורות של יחידה, והטעם, כי יש ערך הפכי בן אורות וכלים, להיינו כאשר יש רק היו"ד אין יכול להמשיך יותר מנ"ר, וכאשר מקבל גם ה"א מתחיל להמשיך נשמה, וכן כולם, ובעין זה תראה בכוונת מלך עוזר, שקודם ממשיך כתר דנוק' ואח"כ בסוד הדחיות ממשיך כל אחד למקומו, וע"כ בסדר העליה, בה"א אחרונה עולה עד מקום הגבוה ביותר.

ועוד לריך אתה לדעת, כי הנקודות הם מנהגים השם והם נקראים גלגלי המרכבה, והאדם המיוחד כשמקדש עצמו בסוד מרכבה למאורות הללו, הוא בעצמו פועל הפעולה הרוחניות והולך מעולם לעולם כסדר הניקוד, כמו שתראה שלא אמר מחבר הספר, לכוין באות יו"ד נקוד זה ובאות ה"א ניקוד אחר, אלא מקודם ביאר הפעולה של השם איך מהלכו בקודש, ואח"כ אמר זהו ניקוד פלוני וכו' משום שהמיוחד בכח פעולתו והליכתו בקודש בעולמות אלו מאליה את הניקוד שנתהוה מפעולתו, והבן היטב, ומכאן תבין עולם הגילוי בספר זה איך שנתן דרך נורא להדבק בעליונים, לידע סוד הכוונה האמיתית וכבש הדברים וחתמם.

עוד לריך אתה לדעת, כי המחבר בספר זה מפרש והולך, וחוזר חלילה, להיינו כיון שספר זה בסוד התבוננות ומדרך ההתבוננות ליקח דבר ולהביט עליו מזדדים שונים, כן פירש בדרך ההסתכלות בכמה פנים על אותה נקודה, וע"כ חוזר על עצמו כמה פעמים בביאור דבר אחד בכמה פנים.

עוד אתה לריך לדעת, כי בניקוד הג' שצספר זכר טעמים הראויים להקם, והם רביע על היו"ד, משהה בה כל מה שיוכל, אתנח באות ה' כי הוא רחמים, מאריך באות וא"ו, זקף באות המנוחה ה"א אחרונה, והנה בניקוד העשירי פי' דבניענוע אות יו"ד הולך ומביא לד' פינות המרכבה מזרח מערב לפון דרום, זה טעם הרביעי, בה"א מקרב כל המאורות אשה אל אחותה כי כן דרך הבינה לחבר, וז"ס אתנח, וא"ו אות הגבורה וכן בכל הספר עי' ברמ"ק דף ס' שהגבורות והדינין אינן מתגלים בבינה זולתם בלאהם לז"א שהוא סוד הגבורה העלומה והקשה ובערך שהגבורה מתגלה בוא"ו דו"ק, לכן נקרא אות זה אות הגבורה, וזוכרו במרו"ה שלא יתגברו הדינים, (ובעי"ה כתב טעם גרשים וזה מלשון המהירות, אמנם טעם מאריך הוא כד: () ובה"א אחרונה מתמתקים הגבורות ולכן הטעם זקף (ובעי"ה זקף קטן, ובהגהות ר"מ פאפירש בכת"י זקף גדול).

ובז' שמוע מהרמ"ק שלריך לכוון הטעמים בכל שם וסם, ומעי"ה לא משמע כן, ועי' בספר סולם העליה פרק שמיני בסופו שכתב שיגלגל הלירופים הלך ושוב כמו שהיה עושה הכה"ג בהזכרתו את השם המפורש ביום הכיפורים בלירופו וגילגולו שהיה מגלגל ומלרפו בשכלו ובמתשבתו ולשונו מבחון, ולא היה לריך לא לכתב ולא לקראו מע"ג ספר, והביא ג"כ כל סדר התנועות באותיות השם, וז"ל (דף ס"ה) ואחר ידיעת זה, דע שענין נענוע האות בנקודה בלב הפנימי ובאבר החיצוני הוא בזה האופן, הנה כשהיה מזכיר הכ"ג או שאר הנביאים הלדיקים המשתמשים בשמות הקדש או אתה הפועל תזכיר שם אות מהשם המנוקד בחול"ם, (יש לעיין אולי בהזכירו אדני"י יעשה בל"ת תנועת חול"ם אע"פ שאינו שיה לאות וכן בנו"ן תנועת שור"ק וז"ע), היה מכיון ומעורר לבך ושכלך הפנימי, ותנענע ראשך בליור הניקוד הזה בזה האופן, אל תטה ראשך לא לימין ולא לשמאל כלל, ולא למטה ולא למעלה, אבל ישר את ראשך בשיווי, כאלו הוא בקף מאזנים, בלורה שאתה מדבר עם אדם ארוך כמוך בשיווי פנים אל פנים, ואח"כ כאשר תמשך תנועת האות בהזכרה, תניע ראשך ללד מעלה כנגד השמים וסגור עיניך ופתח פיך ויאירו דברך ונקא גרוך מכל ליחה שלא תפסיק הליחה הזכרה האות מפיד, וכפי משך נשימתך תהיה התנועה למעלה בראשך עד שתפסוק הנשימה יחד עם תנועת ראשך, הרי לך שתנועות החול"ם הוא לנענע ראשך למעלה למעלה וכאלו אתה ממליך את בוראך למעלה למעלה על כל העליונים.

הקבוצ"ן הוא כעין קו ישר כאשר נקדו הסופר מהשמאל אל הימין, ולמטה מן הקו יש נקודה א', וכשתזכירהו באיזה אות, הפך ראשך תחלה ללד כתפך השמאלית ותוליא האות מפיד בניגון יפה ובקול נעים, והנע ראשך משמאלך אל ימינך באורך כלורת קו הישר כאשר נקדו המנקד, ואח"כ שיה והשך ראשך אל פני המזרח אשר לפניך אשר אתה מזכיר את השם כנגדו כי פניך אתה לריך שיהיו ללד המזרח, או ללד המקדש כדרך מי שמתפלל להשי"ת, והשתחוה למטה מעט בראשך, שזה הנענוע למטה הוא כנגד הנקודה שתחת הקו של הקמ"ץ הנז', והשלם התנועה הנז' בנשימה אחת כמו שזיתך לעיל, נמלא עכשיו שנענוע הקמ"ץ הוא מהשמאל אל הימין, ואח"כ חוזר הפנים לאמלעי ומשתחוה למטה כאלו אתה ממליך את קונך מן הלפון לדרום ובתחתונים.

הציר"י הוא ב' נקודות יושבות א' לימין וא' לשמאל, וכשתזכירהו באיזה אות התחל בהזכרת האות ונענע את ראשך מהימין אל השמאל, הפך מן הקו הישר של הקמ"ץ, כי הקמ"ץ הוא קמ"ץ גדול, והציר"י קמ"ץ קטן ונמצא כאלו אתה ממליך את השם מדרום עד לפון.

החיר"ק היא נקודה א' תחת האות כשתזכרהו באיזה אות, נענע ראשך למטה בצורת השתחוויה לפני הש"ת שאתה מדבר עמו אשר הוא עומד לפניך, הפך נקודת חולם, וכאלו אתה ממליכו בתחתונים. השור"ק מנקודה א' שבאמצע האות הנק' מל"א פו"ם, כשתזכרהו באיזה אות תקן ענמך ביושר מלפניך מהתחלת ענמך ביושר עד סיום משיכת לוארך לאחרך ביושר כל מה שתוכל, ואל תעלה ראשך ואל תורידה, ולא תטה לא לימין ולא לשמאל כי אם מלפניך לאחרך בקו דרך ישר כאלו אתה ממליך להש"ת ממזרח למערב.

במצא עתה כי בתנועות הנקודות הה' אלו המלכת את קונך ב' קלוות העולם מזרח, מערב, דרום, לפון, מעלה ומטה, מעלה ומטה בצורת או אי, פנים ואחור בצורת או, ימין ושמאל בצורת א' א, הפתח דינו כתנועתו כמו תנועת הקו הישר של הקמץ שהוא משמאל לימין, והשכ"א שהוא ב' נקודות זו על גב זו יס לו ב' מיני תנועות הנקודה העליונה דינה כחולם והתחתונה דינה כחיר"ק, והסגו"ל שהוא ב' נקודות יושבות א' לימין וא' לשמאל דינה כדין הצירי ממש מהימין לשמאל והנקודה הג' שתחתיה דינה כדין חיריק להשחיות למטה, והשורוק שהוא מג' נקודות זו על גב זו באלכסון דין תנועות הנקודה העליונה כדין חול"ם, והאמצעית כדין שור"ק מנקודת או שהוא פנים ואחור, והתחתונה דינה כחיריק אשר ביארנו תנועתם באר היטב.

זה כלל גדול יהיה בידך בתנועות הנקודות כדי שתזכור ולא תטעה, שצריך שתעשה הנענוע בנקודה כדרך שכתבה הסופר, כאשר ידוע שכו הקמ"ץ והפת"ח התחיל הסופר מהשמאל לימין, והציר"י ושני נקודות מהסגו"ל כתב הימנית תחלה ואחר כך הנקודה התחתונה למטה מהם, והשכ"א כתב ראשונה הנקודה העליונה ואחר כך התחתונה, והשור"ק מג' נקודות כתבם כסדרן, ראשונה הנקודה העליונה ואחריה התחתונה, עכ"ל ק.

יעזר נוסף לכל שם, כל שם מ"ב כלול בשם הוי"ה שבו אותיות, (והוא מכת"י ברית מנוחה שחסר לנו, וכאן מקום לציין כי ספר ברית מנוחה שלנו חסר הרבה ומשובש מאד, ופירשנו כל הפירוש לפי מה שיש לנו, ואי"ה עוד חזון למועד לחפש ספר מתוקן שיש בו הרבה הוספות, ולהדירו מחדש), והשם מ"ב מנוקד כהפסוק ויפן כה וכה וירא כי אין איש ויד את המצרי ויטמנהו בחול, והוא בן מ"ב אותיות ומורה שם מ"ב מנהיג בכל העשר נקודות בסוד הבריאה, ע"כ סידרנו כך בשם כמ"ש.

עוד צריך אתה לדעת, כי בבריאה שם מקום השרפים וג' ממונים על השרפים יש בבי"ע שלו, והם מרומזים בג' קולי היו"ד והם ג' המלאכים שמועאל, מטטרון ויהואל, הראשון בבריאה השני ביצירה השלישי בעשיה, והם כנגד ג' מקומות תבערה, מסה, קברות התאוה, ועי' ברמ"ק דף כ"ו שתבערה מקום הגבורות מקום היראה ונקרא אגלל סוד הגבורה, (והוא בבריאה) מסה, שם נתבחינים המאורות אם מתדבקים באמונה או הולכים לחילונים, והוא מקום הנסיון הגדול והוא שם יהדריאל אלהי ישראל (וכל מקום שכתב אלהי ישראל מורה על תוספת מעלה על מציאות שם

הפשוט) והשלישי קברות התאווה והוא מקום השמחה ונעלם מאוד וסם מתאווים לידע בעלם החכמה הנקרא חשבון (חשבון במלכות ושרפה בחכמה, ובאמת קברות התאווה, פעם כ' האריז"ל שהוא חכמה ופעם כ' שהוא בינה, עי' שער הליקוטים פר' עקב ובהגוב"י שם שהקשה כן וי"ל דכשהוא בעת המלחמה הרי הוא בינה וכשמנלחמים המלחמה בחי' חכמה, וכשנופלים ח"ו אז הוא בחי' מלכות), ובכללות הם כנגד ג' עיניים שאמר הבעש"ט הכנעה, הבדלה, המתקה, דקודם מכניעים הגבורות ואח"כ מבדילים בסוד מסה, ואח"כ נמתק בקברות התאווה, וג' מלאכים אלו הם סוד כל הספר בסוד זה שמ"י לעלם וזה זכרי לדר דר, ויתבאר בהקדמת הספר ענינו.

עוד לריך אתה לדעת, כי שם הוי"ה ההולך כאן הוא שם דכ"ד עיניים, כן הוא בסידורי האריז"ל ובסידור היר"א ובמקנת חסידים, ועי' בספר ברית מנוחה דף קכ"ה (הואלת מכון רמח"ל) והנה רבקה יולאת וכדה על שמה אלו כ"ד מעלות כמנין כ"ד ותד העינה האמת כי זה הוא המורה זה הוא יהו"ה האמין הקדוש והחזק ואלו הכ"ד מעלות כל אחד ואחד נמלא לו עינין באריכות, עכ"ל ואפשר שמכאן ילא להם זה, ופשוט כמ"ס דהוא שם הוי"ה בשבירה, ונתהפך לא"ק בסוד התיקון ומחילת העוונות הגמור שנטעה ביוהכ"פ ע"י העבודה.

עוד תראה מה שכתב בספר בדף ע"ד וז"ל: כל הדברים אשר ראית שפירשתי עד הנה אל תחשוב מתשבה בלבך שהם כפשוטו אלא על דרך אחר, שאם תעיין תבין חכמה ועוד תעיין בזה הניקוד הנעלם ותראה כי לא לחכמים חכמה ולא לנבונים בינה, והואיל ושלמה המלך ע"ה היה רואה ברוב חכמתו הניקוד שם יהוה ומרוב חכמתו השביע ברוח הקודש לכל זרע הקודש לבד יעמיקו בה עד שירחם הקב"ה על עמו ונחלתו ויפתח להם שערי אורה, ועתה כמו שאמרתי התחילו השערים לפתוח של חכמה, לכן תהיה מעיין ותשיג שכל וחכמה גדולה מאוד.

עוד הרבה יש להאריך ואין עתונו בידנו עתה, ויתן האל הרחמן כח בנו להמשיך לכתוב ספר הקדוש הזה, כללו של דבר, כל הרוץ את השם יבא ויטול בקדושה יתירה ובכבוד ראש, ומקודם ילמד בספר הקדוש עלמו ברית מנוחה, ובפירושים של הרמ"ק והעי"ה, ורק אח"כ יעיין בחיבור זה כי הרבה מדבריהם לא נתפרשו כאן מאחר שספרים אלו ביד כל אדם, וא"ל לחזור עליהם בשנית.

אחר כלותו כל אלה מהר וקידש ידיו ורגליו ופשט בגדי זהב וירד וטבל עלה ונסתפג הביאו לו בגדי לבן לבש וקידש ידיו ורגליו נכנס לבית קדשי הקדשים לעבוד עבודתו הקדושה והנוראה, איך היה מפשיט עלמו מכל מעט גיפוס ועולה מעלה בשרשי המאורות העליונים מהם משתרגים הענפים המוליאים ומורקים השפע לעולם, וחיבר וקשר המאורות לאחד לחברם וליחד לאל חי מלך ונורא עד ראש המליאות, בדביקות נורא ביחוד אני ואין, (דכמו שגודע מהרש"ס, נה"פ דף ל"ח ע"ב) שאז מיחדים נקודה ד' ונקודה ה', שמרוב עולם היסוד אפשר לרדת אפי' לנוק' תחתון נקודה ה' וכבר נתבאר באורך בים החכמה תשס"א).

אשרי עין ראתה כל אלה ובכן כמו ששמעת לתפילת כה"ג בהיכל כמו כן מפינו תשמע ותושיע יהי רצון מלפניך ה' אלוהינו ואלהי אבותינו, שתהא השנה הזאת הבאה עלינו ועל כל עמך

שם

ים

ברית מנוחה

החכמה

בית ישראל בכל מקום שהם שנת אורה, שנת ברכה, שנת גילה, שנת לינה, שנת הוד, שנת וועד טוב, שנת זמרה, שנת חדוה, שנת טובה, שנת טלולה וגשומה, אם שחונה, שנת ישועה, שנת כלכלה, שנת לימוד, שנת מנוחה, שנת נחמה, שנת שקון, שנת עלבון, שנת פדות, שנת להלה, שנת קוממיות, שנת קיבוץ גליות, שנת קיבול תפילות, שנת רצון, שנת שלום, שנת שבע, שנה שתליכנו בה קוממיות לארצינו, שנה שתדבר בה עמים תחתינו, שנה שתכחינו לחיים טובים, שנה שלא יאטרכו עמך בית ישראל זה לזה ולא לעם אחר, שנה שתעלור המגיפה והמשחית מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל, שנה שלא תפיל אשה פרי בטנה, אכי"ר.

ובכן מזה נהדר היה כהן גדול בצאתו מן הקודש בשלום בלי פגע,
ויז"ט היה עושה בצאתו בשלום מן הקודש,
אשרי העם שכבה לו אשרי העם שהזי"ה אלהיו.

ספר ברית מנוחה

הקדמה

צריך כל איש לנהוג עצמו שישימש בזה השם (נ"א הספר) ביראת חטא ובענוה, הראשונה אהבה, השנייה פעולות החמדה, השלישית היראה,

פירוש

גם מבואר בעמק המלך (סער הכריאה) ומהרמ"ק (בתחילת פירושן לז"מ) וכן מהגר"א ובעו"מ דכל כוונות ספר זה לבאר ע"ס דבריאה, והכוונה בזה דע"ס דאזילות הס מופשטים לגמרי בסוד חכמה בחינות ביטול וא"א לדבר שם הרגשים כי"ד הם מורגשים במציאות, שזה סוד הבינה שהיא מציאות יס, ובע"ס דבריאה שם המשגיג מרגיש השגותיו, והם בכללות כ"ו מיני הרגשים סוד שם הוי"ה, ויותר בכללות עשר בסוד הע"ס, ובכללי כללות ארבע בסוד ד' אותיות השם, וכ"ז ע"י התבוננות ודביקות בד' נוקבין.

באן מתחיל עלם הספר. הראשונה אהבה השנייה פעולות החמדה השלישית היראה. פירוש, דבר ראשון שצריך האדם להתבונן, הוא באהבת הש"ת, שהוא ה' ראשונה של שם הויה הנקראת דרך אהבה, ואח"כ צריך האדם להתבונן בפעולות החמדה, והוא ב' של שם הויה כאשר מתבאר לקמן (בדרך הג') מיני פעולות שו' של שם הויה פועל, ואח"כ צריך להתבונן ביראת ה', הוא ה' אחרונה של השם כמבואר להלן (בדרך ה').

והביאור בכל זה יתבאר מהרמ"ק שסידר השם הויה, באופן שהי' נעלם,

צריך כל איש לנהוג עצמו שישימש בזה השם (נ"א הספר) ביראת חטא ובענוה. כי אין ללמוד ספר זה כפשוטו אלא על דרך השגות המדריגות שנקמתן תהא מטיילת במדריגות הרוחניים ובעולמות העליונים, והדרך לזה ע"י התקשרות לב' נוקבין רחל ולאה בסוד בואת יבוא אהרן אל הקודש, "בואת" שהיא השכינה הקדושה, "יבוא אהרן" עובד ה', "אל הקודש" הוא חכמה, הראיה הרוחנית העליונה.

ואיתא בע"ח (סער לאה ורחל פ"ג) דרחל נקראת יראה, ולאה נקראת ענוה, בסוד הפסוק עקב ענוה יראת ה', היינו דעקביים של לאה המה בראש רחל הנקראת יראת ה', וכאשר תזכה לשלימות השכינה ביראה וענוה שהם פנימיות השכינה בחי' לאה, ובחי'לוניות השכינה בחי' רחל, כמבואר בהגר"א (בליקוט ריש פירושן לספרא דלניעותא ובספר יהל אור דף ט"ז ע"ב) שמפרש שהם ז' שנוקבא. ועי' בכללי רמח"ל (ח"א דף כ"ה ע"ב) שמפרש ע"ד פנימיות וחי'לוניות.

ואז יהי' לימודך בגדר שימוש ותוכל לעלות בסולם העליה לקשר המאורות וליחדם כמ"ש.

ואשרי אדם שחננו בוראו שכל ודעה להבין סוד השם הגדול הזה
שכל החכמים אנשי השם אשר האירו תורתנו שמשו בו בזה השם
הגדול, והיו מוסרין אותו זה לזה חדר בחדר בסוד גדול ובכוונה
שלימה פה אל פה,

פירוש

שנקרא אשתי, שמהלך חו"ב הנקראים ח"ן
חכמה וי' שט"ז ואלהם שזכה למדריגות אלו
נקרא שחננו "בוראו" בסוד אדם שזכה לספירות
אלו דבריהם "ושכל ודעה" שכל התקשרות חו"ב
הוא בסוד הדעת ועי"ז עולים לכתר בתכלית
היחוד, שז"ס כל הספר.

להבין סוד שם הגדול הזה. שהוא יהו"ה
שם הוי"ה דבריהם.

שכל החכמים אנשי השם אשר האירו
תורתנו. בסוד הראיה האמיתית
שהוא ברית מנוחה.

שמשו בו בזה השם הגדול והיו
מוסרין אותו זה לזה חדר
בחדר. לאין לגלות סודות התורה אלא כל
הגילוי הוא רק בו"ק, והג"ר של הסוד נשאר
נסתר וליבא לפומא לא גלי, וז"ס חדר שהוא
ו"ק, שחדר יס לו ו' זויות וחדר בחדר היינו ו"ק
ו"ק.

בסוד גדול ובכוונה שלימה פה אל
פה. שז"ל להשיג סודות אלו רק
בהשתוות התלמיד לרבי בשלימות עד שהפה של
זה נעשה פה של זה וע"כ לא אמר פה לאוזן
וכדו' אלא שיהיו ב' פיותיהם שוים בדרגא ואז
ישיג על נכון הסוד (ועיין בזה פרי חכם ח"ד
אגרות בסופו).

בח' חכמה וכתר, ואנ"פ שבו תלוי הכל הוא
נעלם, ומתגלה ע"י שאר האותיות הוי"ה,
וממילא כשמתבונן באהבה שהוא ה' ראשונה
של שם הויה והיראה שהוא ה' אחרונה של
שם הויה נכלל בזה גם ה' ראשונה של שם
הויה שהו"ס החכמה והכתר, וענין שם הויה
זו הוא שם הויה של כללות עולם הבריאה,
שהי' כתר וחכמה דבריהם, וה' הראשונה
בח' שם אהיה והו"ס ע"ס של קומת הכסא
דבריהם שהוא בינה דבריהם, והו"ס
המרכזה העליונה והוא שם הויה שהוא ז"ל
דבריהם, וה' תתאה הו"ס המרכזה התחתונה
והוא שם אדני שהוא מלכות דבריהם.
והמתבודד לריך להתבודד בראשונה ב'
שהוא דרך האהבה שהוא בינה דבריהם
ויתבאר לקמן בדרך הב' דרך האהבה שיש
התבוננות של עשר נקודות של אהבת ה'
שהוא יולא מבינה דבריהם, ולאחר גמר
התבוננות הזה יכול להגיע לדרך הג' בספר
הזה שנקרא דרך השלום והוא בז"ל דבריהם
ואח"כ יבוא לדרך הד' דרך היראה שהוא
מלכות דבריהם ושם אדני מרכזה תחתונה,
ודרך כל אלו הג' דרכים יכול להבין הדרך
הנעלם הראשון של ספר זו דרך החכמה
שהוא חכמה דבריהם.

ואשרי אדם שחננו בוראו שכל ודעה.
אשתי האדם שזכה למדריגת הכתר

ואלה שמות ראשי הדורות שבשם הזה היו משתמשים וכאשר תראה גדולת האנשים ההם וכיצד היו פועלים בכבוד ראש לדברים הצריכים. הראשון שמש בו אדם ימים רבים לדעת חכמה ושכל,

פירוש

רבינו האריז"ל וגילה ע"י אליהו ז"ל קלא זז ממנו וגילה ספר עץ חיים, והוא עה"ת שבתוך הגן אשר יאכל ממנו אדה"ר היה אוכל וחי לעולם וכו', וע"י יהיה מאליל ובורא יולר ועוסה עולמות עליונים ותחתונים כמ"ס הזוה"ק על פסוק ואשים דברי צפיד כלל ידי כסיתך, לנטוע שמים וליסוד ארץ כמ"ס הזוה"ק (בראשית דף ד') והוא אילן גי' הוי"ה אדני"י אשר היה אומן לפני השי"ת להאליל ולברוא וליאור ולעשות בעולמות עליונים ותחתונים דהיינו עיגולים ויושר של כל העולמות כמ"ס אדונינו האלוהי השמ"ס ילא על הארץ ז"ל בע"ח דפוס חדש ירושלים (תחילת ענף ד' דף י"ג בהגוב"י אות ד') וז"ל אומן מופלא רקס ולייר ליורין בהיכלא דא"ק לכל הקדומים לאית אדם ואית אדם והגיהו השמ"ס נ.ב. גימטריא של אמו"ן, מ"ה וב"ן בסוד היושר והעגולים וג' אומן כתיב בריש מדרש רבה דרומזים לעס"מ, שכולס יג בחי' זו ואית דאמרי אף אומן רבתי סוד ב"ן עי' בערכי הכינויים עכ"ל.

והוא רמז גי' אליהו (היינו שם ב"ן) כי זה השער ללדיקים יבאו בו וכל מי שאוהב החיים האמת והשלום יכנס בפתח זה ובוודאי ימצא לאליהו כי הוא נותן לו מתנה זו כמ"ס הנה נותן לו את בריתי שלום והיתה לו ולזרעו אחריו "ברית", כמ"ס הכתוב "בריתי" היתה אתו

ואלה שמות ראשי הדורות שבשם הזה היו משתמשים וכאשר תראה גדולת האנשים ההם, וכיצד היו פועלים בכבוד ראש לדברים הצריכים. הראשון שמש בו אדם ימים רבים לדעת חכמה ושכל. ועי' בהקדמת ספר מעיל קודש ובגדי ישע מהרה"ק ר' אהרן פרירא זי"ע שכתב סוד ספר שמסר הקב"ה לאדה"ר מרומז בפסוק ואני נתתי לך שכם אחר על אחיך, דיעקב אבינו קבלו ומסרו ליוסף בסוד והנה נתתי לך שכם אחד שמסר לו שם המפורש שהוא ספר הנזכר ושכם נוטריקון כת"ר ש"ס, ושם בגי' ספ"ר והוא מסרו ללוי ולוי לקהת ולעמרם ולמשה ואהרן ולפנחס הוא אליהו ז"ל ועדיין הוא קיים לעד ולעולם כמ"ס כ"ז ברמב"ם בהקדמתו, וכן בתחילת ספר ברית מנוחה, ואליהו הנביא ז"ל טוב עין הוא יבורך מוסר אותו לכל המקובלים האלוקים הראשונים והאחרונים.

ועי' ספר זה נתחכם רש"י ז"ל לגלות כל זיה"ק והתיקונים וכל רזין וסודות יתברך עד אין סוף וקץ כמ"ס בתיקונים ורשות אתיהיב לאליהו ז"ל וכל ספירות וכל מלאכים וכל נשמות הלדיקים שיגלו לרש"י כל מה שיראה כבן חורין כבן מלך שיש לו רשות לחפש ולגלות כפי רצונו כל גנאי המלך אביו ואין מוחה בידו ואחריו קס

ומסדרו לשות. ושת עשה עליו ספרים לאין חקר לרוב חכמתו וסדר כל סדורי המרכבה על תבונת השם הזה.

פירוש

לא היה להם מתקלא הראוי, דקין פגם צבינה
בסוד הרציחה קו שמאל, והבל פגם בחכמה
שהליץ בשכינה (ועיין בע"ח שער י"ט פ"ז ושער
ט"ל פי"ג ושער ל"ד פ"ג, שעה"כ דרושי סוכות דרוש
ט' עמוד ק"ח ושער הפסוקים בראשית דף י"ב
ושעה"מ פר' שופטים) ושת כלול משניהם בחי'
משה.

ושת עשה עליו ספרים רבים לאין חקר
לרוב חכמתו וסדר כל סדורי
המרכבה על תבונת השם הזה. עי'
בספר ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ל"ב, שהקשה המגיד
מטרובינע היכן נעלמו כל הספרים של חנוך
ושת וז"ל הוא טובה לעולם מה שנעלם ונשרף
תורות וספרים הללו, כי גם יס כמה ספרים
שכבר נעשו ספרים ונמחו ונאבדו מן העולם כי
בוודאי הליקוים הגדולים הקדמונים התנאים
ואמוראים וכיוצא בהם, עשו ספרים הרבה אך
נאבדו אך הוא טובה לעולם כי אם לא היה זאת
לא היה אפשר לנו כלל להתקרב להשם יתברך
כי יס הרבה ספרי מינים שאם היו ח"ו
מתפשטין בעולם לא היה אפשר כלל להתקרב
להשם יתברך, כי ירבעם בן נבט שעשה שני
עגלי זהב ואמר אלה אלוהיך ישראל וכו' והטעה
כל ישראל אחריהם היעלה על הדעת שהטעה
עם רב בשטות כזה לעבוד עגלים, אך בוודאי
היה זה חכמות גדולות מאוד מאוד של
אפיקורסות ואם היה ח"ו ח"ו רח"ל, נמצא עתה
דף אחד מספרים הללו ח"ו, היו מתרחקין מאוד
מהש"ת, ובשביל זה הוא טובה מה שנתעלמו

החיים והשלום וכל מי שאוהב את האמת יהיה
חי וקיים לעולם שנאמר וה' אלוקים אמת
אלוקים חיים ומלך עולם, כמ"ס בש"ס על עיר
ששמה קושטא ועי"ז זכה אליהו ז"ל להיות חי
וקים לעולם.

ובין כל מי שאוהב החכמה הזאת נעמי של עץ
החיים שנקרא חכמת האמת כיון שמגלה
האמיתיות של טעמי התורה והמלות מה שאין
זולתו טעם אמת ושלום, וכו' (עי"ס מה שהאריך
פס בזה).

ובורות דבריו הקדושים יובן ע"פ מה שהאריך
בספרו השני בגדי קודש אשר לאהרן,
בדף ל"ג עי' היטב פס, ותבין איך ממ"ה וב"ן
שהם גוף ונשמה אפשר להבין כל המדריגות
שהאדם מרכבה לאדם העליון ובו מתלבשים כל
הבחינות שלמעלה ממנו עד כתר דא"ק עם כל
האורות ונרנח"י שלמעלה ממנו, והוא סולם
מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה וכמ"ס רז"ל
האבות הן הן המרכבה (כמבואר בנה"ש דף ל"ד
ע"ב ודף ט' ע"ב), ודי בזה והוא רחום יכפר
עוון.

ובזה מובן מש"כ כאן בספר שאדם הראשון
סימך בזה הספר שזכה להתבונן בהשגות
אלהות, דהם עגולים ויושר עד שהשיג סוד ספר
זה כל סודות התורה.

ומסדרו לשות. וקין והבל לא קבלו את השם
שידוע סודם בינה וחכמה והטעם כי

ושת מסרו לאנוש, ויצא מן הדרך והטעה את בני דורו. ומשם החלו אנשי דור המבול לצאת מן הדרך ולהתפשט בזנות מפני שהיו רואים הרכבת הכוחות ברוב התאוה, ואומרים כך כמו שאלו מתאווים להרכיב אלו באלו כך נעשה אנחנו. ואנוש מסרו לירד ונתחכם בו מאד. וירד מסרו למתושלח, וחנוך אביו של מתושלח לא רצה למוסרו לו מפני שהיה מתיירא שיוציאוהו לכף חובה.

פירוש

ואומרים כך כמו שאלו מתאווים להרכיבם אלו באלו כך נעשה אנחנו. ובהמשך הספר הזהיר כמה פעמים בזה השם "אזבוגה" (שהוא גם שם הזיווג כנודע מרבינו האריז"ל) שגפלו בו וינאלו מהדרך ואין כאן המקום להאריך בזה וד"ל.

ואנוש מסרו לירד ונתחכם בו מאד. וא"ת איך קיבל מא' שילא מן הדרך ולפי הרמ"ע מפאנו לעיל שהיה בחטא רק שמונה שנים ואח"כ חזר בו, יובן.

וירד מסרו למתושלח. מבואר בגילגולי נשמות להרמ"ע מפאנו (סימן מ' אות ט') שרבינו הקדוש היה גילגול של מקותלח כי הוא היה שונה ת"ר סדרי משנה עי' ילקוט שמעוני בראשית מ"ב (אללינו הגי' שהי' שונה ט' מאות סדרי משנה) ורבי כתב ששה סדרי משנה כל סדר כלול ממאה, ומכאן שהיה שורש התורה, ומקובל מספר זה.

וחנוך אביו של מתושלח לא רצה למוסרו לו מפני שהיה מתיירא שיוציאוהו לכף חובה. וקשה מעט כי לא נאמר שחנוך קיבל השם, ושם

הספרים הקדושים הנ"ל ועיין עוד שם באורך ביאורים ע"ז.

ושת מסרו לאנוש ויצא מן הדרך והטעה את בני דורו. שענין ספר זה כולל כל חכמת הקבלה שהוא יחודא עילאה ותתאה ואנוש הטעה את בני דורו, שהסביר יחודא עילאה שכולל כל הפכיים בסוד שם "אזבוגה", (המבואר לקמן בדרך ב' ניקוד א' זה' אחרונה שבס' ובעוד מקומות שהאריך) שיכולים לטעות בשם זו ובאנוש כתיב א"ז הוחל לקרא בשם ה', ועי' במאמר הנפץ להרמ"ע מפאנו פרק ב' שמונה שנים טעה בזה כמנין א"ז והוליא שם ה' לחול רח"ל וטעה בזה מאוד. ועיי"ש מה נעשה ע"י פגם זה ועד היכן מגיע.

ומשם החלו אנשי דור המבול לצאת מן הדרך ולהתפשט בזנות מפני שהיו רואים הרכבת הכוחות ברוב התאוה. שבאלילות יש יחודים שבעולמות התחתונים משתלשל בזה איסורי כריתות ומרוב שגכנסו ביחודא עילאה חשבו לעשות כמעט האורות ותיקונם למטה בעולמות ביי"ע ואבדו המתקלל ביחודא תתאה.

ומתושלח מסרו ללמך ולמך לנח. ונח לשם בנו, ושם קבע עליו מדרשות והוציא החכמה לאורה והחזיר רבים לאמונה הטובה ומלך בכל נשיאי הארץ וכל נשיאי העמים היו מגישים (נ"א מביטים) אל שולחנו. ושם מסרו לעבר בנו. ועבר מסרו לאברהם ואברהם הוסיף בו חכמה ודעה ומסרו לבנו ליצחק ויצחק מסרו ליעקב. ויעקב מסרו לבניו, וללוי העיקר נתן, ולוי מסרו לעמרם ועמרם מסרו למשה ומשה עלה בו למעלה שעלה לחכמה נפלאה מאד. ומשה מסרו לאהרן ואהרן לנרב ואביהוא בניו והעמיקו לידע הדבר ונענשו כמו שמורה בתורה. ונשארה הקבלה ביד פנחס וזה העמיק לדעת מכל אשר היו לפניו,

פירוש

ועמרם מסרו למשה ומשה עלה בו למעלה שעלה לחכמה נפלאה מאוד. ומשה מסרו לאהרן ואהרן לנרב ואביהוא בניו והעמיקו לידע הדבר ונענשו כמו שמורה בתורה. וטעותם מבואר ב'אוח'ק" (פפרקת אחרי) וכן ברבינו האריז"ל (ספר הגילגולים פרק ל"ו ובלקו"ת ויקרא) שהגבירו הבינה משום ששתי יין נכנסו ועומק גדול יש בזה ויבואר במקום אחר אי"ה.

ונשארה הקבלה ביד פנחס וזה העמיק לדעת מכל אשר היו לפניו. פנחס זה אליהו דהיינו שם ב"ן של הדכורא שנקנס בנזקבא כמבואר ב'שהע"כ (דכ"ז ק"ף דרוש א' ועוד מקומות) שהוא בחי' ההשתוקקות של הנוק' שורש של המ"ן שלה והנוק' בחי' הרגשים והשתוקקות שלה לאור החכמה בחי' הראיה וממילא דיקא אליהו יש לו

הרבה קיבלו אך לא היו ממוסרי השם מפה לפה לדורות הבאים משום כך לא נזכרו.

ומתושלח מסרו ללמך ולמך לנח. ונח לשם בנו ושם קבע עליו מדרשות והוציא החכמה לאורה והחזיר רבים לאמונה הטובה ומלך בכל נשיאי הארץ וכל נשיאי העמים היו מגישים (נ"א מביטים) אל שולחנו. ושם מסרו לעבר בנו ועבר מסרו לאברהם ואברהם הוסיף בו חכמה ודעה ומסרו לבנו ליצחק ויצחק מסרו ליעקב ויעקב מסרו לבניו. בספר מעיל קודש לעיל הביא שיעקב מסרו ליוסף ויוסף ללוי.

וללוי העיקר נתן ולוי מסרו לעמרם. בספר מעיל קודש הנ"ל כתב לקהת ועמרם.

ופנחס מסרו ליהושע ואע"פ שיהושע למד ממשה מזה לקח הסוד הגדול הזה. ויהושע מסרו לכלב. וכלב מסרו לעתניאל בן אחיו והוא נתגבר מאד וזהו שכתוב וילכדה עתניאל בן קנז. ועתניאל מסרו לאהוד. ואהוד לבניו

פירוש

נשמות רחל לריכים לקבלם דרך האור של ז"א שהוא בחי' דכורא ויך לו אור הבינה בסוד כונן שמים בתבונה שנקנס בתוך רחל להיינו שם הב"ן שנמצאת בתוך רחל, לפיכך קבלו מפנחס.

ויהושע מסרו לכלב. כלב בגי' ב"ן הב"ל.

וכלב מסרו לעתניאל בן אחיו והוא נתגבר מאד וזהו שכתוב וילכדה עתניאל בן קנז. ועי' בגמ' מס' תמורה (דף ט"ז) שהחזיר בפלפולו ג' מאות הלכות שנשתכחו בימי אבדו של משה והוא היה נחשון בן עמינדב כמבואר בגלגולי נשמות להרמ"ע (אות ע' ס"ו) דהוא מבחי' מב"ד ולפיכך היה לו כוח הפלפול, ואי' בהאריז"ל שהיה מפלפל גדול בחי' לאה, בינה, וז"ס התגברותו בחכמה בסוד הבינה, עולם הבריאה שהוא שורש נשמתו שענין ספר זה הוא איך שספירות דא"י מתגלה בבריאה סוד הבינה.

ועתניאל מסרו לאהוד. ואהוד לבניו. עי' ספר גלגולי נשמות להרמ"ע מפאנו (א-ט"ז) שאהוד הוא יהודה המכבי וכמו שהרג לעגלון גם עתה הרג לניקנור והוא בבחינת מב"ד.

השגה בהרגשים של ראייה אלוקית שהוא כל ענין הגאולה, דגאולה הוא ענין הראיה בחי' מוחין דחיה ע"ד "וראו" כל בשר יחדיו כי פי ה', והוא יבשר בשורות הגאולה שאע"פ שענין הגאולה בבינה בחי' חילוניות והרגשים הוא הבינה שמגלה חכמה דהיינו ההרגשים שמגלים הראיה בחי' גילוי אלהות בסוד ההרגשה (והרימ"א שליט"א כתב בהג"ה דידוע שפנחס עלמו הוא נדב ואביהוא וע"כ העמיק מכל אשר לפניו).

ופנחס מסרו ליהושע. שהוא בחי' משית בן יוסף אע"פ שקבל גם ממשה שהיה בחי' משית בן דוד אך קשה עליו לקבל ממנו כי בחי' מב"ד הוא בלאה ובחי' יהושע ברחל. וע"כ קיבל מפנחס שהוא שם ב"ן, דדכורא שנמצא בנוק' שהוא בחי' רחל בחי' מב"י (כמבואר בהגר"א דמב"י בחי' רחל עי' זו"ח דף כ"ז).

ואע"פ שיהושע למד ממשה מזה לקח הסוד הגדול הזה. אלא ששלמות הקבלה הוא מפנחס, פי' דעיקר הסוד הזה הוא בחי' בריאה דהיינו איך שבינה משיג אורות החכמה ונשמות דלאה ששרשם בבינה יכולים להשיג סוד זה יותר בקלות ובחי'

ובולם נענשו. ומסרו למכיר בן יאיר ומכיר לעלי. ועלי לשמואל,
ושמואל העמיק בו לדעת למעלה כמו משה מדה במדה וסדר
כמה משמרות. ושמואל מסרו לשאול, ולא ידע לפעול בו ונענש.
ושאול מסרו לדוד

פירוש

המלך היה בחי' יסוד (כמבואר באול"ח שער
הנקודים פ"ה ובע"ח היכל ב' שער ט"ו דף ל"ח
ע"ב) בחי' מב"י והיה לו סוד רוח הקודש שהוא
בחי' אור של היסוד (כמבואר בלקו"ת שמואל א'
ק"ב ע"א) דהיינו שהיה לו אור החכמה ורוח"ק
הוא רוח של אור החכמה ולא היה לו נבואה
שהוא בחי' נו"ה שהוא אור הבינה כמבואר שם
לפיכך לא ידע לפעול בספר זה, שענינו
התקשרות אלילות בתוך הבריאה חכמה בתוך
בינה וכיון שהיה לו רוח הקודש ולא נבואה לא
ידע לפעול בו.

ושאול מסרו לדוד. דוד המלך ע"ה היה
כלול מב' בחי' שמלך אחד היה ראשון
לכל בעלי רוח הקודש וזה בחי' הכל כמבואר
בזהר הרקיע (פר' בא דף ס' ע"א) ומלך שני היה
בחי' נו"ה חסדי דוד הנאמנים כמבואר בלקו"ת
(ישעיה קכ"א ע"ב) וסודו, שדוד המלך ע"ה היה
כלול מרחל ולאה (כמבואר בשער הפסוקים שמואל
ב' דף רמ"ג ע"א וע"ב) שדוד היה לריך לתקן את
רחל בסוד דוד נתעכב בחברון שבע שנים
שמלך, וחברון היא קרית ארבע שהיא רחל
ואח"כ מלך בירושלים סוד לאה, ועי' בתיקו"ת
(דף כ"ז להגר"א) דדוד הוא בללח שהוא בסוד ז"א
דנקרא בחי' לאה בערך רחל שהוא בחי' מב"י,
וע"ע בספרא דלניעותא להגר"א (פרק רביעי

ובולם נענשו. שהנשמות שבאים מבחינת
מב"ד אע"פ שיש להם יותר כח בבינה
ויכולים לפלפל, אין להם אורות החכמה בחי'
מב"י וממילא יכולים לטעות דענין ספר זה
התקשרות בינה הרגשים, וחכמה הראיה,
והתקשרות שניהם שהוא הסברת הראיה
בהרגשה.

ומסרו למכיר בן יאיר ומכיר לעלי.
ועלי לשמואל, ושמואל
העמיק בו לדעת למעלה כמו משה
מדה כנגד מדה וסדר כמה
משמורות. שמשך רבינו בחי' דעת שכלול
מחו"ב יחד ולפיכך הבין סוד זה בשלימות
שהוא התכלות חו"ב שהוא סוד דעת שהוא
השגת הראיה והרגשה וגם שמואל שהיה כלול
מנו"ה שהוא גם כן בחי' ימין ושמאל גם
השיג סוד ספר זה דנו"ה למטה מכוון כנגד
חו"ב למעלה וסידר המשמרות התחתונים
בעוה"ז כמו העליונות דענין נו"ה להשיג איך
החו"ב משפיע למטה בעוה"ז וענין שמואל
נו"ה כתב רבינו האריז"ל שהיה לו נשמת נדב
ואביהו סוד נו"ה (עי' שער הפסוקים שמואל
א').

ושמואל מסרו לשאול, ולא ידע
לפעול בו ונענש. כיון ששאל

ודוד לכלאב בנו. וכלאב לשלמה אחיו, ובו נתחכם יותר מכל אשר היו לפניו שנאמר ויחכם מכל האדם. ושלמה מסרו לבניהו, ובניהו גנזו בבית גנזיו בגנזי בית המקדש ובאו מלכי יהודה החכמים והוציאוהו משם. ויש אומרים ששלמה מסרו לעמוס ועמוס לישעיהו

פירוש

ובניהו גנזו בבית גנזיו בגנזי בית המקדש. והכוונה שתיקן הקבלה בשפת המלכות היינו בדרך ההשגה של נשמות המלכות פי' שהסתיר סודות הקבלה בלשון אחרת כדי שלא ישיגו בו מי שאינו ראוי כמו שהלבישו התנאים סודות הקבלה באגדות הש"ס שלא ישיגו בו מי שאינו ראוי, וגנזי ביהמ"ק הו"ס המלכות.

ובאו מלכי יהודה החכמים והוציאוהו משם. אלו נשמת המלכות שהם סוד מלכי יהודה שהבינו זה משרשם סודות אלו והוציאו משם שהשיגו סודות האלו בשרשם בדרך לשון המלכות בסוד בזה יבוא אהרן אל הקודש בזה שאל מלכות, יבוא אל הקודש להשיג הראיה.

ויש אומרים ששלמה מסרו לעמוס. עמוס שרשן מנקודות דס"ג כמבואר בשער הגלגולים (ל"ו דף מ"ה), ונקודת דס"ג זה חכמה דבינה ולפיכך הבין בספר זו שה"ס התורה של הבריאה סוד הבינה, איך משיגים בה את הראיה שהוא חכמה.

ועמוס לישעיהו. עיי' לקו"ת (ישעיה קט"ז ע"א) שהיה בכתר דבריאה שה"ס ספר זה, תורה דבריאה.

דפוס הרב טולידו מ"ט ע"ב) קדוד הוא בכלל ע"ס דבריאה, ממילא הוא דייקא דכלול מרחל ולאח הבין היטב סוד זה וגם לפעול בו, לאח סוד הבינה ורחל סוד אור החכמה, ולפיכך היה יכול בשם זה (וביארנו במ"א בס"ד בעיקר ענין דוד בימות החול והוא בללא ובשבת הוא ברחל הגדולה ואכמה"ל)

ודוד לכלאב בנו. שספר זה הוא הבחי' שלו כמבואר בלקו"ת (קל"ח פ"ד ע"ב) ובשער הגלגולים (הקדמה ל"ו) ששורש נשמתו משם ב"ן כלל ב'ג' ב"ן כמו אליהו וכבר ביארנו מספר מעיל קודש דכל הספר הוא בסוד אליהו שם ב"ן דנוק', שיש לו כח של הנוק' שהוא השתוקקות של הראיה קזה סוד כל החכמה המבואר בספר זה.

וכלאב לשלמה אחיו ובו נתחכם יותר מכל אשר היו לפניו שנאמר ויחכם מכל האדם. ידוע דשלמה המלך היה ניחן ממשלה רבינו ע"ה כמבואר בגיגולים (פס"ד) ושלמה מלך בעליונים וכתותונים כמבואר במס' מגילה (דף י"א ע"ב) והו"ס לאח ורחל וממילא השיג ספר זה סוד חו"ב.

ושלמה מסרו לבניהו. הוא סוד שם ב"ן כמבואר ב"מ באר"ל (לקו"ת שמואל ב' קי"ג ע"א) וע"כ שייך לזה השם.

וישעיהו לצפניה וצפניה לירמיה וירמיה לברוך וברוך לעזרא ובית דינו, ועזרא ובית דינו היו חכמים ונבונים כמניין ק"ך צדיקים ראשי בני ישראל עומדים בפרץ. ועזרא ובית דינו מסרוהו לשמיעה ואבטליון, אלו היה בני סנחריב מלך אשור אשר באו לחסות תחת כנפי השכינה וכשראו חכמים שהיו ראויים לשם זה מסרוהו להם. ושמעיה ואבטליון מסרוהו להלל ושמאי,

פירוש

וישעיהו לצפניה. לפן בכתר, י"ה בחו"ב, היה מקשר שניהם וע"כ השגיג בו. בסוד חכמי העדה בחי' חכמה, וזכרוב התכללותם השגו סוד זה.

ועזרא ובית דינו מסרוהו לשמיעה ואבטליון. עי' שער הגלגולים (פרק ל"ז ע"ב) ששמעיה היה לו רוח של אליעזר עבד אברהם סוד פס ב"ן והענין שהיו בתחילה נ"ה של זכריה כמבואר בלקו"ת (פר' חיי' שרה ע' ל"ו) והיו נפשות גרים כמבואר בזוהר הרקיע (פ' תולדות) וראו חכמים שהגיעו לשורש המלכות חכמה בסוד זכריה זכ"ר דעת המקשר י"ה שהוא חו"ב.

אלו היה בני סנחריב מלך אשור אשר באו לחסות תחת כנפי השכינה. עי' מס' גיטין (נ"ז ע"ב) שהיו בני סנחריב.

וכשראו חכמים שהיו ראויים לשם זה מסרוהו להם, ושמעיה ואבטליון מסרוהו להלל ושמאי. הלל היה פנים למלכות בחי' חסד של המלכות בחי' חכמה דבינה חסד ודין שמאי סוד קפ"ד קס"א אחו' של ע"ב ס"ג, חו"ב, כמבואר בשער הגלגולים (הקדמה ל') וע"כ השגו היחוד.

וצפניה לירמיה. עי' גילגולים (פרק ס"ג בהגה) לירמיה היה גלגול של שלמה המלך וממילא היה בחי' משה ויכול להשיג בספר זה.

וירמיה לברוך. עי' בכוונות הברכה (נה"פ כ' ע"ג) שברוך כולל כחב"ד כ' כ"ע ב' חכמה ר' בינה ו' דעת. ממילא היה יכול להשיג ספר זה ששורש נשמתו קשר החו"ב עם כתרי.

וברוך לעזרא ובית דינו, ועזרא ובית דינו היו חכמים ונבונים כמניין ק"ך צדיקים ראשי בני ישראל עומדים בפרץ. עי' לקוטי הש"ס (זכרות דף ט') דהיה בחי' ז"א, וכן היה גלגול של אהרן כמבואר בגלגולים (פס"ד) מלד הז"א היה לו כח הכתיבה בחי' הבינה ומלד בחי' אהרן היה אבא שנקמת אהרן הוא מיסוד אבא עי' ספר הליקוטים (בראשית ס"א דף ב') ובית דינו חכמים ונבונים שהם חו"ב במנין ק"ך בסוד לירופי אלהים בחי' בינה וגבורות והיו ראשי בני ישראל בחי' רב"י

והלל זה היה נעריה מבני דוד מזרע המלוכה שנמצא בדברי הימים (א' ג' כ"ג). והלל ושמאי מסרוהו ליונתן בן עוזיאל ולרבי יוחנן בן זכאי, ולא (נ"א ואלו) ירדו לעומקם כפי השגתם. ואלו מסרוהו לר' אליעזר הגדול ורבי אליעזר הגדול מסרוהו לר' עקיבא

פירוש

בן יוסף דיוחנן יהיה גלגול יוסף הלדיק (שער הגלגולים הקדמה ל"ו) ויהונתן בן עוזיאל ע"י בספר ויקהל משה מאמר אדם לאילנות (פרקא שיבסר) סודות נפלאים דיהונתן הוא בסוד כלי היסוד וכן בארז"ל (לקו"ת שמואל א'), וע"י הקדו"ש להלשם (דף פ"ז ע"ג), נמלא שגס הוא בחי' מב"י וכבר ביארנו ללהבין סוד ספר זה בעי' התכללות מב"י ומב"ד לנריך התכללות חו"ב איך הספירות לאילנות מאירים בצריאה, וממילא אפשר שלא ירדו לעומקם.

ואלו מסרוהו לר' אליעזר הגדול. ר"א הגדול ע"י בזוה"ק דף ע"ב ע"א שהיה גלגול ראובן והוא בחי' מב"ד שהוא בן לאה וע"י ברד"ל בהקדמה לספר פרקי דר"א שהיה בסוד ספירת הכתר שאמר תשע עשרה דברים במשנה ושני דברים בתוספתא כמניין אהי"ה שבאמא בחי' כתר כנודע, שהיה כלול מתרין משיתין ולפיכך היה מתלמידי הלל, וגם מתלמידי שמאי (ובזה מיושב הקושא שהיה מתלמידי הלל למה קורים אותו שמותי רק כיון שהוא בכתר כלול היה משניהם).

ור' אליעזר הגדול מסרוהו לר' עקיבא. שרשו ביבסר (ספר הגלגולים הקדמה ל"ט) בסוד הבינה, ואעפ"כ לבוש נשמתו היה נה"י לאבא מלך גבורות לאבא כמבואר

והלל זה היה נעריה מבני דוד מזרע המלוכה שנמצא בדברי הימים (א' ג' כ"ג). והלל ושמאי מסרוהו ליונתן בן עוזיאל ולרבי יוחנן בן זכאי, ולא (נ"א ואלו) ירדו לעומקם כפי השגתם. לכאורה עיקר הגירסא שירדו לעומק כמבואר במס' סוכה דף כ"ח ע"א דשניהם היו תלמידים של הלל הזקן והגדול מכל התלמידים הוא יונתן בן עוזיאל והקטן שבכולם רבן יוחנן בן זכאי, ואעפ"כ אמרו עליו על ריב"ז שלא הניח מקרא משנה גמרא הלכות אגדות דקדוקי תורה דקדוקי סופרים קלין וחמורין גז"ש תקופות, גמטריות, שיחת מלאכי השרת, שיחות שדים, שיחות דקלים, משלות כובסים משלי שועלים דבר גדול ודבר קטן, דבר גדול מעשי מרכבה דבר קטן היות אביי ורבא, ומקשה הגמ' שם וכי מאחר קטן שבכולם כך גדול שבכולם על אחת כמה וכמה. ר' יהונתן בן עוזיאל בשעה שהיה עוסק בתורה כל עוף שפרח מעליו היה נשרף, נמלא מהגמ' שהיו בקיאים בכל סודות התורה וע"כ מסתבר לגרוס ירדו לעומקם.

ואם הגירסא היא שלא ירדו לעומקם ל"ל הביאור כיון ששניהם היו משרשי משית

ור' עקיבא לר' יהודה הנשיא עד שבא ליד רבי שמעון. ומימות רבי שמעון עמד צפון וסתום זולתי חכמים אחרים שהשיגו בו מעט והכירו כפי שכלם כגון הגאונים ז"ל שהעמיקו לדעת בסודות הקב"ה כפי חכמת הזמן וכפי חכמת הדור. וכאשר עלה במחשבה לפני הקב"ה לברוא העולם הזה בזה השם נטה קו

פירוש

בספר מגן ולינה שתירץ שיש שני ר' יהודה הנשיא).

ומימות רבי שמעון עמד צפון וסתום זולתי חכמים אחרים שהשיגו בו מעט והכירו לפי שכלם כגון הגאונים ז"ל שהעמיקו לדעת בסודות הקב"ה כפי חכמת הזמן וכפי חכמת הדור.

וכאשר עלה במחשבה לפני הקב"ה לברוא העולם הזה בזה השם. סוד הדעת והכתר כמ"פ.

נטה קו. ספר זה תורה דבריאה סוד הגבורות והלמנוס סוד ההרגשים שמס נמשך קו המידה כנודע (עי' מב"פ דף א' ע"ב דקו המידה ענין הבינה ובע"ח דף י"א ע"ב במהדו"ב בענין הלמנוס גלות שורש הדין בולניא דקרדניתא שנקרא קו המידה). ועד עתה לפני בריאת העולם היה הוא וקמו באחדות הפשוט (כמבואר בפרקי דר"א) בחי' חכמה ועתה ע"י בריאת העולם נתגלה קו שמאל בחי' בינה סוד קו המידה בולניא דקרדניתא ונתגלה סוד הר המוריה יסוד דבינה שהוא גבורות הדעת שסס שורש החמדה וההשתוקקות, דהיינו לפני בריאת העולם היה רק סוד העיגול בחי' החכמה

בע"ח שער המוחין דרוש ט', עיי"ש שהיה מלד קין בחי' אמת ולבוש נשמתו מלד גבורות דאבא, ונקרא חסיד שנתבסס גבורות נשמתו עם החסידים ברדתם ביסוד וכתחילתם היו גבורות דאבא ונתחלפו ונעשו חסידים דאמת ולכן לבוש מאבא עיי"ש, נמלא היה כלול מתרין משיחין וע"כ השיג ספר זה.

ור' עקיבא לר' יהודה הנשיא. שהיה בחי' נילוף יעקב אבינו כמ"פ בלקוטי הש"ס (אבות פ"ב וכן בגלגולים הקדמה ל"ו) שהיה משורש משה ורשב"י מבחי' היסוד דז"א נמלא שהיה בחי' משה שכלול מתרין משיחין לפיכך כלול מיסוד שהוא מב"י וגם בחי' משה והלכה מב"ד.

עד שבא ליד רבי שמעון. עי' הקדמת לקו"מ שר' שמעון יולא מפסוק ע"ר ו'קדיש מ'ן ש'מיא נ'חית ופי' רש"י מלאך של אש והוא בחי' בינה אש ובסוד בן יוחאי בסוד חיים והחכמה תחיה בעליה היה שלימות חו"ב וכן בחידושי הזוהר בסוד אור החכמה בכוח אביו בסוד ס"ת כ"י ל"א תשכ"ח מפי' זרעו ס"ת יוחאי. (הקשה הרה"ח ימ"א שליט"א שלכאורה ר' יהודה הנשיא היה אחר ר' שמעון, וכבר הקשה זה היעב"ץ, ועי'

והעמיד הר המוריה על מדותיו ההר חמד אלהים לשבתו והעמיד השלחן לצפון

פירוש

הוא הגילוי של תענוג שאינו תמידי בתענוג תמידי עיי"ף.

והכוונה דבספר זה מגלה ספירות הדעת שכלול מיסוד אבא מיסוד אמא שהוא בחי' חו"ב, שהפנימיות, יסוד אבא, והחילוניות, יסוד אמא, וזה מקום הדעת. וע"כ פי' בספר דרך הקודש שיש כ"ו דרכי הדעת והם המה הכ"ו דרכים המבוארים בספר הזה כדלקמן. ובעיקר ע"י הבריאה שהוא ההרגשים וע"כ נטה לשמאל ליסוד אמא שהוא ההרגש, ולזה נשמות מבחי' לאה השיגו בו יותר, ויש נשמות מבחי' רחל נכסלו בו. לפיכך נקרא כל ספר זה ברית מנוחה שספר זה בחי' דעת מקום יחוד בין חו"ב ומסביר איך אורות של אנילות שנקראים חכמה נתגלה בהרגשים שהוא בחי' בינה ויסוד החכמה ענין המנוחה המוחלטת תענוג תמידי ומתגלה בבינה שהוא תענוג שאינו תמידי, ולשון ברי"ת יסוד, מנוח"ה אבא, שמתחדים יחד עי' שעה"כ במילת ברוך שזיל דקיק המחבר חו"ב יסוד אמא וכן בנה"ש כ' ע"ד

וההר חמד אלהים לשבתו והעמיד השולחן לצפון. בחי' ההר הוא אלוהים בריבוע עם הה' אותיות, בחי' בינה, והעמיד השולחן לצפון דהיינו שכל התגלות של הבריאה הוא בשזיל לגלות סוד הבינה שהוא התענוג שאינו תמידי וכות ההשתוקקות בסוד החילוניות והמלאכים.

ותכלית הבריאה הוא שהנאלל ישיג הביטול יחד עם ההשתוקקות בסוד הכתר שיש לו ב' בחינות יחד כיון שהוא כלול מחו"ב ומשיג זה ע"י שיוור לסוד הבינה שהוא המלאכים וזוהי להשתוקקות, ואח"כ כשחוזר לאור הפשוט שלפני המלאכים (עי' ע"ח י"א ע"א) יש לו שני המעלות יחד, שיש לו קשור שעלה מהוא ושמו אחד, לסוד של מטי ולא מטי, שהוא שני המעלות יחד כמבואר בזוה"ק נח סוד ארימת ידי בללואי כמבואר בע"ח בשער א"א פ"א ואכמה"ל והאריך בזה הרבה בעל הסולם בספריו הקדושים.

והעמיד הר המוריה על מדותיו. עי' בסידור כוונות העקידה שהר המוריה הוא היסוד דבינה ועיין בספר קהלת יעקב דהר המוריה בגי' י' הויו"ת וי' אהי"ה, והכוונה שהוא בסוד הדעת שהוא ביסוד דבינה. וזה סוד כל הספר שזוהי נכרא העולם, שמקודם הבריאה היה הוא ושמו אחד בסוד הביטול בחי' החכמה בשורש וברא את העולם הזה בסוד המלאכים לגלות בינה ועי' התקשרות שניהם יחדיו יתגלה הדעת והכתר, שתכלית הבריאה בסוד ברית מנוחה לקשר תענוג שאינו תמידי עם תענוג תמידי והוא יחוד של חידוש בפשיטות, עי' בספר חנה אריאל מאמר השבת ע"פ דברי רבינו המגיד ממעזריטש שתכלית הבריאה הוא ותענוג תמידי אינו לתענוג בחי' אה"ס, והקישור של הבריאה

אשר בה כל מיני מאכל וברא גלגלים משבחים שמו וברא מלאכים עושים רצונו, ובזה השם העמיד העולם על מעמדו ותלו ובנו ההיכל למושב בחלונות האורה מאירין אותו אין קץ ואין תכלית, ומזה השם נשרשו עמודי השכל וכותלי החכמה וחלונות האורה ומזה השם נתמלא ההיכל זוהר מאיר, הוא אלהינו ואנחנו עבדיו ואין מי שיקרב אליו לראות גאון תפארתו זולתי שלשה שסימנם זה שמ"י לעלם והם שמועיא"ל (נ"א שמועואל בלא יו"ד וכן בכל הספר הם כך שני הפוכים אע"פ שלא נכתב וזה הראשון סימן לכולם)

מטטרון

פירוש

הוא אלהינו ואנחנו עבדיו. פורש ז"ל
הוא בלעג והוא עיקר קס ההוי"ה (ע"י)
נה"פ דף ל"ד ע"ב ובהקדמת רחובות הנהר דף ט'
(ע"ג).

ואין מי שיקרב אליו לראות גאון
תפארתו זולתי שלשה שסימנם
זה שמ"י לעלם והם שמועיא"ל (נ"א)
שמועואל בלא יו"ד וכן בכל הספר הם
כך שני הפוכים אע"פ שלא נכתב וזה
הראשון סימן לכולם). בסוד עולם
הבריאה סוד ההרגשים בחי' שמינה ומסס כוח
הנהגת העולם ורבינו הרמח"ל שגילה סודות
ההנהגה כידוע היה מלאך שמועאל מגיד פלו
ע"י איגרת רמח"ל (ס"ד ע"ב) שהפלירו שישאל
מהמגיד זאת תשובתו אליו וכו' דאנא אנא הוא
שמועאל עבדא דאלהא חי דמתחלייל בפומך
ע"י"פ.

מטטרון. גופו בעולם היצירה ואמת קראשו
נמלא בעולם הבריאה ורגליו

אשר בה כל מיני מאכל וברא גלגלים
משבחים שמו וברא מלאכים
עושים רצונו, ובזה השם העמיד
העולם על מעמדו ותלו ובנו ההיכל
למושב בחלונות האורה מאירין אותו
אין קץ ואין תכלית, איך הצלתי בעל גבול
מאיר בתוך הגבול דיסוד אבא מאיר בתוך יסוד
דאמא ולזה בעי מתקלא להשכיל קושט דברי
אמת לא לטעות ח"ו בזה וע"י ע"ח (שער מ"ב
פ"ג) לסוד החלונות שהם העיגולים.

ומזה השם נשרשו עמודי השכל. בינה.

ובותלי החכמה. היינו חכמה.

וחלונות האורה. חלונות הכתר והכל בסוד
הדעת.

ומזה השם נתמלא ההיכל זוהר מאיר.
מלכות שמקבלת אור מיסוד דאבא שהוא
קרסה בסוד אבא יסוד ברתא.

יהואל. שלשה מלאכים הללו מגלים סודות השם הזה לנבראים כדי להודיע הודו וגאון מעוזו. והוא שורש תורתנו עיקר אמונתנו מקום המנוחה מודיע בראשונה יחוד הקב"ה ובריתו עם ישראל ומודיע ממשלתו עם ישראל ובריתו עמהם ונקרא שמו ע"ש סוד חכמתו ספר ברית המנוחה אשרי אדם עוז לו בו לידע מסלותיו ומהלכיו הליכות אלי מלכי בקדש ונפלאותיו. וע"כ דברתי (נ"א זכרתי החכמים אשר שמשו בו):

ועתה אתחיל לפרש הקדמות ואכלול בה רוב חכמתו בלשון משל ועליה אומר מה שאומר, וצריך שתעיין מאד לדעת עמקו וגבורתו

פירוש

עם ישראל חסדים דלעת כסוד הקצ"ה וגבורות דלעת בחי נשמות ישראל.

ומודיע ממשלתו עם ישראל ובריתו עמהם ונקרא שמו ע"ש סוד חכמתו ספר ברית מנוחה אשרי אדם עוז לו בו לידע מסלותיו ומהלכיו הליכות אלי מלכי בקדש ונפלאותיו. וע"כ דברתי (נ"א זכרתי החכמים אשר שמשו בו):

ועתה אתחיל לפרש הקדמות ואכלול בה רוב חכמתו. קל הקס בזה.

בלשון משל ועליה אומר מה שאומר, וצריך שתעיין מאד לדעת עמקו וגבורתו. עיון ועומק בגבורה והכל ניסוד דבינה שמוחל עם יסוד לחכמה בריית מנוחה שהוא יסוד קל אבא.

בעקיה אך עיקרו ביצירה כמבואר בע"ח נסער אבי"ע פ"ג ועי' סער כללות אבי"ע פ"א ובה"ק י"ב ע"ג ובספר נר ישראל מה שהצריך בזה) וכיון שכלול משלושת העולמות משיג סוד תורה דבריה.

יהואל. סוד עולם העקיה וכיון שהוא בחי יה"ו שכלול מחו"ב אע"פ שנמלא בעקיה הוא גם משיג סוד ספר זה.

שלשה מלאכים הללו מגלים סודות השם הזה לנבראים כדי להודיע הודו וגאון מעוזו. והוא שורש תורתנו תורת הבריאה שמתחיל ב' בראשית כנודע עי' כוונת על מילת ב'רוך אלוהינו ש'בראנו לכבודו ר"ת ברא"ש תורתנו תורה דבריה.

עיקר אמונתנו מקום המנוחה מודיע בראשונה יחוד הקב"ה ובריתו

ותהיה כאחד מן המשכילים לדעת שרשי שם יהו"ה וענפיו כיצד עולים וכיצד מתגברים ומה פעולות פועלים ושמות בתורה מה שמות ושורשו עד היכן יורד וענפיו עד איזה מקום מגיעים ומקורו מה מאד נכבד ונתעלה על הכל, וכאשר נתגבר בספירות בשעת היצירה עלה למעלה כמניין שש (נ"א שש מאות) וקרא שם המקום ההוא מתנה, נתגבר למעלה לעלות אל שרשו ועלה אל מקומו ויצא אחד שבעה (נ"א ששה בתים נ"א ועלה למעלה עד מקום אחד שבעה בתים) ונקרא שמו ים המלח

פירוש

קס הוי"ה ונקרא מתנה ואח"כ הולך לה' אחרונה הוא ים המלח, ואח"כ לה' הראשונה הוא סוכות, ואח"כ ליו"ד וקולו קהול רמה ומלפה, ורמ"ה בגי' אד"ס קדמו"ן.

וקרא שם המקום ההוא מתנה. העבודה הראשונה בהשגת הקס הוא דרך תורה ז"א הנקרא מתנה אע"פ שלומד שלא לשמה כמבואר בנדרים (דף נ"ה ע"ב).

נתגבר למעלה לעלות אל שורשו ועלה אל מקומו ויצא אחד שבעה (נ"א ששה בתים נ"א ועלה למעלה עד מקום אחד שבעה בתים) ונקרא שמו ים המלח. אחר שכבר עסק בתורה ועלה למקום ז"א שהוא למעלה מנוק' אז יולא מהז"א וירד להנוק' שנקראת ים המלח והטעם שנקראת ים המלח שש מרגיש יסורין סוד ים המלח דא"ל להיכנס בהשגת אלהות רק דרך ים המלח יסורין יסוד האמונה, ושם ע"י שמרגיש טעם המיתה וממית עצמו באהלה של תורה זוכה לעלות בסולם.

ותהיה כאחד מן המשכילים לדעת שרשי שם יהו"ה וענפיו כיצד עולים וכיצד מתגברים. כינה לקון עליה והתגברות.

ומה פעולות פועלים ושמות בתורה מה' שמות. ה' פלופים כתר ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן וגם הכתר הוא קס ע"ב בהבחנה אחרת כמבואר בקער טנת"א (דף נ"א ע"א ועיי"ש בהגוז"י אות א' ובאש"ל דף א' ע"ד אות א').

ושורשו. הוא עצמות האור שיש בתוך הה' פלופים עי' הקדמת ספר עולת תמיד וספר פע"ח מלשון האריז"ל על איהי וחיהי וגרמוהי חד כהון (ועי' אגרת הקודש בתניא ע' קכ"ט).

עד היכן יורד וענפיו עד איזה מקום מגיעים ומקורו מה מאד נכבד ונתעלה על הכל, וכאשר נתגבר בספירות בשעת היצירה עלה למעלה כמניין שש (נ"א שש מאות). עי' בספר דרך הקודש פ"א שביאר שהמספר קס הוא ו' של

ונגלה למשה (נ"א ועלה למעלה), ומפני רוב אשו הגדולה במקום שנתעכב (נ"א שנתערב) שם קרא שמו סכות, עלה למעלה ועמד בשרשו וקרא שמו הרמה מקום המצפה שמשם מצפים שומרי החומות.

פירוש

ומפני רוב אשו הגדולה במקום שנתעכב (נ"א שנתערב) שם קרא שמו סכות. סכות הוא ה' הראשונה של השם הו"ה דאחר שמרגיש הכאב של העוונות דרך האמונה לא נשאר לו אלא לשב אל ה' דרך הבינה, על ידי שעולה לבינה עולם התשובה בסוד עיבור שנקראת סוכה וסוכה נקראת בינה (כמבואר בשער הכוונות דרוזי סוכות).

עלה למעלה ועמד בשורשו וקרא שמו הרמה מקום המצפה. היינו עולה לחכמה סוד ראה ונפיה שהיא עיקר התורה בסוד נובלות חכמה תורה, והכוונה שיעקר החכמה לראות אלהות וכאשר נופלים ממדרגה זו אז לומדים תורה כפשוטו, (כמבואר בדברי המגיד הקדוש בספר לק"א מובא בספר טל אורות דף ט"ו ע"ב) וזהו נובלות חכמה תורה, ואח"כ עולה לקונו של יו"ד בחי' כתר שנתאחד עם הסוד והוא מקום מלפני חכמה, רמ"ה גי' אד"ם קדמו"ן, להורות שכשעולה לחכמה מגיע דרך החכמה להכתר קונו של יו"ד סוד א"ק.

שמשם מצפים שומרי החומות. להיינו חכמה רואה כל הגזירות, ויש לציין ששם זה יולא בלירופו והה"י הוא לירוף היואל מן הפסוק ו'דבך ה'יום ה'זה י'הו"ה, והוא בחודש חשון שהוא תיקון עקרב שהוא בחי' נוק'

ונצתיק לך חלק ממאמר מספר הקדוש פרי הארץ שגלה מעט מסוד זה וז"ל בפרשת קרח, וידוע שהתקשרות נפשו באמת עם השכינה תאחה והתאחדו עמה להתכלל בה, היינו שלא תהי' כוונתו אלא להעשות כלי בנפשו רוחו, ונשמתו אליו יאסוף לקבל השמש לאור יומם ולהדבק בה שהם המידות כידוע, על כל פנים א"א להגיע לזה כי אם מידי עבדו דרך המות ממך ויאחזהו פללות ויסורי בדקי מיתה ממך בלי שום שינוי כידוע שנקרא בזוהר (ח"ג ק"כ:) אלנא דמותא, ואחר עבדו דרך הילוכו זה ויתן את נפשו למומתים ויסבול לער מיתה אם יאיר ה' חסדו ויחיהו מיומים אז יאיר כשמש אפילתו להדבק בה' ובמידותיו לאהוב אותו ויראה ה' על פניו, וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליו וכו' שהוא שם הו"ה ב"ה בעלמו כידוע, כי השמים שמים לה' והארץ לבני אדם א"א להגיע לשמים שהם מידות אם לא בדרך כל הארץ וזהו נקרא הולך בדרך כל הארץ שהוא המיתה ולא כתיב הולך אל השמים שאין שום דרך אחר שיעלה השמים אם לא אדם כי ימות באוהל שהוא משכן שהוא שכינה א"י. ועיין עוד שם.

ונגלה למשה (נ"א ועלה למעלה). בסוד סנה קוליס וזה היה הגלוי הראשון שלו דרך היסורים שבזה הוריד הקליפה מעליו בסוד של נעליך מעל רגליך.

ובאשר היה עולה כך היה בורא, עלה במחשבה מפני סבה ראשונה
שיהיה אור מתבודד ממנה (נ"א מתברר ממנו) אור בלי תערובות
והוא שבר החסידים השומרים משמרת המלך בכל יכולת. וכל
אדם המשמש בזה השם אל יהיה נער מפני ששכלו קל

פירוש

חסידים דחשד הוא בחכמה בסוד אלהי אברהם
ואעפ"כ שומרים משמרת המלך בכל היכולת
אעפ"כ יא להם אור הבינה שהוא סוד היסוד
דממנו משתלשל כל העבודה, וע"י שהלדיקים
עושים העבודה בכל היכולת סוד הבינה
והבריאה ומתבטלין להשי"ת בסוד החכמה אור
המתבודד מקבלים ברית מנוחה שהו"ס אור
חו"ב שהוא ע"ד שמקשר חו"ב, זוכה לאור הכתר
דהוא השכר של הלדיקים שכלולים מחו"ב יחד
(ברית מנוחה הו"ס הדעת חילוניות של כתר זה ע"י
ע"ח שער כ"ה דף י"א ע"ג), להנה פוק חזי עובר
אמו במעיי אימו מקופל תלת גו תלת ומלך הגוף
הוא כמעט שאין לו חיות רק אוכל ממה שאמו
אוכלת וכו' אך מלך האור, שחופף על ראשו לופה
ורואה מסוף העולם ועד סופו כמאחז"ל נר
דלוק על ראשו וכו'.

וכל אדם המשמש בזה השם אל יהיה
נער מפני ששכלו קל. ק"ל גי' ה'
היות והיינו שנער אין לו חו"ג דדעת שהם י'
היות אלא רק ה' היות שהם גבורות דדעת בלי
חסדים אבל אדם בעל דעה יא לו גם חסדים
דדעת והענין דמי שיש לו רק גבורות דדעת
מבין רק ביחוד"ת סוד הבריאה ומי שיש לו גם
חסדים דדעת מבין גם חכמה שהוא יחו"ע
ומבין איך מתכרים אלילות בבריאה, חסדים
בתוך גבורות.

דקליפה כמבואר בתיקונים (נ"ב ע"א ובכסא מלך
שם).

ובאשר היה עולה כך היה בורא. פי'
אעפ"כ שכלל בהתבוננות הזאת
ומתבטל דרך שם הזה אעפ"כ נשאר בבחי' יא
ועולה בסוד הביטול ועדיין נשאר בבחי' יא כדי
שלא יתבטל לגמרי (בסוד שכל הקדושה הוא או"י
ואו"ח ונמשך בסוד מולמ"ט ע"י לקמן ותבין).

עלה במחשבה מפני סבה ראשונה
שיהיה אור מתבודד ממנה (נ"א
מתברר ממנו). ענין אור המתבודד הו"ס
הכתר שכלול מחו"ב ע"י בע"ח דבד"ר הוא
ברדל"א (שער עתיק פ"ב מט ע"א) והטעם
דבהתבודדות נכלל מחו"ב יחד חכמה, בסוד
ב"ד קודש ילבש ב"ד לשון בדר, קודש בחכמה
וכן בינה כלולה בו בסוד בד"ד ב"פ ד"ד
כמבואר בע"ח סוד הדדים שנמצאים בבינה
(פ"ב משער השבירה מ"ב ע"ג) נמצא שאור
המתבודד הוא סוד הכתר שכלול מחו"ב אני
ואין שהוא סוד השכר לעת"ל סוד השקשוקעים
העליונים, שכלולים מאני ואין מטי ולא מטי
(ע"י ע"ח מולמ"ט, ולקו"מ תורה כ"ד).

בלי תערובות והוא שבר החסידים
השומרים משמרת המלך בכל
יכולת. להלדיקים שיש להם ביטול הנקראים

אלא אדם גדול בעל דעה וחכמה. והנה כי השם הזה הוא אור שמתפשט מן סבה הראשונה ועובר בשם אהי"ה ומקבל ממנו.

פירוש

אלא אדם גדול בעל דעה וחכמה. והנה כי השם הזה הוא אור שמתפשט מן סבה הראשונה ועובר בשם אהי"ה ומקבל ממנו. כדי להבין כל הענין זה על מתכונתו נריך להקדים הנה בזמן שהז"א נמצא במצב של עיבור אזי מלד התחתון שהוא מלד הכלי אין יכול להשיג את האור, כמו שהעובר במצב כזה, אין לו כח עצמי כלל רק עובר ירך אמו אבל מלד העליון שהוא אור נשמתו, דייקא מלד העיבור נכנסים בכל חלקי נשמתו כמבואר בע"ח (דף ג ע"ג) שבזמן העיבור נמשכין כל המוחין רק מתגלה בתוך הגוף של העובר אור קטן שהוא בחי' נפש.

ולחשבי'ל בעומק סוד זה מלד הזמן, דהנה קודם מתן תורה היה בחי' עיבור, אז נמשכו כל האורות כגון יעקב אבינו שהניח תפילין ע"י כוונות עשיית המקלות אבל לא המשך האורות אלו בכלים בעוה"ז ולפיכך לא היה שום קדושה במקלות אבל לאחר מתן תורה שהתחיל זמן היניקה והגדלות אז נמשך הקדושה בתוך הכלים בעוה"ז בתפילין ובמזוזה וכדו' שיש בהם קדושה כמבואר בלקו"ת להרב בעל התניא בפרשת יתרו והנה זמן העיבור נקרא שם אהיה מלד האורות הם גבוהים מאד ומלד הכלים עדיין אינם כלי, ואהיה לשון אנה זמין למהוי כדאי' בזוה"ק (ח"ג ס"ה ע"ב) והוא זמן היניקה והגדלות דהיינו שהעובר נולד שזו"ן נתגלו ויש כלים לקבל האור, א"כ מעלת הכלי גדול והאור אינה במדריגה שהיה בזמן

העיבור לאז היה רואה מסוף העולם ועד סופו (נדה דף ל') ועכשיו יש לו רק האורות קצתה ע"י מעשיו דהיינו שנמשכים ומתלבשים בהכלי, והקדושה נמשך בתוך הגשמיים ממך, בסוד תורה ומלות ואז נקרא הויה ואח"כ שזוכה לשלימות המוחין נקרא שם אהיה, וכמו השם של תפילין שהוא אהיה הוי"ה אהיה, דהיינו לאחר שכבר יש לו כלים וממשיך עוד מוחין דגדלות עד שלימות הגדלות עד שמקבל אותו אור שהיה לו בזמן העיבור ועתה הוא בשלימות יותר גדול שיש לו אורות וכלים וזהו תכלית אמיתי (ועיין בע"ח דף י"א ע"א שאחר בריאת העולם חוזר העולם למה שהיה הכוונה כנ"ל שהנעלם יחזיר למה שהיה באור פשוט אך במעלה שיש לו כלי בסוד מולמ"ט וזה נקרא בספה"ק לקו"מ תורה מ"ט, תורה דעתיקא דסתומאה שהיא בלי לבושים והלדיק משיג עם הכלים האור הגדול והנורא שיש בעיבור בלי לבושים ונחשב כמו לבוש וכלי לבוש יחד בסוד מולמ"ט).

והענין שם אהיה הראשון בזמן העיבור לא היה רק לפני מתן תורה אלא גם היום בזמן הזה כל אדם שנמצא בדרגא של נפילת המוחין או פשיטות, מאיר בו אור עמוס בלי כלים ונקרא בספרים עמוס דביקות. (עי' בספר נר ישראל דף כ"ח) ונחזור לבאר כוונות הספר מש"כ שהשם הזה היינו שם הוי"ה דאצילות שיונא מא"ס ב"ה שנקרא סיבה ראשונה והוא זו"ן דאצילות שנוול מאמא שנקראת אהיה ואח"כ יורד הארתו

ואמשול לך משל למה"ד כל הנחלים שבישוב הולכים אל הים והמים של הנחלים אינם מתערבים

פירוש

מתעבב עם המוחין שהוא האהיה שמקבל בשלימות היקות וההרגשות שלו ולא נשאר נער שהוא רק כמו יקות רק אדם גדול בעל דעה וחכמה ומקבל המוחין של אדם גדול, וז"ס ברית מנוחה שהוא סוד הדעה, ברית יסוד, מנוחה אבא, שמתחבר עם יסוד אמא שיקוד אמא הו"ס הרגשה בינה של היק והיסוד אבא הוא הרגשת האין, וברית מנוחה הוא המקום שיקוד או"א מתקשרים יחד דהיינו הביטול והיק שמזה נולד הזו"ן שהוא בחי' זו שדברנו.

ואמשול לך משל למה"ד כל הנחלים שבישוב הולכים אל הים והמים של הנחלים אינם מתערבים. כוונתו כמ"ס לעיל בשם הרב בספר יוסף לבב והביאו רבינו הגר"א בספרא לניעתא סוף פרק א', דז"א אע"פ שהוא למטה מאו"א משום שהוא מקושר לעתיק ואור א"ס בסוד אני ואין דאו"א למעלה הם רק אין אך ז"א יש לו דביקות של אני ואין מכיון שהכלי שלו גדול יותר וע"כ יכול להתקשר יותר לאלהות וז"ס שכמו שהנחלים שבישוב הולכים אל הים ולא מתערבים עם הים כך זו"ן נולד מאו"א ועדיין נשאר ביקות שלו וזה נקרא שאינו מתערב אחר לקבל ממנו הביטול הגמור וז"ס נער שהוא יקות וה"ג (ששכלו ק"ל כמ"ס) ומקבל ממנו הכח שיכול לגדול לאדם גדול דעה וחכמה סוד המוחין אין ויש כאחד.

לבריאה דהו"ס המלכות היורדת לבריאה, סוד הספר הזה, והנה כקז"א נולד מאו"א עילאין מקבל תיקון מאורות עליונים כמו שילד נתקן ע"י אמו (עי' ברמ"ק דף ט"ו שכתב שהז"א נקרא שם הויה נולד מאהיה סוד עיבור ברחם אמו), ומקבל ממנו פי' דהזו"ן שנולד מאו"א שהם המוחין מקבל ממנו הכח שיכול להגיע להביטול שיש בהמוחין אצל אעפ"כ נשאר בהיקות דקדושה שיש לו ומקבל ממנו הכח כשיתגדל ויהיה אדם גדול בעל דעה וחכמה והמעלה שיש לזו"ן יותר מן המוחין בסוד יפה כח הבן מכח האב, שכשהוא נולד הוא בבחי' קדושה יותר מן המוחין דאו"א, וכשנעשה אדם גדול ומקבל המוחין דאו"א יש לו מעלה שהוא גם אין כמו המוחין וזוהי יותר חשוב מהמוחין שהמוחין הם רק אין, וז"א הוא יש ואין יחד, והמעלה בזה כמו שכתוב בסוד אהיה הויה אהיה שאהיה מוליד הזו"ן והזו"ן חוזר לאהיה דהיינו להמוחין ויש לו המעלה של אין של המוחין אצל הוא יותר גדול מהמוחין שהוא יש ואין יחד דכ"ז סוד ספר זה תורה דבריאה שהוא סודות עולם הבריאה איך עולם האצילות מתגלה בו דהיינו שהזו"ן שיוורדים לבריאה (שהוא מלכות דאצילות) בתכלית היק דקדושה שהו"ס ההרגשים שאנחנו משיגים ואם הוא אעפ"כ בטל לאלהות שהוא אור של האצילות הוא ההתגלות איך שהאצילות שהוא הביטול מתאחד בתוך הבריאה שהוא היק וההרגשה, והוא כמו שנולד נער קטן שהוא הזו"ן דאצילות ואינו

במימי הים אלא חוזרים חלילה ושבים למבועים שהמים נובעים בו כך השם הזה הגדול והנורא כאשר הוא יוצא מן הכבוד ראש המציאות דומה לאהי"ה כנער קטן ועובר בו ומקבל ממנו אבל אינו מתערב (נ"א אינו מתעכב) בו אלא יוצא מצורף עם כל הדרו ועם כל תפארתו. כל הכחות (נ"א הרוחות) מקבלים מזה השם והוא אינו חסר ממעלתו ולמה הוא דומה, למלך אחד אדון כל המלכים ואדון כל העולם וכל בני העולם מקבלים הנאה מזה המלך והמלך אינו חסר ממעלתו ומכבודו. וכאשר המאור הגדול הזה יוצא מן

פירוש

במימי הים אלא חוזרים חלילה ושבים למבועים שהמים נובעים בו. שנקאר בהיקות שלו.	ועובר בו ומקבל ממנו. שנקבל הכח להגדל ולכוח לאין.
כך השם הזה הגדול והנורא. שם הוי"ה ז"ן לאילנות.	אבל אינו מתערב (נ"א אינו מתעכב) בו. שנקאר בהיקות שלו.
כאשר הוא יוצא מן הכבוד. בחי' מלכות לאילנות.	אלא יוצא מצורף עם כל הדרו ועם כל תפארתו. שנקאר עדיין עם כל היקות דקדוקה שנקאר תפארת כסוד מעלת הז"א.
ראש המציאות. כשיוצא האור של ז"ן לאילנות מן מלכות לאילנות לבריאה ומלכות לאלי' נקרא כבוד ודרכו יוצא האור של ז"ן לאילנות לבריאה.	כל הכחות (נ"א הרוחות) מקבלים מזה השם. כל בי"ע מקבלים מהאור של הארת ז"ן לאילנות שיוצא לבי"ע.
דומה. הווי"ה.	והוא אינו חסר ממעלתו. לידוע שאין חסרון ברוחני כמו ויאלל משה מן הרוח והוא לא היה חסר כלל.
לאהי"ה. סוד המוחין.	ולמה הוא דומה, למלך אחד אדון כל המלכים ואדון כל העולם וכל בני העולם מקבלים הנאה מזה המלך והמלך אינו חסר ממעלתו ומכבודו. וכאשר המאור הגדול הזה יוצא מן
כנער קטן. שיש לו גבורות כסוד קטנות כמ"ץ.	

המקום שהוא יוצא יוצא כדמיון הנר מאיר לכל הצדדין וכל המאורות מקבלים ממנו והוא אינו חסר. ובשעה שהוא יוצא יוצא בשמותיו וכל שמותיו לחשבון אחד באים למניין כ"ו כמו שתראה מן ההקדמה בדברי רשב"י ז"ל כאשר הביא הוא בדבריו סודות עמוקות שאין כמותם בכל האדמה. ואלה הם דברי החכם כל יומי דעלמא וקודם דהוה עלמא דנא נהורא דנא הוה נפיק מן קדם מלכא בגבורתא וברחמין ומסגיאנות גבורתיה וזיוויה והדריה הוה כל

פירוש

רימונים שער י"ד פ"א שהביא מספר הקדוש והנורא מעין החכמה ששכיל הוא כתר, נתיב חכמה, ודרך צנינה, וע"כ גילויים אלו מתגלים צנינה שהוא כריאה מתגלים "דרכים" דוקא.

כמו שתראה מן ההקדמה בדברי רשב"י ז"ל כאשר הביא הוא בדבריו סודות עמוקות שאין כמותם בכל האדמה. אע"פ שהיו תנאים שהיו גדולים מרשב"י כמבואר במאמרי רשב"י אלא שגדלותו היה ליכול להלביש סודות התורה בלבושים וע"כ היה לו רשות לגלות סודות אלו בגלוי, וזה עלמנו ענין זה הספר שהוא התגלות של הסודות בתוך הכריאה שהוא לבושים, וזהו בכל האדמה היינו בהתלבשות.

ואלה הם דברי החכם. חכם כסוד חכמה, לאצילות שורש סודות התורה.

כל יומי דעלמא וקודם דהוה עלמא דנא, נהורא דנא הוה נפיק מן קדם מלכא בגבורתא וברחמין, ומסגיאנות גבורתיה וזיוויה והדריה הוה כל

המקום שהוא יוצא. שהארת הזו"ן לאצילות יולא מן האצילות.

יוצא כדמיון הנר מאיר לכל הצדדין. היינו ז"א דכחי' ז"א נקראת כל הילדים כסוד חג"ת נהי"ס ד' רוחות השמים ומעלה ומטה עי' כוונת הלולב (בשעה"כ דרושי סוכות).

וכל המאורות. של צי"ע.

מקבלים ממנו והוא אינו חסר. הארת זו"ן אינו חסר.

ובשעה שהוא יוצא יוצא בשמותיו. שזו"ן יולא מהאצילות לכריאה יש לו כ"ו אופנים איך מתגלה בכריאה וכל אופן נקרא בשם ודרך.

וכל שמותיו לחשבון אחד באים למניין כ"ו. עיין בספר דרך הקודש שפירשן על כ"ו דרכי הדעת ולדעת הרמ"ק הוא כ"ו כמנין השם, ובאמת כאשר תראה להלן בסוף ההקדמה איך מתחלקים הדרכים לפעולת שם הוי"ה, וסוד דרכים עי' בספר פרדס

נהורייא נפקין לקדמותיה לקבלא מייניה האי כל נהוראי מקבל מייניה, ונהורא דנא כד הוה נפיק מן קדם מלכא כל יומי דעלמא ליתוהי מתפרש מן הקב"ה כד הוה נפיק מן קדמותיה ומטא לאחר גבורתא רבתא דתמן נהורא קדמא סליק לעילא לעילא ויתקרי שמיא דיהו"ה מצפ"ץ בחילופא דאתוותא בא"ת ב"ש מן קדם דתמן הוא מקבל גבורתא כמה דאמרנא. והדין שמא כד הוה מטא לאתר נחלה דארנונא יתקרי שמא דנא על שם דנהורא אילין תרין רברבין כד דין מטי לדין מרננין קדם מלכא בגבורתא עמיקתא רבתא לחדא. וכד נהורא דנא דיהו"ה שמיא כד הוה מטי לאתר דאתקרי מתנה כל חיילי דרקיעא ממללין ואמרין תושבחתא קדם מלכא ואמרין דין ישמחו השמים ותגל הארץ ירעם הים ומלואו וכד חיילא אילין אמרין דין ישראל לתתא מצלאין קדם מלכא וכד הקב"ה שמע צלותהון דישראל ותושבחתון דמלאכיא אומר כך פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל

פירוש

דארנונא יתקרי שמא דנא על שם דנהורא אילין תרין רברבין כד דין מטי לדין מרננין קדם מלכא בגבורתא עמיקתא רבתא לחדא. וכד נהורא דנא דיהו"ה שמיא כד הוה מטי לאתר דאתקרי מתנה כל חיילי דרקיעא ממללין ואמרין תושבחתא קדם מלכא ואמרין דין ישמחו השמים ותגל הארץ ירעם הים ומלואו וכד חיילא אילין אמרין דין ישראל לתתא מצלאין קדם מלכא, וכד הקב"ה שמע צלותהון דישראל ותושבחתון דמלאכיא אומר כך, פתחי לי אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל

נהורייא נפקין לקדמותיה לקבלא מייניה האי כל נהוראי מקבל מייניה, ונהורא דנא כד הוה נפיק מן קדם מלכא כל יומי דעלמא ליתוהי מתפרש מן הקב"ה כד הוה נפיק מן קדמותיה ומטא לאחר. לכאורס ט"ס ול"ל לאתר וכן נעי"ה.

גבורתא רבתא דתמן נהורא קדמא סליק לעילא לעילא ויתקרי שמיא דיהו"ה מצפ"ץ בחילופא דאתוותא בא"ת ב"ש, מן קדם דתמן הוא מקבל גבורתא כמה דאמרנא. והדין שמא כד הוה מטא לאתר נחלה

בההיא צלותא דישראל, בהדין שעתא שמא דנא דיהו"ה שמיא אכסי בזיווגא על כל נהוריא ולא יתחזי מן נהוריא כלום מרישיהון ועד רגליהון ומסגיות גבורתיה ומשפירות מילוליה נפיק דבורא דאמר שאו שערים ראשיכם בהדין שעתא יתקרי שמיא כוז"ו לישן טב דהוה מכסי על כל נהוריא והדין שמא בחילופא דאתוותא ושמא דנא מאן יכיל למללא גבורתיה וחכמתיה וסוכלתנותיה. ע"ב.

פירוש

והאור הזה כאשר ילא מלפני המלך כל ימי העולם אין הוא מתפרק מן הקב"ה וכאשר ילא מקדם וכל למקום גבורה הגדולה דמשם האור עולה למעלה למעלה ויקרא שמו של ההו"ה, מלפ"ץ באותיות המתחלפות בא"ת ב"ש, משום שהוא מקבל מגבורה כמו שאמרנו (סס הו"ה קוץ העליון וחכמה ומלפ"ץ קוץ אמלטי בבינה).

והנה שמו כאשר מגיע מקום נחל ארנון יתקרא שמו על שם המאור הזה (נחל ארנון), ופני מאורות הללו כאשר באים לכאן מרננים לפני המלך בגבורה עמוקה וגדולה ומיוחדת וכשהמאור הזה הויה שמו כאשר בא למקום מתנה כל חיילי הרקיע ממללים ואומרים שבחים לפני המלך ואומרים כך י'שמחו ה'שמים ו'תגל ה'ארץ ירעם הים ומלאו, וכאשר הקב"ה שומע תפילותיהם של ישראל ותשבחות של המלאכים אומר כך, פתחו לי אחרתי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל באותה תפלה של ישראל, ובשעה זו שם הזה דהויה מכסה בזיווג על כל המאורות ולא יתראה מכל המאורות דבר מראשיהם ועד רגליהם ומרוב הגבורות ומיופי המילים יולא הדיבור שאמר שאו שערים

בההיא צלותא דישראל, בהדין שעתא שמא דנא דיהו"ה שמיא אכסי בזיווגא על כל נהוריא ולא יתחזי מן נהוריא כלום מרישוהון ועד רגליהון, ומסגיות גבורתיה ומשפירות מילוליה נפיק דבורא דאמר שאו שערים ראשיכם בהדין שעתא יתקרי שמיא כוז"ו לישן טב דהוה מכסי על כל נהוריא והדין שמא בחילופא דאתוותא ושמא דנא מאן יכיל למללא גבורתיה וחכמתיה וסוכלתנותיה. ע"ב.

(למעשה אין לנו כזה זוהר אך ידוע שלא נתגלה לנו כל זוה"ק וחסר הרבה דפים, ויעויין בדברי הרד"ל שהביא ראיה מכאן על קדמות ספר הזהר שהוא מהרש"י)

זוה ציחור הזהר בלה"ק מילה במילה; כל ימי העולם, וקודם שנתהוה העולם הזה, ילא האור הזה מלפני המלך בגבורה וברחמים, ומרוב גבורתו וזיוו והדרו היו יולאים כל המאורות מקדמים לפניו וכל המאורות מקבלים ממנו.

ראשיתכם, בשעה ההיא יתקרא שמו כוז"ו, וקוץ התחתון סוד הדעת והיחוד, לשון טוב שהוא מכסה על כל המאורות ושם זה באותיות המתחלפות ושם הזה מי יכול למלל גבורתו וחכמתו ושכל שלו, עכ"ל.

ובדי להשכיל מעט נקדים להבין קושט דברי אמת בסוד ג' קוץ היו"ד של שם הויה דבריאה שהם סוד חב"ד שכל שם הויה דבריאה נכלל באות יו"ד שלו שהוא אות ראשונה של שם הויה (ועיין כאן בעי"ה דף נ"ו), דקוץ התחתון הוא סוד דעת בחי' ה' ניקודין המנהגים את האותיות והם להם כמו חיות ונשמה וכל זיווגי המאורות ומהלכס נעשה על ידם בסוד הדעת המזווג, והאותיות עצמם שהוא קוץ האמנעי בחי' בינה שנתגלה לאות שהוא כלי, וקוץ העליון סוד הטעמים עצמות המאיר בתוך האותיות.

ובבללות קוץ העליון מרמז על הבורא קוץ האמנעי לשורש התחתונים (שהם שהם בינה ומלכות תרין ההי"ן) ומושרשים בחילוף שם הויה בשם מנפץ, וג' קוץין אלו של היו"ד מרמזים על יחוד אחד ויחוד זה נתחלק למדריגות, בתחילה עדיין הוא באחור בחינת מוחין דבינה, ונקרא נחל ארנון והוא השמחה והרינון מתחילת ההתקשרות אב"א בין המאליל ב"ה וב"ש סוד קוץ העליון, לנאליס סוד קוץ האמנעי, אמנם כאשר נמשכין המוחין בשלימות בחי' פכ"פ סוד קוץ התחתון סוד הדעת אז באים המוחין דחכמה אור הטעמים ונתייחד קוץ עליון יחד עם קוץ התחתון בחי' החכמה והדעת שמיחד ואז נקרא היחוד מתנה, בסוד אשה טובה מתנה לבעלה ונתגלה שם הויה פשוט בסוד י' שמחו ה' שמים ו' תגל ה' ארץ שהשמחה מתחזקת ביתר שאת שמתייחדים ב' קוץין עליון ואמנעי, ואז נעשית אשת חיל

עטרת בעלה ושם הויה מתכסה ע"י נשמות ישראל ונתגלה מעלתם העליונה, ונקרא שם הויה דבריאה כוז"ו שהם אותיות המאורות של שם הויה, ששם הויה נכלל בנוק' שהיא בחי' נשמת ישראל בסוד איתתך גולא גחין ולחיש לה, ואז הוא גמר היחוד.

בלל הדברים שם הויה דבריאה נכלל ביו"ד, וביו"ד ג' קוץין שהם חב"ד וע"י היחוד קוץ העליון עם קוץ האמנעי מתחיל היחוד אב"א וכשממשיך מוחין לפניו מתייחד קוץ העליון והאמנעי שהם הבורא והנאליס עם הקוץ התחתון בחי' הדעת ונתגלה שלמות היחוד ונעשית המלכות עטרת בעלה וזה בעלזמו מ"ש לעיל שבתחילה בחי' זו"ן הוא נער קטן בסוד שם הויה דבריאה כשיש לו יחוד רק בשני קוץין ואח"כ מתגדל ונעשה אדם גדול בעל דעה וחכמה ע"י שמקבל קוץ התחתון ונתגלה סוד ז"א האמיתי שהוא שם הויה שחוזר ועולה למדריגות אהי"ה ונתגלה מעלת התחתון המיוחד ע"י העליון, שזה סוד ספר הזה לגלות שם הויה, שהוא הגילוי איך שלימות הכלי שמתייחד בדביקות הכי גדול עם האור שהוא הבורא יתב"ש בשלימות של יס ואין.

עוד יש להקדים שקוץ העליון הוא הבורא יתב"ש האלי נשמת ישראל, והאלי נעשית באור ישר ובאור חוזר, ועי' בע"ח (שער ט"ל דרוש ט"ו והוא מהרמ"ק) שהבורא יתברך האלי ע"ס מלמעלה למטה ואז חוזר האור ממטה למעלה והכוונה שכל דבריאה בסוד אני והיך, והעבודה הוא דהיך לריך לחזור לאין הגמור בעילוי גדול, בסוד א"ת ב"ש שהאלף מתקשר בת' בחי' אר"י ואו"ת. שהאר"י של הבורא שלם עד שהנאלל מחזירו באו"ת ואני

ובאשר שם הגדול הזה יורד בדרך משל להשפיע לנבראים ולכל צבא השמים אלה הם מסעותיו צריך שתעיין בשמות המסעות כי כולם שמות של פעולה שכולם תולדות ואל תאמין באשר הוא יורד שנבדל העולה

פירוש

ובאשר שם (בכת"י השם) הגדול הזה יורד בדרך משל להשפיע לנבראים ולכל צבא השמים. אני הוי"ה לא קניתי כלפי הקי"ת ח"ו לא יחשב שום שנוי וגבול וע"כ יורד השם בדרך משל, והכוונה שצריך המיוחד להמשיך אורות אלו באור יקר לבריאה ובאור חוזר לאילנות.

אלה הם מסעותיו. שהמשיג צריך להרגיש באור יקר כל אלו המסעות שהם האורות איך שיוצאים מאילנות לבריאה מכתר עד מלכות ואח"כ חוזר ועולה לכתר ממטה למעלה באור חוזר וזה מתקן כל הבריאה וגורם מחילות העוונות.

צריך שתעיין בשמות המסעות כי כולם שמות של פעולה. עיקר הפעולה הרוחניות אינה קבלה מעשיות רק המשכה של גילוי אלהות עד ההרגשה החיצונית של הגוף שנקראת בי"ע ועיקרו בבריאה ששם הוא בהרגש של אהבה ויראה שכליים כמבואר בתניא ואז נקרא שהמשיך בשלימות גילוי שם הויה בתוך הבריאה, וישנם י"ב גילויים כוללים. שכולם תולדות. של שם הוי"ה שיוור לבריאה.

ואל תאמין באשר הוא יורד שנבדל העולה. היינו האור של המאציל שנקרא ע"ש שהוא מיוחד אלו יתברך וחוזר

חוזר לאין וז"ס מנפ"ץ שנקמות ישראל מוקרשים באו"ח שהם עושים יחוד זה.

וז"ש כל ימי דעלמא וקודם דהוה עלמא דנא, פי' דקודם הבריאה אז הבורא ונקמות ישראל היו אחו' באחו' בסוד הוא וקמו אחד בביטול מוחלט ואעפ"כ נקרא אחו' באחו' כיון שעדיין אין להם קישור של הבריאה שהוא אין ויש יחד שהוא מדריגת הכתר, וכשהאור יוצא מלפני המלך בגבורה ובאהבה בסוד הבינה שהוא גבורה בחי' אחו' באחו', וזה בסוד או"י, וכשהחוזר באו"ח ואינו מתפרש מהבורא אז שם הוי"ה נקרא מנפ"ץ, וראשית היחוד שהוא באו"י נקרא נחל ארנון שגם ביחוד אחו' באחו' יש שמחה שהוא תחילת התגלות ההתקשרות וכשיש תיקונים של עבודת הנאכלים וגורמים שיתגלה קוץ התחתון ע"י המשכת מוחין דחיה ויחידה מאיר יחוד קוב"ה ושכינתיה ביחוד פנים בפנים ונתגלה ז"א האמיתי בסוד י'שמחו ה'שמים ו'תגל ה'ארץ ומלכות עלתה ונעשית עטרת בעלה והקב"ה קורא את נשמות ישראל אחותי רעייתי יונתי תמתי קראו נמלא ט"ל שהיא בגי' כוז"ו שאז מכסה הזיווג את שם הוי"ה ונתגלה נשמות ישראל במעלותם שרק על ידם נעשה סוד הכתר וזה כוז"ו ליטן טב סוד הדעת המיוחד שלימות הגילוי של שם הוי"ה דבריאה.

אלא לעולם קשורה (קישורו) בו אבל כאשר הוא יורד גבורתו נמשכת עד המקום שהוא בכח פלוני ועל עניין הכח ההוא נקרא שם המקום ההוא, בראשונה לרמה מקום המצפה, ומן הרמה נותן עיניו ופניו למקום נחל השטים החופפים על כל אילני הגן, ומן השטים מול ים המלח שם מראה גבורתו, ומן ים המלח ליטבתה ארץ נחלי מים ומן המקום הזה יצאו האראלים,

פירוש

ומן הרמה נותן עיניו ופניו למקום נחל השטים. חכמה דבריה ומלך קולר המשיג שכולם כשונים אללו והוא בחי' מקיף חיה.

החופפים על כל אילני הגן. שהוא הנר"ן שאר הספירות שעליהם הוא חופף בסוד מקיף חיה ועי' בספר להלן שבחכמה יצ' שטות דקדושה.

ומן השטים מול ים המלח. בינה מקום השמאל וסם שורש הבינה.

שם מראה גבורתו. בסוד המלוכה מלח ממתק את הבשר שורש הדינים וממתק אותו.

ומן ים המלח ליטבתה ארץ נחלי מים. חסד.

ומן המקום הזה יצאו האראלים. לשון אל בחסד שהם מלאכי רחמים (ואף שלהלן בספר בדף ק"ו משמע שאראלים הם ראש כח המלאכים של מלכות, אך הממונה עליהם מיכאל שהוא שר של חסד).

אליו, והכוונה כשמרגיש אור של אלהות אור זה הוא באחדות גמורה עם המאליל יתב"ץ ואע"פ שהוא רק אור מסויים ואינו דומה ח"ו לא"ס רק שנמשך ממנו רק הוא מיוחד אתו יתבדך ומתחבר עם הנאלל ועי"ז נעשה דביקות בין המאליל לנאלל.

אלא לעולם קשורה (בבת"י קישורו) בו אבל כאשר הוא יורד. האור של ז"א דאלילות.

גבורתו נמשכת עד המקום ההוא בכח פלוני ועל עניין הכח ההוא נקרא שם המקום ההוא, בראשונה לרמה מקום המצפה. עתה מתחיל לבאר י"ב השגות ומדריגות של שם הוי"ה דבריהם בסוד הרגשת המסעות ממעלה למטה וחוזר חלילה למעלה וראשונה בא לרמה מקום המלכה, רמ"ה גי' אל"ם קדמו"ן כדאי' בספר דרך הקודש, ומקום המלכה הוא מקום שמעם נופה לפני א"ק והכוונה אלילות, וכן בהג"ה לא' מן הקדושים (בספר ברית מנוחה דפוס אמסטרדם, ונדפס בתחילת ספר עבודת יוהכ"פ) שכתב שהוא כתר (והכל דבריהם ומשיג האור של יו"ד וקולו דכתר דבריהם).

ומן המקום יטבתה לים סדום מקום הגבורה שממנה יצאו מלאכי קצף, ומן ים סדום לבני יעקן מקום ההמולה הגדולה, ומן בני יעקן למקום אשדת חפסגה, ומן אשדת חפסגה לנחל העברים היא דרך רשות הרבים, ומן נחל העברים לעמק המלך ובעמק המלך עשה מסלה ממזרח שמש ועד מערבה מן מקום הרחמים ועד מקום הגבורה ובעל היצירה שם בנה מגדל ונקרא מגדל דוד הדא הוא דכתיב (שה"ש ד' ד') במגדל דוד צוארך, ומן המגדל ליבק, ומן יבק

פירוש

ומן המקום יטבתה לים סדום. גבורה. ומן נחל העברים לעמק המלך. מלכות, ולכאורה הכוונה יסוד לנוק' עומקו של

מלך.

ובעמק המלך. בתוך המלכות וכפרט ביסודה.

עשה מסלה. פי' שינה עולמו מדרך של חסדים שהוא בחי' ז"א ושמך, ועבר לבחי' גבורות שמעתי התחיל הגבורה. שמך, ז"א, מערב, נוק'.

ממזרח שמש ועד מערבה מן מקום הרחמים ועד מקום הגבורה ובעל היצירה שם בנה מגדל. עי' בב"מ הנדפס בריש ספר עי"ה מגדול יסוד מגדל דוד מלכות, וי"ל בעל היצירה היינו היחוד של ז"א, ומגדול פירושו חב"ד לנוק' מגדל דוד והוא עד הגרון.

ונקרא מגדל דוד הדא הוא דכתיב (שה"ש, ד', ד') במגדל דוד צוארך, ומן המגדל ליבק, ומן יבק

ומן המקום יטבתה לים סדום. גבורה.

מקום הגבורה שממנה יצאו מלאכי קצף, ומן ים סדום לבני יעקן. ת"ת ששם הוא הקול הנודע קול בסוד ז"א הקול קול יעקב, וז"ס ההמולה שיואלות משם.

מקום ההמולה הגדולה, ומן בני יעקן למקום אשדת חפסגה. סוד נלח והוד שאשד לשון התקשרות כמו ואשד הנחלים שהוא בחי' נלח (ונלח לשון נילחון) שמנלחין המניעות כדי לקשר המשפיע עם המקבל, והפסגה נקרא הוד כמבואר בפרע"ח שער החנוכה דיש שם אהיה במילוי קנ"ד והוא זהוד והפסגה גמי' קנ"ד עה"כ. (ועיין עי"ה שאשדת הוא ביסוד שמקבל מראש הפסגה חכמה ולפי שיטתו החסיר ספירות נו"ה ואפ"ל שהולך עם ת"ת).

ומן אשדת חפסגה לנחל העברים. יסוד, והכל עובר לך היסוד וזהו עברים, ולע"ה הכוונה מלכות.

היא דרך רשות הרבים. שכל הבחי' עוזרים לך היסוד.

למדבר קדש, ומן מדבר קדש חוזר חלילה ושב למקומו. ואלו השמות כולם כחות מלאכי (נ"א כ"ד מלאים) גבורה

פירוש

למדבר קדש, ומן מדבר קדש חוזר חלילה ושב למקומו. ומן המגדל ליב"ק שהוא עד החזה שהוא חג"ת יחוד הוי"ה אלוהים, ומדבר קדש הוא עד נה"י דנוק' שהוא מדבר כדליתא ברבינו האריז"ל שמדבר הוא נוק', ומשם חוזר לראש בסוד כתר מלכות באור חוזר.

פעולות של עבודת שלהם מתעלין ע"י פרלופי הלדיקים למטה ועולים למעלה ומתבררים ומהם נעשים תיקוני פרלופים העליונים ולכן מתגלים כל המוחין בפרלופי נשמות הלדיקים המתראים במראה הנבואה ודי בזה והוא רחום יכפר עוון.

וע"ע בספר שיערי קדושה (ח"ד דף י"א אות ז') מ"ש בשם ספר מערכת האלהות (בשער האדם פרק עשירי) ועתה שידעת בנין לורת האדם תוכל להשכיל אם קבלת מפה לפה אמיתת מראה הנבואה הנראית לנביאים. ורז"ל קראו למראה ההוא שיעור קומה וכו'. והוא סוד היודע שיעורו של יוצר בראשית וכו'. (פרקי היכלות) וע"ז אמר הכתוב נעשה אדם בצלמנו כדמותנו (בראשית א', כ"ו) ועל המראה נאמר וביד הנביאים אדמה (הושע י"ב, י"א).

ואמר הרב יצחק דרך סימן, תמונ"ה גמי' פרלופי אד"ם וכן מלאכי בדברי ר' אליעזר מגרמישא, ועל זה נאמר ותמונה אינכם ראויים זולתי קול (דברים ד', י"ב) והמקובל בענין המראה הזאת יתבונן ענין הגשמיים הנזכרות אלל השם יתברך בתורה, ויתבונן על ענין העברה והנציבה, כמ"ש ויעבר ה' על פניו ויתלב עמו שם (שמות ל"ד, ה') וכל עניני התנועות וכו' וממה שביארתי בדמות האדם, יכול להתבונן המשכיל, כי להיות האדם לדיק גמור כי ראוי לו שיתנבא ויחיה לעולם כי מלא מין את מינו וייעור וכו'.

ואלו השמות כולם כחות מלאכי (נ"א כ"ד מלאים) גבורה. עיין בספר טל אורות ח"א פרק י' בסופו, בשם ספר למח ה' לנבי פר' תרומה דכתיב כי לא יראני האדם וחי, ל"ק כאן באספקלריה המאירה וכאן באספקלריה שאינה מאירה, והכוונה שכמו שעושים זכויות לבנה ואינה רואה שום לורה, וכאשר ישים דבר שחור מלד שני יראה לורתו, וכו' משה רבינו ראה באספקלריה המאירה היינו מלד אל ד' שראה אור פשוט בלא גבול ולורה בלי שום תמונה, אמנם שאר הנבראים רואים באספקלריה שאינה מאירה וע"כ רואים דמות אדם דהיינו לורת כללות נשמות ישראל שכולם כאדם אחד כללי והנביא ג"כ רואה לורת נשמתו במראה אדם, ועי' בספר אור המאיר בדרוש ר"ה דכתיב כולם נסקרים בסקירה אחת דהשכינה נקראת דמות, בדמות זה נכללים כל נשמת ישראל והקב"ה מסתכל בשכינה רואה כל אחד מישראל כפי מעשיו במקומו וערכו כיצד הוא מופרש בז"א דלילות, ואיך יתהווה הציור הזה למטה, כיון שהמלכות מגלה את השורש העליון בציור כזה, וכך נתגלה למטה, וכל

כמו שנראה כשתראה בענין כאשר אבאר בענין הפעולות. וכאשר השם הזה הגדול יוצא מלפני המלך הגדול אדון כל הארץ אפילו המאורות אינם משעים כל כך מעלתו, וניקודו המובחר הוא

פירוש

הוא מהסודות עמוקים והנוראים ואין להאריך בסוד זה, רק מדברים ממנו למטה ומזה יושג למעלה למעלה אם יהיה ה' אתך, דהנה ידוע דיוסף הצדיק היה לו מעלה משאר אחיו בסוד וידע יוסף את אחיו והם לא הכירוהו דשאר המאורות אינם מכירים מעלת יוסף דסוכ"ס רחל יורדת לבי"ע ומקרבת בני השפחות ומגלה רזי תורה למטה עד מקומות השפלים כדי לקרוב להשי"ת, אמנם יהודה ושאר האחים סוברים שאין ראוי להביא סודות המלוכה כ"כ למטה, רק יוסף ידע אמיתיות רצון אביו שכלאוי אפילו לשבור כתר המלך ולירד לבי"ע כדי להגיל בני המלך, ומזה תבין שם הוי"ה הוא סוד ז"ן שיויר הארתו לבי"ע ואע"פ שהוא למטה משאר המאורות שבוחרו לירד בכ"ו דרכים (כמו שיתבאר בסוף ההקדמה) עד מקום הקליפות, אך בגלל שיכול לירד, משום כך גבהה מעלתו מאוד, שיש לו את הכלים הגדולים ביותר לקבל האור, והוא עיקר מקום התגלות ענמות אלה"ם (כמבואר בספר יוסף לבב ובהגר"א בספרא דלניעותא פ"א), דנתאזה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים שאין תחתון למטה הימנו אבל העיקר שיהא מיוחד ומקושר בו יתברך כמו ז"ן דאצילות ודי בזה.

וניקודו המובחר הוא. מתחלה יולא מכתר ועד מלכות ואח"כ חוזר וכו'. ונדוע שטיוול הרוחני הוא המסכת השפעה להמשיג, וכשממשיכין שם זה שהוא ז"ן או שם הוי"ה

ועיין עוד שם בפי' הר"י וע"ע בספר עבודת הלווי מהרה"ק ר' אהרן מסטראשילע בפתח ומבוא לחכמת הקבלה איך שצריך להפשיט המליאות הגשמי עד שרואין מליאות הרוחני בחי' ילירה ומלאכים ואח"כ מפשיטים עוד עד שרואים בחי' נשמות וכו' עיי"ש.

ובזה תבין מרחוק מה קידוע מה שכתב הרמ"ק בדרוש המלאכים שלמלאך אין שום ציור כלל והוא רוחני לגמרי ואע"כ כל מלאך מתראה להמשיג כמו הצדיקים בעוה"ז באור יותר גדול נורא ונפלא בבחי' עולם ילירה שהוא עולם המלאכים שהציור שמשיג הוא מופשט מחיזו דהאי עלמא ומתגלה בעצם ההרגש של אותו המוחין שנמשך ממנו מלמעלה וכל צדיק שהוא בעצם השכל הרוחני יש לו אלפי מלאכים, ושם הוי"ה שאנו מדברים בו הוא שם הוי"ה דבריאה שהוא נמשך מזו"ן דאצילות שהארתו יורדת לבריאה ובזמן שהצדיק עושה הפעולה וממשיך שם הוי"ה לבי"ע ומשיג שם הוי"ה ממ"ב מסעות וכ"ו דרכים כמבואר לקמן ומתגלה לו אז ציור כל כוח של מלאכי הגבורה שמבוארים לקמן, שהם מראות המקומות ההם.

כמו שנראה כשתראה בענין כאשר אבאר בענין הפעולות. וכאשר השם הזה הגדול יוצא מלפני המלך הגדול אדון כל הארץ אפילו המאורות אינם משיגים כל כך מעלתו. ענין זה

כאשר יוצא מהמאור (המאור) הגדול הזה מלפני המלך כפי ההולך (ההילוך) שהוא מתחיל להלך בן ניקודו המובחר ואח"כ כאשר הולך בן ניקודו כמו שאר פעולותיו, ואומר לך הכלל בשם הזה ובניקודו כולו יחוד (נ"א ניקוד השם הזה כולו אור) לגמרי שאין דבר באמצע שיהיה מבדיל הדא הוא דכתיב (שמות ג' ט"ז) זה שמי לעולם וזה זכרי לדר דר.

פירוש

כמו שאר פעולותיו. שם הוי"ה ין לו נקודות בלי סוף על כל פעולה רק עשר המדריגות בצריאה הם כללות הגלויים שלו.

ואומר לך הכלל בשם הזה ובניקודו כולו יחוד (נ"א ניקוד השם הזה כולו אור) לגמרי שאין דבר באמצע שיהיה מבדיל הדא הוא דכתיב (שמות, ג', ט"ז) זה שמי לעולם וזה זכרי לדר דר. סוד ספר זה הוא גילוי ז"ן דאילות דשם שורש הנאלל בסוד בנים אתם להוי"ה אלהיכם שז"ן דאילות יורדים בבי"ע בתכלית הירידה ששייך ואעפ"כ יהא מאוחד אתו יתב"ש.

עי' היכל הצרכה פר' ואתחנן בפסוק ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום, שמבאר סוד זה. ולריך שתדע שז"ן הוא האחרון שמאחד אבל בי"ע הוא נפרד וע"י שמאחד גם בי"ע למעלה זה גורם כל מחילות עוונות ביוהכ"פ דענין החטא הוא השבירה וגילוי הפירוד שמה נהיה בי"ע וע"י שמחזירים בי"ע לאילות נתבטל כל השבירה ויש בזה שלימות מחילת עוונות (עי' בע"ח דף י"ז ע"א ענין משיח הוא שמעלה כל העולמות ובי"ע מתבטל, וכן בהקדמת רחובות הנהר ב' ע"ב).

דכללות הצריאה, סדר ההמשכה הוא מלמעלה למטה, ואח"כ ממטה למעלה כמבואר בכמה מקומות, וכסדר ההשתלשלות מא"ס נמשך האור עד ז"ן וז"ן וז"ן וז"ן למוחין ועולה עד א"ס צעילוי גדול ועיין בזה בספר הקדוש והנורא מעין החכמה שכותב שהשפע יולא כמעין ומתפשט עד אין חקר ואח"כ חייבים להחזיר אותו לשורש ועי"ש היטב, וממילא ניקוד המובחר הוא בחי' הניקוד של ספירות כתר, וכיון שירד וקבל כלים גדולים כמ"ש לעיל ואינו מתגשם בסוד איהי וחיהי וגרמוהי חד בהון וע"כ מבאר כמו שהולך הניקוד מדרגא לדרגא מלמעלה למטה בן נעשה משובח מלך הבחי' שמקבל יותר כלים.

כאשר יוצא מהמאור הגדול הזה מלפני המלך. סוד אהיה. כפי ההולך שהוא מתחיל להלך בן ניקודו המובחר ואח"כ כאשר הולך בן ניקודו. סוד הטיוול בי"ס דצריאה ואז מרגיש כל ההרגשות של זה השם וכל פעולותיו בי' השגות רמות ונשגבות ובכל כ"ו הדרכים כמ"ש.

ומי שאינו יודע סוד הפסוק הזה לא הגיע עדיין לעומק התורה ובא להודיע שזה השם הגדול לא יש דבר שיבדיל בינו ובין המציאות הגדול, אע"פ ששם אהי"ה הוא גדול יותר מזה

פירוש

וז"ם הפסוק זה שמ"י אלו הג' המלאכים ושמ"י הוא מרמז לשם הויה ששם שהם מתאחדים עד שם הויה, וזה זכרי לדר ודר עי' לקמן מפסוק זה יולא שמות המלאכים המנהגים ו' פינות המרכבה דבריאה כמ"ס הוא שם הויה דבריאה וגם רמוזים בר"ת זכר"י.

ומי שאינו יודע סוד הפסוק הזה לא הגיע עדיין לעומק התורה. סוד אלף לאנכי שכולל כל התורה והכוונה של עומק התורה שכל אלהות והתורה שייך בכל מקום.

ובא להודיע שזה השם הגדול לא יש דבר שיבדיל בינו ובין המציאות הגדול. שם הגדול היינו ז"ן דאילות מציאות הגדול היינו א"ס הוא ז"ן (עי' נה"ס ל"ד ע"ב) ומבואר באורך בספר אהבת ה' בכל בכל הספר, והוא מסודות הנשגבים של היחוד הקדוש, אבל כיון שזוכה לסוד זה שמ"י שמשיג עומק היחוד שגם ב"ע יכול להתאחד עם אילות לעתיד יכול להשיג עי"ז עומק היחוד איך ז"ן מתאחד עם א"ס ואין להאריך במקום שאמר לקצרה.

אע"פ ששם אהי"ה הוא גדול יותר מזה. אהי"ה גדול באור והויה גדול בכלי ואעפ"כ הוא מאוחד.

וזה עבודת הכה"ג וכל לדיק ולדיק להגביה גם את ב"ע למדריגות אילות אפילו לשעה וזוה פועל כל מחילות עוונות, ועי' בסידור הרש"ס סוף שים שלום (דף ק"י בסידור הנדפס) שלאחר שמו"ע ש"כ שיש חיבור ז"ן והיכלות בשילוב השמות הויה אהי"ה, הויה אלהים, וי"מ דזה היחוד של אילות ובי"ע לשעה.

ועי' במאמר לילותהון לרבינו הרמח"ל הכוונה החדשה שגילה הרמח"ל (שנדפס בסוף קינור הכוונות) שזוה תלוי כל הגאולה הוא היחוד בין אילות לבי"ע.

וזה עבודת ספר הזה להמשיך שם הויה ז"ן דאילות לתוך ב"ע תוך הג' מלאכים שמ"י ואעפ"כ להיות מאוחד בתכלית היחוד בהשית"ע ועי"ז נעשה שלימות סוד ברית מנוחה שהוא יחוד בין יסודות או"א, שאבא הוא אילות, ואמא הוא ב"ע, וברית מנוחה הוא יחוד שניהם, וזה שלימות תיקון העולם ודו"ק, וזה הכוונה זה שמ"י לעלם וזה זכרי לדר ודר. שאפי' בבי"ע שהוא בחי' ג' מלאכים הרמזים בר"ת שמ"י שהם שמועאל מ'טטרו"ן י'הואל שהם מנהגים עולמות ב"ע עי' שם הזה בנקודותיו מעלים כל עולמות ב"ע לאילות שלא יהא דבר מבדיל בין אילות לבי"ע ועי"ז נעשה מחילת עוונות.

ובכמו שזה מתפשט כך זה מתפשט מן מקום המציאות הגדול, והשם הזה הגדול צירופו אין חקר כי כאשר יוצא נחלק אורו לכ"ו דרכים (ג"א לכ"ב) וכל דרך ודרך מאירה להקב"ה מאורות (ג"א למאה וכ"ו מאורות) וכל מאור ומאור מכלכל לאלף אלפין מלכים גדולים מן העומדים בהיכל המלך.

פירוש

בזו"ן, וז"ש בזה"ק בתליתר תרעין קימא למינדע, והס י"ג שיערי הנהגות בחו"צ וי"ג שיערי הנהגות בזו"ן ואינון שיתא ועשרין לתרין סטריין, ע"כ ועיי"ש כל המהלך באריכות והוא שם הויה שאנו מדברים בדרכיו ומהלכים כמו שביאור ע"ד עולם הבחיאה שהוא בחי' ההרגשות.

(ג"א לכ"ב) וכל דרך ודרך מאירה להקב"ה מאורות (ג"א למאה וכ"ו מאורות). כן נראה הגירסא קכ"ו גמ' א' אד' אדני והוא כלי חילון דמלכות דנוק' לאילנות עי' שער השמות דף ל"ט, והוא גם השם של מלכות של פנימיות בריאה יאירה ועשיה כמבואר בנה"ש דף י"ב ע"א, והכוונה שהשם מאיר עד סוף עולם העשיה בפנימיותו.

וכל מאור ומאור מכלכל לאלף אלפין מלכים גדולים מן העומדים בהיכל המלך. כאן מרמז בזמן שמעלה בי"ע לאילנות מתגלה האור של רגלי א"ק כמבואר בע"ח (דף י"ז ע"א) דבזמן שיעמדו רגליו על הר הזיתים, אז נקראת שמטי רגליו ברגליו מטי רגלי א"ק עם רגלי אילנות בסוד ועמדו רגליו ביום ההוא על הר הזיתים דהיינו שבהתחלה רגלי א"ק דהיינו פרסאות רגלי א"ק היו מלוכזים אבי"ע למטה מרגלי אילנות אבל

ובכמו שזה מתפשט כך זה מתפשט. כמו ששם אהיה מתפשט כך שם הויה מתפשט ממקום המציאות הגדול שהוא א"ס ב"ה ושניהם מאוחדים ממס' בא"ס.

מן מקום המציאות הגדול. והשם הזה הגדול. שם הויה ב"ה.

צירופו אין חקר כי כאשר יוצא נחלק אורו לכ"ו דרכים. כוללים אבל צפרותו יש לו צירופים אין חקר עי' בע"ח (ט"ו ע"א) שהעולמות משתנים בכל שעה ושעה ואין שעה זו דומה לשעה זו בכל עת ורגע ועי' בע"ח (שער כ"ד פ"א) שכל ספירה כלול מ' וכו' עד אין קץ ועי' שער כ"ז פ"ב דכ' שיעורים בהספירות, ועי' תו"ח (פ"ב ע"ב) שתלוי כ"ז בזכות של כלל ישראל.

ועי' בזה"ק מאמר קו המדה, שם מבאר דשם הויה כלול מכ"ו דרכים, דבקו המידה יש ששה קלוות חג"ת נה"י ואלו הו"ק נמנאים בכל אחד מד' פרלופי האילנות שהם סוד ד' אותיות יהו"ה, דהיינו ו"ק בי' דחכמה, ו"ק בה' דבינה, ו"ק בו' דז"א ו"ק בה' דמלכות ולפי שח"ב הם ביחד י"ב בחינות, ועם המדה הכוללת אותם הרי הם י"ג שיערי הנהגות, וכן י"ג בחינות כאלו יש

וכאשר תחשוב מי אלו המלאכים הם השומרים המגדל והחומה והמבצר וההיכל ובית גנזי המלך. ובראות החכם זה עוצם כחו אמר היש מספר לגדודיו (איוב כ"ה ג'), והשם הזה נותן לכל אחד ואחד גבורה שזו אינה דומה לזו וזו לזו על כן שים מעכשיו מחשבתך להבין חכמה ודעת

פירוש

י"ד ע"ב, גם כאן משיג היחוד איך בי"ע מתאחד בהעלמה בא"ס ב"ה ויש לזין כל מה שאנו מדברים דבי"ע מתאחד עם א"ס הכל בהעלמה מזידו יתברך ומזידו לא נתגלה עד לעתיד).

והשם הזה נותן לכל אחד ואחד גבורה שזו אינה דומה לזו וזו לזו. שכל מלאך נמלא מכח אחר, והקב"ה מתגלה על ידי כל מלאכות שיש בעולם באופן שאין מלאך דומה לחבירו, וזה גדלות האל יתברך שאפשר להכירו ע"י כל דבר נפרד בעולם הזה ע"י שיודעים שבהעלמה הכל באחדות עמו (לא ח"ו בליור הנראה לעינינו רק בהעלמה מזידו יתברך בלי שום ליור גשמי כלל), ועי"ז הסודות מתרבים לא"ס והגלויות מתגברים בלי גבול בסוד אבן מקיר תזעק שכל אבן מגלה סוד אחר וזה עומק היחוד שיש התחדשות בלי סוף נביעה דחכמתא.

על כן שים מעכשיו מחשבתך להבין חכמה ודעת. עיקר סוד הספר בהעלות בינה בתוך חכמה ע"י דעת להשיג איך הפירוד דבינה סוד היק הוא בעצם חלק מהיחוד וזה עולם המנוחה ומחילת העוונות.

כשעולים בי"ע לאצילות אז מטי רגלי א"ק עם רגלי אצילות וממילא נתגלה הסוד של חלק וחלקי חלקים, דאלפים הוא גילוי של אצילות וחלק חלקים הוא הגילוי של א"ק.

וכאשר תחשוב מי אלו המלאכים הם השומרים המגדל והחומה והמבצר וההיכל ובית גנזי המלך. ה' לשונות של נוק' נגד ה' פרטופי הנוק' שהם סוד התפשטות כוחות הנוק' וחיליה ולבאיה.

ובראות החכם זה עוצם כחו. שמרגיש המשיג כח בי"ע ומקבל כליהם שיכולים להביא בתוכם עלמות בא"ס ממך דא"ס ב"ה לא נחית עד דיהבת ליה בת זוגיה דהיינו שלא נתגלה בא"ס רק כשמעלים בי"ע התחתונים כמבואר בזוה"ק מובא בכוונות עלינו לקבץ (האריך בסוד זו בעה"ס ככל ספריו הקדושים).

אמר היש מספר לגדודיו (איוב, ב"ה, ג'). שמרגיש האין סופיות של האור המתאחד עם בי"ע, דגדודיו הוא בחי' יק שיש להם מספר כמה יק בתוכם אך כמה גדולים הן, הם בלי סוף כמ"ס הרמ"ק בספר פרדס רימונים פ"א (ועי' גמ' חגיגה

כי עד כאן היו ראשי דברים להקדמה והייתי הולך כמו חוצה. המאור הזה כאשר הוא יוצא מתחלק לכ"ו דרכים ודרך זו מלאה כזו והגוף אינו חסר אע"פ שהוא נחלק, וכל מאור ומאור מן הכ"ו דרכים מתגבר ו' מאות פרסאות שבכל פרסה ופרסה יש ז' גבולים, ואלו הן, א' גבול החכמה (חסד)

פירוש

הוא כמדליק מנר לנר ואינו חסר מאורו כלום.

וכל מאור ומאור מן הכ"ו דרכים מתגבר ו' מאות פרסאות. פי' הרמ"ק דף א' עכשקס הוי"ה שהוא כללות ז"א לאילנות שהוא ו"ק מאיר בצריאה נעשה מזה ת"ר פרסאות כנודע דכסודר האור נחלק, וז"ס לשון פרסה שהוא לשון פרוסה שהוא נחלק.

שבכל פרסה ופרסה יש ז' גבולים. המה"א רימ"א שליט"א כתב פסוד הו' שמתחלק לז' הו"ס שם מ"ב שהוא ו' כפול ז', והיינו כשהאור נכנס לצריאה ונחלק לז' נעשה רשפי אש של השתוקקות, סוד שם מ"ב.

ואלו הן, א' גבול החכמה (חסד). עי' בסה"ק עי"ה דף נ"ח ע"ב ביאור גבולים אלו דהאור העליון ניכר מליאותו עד הספירה שתחתיו שאז הספירה התחתונה מלבשת אותו ואין ניכר הארת העליון וזה פירוש דחכמה מסתיים בחסד, וחסד מלבשת את החכמה, וזה נקרא גבול החכמה, שהחכמה ניכר עד שמתגלה ספירות החסד שמלביש אותו ואז אינו ניכר רק חסד, וחכמה פנימה לו,

כי עד כאן היו ראשי דברים להקדמה והייתי הולך כמו חוצה. דבעל היחוד א"א לפרק וכשמדברים בזה אין נמנאים בו דבעת היחוד עלמו סוד ח"ץ מתשמל, רק כשיואלים חו"ה אפשר לדבר בו לגלות עולם ההרגש ביחוד, אך ביחוד עלמו הוא התגלות העלם ואין שום דיבור והשגה בו.

מאור הזה כאשר הוא יוצא מתחלק לכ"ו דרכים ודרך זו מלאה כזו והגוף אינו חסר אע"פ שהוא נחלק. כשהא"ס מתלבש ב"ס לאילנות מתחלק לעשר בחינות, אבל אעפ"כ מתאחד עם האור הפשוט, ונחשב כאור פשוט שלא נחלק כלל בסוד אח"ד, א' כתר, ח' חו"ב חג"ת נה"י, ד' מלכות, והכל אחד שהא"ס מתאחד ומתלבש בהם בסוד אור במאור והכל אחדות אחד, וזה הכוונה שכל דרך מלאה זו כזו שכל ספירה באילנות מלא מאח"ס המתלבש בו והגוף אינו חסר דבאמת הגוף אינו חסר דאח"ס אינו מתחלק, ועיין בפי' הרמ"ק דף א. וז"ל וכל אחד מאילו הדרכים שוין, ואינם עשרה מן היו"ד וה' מן הה' וכו' אלא כולם שוים והמקור בעלמו אינו חסר כלום מאורו אחר שנתפשט לכמה חלקים כי

ב' גבול השכל (תפארת) ג' גבול הבינה (גבורה) ד' גבול הדעת (יסוד)
ה' גבול הגבורה (הוד) ו' גבול היראה (מלכות) ז' גבול הרחמים (נצח)
ובכל גבול וגבול מאלו מתנוצצים מאורות לאין תכלית, הם
הסובבים הכסא והחופפים על המלך
פירוש

ג' גבול הבינה (גבורה). הבינה מתפשט
עד הגבורה וממלא גבול הבינה הוא
בגבורה ובבינה נגמר הראש שהוא הג'ר.

ד' גבול הדעת (יסוד). זה האמצעי בחי'
הדעת שמתפשט עד היסוד (ואין גבול הדעת
ת"ת כי הדעת פנימיות הת"ת).

ה' גבול הגבורה (הוד). כאן מתחיל הו"ק
שהוא משמאל לימין, וגבורה שהוא השמאל
מתפשט עד הוד.

ו' גבול היראה (מלכות). זה אמצע בסוד
יראה שת"ת נקרא נורא בסוד ו'הנורא שהוא
יעקב כידוע מכוונת שמו"ע ומתפשט עד
המלכות (ות"ת ויסוד כחד חשיבי).

ז' גבול הרחמים (נצח). חסד מתפשט לנח
בסוד קו ימין. (וכ"ז מובן מהרמ"ק ובעיקר
מספר עבודת יוה"כ).

ובכל גבול וגבול מאלו מתנוצצים
מאורות לאין תכלית, הם
הסובבים הכסא. סוד הכסא בעולם
הבריאה שכלל מדברים האחד האור של ז'ו"ן
לאילנות נמשך לבריאה.

והחופפים על המלך. סוד שרפים עומדים
ממעל לו שיש בחינה שהשרפים
עומדים למעלה מאדם יושב על כסא בסוד
שהמלכות של העליון נעשה כתר להתחונן

והסדר של הגבולים הוא, דבתחילה הסדר הוא
ימין אמצע שמאל, והוא הג' ראשונות, ואח"כ
הרביעי הוא בחי' דעת, ואח"כ ג' אחרונות,
סדרן שמאל אמצע ימין, וסדר זה הוא כמו פסח
שבועות סוכות, בסוד אתה הוא ה' אלוהינו,
שהוא ימין אמצע שמאל.

ורבינו התו"ת ביאור בזה בכוונת הכרכות
שפנימיות דפנימיות נקרא ימין,
חיצוניות דפנימיות נקרא אמצע, ופנימיות
דחיצוניות נקרא שמאל, וזה בג"ר, וכו"ק הסדר
להפך, שהלא בג"ר מתחילים בפנימיות וכו"ק
מתחילים מחיצוניות, ודוגמא לכך כל יום
מתחילים מחיצוניות (דהיינו שמתעסקים ביפנה
יטול וכו' ואח"כ התפילה שהוא פנימיות) שהוא ו"ק
בערך ראש השנה שהוא הג"ר ומתחילים
העבודה מפנימיות (שבר"ה יום ראשון בפנימיות
יום שני בחיצוניות גם כאן ג' ראשונים, שהם בחי'
פנימיות שהם חג"ת הסדר הוא מפנימי לחיצון ובג'
אחרונות הסדר הוא מחיצוניות לפנימיות).

ב' גבול השכל (תפארת). הכוונה שכתר
מתלבש עד ת"ת היינו גבול הכתר
בספירות הת"ת (וממלא אין סתירה בדברי
הרמ"ק דף א' שכותב שכלל הוא כתר וכו"ן משמע
שהוא ת"ת שמה שכתב כאן שהוא ת"ת היינו
שמתפשט עד ת"ת).

והמשמיעים שירה. וכל דרך מן הכ"ו דרכים כולם הם באים אל מקום אחד, והשש מאות פרסאות שבכל דרך ודרך וכל פרסה ופרסה יש שמה (נ"א שמות) פועלים פעולותיה וע"ז אמרו שכל התורה כולה שם אחד וכל התיבות שמות פועלים פעולות, ומכאן ואילך היה מעיין בזו החכמה ותראה בהקדמה הזאת אשר לא ראית. כאשר המאור הזה יוצא מלפני המלך

פירוש

וע"ז אמרו שכל התורה כולה שם אחד. כמו שז"א לאילנות כל ספירה וספירה כת אחר ואעפ"כ הוא פרטוף אחד כן כל פסוק מהתורה פעולה אחרת עושה, ואעפ"כ כל התורה הוא לירוף אחד כמאמר הבנש"ט הק' שמשיח יעשה לירוף אחד מכל התורה וזה הכוונה שמשיח ישיג כל השכליים איך שאינם סתירה ויאחד הכל מבחשית עד לעיני כל ישראל לפרטוף אחד וקומה שלימה שבסוף כל הגלויים מתייחדים באשכ"ה אור הפשוט כמבואר בע"ח (דף י"א ע"ב).

וכל התיבות. פי' של התורה, הם.

שמות פועלים פעולות, ומכאן ואילך היה מעיין בזו החכמה ותראה בהקדמה הזאת אשר לא ראית. ככל פעם שמעיינים באלו הסודות משיגים עוד כנחל הנובע.

כאשר המאור הזה. שם הוי"ה.

יוצא מלפני המלך. א"ס, וביתר דיוק הכוונה שם הוי"ה יולא מאילנות לבחשה.

והמלכות של עליון הוא מלכות לאילנות יס לו בחינות של מלאכים וקרפים והם המה שעומדים למעלה מאדם היושב על כסא דבחיאה.

והמשמיעים שירה. שירה דבחיאה סוד שם מ"ב שו"ע ההשתוקקות.

וכל דרך מן הכ"ו דרכים כולם הם באים אל מקום אחד. פי' רמ"ק וכן הוא במעין החכמה שכל המאורות שיוצאים חוזרים אח"כ לאחדות הפשוט.

והשש מאות פרסאות שבכל דרך ודרך וכל פרסה ופרסה יש שמה (נ"א שמות) פועלים פעולותיה. כל ספירה נקרא פרסה, דבעת שנמשך אור דז"א לאילנות, דבחיאה. ויס לו שש ספירות הנקראים פרסאות מתחלקים דבחיאה למאות ובכל ספירה שנקראת פרסה מרגישים אור אחר שהם אופנים שונים בגילוי מאלהות והוא שורש כל התורה כמבואר ברמ"ק שאפשר להסביר כל התורה כולה על סוד שיעור קומה של יולא דבחיאה.

מתפשטים ממנו הראשים מלבד הכ"ו דרכים, ואלו הם הראשים שמתפשטים מן המאור הגדול הזה מלבד האחרים הם חמשת אלפים ושבע מאות וחמשים וארבעה למניין פסוקי התורה ולכל מאור ומאור מאלו נמצא שם מפואר (נ"א מתואר) עד מאד פועל פעולות לרצון מי שאמר והיה העולם, כי תדע לך כי כל פסוק ופסוק מן התורה הוא שם בפני עצמו ולכל התורה כולה קרא הקב"ה בשם יהו"ה לדעת ולהבין כי הוא אדון על הכל ומלך על כל ברואיו. והכ"ו דרכים משם מתפשטים כל המאורות

פירוש

ושבע מאות וחמשים וארבעה למניין פסוקי התורה. י"א שזה מנין הפסוקים ממזן הנמצאים בתורה, ויש בזה אריכות ואכמה"ל.

מתפשטים ממנו הראשים. שם הוי"ה מתחלק לפרטות של כ"ו שזה גי' שלו וציותר כללות מתחלק לה' פרטות פרטים כמ"ס.

ולכל מאור ומאור מאלו נמצא שם מפואר (נ"א מתואר) עד מאד. דהיינו שמרגישים בחי' בינה דנקרא שם המפואר, דמכל שם ושם נתגלה למשיג אור אחר ובצריאה מרגישים יקות ונועם.

מלבד הכ"ו דרכים. שהם הפרטיים, – הלשון "מלבד" הכוונה שחוץ מזה נתחלק בפרטות גם נתחלק בכללות.

פועל פעולות לרצון מי שאמר והיה העולם, כי תדע לך כי כל פסוק ופסוק מן התורה הוא שם בפני עצמו ולכל התורה כולה קרא הקב"ה בשם יהו"ה. כידוע מהרמב"ן בתחילת ביאורו על התורה והבעש"ט עה"ת בתחילה.

ואלו הם הראשים שמתפשטים מן המאור הגדול הזה מלבד האחרים. שיש עוד דרכים לחלק שם הוי"ה והעיקר כאן מלד צריאה.

לדעת ולהבין כי הוא אדון על הכל ומלך על כל ברואיו. והכ"ו דרכים משם מתפשטים כל המאורות

הם חמשת אלפים. כללות שם הוי"ה ה' פרטות, שבע מאות, כל שם הוי"ה הוא ז"ת, עי' נה"ס דף ג' ע"ב וחמישים כיון שכאן מדברים איך שם הוי"ה מתגלה בצריאה והוא נ' שערי בינה. ארבעה, כי כללות ההתגלות הוא מתחלק לד' דרכים שהם ד' פינות המרכבה (שהכתר נעלם בסוד קולו של יו"ד שכלל ביו"ד).

לאלפים ולרבבות ושמות הכ"ו דרכים הם שמות נוראים עד מאד
לאין חקר ולאין תכלית, ואלו החמשת אלפים ושבע מאות
וחמשים וארבעה והם נחלקו לד' דרכים והם חלק האהבה וחלק
השלום וחלק הגבורה וחלק היראה, אשר אלו שמותם, חלק
האהבה נקרא שמו כוזו החופף על הכל,

פירוש

הגבורה כמ"ץ בכל הספר שאע"פ ש"ת קורין אותו
רחמים יק לו גבורות בערך המוחין, והביאור
דבאות י' הו"ם מוחין דחיה סוד אהבה ואחדות
וה' מוחין דבינה תחילת היחוד שנקרא שם
בסוד ראוה מדברת וזה ע"י בינה יחוד אחר
באחר שם ע"י הדיבור שהוא דבינה ובז"א
נקרא גבורה הואיל שבזמן עיבור ויניקה יק בו
דינים עד שזוכים למוחין דגדלות, ובמלכות
נקרא יראה בסוד דינא דמלכותא דינא ע"כ
דברי הרמ"ק.

ורבינו הרמח"ל מדייק מהמשך לשון הספר
שהסדר הוא י' אהבה ה' יראה ו'
שם ה' גבורה וזה סדר מובן י' בחי' אהבה
ויחוד, ה' בינה שורש הדינים לפיכך הוא יראה
(ואע"פ שרבינו האר"י הק' כותב בכוונת חק לישראל
ד' יראה ה' אהבה, שם מדבר מבחי' יראה ואהבה
עילאין, אך מלד יראה ואהבה תתאה זה הסדר
ופשוט) ו' שלום בחי' ת"ת ויסוד, וה' גבורה
בסוד דיני המלכות.

אשר אלו שמותם, חלק האהבה נקרא
שמו כוזו החופף על הכל. הם
האותיות המאוזנות של שם הוי"ה בסוד כ"ו ז'
שהאור של זכר נכלל בנוק' בסוד מלכות אשת
חיל עטרת בעלה, והרמח"ל האריך בשם זה
(במאמר פינות המרכבה פינה ראשונה עמו' ש"ג)

לאלפים ולרבבות ושמות הכ"ו דרכים
הם שמות נוראים עד מאד לאין חקר
ולאין תכלית. שהמה כללי הדעת ופרטים
המה מתפשטים לכל נברא ונמלא בעולם עד אין
חקר שכל ביע' חילות המלכות ולבאותיה (כמ"ץ
מבו"ץ ש"ב ח"ג פ"ח).

ואלו החמשת אלפים ושבע מאות
וחמשים וארבעה והם נחלקו
לד' דרכים. רבינו הרמח"ל בספרו פינות
המרכבה קורא לד' בחינות אלו ד' פינות
המרכבה והוא כללות שם הוי"ה דבריאה ולפי'
הרמ"ק (בדף י"ז) יק בכל אות משם הוי"ה
מרכבה שלמה של ד' בחי' אלו הוא הפרטות שכל
המרכבה, ובעקרו הוא ביו"ד של שם הוי"ה
שהוא שורש הכל וד' בחינותיו הם ד' פינות
המרכבה, והמרכבה של בינה ז"א ונוק' דבריאה
נקראים בעיקר אהיה הוי"ה אדני, שהוא הוי"ה
מהשם הכללי דבריאה, והיו"ד הראשון בחי'
חכמה הוא בעיקר מה שנתחלק ליהו"ה, ד'
בחינות אלו.

והם חלק האהבה וחלק השלום וחלק
הגבורה וחלק היראה. מלינו ב'
שיטות בסדר הדרכים, שיטת הרמ"ק (בדף י"ז)
י' אהבה ה' שלום ו' גבורה ה' יראה, (ו' הוא אות

וחלק השלום נקרא שמו מצפץ, וחלק הגבורה נקרא שמו אנגץ, וחלק היראה נקרא שמו תגעץ. יתראה כי אלו השמות יוצאים בחילוף אותיות באלפ"א בית"א וכאשר תעיין תמצא דבר דבור

פירוש

ששם זה פותח את הקברים והוא כמנין הוי"ה אח"ד ועי' מ"ש לעיל במאמר הזהר לרשב"י בסוד השם הזה.

וראוי לעי' בסה"ק עמק המלך בשער רישא דזעיר אנפין פרק י"ג מה שגילה פלאי פלאות בזה השם שהוא במוח השלישי מתלת חללל דגולגלתא והוא בגי' ט"ל ועומד בדעת דז"א וזה הט"ל דנטיף למטה "טל דלא מיעטר" (תענית, ג', ע"א-ב) שהוא רמז לטלל בדולחא והוא ממתק הש"ך דינים, בסוד הל"ב נתיבות שנמשכים משם, יעויין שם באורך, וכ"ז בחכמה השקפי שהוא מוח"ס, וחופף על הכל בסוד שלימות היחוד שמכסה הנאלל בכח יחודו כל המאורות העליונים, כ"ו הם הדרכים ז"ו היינו שמראה באלבוע על תוקף היחוד.

וחלק השלום נקרא שמו מצפ"ץ. עי' ברבינו הרמח"ל פינות המרכבה פינה שלישית עמו' שכ"ז בשם זה, והוא שם הוי"ה בא"ת ב"ש ומורה על או"ח שא' מתקשר בת' וכו'. והוא להרמ"ק בבינה סוד האחור ותחילת היחוד כמ"ש במאמר הזהר לרשב"י בתחילת ההקדמה (ולהרמח"ל בז"א עי' לעיל).

וחלק הגבורה נקרא שמו אנג"ץ. שם הגבורה, ועי' בסה"ק עי"ה דף נ"ח

ע"ב שיואל מחילופי א"ב והוא עד"מ יו"ד נחלק בא' בא"ב א"י ב"ט ג"ח ה' ראשונה בון בא"ב א"ץ ב"ף ג"ע ד"ס ה"ן, וא"ו נחלק בג' בא"ב א"ח ב"ז ג"ו ה' אחרונה בך' בא"ב דא"ת ב"ש, והטעם שנקרא גבורה שכל אות יואל ממקום אחר וחילוף אחר, אבל אם היה בחסד היו כולם יוצאים מחילוף אחד, והביאור בזה משום שחילוף אחד הוא כח אחד מיוחד, אך ריבוי חילופים היינו ששם זה הוא בפירוד ולוקח כוחותיו מכמה מקומות כן משמע מלשון הזהר בתחילת ההקדמה ושם זה לפי הרמ"ק בז"א ולהרמח"ל במלכות.

וחלק היראה נקרא שמו תגע"ץ. חלק היראה, ועי' בעי"ה שם יואל ג"כ מחילופי א"ב יו"ד נחלק בת' בא"ב דא"ט ב"ח ה' ראשונה בג' בא"ב א"ז ב"ו ג"ה וא"ו בע' בא"ב, א"ש ב"ר ג"ק וה' אחרונה בך' בא"ת ב"ש, ושם זה של תגע"ץ לא כתוב לעיל בדברי הרשב"י ועי' בעי"ה (קס) שהטעם הוא שהג' קולין חו"ב ודעת, שדעת נקרא ז"א והמלכות נכללת בבינה, לפיכך אינו עולה בשם ונכלל בשם מנפ"ץ, והוא ג"כ יואל מד' מקומות שונים לרוב גבורתו ומתחברים ביראה לעשות ראון מלכיהם.

ותראה כי אלו השמות יוצאים בחילוף האותיות באלפ"א בית"א וכאשר תעיין תמצא דבר דבור

על אפניו, ואלו הד' שמות מורים מקומות האהבה והשלום והגבורה והיראה ואלו שמות הד' דרכים מורים גבורת שם יהו"ה הגדול, ואלו הד' ראשים מניעים עד ד' מקומות שהם מקומות האהבה והשלום והגבורה והיראה. ואלו שמות ארבעת הגדולים שהארבע שמות הללו עולים עליהם ומקבלים מהם הראשון זהדריא (נ"א זהדריאל) מקום האהבה פועל פעולות שנמשכו באהבה, השני כפרידיה"וא הוא מקור (נ"א מקום) היראה ושכר החסידים לתשעה מדרגות

פירוש

השני כפרידיה"וא. לרבינו הרמח"ל ה' ראשונה להו"ה ולק"י הרמ"ק ז"א ו' להו"ה, וק"י זה מלשון כפרה, להרמח"ל בינה שהוא עולם התשובה מקום הכפרה בסוד יוסף"פ, ולהרמ"ק ז"ע (ואולי כמ"ץ לחזון של יחזקאל שהוא מרכבה דלירה והיה בן כפר לגבי יסעיהו שהיה בן כרך שראה בבניאיה).

הוא מקור (נ"א מקום) היראה. להרמח"ל בינה מינה דינים מתערין ולהרמ"ק ז"א יס לו גבורות ודינים כל זמן שאין מקבל מוחין.

ושכר החסידים. להרמח"ל בסוד עוה"ב בינה שזה מקום השכר ולהרמ"ק יובן ע"פ הגר"א (בספ"י פ"ג) לחג"ת הוא חסד ג"ע גבורה גהינס עיי"ף.

לתשעה מדרגות. לרבינו הרמח"ל בינה הוא הספירה התשיעת ממטה למעלה כשמונים חכמה הראשון מלמעלה, וכן מונים דעת, ולהרמ"ק ז"א הוא סוד ט"ס כשהמלכות משלמת אותו לי' כמבואר בע"ח בכ"מ.

על אפניו, ואלו הד' שמות מורים מקומות האהבה והשלום והגבורה והיראה ואלו שמות הד' דרכים מורים גבורת שם יהו"ה הגדול, ואלו הד' ראשים מגיעים עד ד' מקומות שהם מקומות האהבה והשלום והגבורה והיראה. ואלו שמות ארבעת הגדולים. בכ"י הגדולים.

שהארבע שמות הללו עולה עליהן ומקבלים מהם הראשון זהדריא (נ"א זהדריאל) מקום האהבה שפועל פועלות שנמשכו באהבה. עי' בשרשי השמות ששם זה יולא מפסוק ז"ה השע"ר להו"ה לדיק"י יבא"ו ב"ו והוא המלצין עוונותיהם של ישראל ולאחר שכלבין נקרא זהריאל והוא השם שמכוונים כשלוששים בגדי שבת שהם לבושין דבריאה, וידוע מהרה"ק ר' משה ליב מסאסוב זי"ע כשלוששים בגדי שבת נמחלין עוונותיהם של ישראל, (ועי' מקור הדברים בתיקון"ז דף ד').

עולה למניין אותיותיו פועל פעולות שמטילין יראה על כל שומעי שמעם, שלישי רידירון (נ"א רידירון נ"א רידירון) מקור השלום (נ"א מקום השלום) כמו שתראה אחר כן, רביעי יהדיא (נ"א יהדי"אל), וסימנם זה זכר"י. ואלו השמות הם גדולים עד מאוד והאחרים נתגברו על אלו

פירוש

ולערמ"ק בז"א דאל הוא בחסד, וגם מלך הדור הוא ז"א דא"ק שהוא עולם התיקון.

עולה למניין אותיותיו. דקס כפרידיהו"א הוא בן ט' אותיות.

וסימנם זה זכר"י. בסה"ק עי"ה פי' איך יולאים השמות מפסוק זה א. זהדי"א או זהדיאל יולא מז"ה דו"ר, יו"ד מהוי"ה א] מלדני (דשמי הוי"ה וזכרי אלדני). ב] כפרידיהו"א לא נתבאר קס. ג] רידירון"א או רידירון"א או רידירון יולא מגוף הפסוק ג' רישין זכר"י דו"ר דו"ר דו"ר ה' מדו"ר ה' זקופה מקור השלום כנודע, ב' יודין וו' אחת מניין הקס. ד] יהדיא או בלמד לבסוף, יולא מהפסוק בזה האופן, ב' יודין וא' מספר קס אהיה אשר שלחו ה' מזה, ד' מד"ר ראשון. רי"ש מדו"ר שני, וכולם ר"ת זכר"י ומסיים קס, והבן החזיון הלו ותראה אורות נאליים ומשתלשלים מלמעלה למטה ומלמטה ולמעלה סליק ונחית וביה טאסין גביעין ופרחין שהם המאורות נשמות וזהר הנלוות.

ואלו השמות הם גדולים עד מאוד והאחרים נתגברו על אלו.

הכוונה על קס הוי"ה הנ"ל והאחרים נתגברו היינו השמות של הפרלופים למעלה מז"א שהם כחב"ד ויתבאר לקמן בהמשך דבריו שכאן מגלה שהז"א דאלימות שהארתו ירד לבדיא בזמן

פועל פעולות שמטילין יראה על כל שומעי שמעם. כמו שרואים אלל הדיקים, עי' בספה"ק נר ישראל שהדיקים מכוונים בקס יג"ל נעשה שמחה וגילה בעולם, וכן שמות אלו, מטילין יראה על כל שומע שמעם.

שלישי רידירון (נ"א רידירון, נ"א רידירון) מקור השלום (נ"א מקום השלום) כמו שתראה אחר כן. לרבינו הרמח"ל שהוא בז"א יתפרק מלשון ירידה, בסוד איתתך גולא גחין ולחיש לה, וזה סוד השלום שהז"א שהוא השלום ישתמש בירידה, ולערמ"ק שהוא בינה יובן ע"פ הגר"א בספ"י דף כ"ג ע"ד דה"ג מתחלקות לה"פ נ"ו בשביל יסוד שהוא שמאל שהיינו שתכלית ה"ג שבבינה לירד ליסוד לפיכך לשון רי"ד שהוא לשון ירידה.

רביעי יהדיא (נ"א יהדיאל). להרמח"ל במלכות שנקראת גבורה מלשון אילי הארץ שהוא לשון חוזק וגם הדור בחי' אחרון עץ הדור שהוא בחי' מלכות,

בגבורה ובחכמה ובדעת ובתבונה כאשר תראה בהקדמה הזאת. כי כאשר המאור הזה עולה עד מקום נחל העברים נקרא שמו זהדריא (נ"א זהדריאל) לפי זהדריא שהוא דיי"א מאדנ"י שהוא נחל העברים דרך רה"ז שהוא יסוד (בנ"א כתוב גם זה ושם עומד ומקבל ממנו אפי' שהוא שמו). ומן נחל העברים כאשר

פירוש

בזי"ע של האדם ואח"כ מעלה הארת הזו"ן לאילנות דהיינו שחזור ומפשיט עמנו בכל הרגשתיו בביטול לאלהות בחי' אילנות, ובראשונה בא למדרגה של מלכות לאילנות שנקראת נחל העברים שנקנס לתענוג של אמונה פשוטה שמאמין שהכל אלהות ואעפ"כ נקרא רשות הרבים כיון שהוא בחי' מלכות שם מרגישים כל האורות דרבויו אבל אין זה רשות הרבים של זי"ע שהוא בחי' הוד רק רשות הרבים שהוא בחי' אילנות אחדות הפשוט ונקרא נחל העברים ע"י אמונה פשוטה עוזרים על כל הקושיות של אמונה עי' בלקו"מ שאברהם אבינו נקרא אברהם העברי שגבר על כל קושיות האמונה ואח"כ עולה ליסוד שנקרא נחל שגבר העברים הוא יסוד ומלכות יחד כמו דאי' בדרושי היכלות דהיכל לבנות הספיר כלול מיסוד ומלכות יחד, ונחל בסוד יסוד ותענוג. נקרא שמו זהדריא (נ"א זהדריאל) לפי זהדריא שהוא דיי"א מאדנ"י שהוא נחל העברים דרך רה"ז. נראה ט"ס ולריך להיות רשות הרבים כמ"ס בהקדמה לעיל.

שהוא יסוד (בנ"א כתוב גם זה ושם עומד ומקבל ממנו אפילו שהוא שמו). ומן הנחל העברים כאשר

הגלות יחזור לעולם האילנות בציאת משית ובאלף השביעי יעלה עוד יותר עד עולם העקודים, ועולה כסדר המדריגות באלף השביעי שהוא דעת עליון עקודים פה דא"ק ולאלף השמיני שהוא בינה דא"ק והתשיעי חכמה דא"ק והעשירי כתר דא"ק כמבואר בספרי רבינו הרמח"ל בדעת תבונות ובכמה ספרים שלו שחילק סדר המדריגות ועליות אלו ע"פ ספר ז"מ לעקודים אלף השביעי חוטם אלף השמיני אוזן אלף התשיעי שערות אלף העשירי והלשם שבו ואחלמה בספר הכללים פי' סדר אחר בזה והכל אחד רק בלשון אחר.

בגבורה. היינו אוזן דא"ק שהוא סוד בינה וגבורה.

ובחכמה. שערות דא"ק שיואל מע"ב.

ובדעת. חוטם דא"ק.

ובתבונה. עקודים.

כאשר תראה בהקדמה הזאת. כי כאשר המאור הזה עולה עד מקום נחל העברים. כאן מדברים משם הו"ה דצריאה איך שגמשך לעולם הצריאה באדם שנטעה מרכזה למדרגה זאת מתחיל להרגיש ההרגשות הרוחניים להרגשים הם

הוא מגיע אל מקום מתנה נקרא שמו אהו"ה, וכאשר הוא עולה אל מקום המצפה מקום הרמתה נקרא שמו יהוהיהוא (נ"א יהוהיהוא) ולתבונתו אין חקר ואין תכלית. ואלו השמות אינם כ"ב לאשר תראה ואמרו על השם הזה הגדול שבשעת היצירה נתפשט מלפני אדוניו מל מקום המציאות הגדול ובהתפשטו ירד ונתרחק (נ"א ונדחה) מאהלו ו' אלפים שנה מהלך. אמר הקב"ה ו' אלפים שנה יתקיים העולם בצדקות וברשעות לפני

פירוש

הגדול שבשעת היצירה נתפשט מלפני אדוניו מן מקום המציאות הגדול. א"ס. והתפשטו ירד ונתרחק (נ"א ונדחה) מאהלו ו' אלפים שנה מהלך. פי' מלמעלה עד טבור דא"ק נחשבים עולמות של המאליל, ומטבור דא"ק ולמטה ג"כ נחשבות לג"ר עד שנתגלה זו"ן לאילנות שהוא הסם שנתפשט בז"ע שאנו מדברים בו והו"ס ו' אלפים שנה, ובסופו ימות המשיח עולים זו"ן עד כל הג"ר לאילנות עד שמגיעים לטבור דא"ק וזה הוא הזמן של ימות המשיח עד שיתא' אלפין שנין (עי' באש"ל בספר אול"ח דף י"ח ע"א וכן באורך בכתבי רמח"ל המלוקטים בסוף ספר ב"מ בהולאת מכון רמח"ל).

אמר הקב"ה. הקב"ה הוא בחי' ז"א שכל ביאת המשיח תלוי עד עליית זו"ן ליחידה לאילנות.

אמר הקב"ה ו' אלפים שנה יתקיים העולם בצדקות וברשעות לפני. דהוא הנהגת המשפט דז"א בו הנהגת המשפט.

הוא מגיע אל מקום מתנה. ז"א נקרא מתנה סוד התורה שהוא מתנה (כמ"ס לעיל בהקדמה) דהיינו שמשיגים השגות אלוהות בתורה דרך האור ואז נקרא שמו אהו"ה סוד הדעת פנימיות ז"א בסוד ח'ת ה'שמים ו'את ה'ארץ עד שעולה אל קורס הראיה העליונה שהיא החכמה סוד מלפני ומקם לופה ברוח הקודש.

נקרא שמו אהו"ה, וכאשר הוא עולה אל מקום המצפה מקום הרמתה נקרא שמו יהוהיהוא. שם זה גי' נ' סוד שער החמישים ועי' בשרשי השמות שם מעין זה שהוא מלמד תינוקות במעיי חיימן וז"ס שער הנ' תורה דעיבור.

(נ"א יהוהיהוא) ולתבונתו אין חקר ואין תכלית. ואלו השמות אינם כ"ב לאשר תראה. שיש עליות גדולות מאלו כאשר תראה בהמשך הספר.

ואמרו על השם הזה. שם הוי"ה דזו"ן לאילנות שהארתו יורד לבחי'ה.

ואחרי כן תאבד הרשעה ותשאיר החכמה והישרות וכאשר סיים מלירד (נ"א מלכותו) והיה עולה אל מקומו עלה מהלך אלף שנה בדרך מתנה מקום האהבה והשלום ונתפשט שם כחו למזרח ולמערב ולדרום ונקרא שמו למקום ההוא אהו"ה שכאשר תרד לסוף השם הזה

פירוש

מקום האהבה והשלום. שְׁעוּלָה ליחידה שְׁכָלֹל מחו"צ סוד אהבה וְשָׁלוֹם ועי' בחסדי דוד (סע"ו) שכתב ע"י קז"ן יעלו ליחידה גם בי"ע יעלו לאילנות ויתחדו כאחד (כדאי בע"מ י"ז ע"א).

ונתפשט שם כחו למזרח ולמערב ולדרום. היינו בי"ע שגם בי"ע יעלו לאילנות ע"י קז"א קיבל מוחין שהוא כל ה'לדדים, והטעם שהשמיט ל' לפון דהו"ס בי"ע דחול דתחת בי"ע יק' בי"ע דחול הוא מקום הקלי' (ע"י אש"ל באו"ח דף ז' ע"א), דהם אין להם עליה באלף השני.

ונקרא שמו למקום ההוא אהו"ה. סוד שם הדעת וכתר בסוד א'ת ה'שמים ו'את ה'ארץ ששם נעשה יחוד הגמור דשם סוד מה שאמרו הוא אלוהינו זה מורה באצבע, שאצבע בי' אהו"ה במילוי כנודע מהאריז"ל (בשערות"ק).

שכאשר תרד לסוף השם הזה. קז"א שהוא שם הזה יגיע לתכליתו ונקרא ירידה בסוד יורד למרכבה דאז יתגלה הקב"ה בסוד זה דכל תאות הקב"ה להיות לו לירה בתחתונים.

ואחרי כן תאבד הרשעה ותשאיר החכמה והישרות. קי' הרמח"ל (בכ"מ בספריו) בזה שבאלף השני בסופו יהיה תחית המתים (ועי' בספה"ק לשם שבו ואחלמה בספר הדע"ה שיש כמה מיני תחיית המתים ועי' בספר מנחת יהודה מהר"י יהודה פתיה מ"ש בזה ואכמה"ל) ואז יהיה הגשמיים בסוד אכילת קרבנות הכל לשם שמים כמו אדם הראשון קודם החטא וזה הבחי' שתאבד הרשעה וישאר כך חכמה וישרות בסוד האלהים עשה את האדם ישר.

כאשר סיים מלירד. כל הגלות נקרא קז"ן ירד ממדרגתו וימות המשיח הו"ס אלף השני שיעקר הגלות רק בהוד אלף החמישי, וכל אלף השני ראוי לביאת המשיח אם נזכה כמבואר בהקדמת רח"ו לספר עה"ח (דף ב').

(נ"א מלכותו) והיה עולה אל מקומו עלה מהלך אלף שנה. שימות המשיח הוא אלף השני שאז הוא עליות ז"ן (ומה שלא זכינו עד עתה הוא מחמת עוונותינו וכשנקוב אל ה' מיד יגאלינו).

בדרך מתנה. ז"א שנקרא מתנה שכל הגאולה תלוי בעליות ז"א קז"א יעלה ליחידה.

תראה (נ"א תראה יחוד השם הזה ב"ה) יחוד הקב"ה. אמר הקב"ה כמו שהאור הזה מהלך אלף שנה הלך במנוחה כן אלף הז' מנוחה והרווחה והשלום והחכמה ועולם הבא יוצא ממקומו והמלאכים גלויים לבני אדם ואינם חשובים כל כך מפני רוב השמחה והחכמה. וכאשר האור הזה נסע ממקומו ועלה אל המקום המגדל הצופה (נ"א הפונה) פני דמשק נתעכב אלף שנה מהלך

פירוש

משה רבינו פעלה בהר לחם לא אכל ומים לא שתה, ואז כל ישראל נכללין בנפש אחת בסוד כללית הכתר, כמו הי"ס בפה דא"ק.

תראה (נ"א תראה יחוד השם הזה ב"ה) יחוד הקב"ה. ע"כ יחוד הראשון של שיתא אלפין שנין.

לבני אדם ואינם חשובים כ"כ מפני רוב השמחה והחכמה. בינה וחכמה שאע"פ שהבחי' זכאן הוא מלכות שהוא ז"ן דע"ז דס"ג, הנשמות בפנימיות והמלאכים בחילוניות וע"כ אינם חשובים כ"כ כיון שיש כאן שמחה שהיא בינה וחילוניות וחכמה בפנימיות והפנימיות תמיד באה מחילוניות וכ"ז משם פעקודים נקרא כתר עליון שכלול מחו"ב כמבואר בשער מטי ולא מטי דף ט' ע"א.

אמר הקב"ה. אח"כ ז"א עולה יותר וז"א סוד הקב"ה.

כמו שהאור הזה מהלך אלף שנה הלך במנוחה. כמו שימות המשיח הוא אלף השקשי כמ"ס לעיל בשם ע"ח דף ב'.

כן אלף הז'. פי' הרמח"ל קו"ן יעלו באלף השקיעי עד עולם העקודים סוד בינה השקשי בפה דא"ק.

וכאשר האור הזה נסע ממקומו. קו"א דאילות יעלה יותר.

מנוחה והרווחה והשלום והחכמה ועולם הבא יוצא ממקומו והמלאכים גלויים. מלאכים בסוד ז"ן דע"ז דס"ג - מלכות, עקודים הוא ז"ן דע"ז דס"ג כמבואר אש"ל דף ה' באול"ח ואי' ברמח"ל דבעקודים יהיה בחי' העוה"ב דאי' ברמח"ל הלכות תשובה (פ"ה ה"ב) שאין בו אכילה ושתיה ולא שא"א שם לאכול רק נוהגים מנהג המקום של המלאכים שלא לאכול כמו

ועלה אל המקום המגדל הצופה (נ"א הפונה) פני דמשק. היינו חוטם דא"ק מ"ה דע"ז דס"ג הנקרא מגדל כמבואר ברמ"ק.

נתעכב אלף שנה מהלך. שגם בחוטם הוא אלף שנים כמבואר ברמח"ל.

ונתפשט שם בכח וגבורה וגדולה ובתפארת מכסה על כל המאורות ומגדילם. אמר הקב"ה כן באלף השמיני החכמה תהיה מתגברת בגבורה ובני האדם אובדים תאותם, וכן עלה עד שעלה למדריגה (נ"א למעלה) העשירית ושם נתעלם וכסה עליו הכבוד ולא נראה ממנו דבר על כן לא יוכל אדם לדעת מה יהיה באלף העשירי. והנה אשוב אל ענייני הראשון אשר החלתי לבאר מגבורת שם יהו"ה הגדול והנורא אלה הם שמות הכ"ו דרכים.

פירוש

דא"ק שאין בו השגה כלל וכלל, (ועי' בספר לשם שבו ואחלמה בכללים מהלך שלם בזה ומ"ס כאן הוא לפי פי' הרמח"ל, ולפי רבינו הרש"ס י"ל דעליות אלו הם עתיק אלף השביעי אח"פ אלף השמיני ע"כ תשיעי גולגלתא עשירי, והכל הולך למקום אחד).

ונתפשט שם בכח וגבורה וגדולה ובתפארת. שחולס בחי' קו האמנעי כלול מחג"ת.

מכסה על כל המאורות ומגדילם. אמר הקב"ה. שאלף השמיני ז"א הוא הקב"ה יעלה עד פס.

ושם נתעלה וכסה עליו הכבוד ולא נראה ממנו דבר על כן לא יוכל אדם לדעת מה יהיה באלף העשירי. פס אין כלי כלל ולכן אין פס השגה במקום הזה.

כן באלף השמיני החכמה תהיה מתגברת בגבורה ובני האדם אובדים תאותם. להגוף מתחיל להתבטל לאור עד שנקשר רק ו' אלפין כנודע שאין כלי בחוטם רק שורץ הגוף שהוא הו' אלפים, וכאן נתגלה הסוד ביטול התאוה, אמנם בעולם העקודים עדין היה כלי שהיה גוף רק נוהגין מנהג המקום שאין משתמשין בו.

ובן עלה. היינו לאלף התשיעי באוזן דא"ק, ס"ג דע"כ דס"ג פס כמעט אין כלי רק ד' אלפין עי' ע"ח כ' ע"כ.

והנה אשוב אל ענייני הראשון אשר החלתי לבאר מגבורת שם יהו"ה הגדול והנורא אלה הם שמות הכ"ו דרכים. ענין כ"ו דרכים אלו פס דרכים הראשונים הם עיקרים לפי סדר פס הוי"ה דבריאה כמו שכבר נתבאר בספר ב' פינות המרכבה, ואח"כ שאר הדרכים עד דרך ה' הוא דרך מבוא המגדל הו"ס של עולם אחד והוא בי"ע דאצילות וזה מפרש עתה.

עד שעלה למדריגה (נ"א למעלה) העשירית. שערות דא"ק, ע"כ האמיתי

א' דרך החכמה. ב' דרך האהבה. ג' דרך השלום. ד' דרך התפארת.
ה' דרך הבינה. ו' דרך השכל. ז' דרך החמדה. ח' דרך מבואות
השערים. ט' דרך מבוא היכל החיצון. י' דרך מבוא המגדל. י"א
דרך מבוא החומה. י"ב דרך קרית ספר.

פירוש

- א' דרך החכמה. אלילות וחכמה.
ב' דרך האהבה. בינה דבינה - בריאה
שזזה מבאר עיקר הספר וכל עבודת
יוהכ"פ לעשר הנקודות שהכה"ג עולה ומתקדש
עד שהגיעו אל ראש המליחות ומחילת עוונות
הגמור.
- ג' דרך השלום. דרך הז"א - יצירה זו
עולם המלאכים ופעולותיהם.
- ד' דרך התפארת. סוד מלכות המקבלת
מהת"ת בסוד התפילה, וסם יס התפילה
הגדולה עם שימוש המלאכים וד' דרכים אע"פ
שהם צבריאה הפרט תמיד קוה להכלל, לפיכך
כמו בעולם היצירה האמיתי הוא עולם
המלאכים ועולם העשיה האמיתי הוא התפילה
כן ג"כ היצירה דבריאה מקום התפילה (ועי'
כללי הרש"ש שער ל' כלל ח', ויתבאר יותר מהכלל
של הכללות והתקשרות בנה"ש דף ה') ומדרך הה'
עד דרך הי' הוא היחודים של הספירות.
- ה' דרך הבינה. יחוד או"א עילאין.
- ו' דרך השכל. יחוד המוחין עם ז"א סוד
היצירה והמלאכים.
- ז' דרך החמדה. סוד יחוד הנוק' שמקבלת
מיה"ו.
- ח' דרך מבואות השערים. יחוד עם צי"ע
ואיך מתפשט בחילוניות בתוך פעולות
המלאכים והעשיה, והוא יחוד בין מלכות
לנאכלים.
- ט' דרך היכל החיצון. יחוד בין הנאכלים
והקליפות איך שמאירים בהם.
- י' דרך מבוא המגדל. יחוד בתוך הקליפות
עצמם ועל כן הפסיק התנא בעל המחבר כאן
הדרכים שלו שלא יתפשט חוץ, כמו שתראה
בדרך העשירי.
- י"א דרך מבוא החכמה. לא נתפרש יותר
בספר, ואי' בספר דרך הקודש דשאר
הדרכים מובנים מי' הראשונים, ונראה שהעשר
השניים הם בדיוק כמו העשר הראשונים, רק
שהי' הראשונים צבריאה וי' שנים יצירה וו'
הנותנים בעשיה והענין שהקדושה נגמר ד'
מדרגות לפני הסוף היינו שלא ביאר דרכיו על
נהי"ם דעשיה, כיון שהוא מקום הנוק' דעשיה
שיוצרת בתוך הקלי' מחוץ למחנה ולפיכך לא
פרש בכלל דרכים עליהם (שאע"פ שפירשנו שהד'
דרכים הם הכוללים ואח"כ יחודים שבהם, בכללות
הם כנגד י"ם של עולם אחד), ולפי"ז סוד דרך זה
הוא החכמה בסוד בחכמה יבנה בית.
- י"ב דרך קרית ספר. ספר בבינה.

י"ג דרך קרית חוצות (נ"א ארבע). י"ד דרך הנחל היוצא מבית ה'.
ט"ז דרך הגן. ט"ז דרך עץ החיים טוב ורע. י"ז דרך המורד היורד
על הערבה (נ"א דרך ים סוף). י"ח דרך בית החורנים. י"ט דרך ים סוף.
כ' דרך המבצר. כ"א דרך ים הערבה. כ"ב דרך העוז. כ"ג דרך
הרמטה. כ"ד דרך היכל הפנימי. כ"ה דרך חדר הפנימיות. כ"ז דרך
אוצר הכבוד והחמדה דרך חדר המלך הגדול אדון הכל ית"ש. וכל
הדרכים האלו אשר פירשתי שמותם כל חכמות השם הזה וכל
גבורותיו בהם נכללו. וכל דרך ודרך אפרש והוא עניין בפני עצמו

פירוש

י"ג דרך קרית חוצות (נ"א ארבע). ז"א	כ"ב דרך העוז. בינה.
חגת"ס ואס מלכות עטרת היסוד חגת"ס.	כ"ג דרך הרמטה. ז"א.
י"ד דרך הנחל היוצא מבית ה'. מלכות.	כ"ד דרך היכל הפנימי. מלכות.
ט"ז דרך הגן. יחוד חו"כ להשקות את הגן.	כ"ה דרך חדר הפנימיות. יחוד חו"כ.
ט"ז דרך עץ החיים טוב ורע. בינה בתוך	כ"ז דרך אוצר הכבוד והחמדה דרך
ז"א שהוא עץ החיים וטו"ר בערך בינה.	חדר המלך הגדול אדון הכל
י"ז דרך המורד היורד על הערבה (נ"א	ית"ש. בינה בתוך ז"א, לכאורה קשה איך
דרך ים סוף). יחוד זו"ן ים סוף - נוק'.	דרכים הכי תחתונים קרא שמות לדרכים
י"ח דרך בית החורנים. נוק' בתחתונים עד	בלשון פנימיות ויחוד עליון י"ל ע"פ הכלל שכבר
חור פתן.	כתבנו דבזמן שמיחד מקומות הנמוכים ביותר
י"ט דרך ים סוף. יחוד הנאלים עם הקלי'	אליו בשלימות בסוד א"ס לא נחית עד ליהבת
בפירודא כמו ים סוף כנודע.	ליה בת זוגיה כמבואר בכוונת עלינו לשבת,
כ' דרך המבצר. קליפות ממך, ועי' שער	וע"כ דרך הרמ"ה הוא א"ק, דרך היכל הפנימי
התשמל בע"ח דקלי' הוא בערכין ועי'	אק"ס, חדר הפנימיות מלבד, ודרך חדר המלך
הגהות הרש"ק פס.	הגדול אדון כל, עלמות אא"ס ב"ה.
כ"א דרך ים הערבה. חכמה.	וכל הדרכים האלו אשר פרשתי
	שמותם כל החכמות השם הזה
	וכל גבורותיו בהם נכללו. וכל דרך
	ודרך אפרש והוא עניין בפני עצמו

ותראה בו כי כל הדברים הנכבדים והנבזים בזה השם נכללו ובזה השם נבראו ועמדו על מתכונתם, ע"כ אמר החכם כל פסוק שתראה שיש בו כ"ו אותיות קראהו קדש קדשים כי חותם המלך בו מתגבר ועולה עד מקומו. ותראה עוד מה שאמר הקב"ה בתורתו ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לד' ראשים (בראשית ב' י-יד) שם האחד פישון הוא הסובב את כל ארץ החוילה אשר שם הזהב וזהב הארץ ההיא טוב שם הבדולח ואבן השוהם, ושם הנהר השני גיחון הוא הסובב את כל ארץ כוש, ושם הנהר השלישי חדקל הוא ההולך קדמת אשור,

פירוש

ומשם יפרד והיה לד' ראשים (בראשית, ב', י'-י"ד). חזק"ס
קס"ד' הנהגות של קס"ה דבריאלה.

שם האחד פישון הוא הסובב כל ארץ החוילה אשר שם הזהב וזהב הארץ ההיא טוב שם הבדולח ואבן השוהם. כל ה' נהרות מבוארים ברמ"ק דף י"ח ע"א, פישון - גבורה קטור ז"ל ממנו נפיק נהר דינור סיג' הזהב קטור הנהגת המשפט קטור משפט לרשעים, וגם נוב ללדיקים ולשון פישון פי' ברמ"ק לשון זיווג, ועי' ברמ"ק פישון פי' קונה הלכות בסוד הקול קטור ז"ל.

ושם נהר השני גיחון הוא הסובב כל הארץ כוש. סוד מלכות ארץ כוש סוד השמחות ודין הקשה.

ושם הנהר השלישי חדקל הוא ההולך קדמת אשור. חדקל סוד חכמה סוד חד קטור אחדות, והוא בחי' קד"ס דע"ב

ותראה בו כי כל הדברים הנכבדים והנבזים בזה השם נכללו. כיון קטור הזה כולל כל ז"ע וז"ע הוא המלכות האמיתי דא"ס וכולל כל הכוחים הנכבדים והנבזים.

ובזה השם נבראו ועמדו על מתכונתם, ע"כ אמר החכם כל פסוק שתראה שיש בו כ"ו אותיות קראהו קדש קדשים כי חותם המלך בו מתגבר ועולה עד מקומו.

ותראה עוד מה שאמר הקב"ה בתורתו ונהר. הוא קס"ה דבריאלה עי' ברמ"ק דף י"ח.

יוצא מעדן. אלילות ויואל זי' ניקודים לתוך הכריאלה.

להשקות את הגן. קטור ילירה (ובוולאי קטור נמשך לעקיה רק קטורסוק רונה להסביר ד' הנהגות של קס"ה דבריאלה).

והנהר הרביעי הוא פרת. ובאלו הפסוקים היה מעיין בזו ההקדמה ותראה חכמה לאין סוף. ותראה כי הפסוק הבא לסוף כ"ו פסוקים (נ"א לסוף ט' חדשים) מדבר בענין האדם ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמינו כדמותינו מי שלא ירד לסוף (נ"א לסוד) זה החכמה לא ראה נפלאות הקב"ה ית' ויתעלה שמו. אמר החכם רשב"י ז"ל: נהורא הוה נפיק מן קדם מלכא וכד הוה נפיק מן קדם אלהא דשמיא ריש גבורתיה דאנפוהי לציפונא וכל נפשיא דצדיקייא מסתכלין ביה ומזדווגין ב"י ומקבלין מיניה נהורא.

פירוש

בחכמה ואחרים שלו גי' קד"ס והוא קדמ"ת אשור אשור בינה כנודע.

והנהר הרביעי הוא פרת. בינה שמימיו פרים ורבים ממנו, שבינה נותנת מוחין לכולם בסוד אס הבנים וכולם מקבלים השפע ממנה.

ובאלו הפסוקים היה מעיין בזו ההקדמה ותראה חכמה לאין סוף. היינו השמות המבוארים לעיל כו"ו מלפ"ץ אנג"ץ תגע"ץ שכוללים כל חכמת ספר זה ומרומזים בפסוק הזה.

ותראה הפסוק הבא לסוף כ"ו פסוקים (נ"א לסוף ט' חדשים) מדבר בעניין האדם. אס מונים כ"ו פסוקים מבוארים תחילת התורה ואלא הפסוק הזה.

ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמינו כדמותינו מי שלא ירד לסוף (נ"א לסוד) זה החכמה לא ראה נפלאות הקב"ה ית' ויתעלה שמו. שסוד הספר הזה צפרט וכל חכמת הקבלה

ככלל, מגלה הענין שמצדרי אחזה אלוה וכל העולמות כלולים באדם התחתון כנפשו וגופו וע"י ההרגשים שבהם יעלה לפי שיעור קומתו לשיעור קומת אדם העליון להתאחד אחד באחד להתקשר בדביקות של אהבה ואין בתכלית השלמות והיופי, שאין אחדות כזה שהוא תכלית הפאר וגדולת האל ב"ה וברוך שמו.

אמר החכם רשב"י ז"ל: נהורא. ז"א לאילנות סוד קס הוי"ה.

הוה נפיק מן קדם מלכא וכד הוה נפיק מן קדם אלהא דשמיא. כשיואל מהאילנות לירד לצריאה.

ריש גבורתיה דאנפוהי לציפונא. היינו גבורה, והרמ"ק פי' ז"א לבו הו"ק מידת המשפט וו"ק סוד הגבורה בערך המוחין.

וכל נפשיא דצדיקייא מסתכלין ביה ומזדווגין ב"י ומקבלין מיניה נהורא. עי' בהגר"א צפי' לספר יצירה פ"ב

כד נהורא הוה נפיק לד' ראשין איתפליג רישא קדמאה (נ"א קדישא) אנפוהי לציפונא בגבורתא רבתא ונפשייא חזיין יתיה ומזדווגין ביה חדא הוא דכתיב (ישעיה מ"ג ב') כי תלך במו אש לא תכוה מקדם גבורתיה וברישא דנא גבורתא סליק לעילא ומכסי לכל עבר ציפונא הדא הוא דכתיב הוא הסובב את כל ארץ החוילה אשר שם הזהב, ועם כל דנא דדהבא דדכירנא בהדין פסוקא והוא דינא דאתי לאת רע מחייביא בדין פסוקא תשכח אגרא דצדיקיא בעלמא דאתי

פירוש

מקדם גבורתיה וברישא דנא גבורתא סליק לעילא ומכסי לכל עבר ציפונא הדא הוא דכתיב הוא הסובב את כל ארץ החוילה אשר שם הזהב. זהב הוא גבורה מתוקנת שנהנים ממנו כסוד שער הצדיקים וז"ס אבן הבדולח שהוא אבן שיש בו מעט אלמימיות ואבן השוהם שהוא אלוס יפה עד מאוד, ש"ז גבורות ממותקות מאוד, והלשם בספר הדע"ת מאריך הרבה בזה איך ששכר הצדיקים הוא הגבורות הממותקות.

ועם כל דנא דדהבא דדכירנא בהדין פסוקא והוא דינא דאתי לאת רע מיחייבא. שגבורות ז"א דין משפט קשה לרשעים.

בדין פסוקא תשכח אגרא דצדיקיא בעלמא דאתי. ומאותו גבורה נהנים הצדיקים משכר עוה"צ כסוד נגף למאריס ורפה ליעראל.

מ"א שחסד לג"ע גבורה לגיהנס, וכן בתניא שער יחוד והאמונה ספ"ה, והוא סוד שער הצדיקים.

כד נהורא הוה נפיק לד' ראשין איתפליג. הוי"ה הזאת כללות ז"א כשירדת לכריאה מתגלה כל אות לאור אחר, והשם הוא כסדר והי"ה, אין והיה אלא לשון שמחה על המאורות הנפלאים המתפשטים בכריאה בתי' בינה ושמחה.

רישא קדמאה (נ"א קדישא) אנפוהי לציפונא בגבורתא רבתא. ז"א נקרא גבורות על הנהגת המשפט.

ונפשייא חזיין יתיה ומזדווגין ביה הדא הוא דכתיב (ישעיה, מ"ג, ב') כי תלך במו אש לא תכוה. האש על ז"א אינו גבורות קשות כיון שיש בו חסד הנקרא משפט ואינו שורף ועי' לקמן בדרכ הג' קדיבר מג' איקות ועי' בדרישת המלאכים לרמ"ק בחקירה רביעית שמסביר ענין אש שאינו משרף.

חדא הוא דכתיב שם הבדולח ואבן השהם, וכל נהורייא דאית גניזו ברחמין ובדינא מזדווגין ביה בההיא שעתא מקבלין מייניה והדין רישא קדמאה אתקרי יו"ה פלגותא דשם יהו"ה ומה דאמר אבן השוהם בהדין שעתא דנפיק נהורא דנא אתא (נ"א אתא סוכלתן) ומזדווג ביה הדא הוא דכתיב אבן לישנא דסוכלתנו ממי הוה מן נשמתיה דמשה ועל דנא ואבן השוהם ובהו (נ"א ובר נש) דיעיין ישבח חכמתיה ומבונתיה דהדין רישא. תניינות דמקבל מייניה ההוא שמא אהי"ה אשר אהי"ה והילוכיה דהדין שמא כד הוה נפיק ואנפוהי לציפונא

פירוש

יסודות לאבא ואמא והוא הוריד תורה שכתב סוד ז"א וזה סוד אבן הסה"ס אותיות משה קטן בו אלמיות ויופי והארה מלך או"א וז"ס לישנא דסוכלתנא בחי' בינה.

ממי הוה מן נשמתיה דמשה ועל דנא ואבן השוהם ובהו (נ"א ובר נש) דיעיין ישבח חכמותיה ומבונתיה. חכמה ובינה כנ"ל. דדהדין רישא. תניינות. ראש השני סוד נהר גיחון סוד המלכות, וגיחון תקיף יותר מז"א שהיא בחי' קס אלהים.

דמקבל מייניה. קטן מקבלת מהז"א.

ההוא שמא אהי"ה אשר אהי"ה. קהז"א נותן המוחין לאמא להנפק.

והילוכיה דהדין שמא כד הוה מנפיק ואנפוהי לציפונא. פני המלכות בגבורת קטן סוד לפון.

הדא הוא דכתיב שם הבדולח ואבן השוהם, וכל נהורייא דאית גניזו ברחמין ובדינא מזדווגין ביה בההיא שעתא מקבלים מייניה והדין רישא קדמאה אתקרי יו"ה פלגותא דשם יהו"ה. חלי קס הוי"ה קס קל ז"א וסודו מבואר ברמ"ק קס קהוא בגי' אהי"ה, והארכנו בתחילת ההקדמה דז"א לאילנות עובר דרך קס אהי"ה ומקבל ממנו וממילא יק לו כח גבורות קאע"פ קהוא ז"א ורחמים אך כיון שמקבל מבינה הגבורות יק לו כח גבורה ג"כ.

ומה דאמר אבן השוהם בהדין שעתא דנפיק נהורא דנא אתא (נ"א אתא סוכלתן) ומזדווג ביה הדא הוא דכתיב אבן לישנא דסוכלתנו. ז"א סוד תורה ככתב בחי' דכר והוא דכתיב שהתורה הוא אש, אש דת למו מקום קיולא דרך יסוד לאמא בסוד כרוך אלוהינו ק'צראנו לכבודו ר"ת אלוהינו ק'צראנו א"ש, ומשה רבינו סוד התורה נשמתו הוא השמות קפ"ד קס"א קהס

ורגלוהי למערבא וחישופיה (נ"א ומושביה נ"א ומושכיה) לקידומא כד איעול מחכמתא אומר אלין מייא רברבין. ורישא דתניינא תקיף לחדא מן קדמאה דכל נהורין דגבורתא מקבלין מיניה ורחמין אשתכחו בהון ואתא לאתידע דבשמא דנא יהו"ה אית גבורתא קשיא ורחמין, והדין נהורא תניינא מגיח קרבא עם כל נהורייא ולכולהון יהיב תחת גבורתיה והוא נתגבר עליהן למלכא הדא הוא דכתיב ושם הנהר השני גיחון הוא הסובב כל ארץ כוש. ומאן דיימר לך דשמהת' דתיחזי (נ"א דתתאי) דאינון נגידו בדינא קשיא דלא איתחזון מן דין נהורא יהו"ה

פירוש

ורגלוהי למערבא. קנס רגליה למערב בחי' גבורות רק יותר ממותקות. דבשמא דנא יהו"ה אית גבורתא קשיא ורחמין, והדין נהורא תניינא מגיח קרבא עם כל נהורייא ולכולהון יהיב תחת גבורתיה והוא נתגבר עליהן למלכא הדא. כסוד גבורת הנוק' שהוא מלך. הוא דכתיב ושם הנהר השני גיחון הוא הסובב כל ארץ כוש. שחור כסוד קשיות הגבורות. ומאן דיימר לך דשמהת' דתיחזי (נ"א דתתאי) דאינון נגידו בדינא קשיא. מי שיאמר לך שהשמות שרואים שהם בחי' דיני קשיא דהיינו דינים שיש במלכות. דלא איתחזון מן דין נהורא יהו"ה. לאין שורקס משם הוי"ה פי' ששאל איך משם	וחישופיה (נ"א ומושביה נ"א ומושכיה) לקידומא כד איעול מחכמתא אומר אלין מייא רברבין. פי' שצסוף נמתקת ע"י החכמה כסוד אבא יסד ברתא שטיקת המתקת המלכות שמקבלת אור החכמה ונתגלה שכל הגבורות הוא רק מים רברבין. ורישא דתניינא. פי' ראש הב' שהיא מלכות. תקיף לחדא מן קדמאה. חזק מראש הא' ז"א. דכל נהורין דגבורתא מקבלין מיניה ורחמין אשתכחו בהון. ואעפ"כ קס בתוך הגבורות הקשות יש רחמים כסוד י"ה מאלהים שהוא הרחמים ואלם הוא הדין ולולי הרחמים היו נקרפים בדיני המלכות.

אימר ליה דלא חזו חכמתין כד נהורא דנא הוה נפיק ואנפוהי
לציפונא לאתר דלית ביה רחמין כל נהורייא דחלין מן קדמוהי
והוא לא נפיק אלהין בשעתא קדמאה מן יומא דכולא דין ואלו הן
צלותהון דישראל בשעתא דנא עלמא הוה חרב הדא הוא דכתיב
(תהלים נ"ז ט') עורה כבודי עורה הנבל וכינור אעירה שחר מן דיניה
ומן גבורתיה וכל נהורייא דנפקי בדינא וברחמין מקבלין מיניה
ועם כל דנא לא אתחזי לגבורות כל נהורא דיהו"ה דלא הוה
ויתקרי רישא דנא אלהים יהו"ה

פירוש

הדא הוא דכתיב (תהלים, נ"ז, ט')
עורה כבודי עורה הנבל וכינור
אעירה שחר מן דיניה ומן גבירתיה
וכל נהורייא דנפקי בדינא וברחמין
מקבלים מיניה. שהמלכות מלך על כל
התחתונים אפילו לנחיתת הדכורין בחי' רחמים.

ועם כל דנא לא אתחזי לגבורות כל
נהורא דיהו"ה דלא הוה. אע"פ
שאמרנו שז"ל שהו"ה יולא דרך אמא
ומקבל גבורות והוא השורש של שם אלהים
אעפ"כ לא רואים בהדיא גבורות דז"א.

ויתקרי רישא דנא אלהים יהו"ה. רק
ראש השני קוראים אלהים ששם
הגבורות החזקים מתגלים והוא אלהים הוי"ה
שבא משם הוי"ה מה' אחרונה דשם הוי"ה שגם
הגבורות נכללים בשם הוי"ה בהעלם וגם
באלהים יס רחמים קטן הוי"ה של אלהים ובזה
השיב על מה ששאל איך יתכן גבורות בשם
הוי"ה שהוא רחמים בהעלם יס שם גבורות רק
לא נראין כ"כ ובמלכות נתגלגל.

הוי"ה שהוא רחמים יולא שם אלני שהוא
גבורות קשות.

אימר ליה דלא חזו חכמתין כד נהורא
דנא הוה נפיק ואנפוהי לציפונא
לאחר דלית ביה רחמין כל נהורייא
דחלין מן קדמוהי והוא לא נפיק אלהין
בשעתא קדמאה מן יומא דכולא דין
ואלו הן צלותהון דישראל. ששעה
ראשונה אחר הנץ כולו דין כמבואר במסכת
ברכות (דף ו' ע"א) דר"מ אומר שעה שהקב"ה
כועס הוא בשעה שהחמה זורחת ומלכי מזרח
ומערב משתחוים (והא דידעינן שהוא זמן הגבורה
הרחמים הגדולים ביותר הוא רק כיון שהתפללו
ותקנו את אשר נריך לתקן, וכידוע מהבעש"ט
שהקפיד להתפלל רוב התפלה לפני הנץ לפני
שהגבורות יולאות על הארץ).

בשעתא דנא עלמא הוה חרב. לפיכך
נריך להתפלל בתחילת היום
שהעולם לא יחרב מדיני המלכות.

(נ"א אלהים תשכח ביה תרין אתוּתא מן יהו"ה דאינון י"ה ואתוּתא אחרינא כולֵהון דין) וכד איעול בחכמתא אתחזי כל דנא. ותליתא דיתחזי מאן יכול למללא גבורתיה ושפיריה דכוליה קדש קודשין וביה מסתכלין כל נהורייא וביה מזדווגים וכולהו אמרין אילין לאילין יפיפית מבני אדם הוצק חן בשפתותיך (תהלים מ"ה ג') ונהורא דנא ביה כל נהורייא דבקין והוא מכסי על כולֵהון דלא אתחזיאו מרישיהון ועד רגליהון הדא הוא דכתיב הוא ההולך קדמת אשור לישן טב לישן דאשורא ונהורא ונפישו רבועא מיניה סגיאי ונפישו דכל נהורייא ויתקרי שמייה יה"ה (נ"א יהו"ה). ותליתאה

פירוש

דבקין והוא מכסי על כולֵהון דלא אתחזיאו מרישיהון ועד רגליהון. כסוד מקיף חיה שמקיף כל הגוף.

הדא הוא דכתיב הוא ההולך קדמת אשור. לפני אשור שהוא סוד בינה והוא סוד החכמה, ואשור הוא הנגר הרביעי בחי' בינה, וכאן מדבר בחכמה שהוא קודם לבינה והוא חלקל.

לישן טב לישן דאשורא. פי' הרביעי בחי' בינה ששם יש נפשות.

ונהורא ונפישו רבועא מיניה סגיאי. כל המוחין נמשכין מבינה לזו"ן.

ונפישו דכל נהורייא ויתקרי שמייה. דהיינו הרביעי.

יה"ה (נ"א יהו"ה) ותליתאה. אכל השלישי שמדברים ממנו שהוא חלקל.

(נ"א אלהים תשכח ביה תרין אתוּתא מן יהו"ה דאינון י"ה ואתוּתא אחרינא כולֵהון דין) וכד איעול בחכמתא אתחזי כל דנא. מי שמעיין כסוד החכמה ורואה כל אלו המדריגות רואה חילוקים אלו.

ותליתא. סוד החכמה.

דיתחזי מאן יכול למללא גבורתיה ושפיריה דכוליה קדש קודשין. קדש בחכמה.

וביה מסתכלין. כסוד ראייה שהוא דרגת החכמה.

כל נהורייא וביה מזדווגים וכולהו אמרין אילין לאילין יפיפית מבני אדם הוצק חן בשפתותיך (תהלים, מ"ה, ג') ונהורא דנא ביה כל נהורייא

(צ"ל ורביעאה) יתקרי יה"ו וכען הוה מסתכל באילין ארבע רישין מן דין שמא כולחון קדש קודשיא בריך יהא שמא דאלהא דאתקריאו ישראל עמיה וגילה להון אתר גנזוהי וכל דביה, והנה אמרתי לך ראשי הדברים בדברי החכם רשב"י ע"ה מפני שההקדמה הזו הולכ(ו)ת ברמזים והנה נשלמו דברי ההקדמה:

פירוש

(צ"ל ורביעאה). (לכאורה גי' שלנו יותר מאיך) יתקרי יה"ו וכען הוה מסתכל באילין ארבע רישין מן דין שמא כולחון קדש קודשיא בריך יהא שמא דאלהא. יהא פס על הקב"ה.	וגילה להון אתר גנזוהי וכל דביה. וגילה להס סודות הגנוזים פלו וכל מה פס בו.
דאתקריאו ישראל עמיה. פכל ישראל עס פלו.	והנה אמרתי לך ראשי הדברים בדברי החכם רשב"י ע"ה מפני שההקדמה הזו הולכ(ו)ת ברמזים והנה נשלמו דברי ההקדמה:

לפי שדרך הזאת מדברת בניקוד והניקוד הוא המרכבה והצורה אשר בה מצטיירת התורה והתורה נתנה הקב"ה לישראל (לכן נקראת דרך האהבה) זה הלשון ל"נ בדפו"ר רק מדפוס ב"מ שהודפס בירושלים תשל"ט וגם בהוצאות הבאות.

דרך ב' והיא דרך האהבה שהקב"ה אוהב לישראל בהיותו מגלה להם מסתריו ובית גנזיו ובהיותו חופף עליהם כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחם (בכת"י ירחף) כן הקב"ה מרחם עלינו ומושיענו מיד אויבינו.
פירוש

ובהיותו חופף עליהם כנשר יעיר קנו על גוזליו ירחם (בכת"י ירחף) כן הקב"ה מרחם עלינו ומושיענו. להבין משל זה להנה סוד האהבה הוא מלכות עטרת בעלה להבוא יתברך שמו משים כביכול כוח הנאלל למעלה מכוח המאלל בסוד ישא ה' פניו אליך (במדבר ד', כ"ו) אע"פ שבאמת לאמיתו הנאלל בטל למאללו, וע"כ בכאן מתגלה האהבה העזה שאוהב הקב"ה את בניו וזה כעין הנשר ששם את גוזליו על גבו מלמעלה אע"פ שהוא ודאי גדול מהם, כן הקב"ה נותן למאור יח"ה, שהולך ומתבאר בניקוד זה, כוח ותענומות להתגבר מעל מקורו שהוא שם הוי"ה (עיין הגה"ה לקמן שנתבאר באורך סוד זה).

מיד אויבינו. הקב"ה מאלל אותנו מיד מכל המקטרגים על ידי שמשים אהבתו אלינו בסוד הקב"ה גוזר ולדיק מבטל והוא סוד עוונות שמתהפכין לזכויות. ע"י תשובת הלדיקים ששבים בתשובה בכל עת ועי"ז שבים כל הנשמות אשר כלולות בו.

הנה בכאן נתחיל לפרש בע"ה לרך הב' בספר, שהיא עיקר הגילוי והס' יו"ד הנקודות הקדושות שהן עקר ספירות דבריא, ודרך הא' הוא דרך החכמה יתבאר במהדורא הבאה כשהספר ילא בשלמות אי"ה.

ביאור שם הוי"ה דמלכות דבריא הנקרא נקוד המלוכה והשמות היוצאים מהם וסודו כן: **יְהוָה**

דרך ב' והיא דרך האהבה שהקב"ה אוהב לישראל בהיותו מגלה להם מסתריו. הוא לך הבינה מד' פינות המרכבה כאשר הדרך הראשון הוא חכמה י' שבשם הוי"ה ודרך זו לך הבינה ה' שבשם הוי"ה, ובכללות כל הדרכים המוזכרים בספר זה הם דבריא נמלא שעתה אנו בדרך בינה דבריא. ובינה הוא אהבה עילאה כמבואר בדברי האריז"ל בכוונת חק לישראל (סידור היר"א ח"א ע' 147).

ובית גנזיו. לאהבה זו נולדת מההתבוננות בסודות התורה והיחוד.

כל המאורות שמתפשטים בעשר גלגלים כולם באים מן שם יהו"ה
 כי שם אהיה אין פועל כל כך כמו זה, וכל המאורות שמתפשטים
 יש להם מקום וגבול עד איזה מקום יתגברו ויתפשטו ולעמוד
 (בכת"י ולא עוד). וכאשר שום מאור מתגבר או מתפשט יותר מן
 גבולו אז בגבול שנתפשט שם נתאכל ולא נראה עוד לעולם כי
 מצות המלך עבר וע"כ נענש

פירוש

ג"ר, נודע שמהי"ה צנינה או כתר אע"כ
 שם הוי"ה פועל יותר כי ין לו כלים יותר
 גדולים, ועם כל זה הוא מאוחד.

וכל המאורות שמתפשטים יש להם
 מקום וגבול עד איזה מקום
 יתגברו ויתפשטו ולעמוד (בכת"י ולא
 עוד). עיין בהקדמת אנא בכוח (בנה"פ דף כ"ה
 ע"ד) שהמאורות עליונים ין להם יראה פנימית
 שלא יעלה האור ויכנס פנימי יותר מהראוי לו,
 וגם יראה חיצונית תוך הגבול שלא ירד למטה
 וילא חוץ למדרגתו, ויראה הוא משם מ"ב שהוא
 בגבורה ושם זה אומץ האור ומעכבו שלא יעלה
 יותר מהראוי לו וסלא ירד יותר מגבולו, עכ"ל.
 וזה הכוונה כאן שרק שם הוי"ה דאילות הארתו
 מתפשט לבריאה שהוא בחי' יעקו"ר, אך שם
 אהי"ה שהוא במוחין אין יכול לירד שם.

וכאשר שום מאור מתגבר או מתפשט
 יותר מן גבולו אז בגבול
 שנתפשט שם נתאכל ולא נראה עוד
 לעולם כי מצות המלך עבר וע"כ
 נענש. בפירוש הראב"ד על ספר יצירה בפ"ד
 כתב דגם מאורות עליונים נלטו בתרי"ג מלות
 שהרי יראה שורש ל"ת, ואהבה שורש העשה,

כל המאורות שמתפשטים בעשר
 גלגלים. הם נקודות שמנהיגים את שם
 הוי"ה ונקראים גלגלי המרכבה שהם מניעים
 את שם הוי"ה כמו שתראה איך שהפעולה
 שעושה המשיג בהתדבקותו בעולמות אלו מהוים
 את הניקוד שאלל ע"י פעולות אלו וזה מניע את
 הפעולה בשם הוי"ה.

כולם באים מן שם יהו"ה. כבר ביארנו
 בהקדמת הספר דבז"א דאילות שהוא
 שם הוי"ה שם הוא יקות הגמור שעדיין מאוחד
 במאיל בסוד מה דאיתא בתיקו"ז איהו וחיוהי
 וגרמוהי חד בהון, וכשגלוי זה נתפשט לבריאה
 מתגלה סוד עקר הנקודות, ובאמת נודע מרבינו
 האריז"ל דרק מלכות היא היורדת לבי"ע וע"כ
 י"ל שכוונתו שרק הארת שם הוי"ה היא
 מתפשטת לבריאה וזה שם יה"ה שיתבאר לקמן
 והוא רק דמות של הזו"ן דאילות, ועי' בע"ח
 (שער כסא הכבוד פ"ד ועו"מ) שמלכות דאילות
 עומדת בקה"ק דבריאה.

כי שם אהיה אין פועל כל כך כמו זה.
 כמו שנתבאר בהקדמת הספר (דף ג') לאע"פ
 ששם הוי"ה עובר דרך שם אהי"ה ושם אהי"ה
 גבוה ממנו בסוד הביטול כיון שהוא מוחין בחי'

ובכולם הולכים וחוזרים חלילה
ולעולם אינם שוקטים. פי'
דכל האורות העליונים נמשכים באור יצר
ובאור חוזר כדאי' בע"ח (שער ט"ל פט"ו) והוא
מהרמ"ק. והטעם משום שצריכים לשאוב חיות
מהמקור העליון וכשתפשט נעשה יצר וע"כ מיד
חוזר להתבטל למקורו והם רלים וצדים ללא
הפסק כל הזמן כדי להתקיים.

ובכח שמתפשט מן גבורת תכונתם (בכת"י תנועתם) מתקיימים כל אלה הדברים, וכן כל המאורות שיוצאים מן שורש אלו (נ"א אילן) החיים מן השם אלהי ישראל. הראשון שמתפשט מן תנועתם (בכת"י ל"ב מן תנועתם - רק, ממנו) מתקיימים כל אלו הדברים וכן כל המאורות שמתפשטים ממנו,

פירוש

נתקיימים ומתכללים כל זכא מרום עליונים ונשגבים ומשם יורד שפעס מטה מטה עד עולם הזה מקרני ראמים עד בלי כנים.

וכן כל המאורות שיוצאים מן. ז"ן לאילנות הנקרא.

שורש אלו (נ"א אילן) החיים. אילן גימטריא ז"א יחוד הוי"ה ואדני"י ששולט בז"א לאילנות כמ"ס בשערוה"ק מובא בנה"ס (דף כ"א ע"ד), והחיי"ם המוחין שלו מבינה בסוד חיי"ם גי' אהי"ה הוי"ה אהי"ה.

מן השם אלהי ישראל. ז"ן לאילנות נקרא אלהי ישראל (כמבואר בנה"ס דף ל"ד ע"ב), ובעיקר מבאר סוד זה בספר שם עולם (להגאון המקובל האלהי מוהר"י איבשיץ זי"ע), וז"ן לאילנות הוא בבחי' יס' ואעפ"כ מתאחד עם האין ורק דרך בחי' זו יכולים להתאחד באל"ם ולא למטה מזה ששם יס' פירוד, ולא למעלה מזה ששם אין השגה והבן היטב. ועיין ברמ"ק דף כ"ו שכל מקום שהוסיף על השם, אלהי ישראל, מורה תוספת מעלה על מציאות שם הפשוט.

הראשון שמתפשט מן תנועתם (בכת"י ל"ב מן תנועתם - רק, ממנו) מתקיימים כל אלו הדברים וכן כל המאורות שמתפשטים ממנו.

ובכח שמתפשט מן גבורת תכונתם (בכת"י תנועתם) מתקיימים כל אלה הדברים. זה קדושת המאורות כאשר מתפשטים מלמעלה למטה וחוזרים למציאותם באצילות ונעשים אין, (ובכמה מקומות ביארו סוד זה ומהם בלשם שבו ואחלמה בספרו ביאורים על ע"ח ח"ב דף ט"ל ע"ב, ובדף ו' ע"ב. וכן בנתיב מלוותיך להגה"ק מקאמרנא זי"ע נתיב היחוד שביל הראשון אות ב', וכן בשביל הג' אות א', וכן בנתיב האמונה שביל הג' מאות א' עד ז'). והכלל בזה שהתפשטות הוא התעבות הגורם גבורת ודין ואח"כ ע"י האו"ח חוזר למקורו ונמתק. ואם תקשה להלא בכמה מקומות נודע לאור יסר הוא רחמים ואור חוזר הוא דין, אומר לך שהוא בעצמו מה שמגלה זה בספר דבאר יסר ע"י שהנאלל היה בבחינת אין ורחמים, אין יכול לירד עד שמתגלה בחי' הדין שהוא אני שבו, ואחר שמתגלה בחי' הדין שבו משתמש באור חוזר שהוא בחי' דין שבו לבטל בחי' הישות לחזור לבחי' אין, וממילא נמצא לאור יסר הוא רחמים מתחילתו ובסופו נתגבר ונתגלה בחי' הדין, ואור חוזר אפכה, בתחילתו הוא בחי' דין וגבורה אך הוא מביא בסופו לרחמים הכי עליונים בביטול לשורץ הגדול אדון האדונים ב"ה וב"ס. וכמו שתראה בכות הפעולה שפוקה המתכודל בעליות הקודש ומזה

והמאור הראשון לזכותו אין תכלית ולתפארתו אין חקר לשאוננו אין כח לסבול לאורו ולזיוו נחשכו האחרים כחושך, כל מהלכותיו קדש קדשים כל צעדיו במנין לפי גודל תפארתו. וכאשר זה (בכת"י לא) יוצא אין נראה מן הבפנים דבר זולתי מן החיצון ובחיצון יש כל זה שאמרתי, וכאשר זה יוצא לא נראה מרוב זכותו הגדול ומהללו ונאמו ורוב תפארתו רוצה

פירוש

אין תכלית ולתפארתו. ו"ק.

אין חקר לשאוננו. יסוד.

אין כח לסבול לאורו ולזיוו. מלכות.

נחשכו האחרים כחושך, כל מהלכותיו קדש קדשים כל צעדיו במנין לפי גודל תפארתו. וכאשר זה (בכת"י לא) יוצא אין נראה מן הבפנים דבר זולתי מן החיצון ובחיצון יש כל זה שאמרתי. שכל מדרגה שיוצאת כוללת כל מה שלמעלה ממנו כמבואר בהקדמת רחוק"נ (דף ט' ע"ב) ובנה"ש (דף ל"ד ע"ב) ואעפ"כ אין רואים המדרגות העליונות בגילוי כיון דמלובשת במדרגות התחתונות ואין רואים רק המדרגה החלונה שעכשיו יורדת. וכן בכת"י מוסיף לא יוצא, ונראה נכון שיש רק ב"ע ומזה לריק להבין מה שלמעלה מזה. והכוונה בזה שמתגלה האור של ז"ן דאצילות לבי"ע כל התחתונים בטלים לאור של ז"ן דאצילות.

וכאשר זה יוצא. לא נראה מרוב זכותו הגדול ומהללו ונאמו ורוב תפארתו רוצה להתגבר יותר

האור הראשון שמתפשט מאצילות לבי"ע הוא שורש הכל והוא שם יה"ה כמ"ס והוא מתפשט ביראה ואהבה כדי להתפשט יותר ויותר ויראה ואהבה הם שני מסכים א' שלא ירד מטה יותר מדאי וא' שלא יעלה מהתפשטותו להבטל למעלה.

והמאור הראשון. הוא יעקו"ר דאצילות שיוצאים לבריאה, וכאן יש להעיר דיש מחלוקת בין תלמידי הרש"ש אם ז"ן דהיינו עטרת היסוד דו"ק דמ"ה ודו"ק דב"ן, הנקרא יעקו"ר יורדים, או רק מלכות עטרת היסוד דב"ן, (ועיין בזה בנה"ש דף ז' ע"ד), ולפי סידור הקצ"ר מכוונים בצרכה במילת ברוך אתה להעלות עטרת היסוד דב"ן ובמילת ה' להעלות את יעקו"ר שהוא עטרת היסוד דמ"ה, ולסידור הארוך שיטתו הוא שאין מכוונים להעלות עטרת היסוד דמ"ה שהוא כלל לא ירד לבי"ע. וכאן בספר ברית מנוחה משמע יותר כמו הדעה שיעקו"ר יורד שהוא הארת ז"ן דאצילות. ולסידור הארוך י"ל כיון שהכלים חלונות דז"א דאצילות יורדים לבי"ע כמבואר בנה"ש י"ב ע"א ד"ה וכן גם כל, דז"א ממך יורד לבי"ע.

לזכותו. תכ"ד

להתגבר יותר מן מקורו לפיכך נקרא יה"ה (בכת"י וחסרה) אות אחת מן אותיות כח מקורו הגדול והמפואר עד מאד,

פירוש

דבריהם שנקרא אכתריאל כמ"ש אח"כ שזה שם הרקיע של הקמץ, ונקראת יה"ה בלי ה' של שם הוי"ה, דו' נקראת אות הגבורה (וכן הוא בספר הזה בכל מקום) משום שבערך המוחין החסרין לו הז"א מלא גבורות, וכאן עיקר ההנהגה הוא בלא הז"א כיוון שהמלכות נעשית עטרת בעלה כמבואר בסוף הניקוד הראשון בהא אחרונה. וכן י"ל דאם היתה שם הוי"ה בשלמות היה מתגבר מעל מקורו ונופל לטעות, וד"ל. ועוד יש להעיר ששם יה"ה יולא מס"ת נפתלי' אילה' שלוחה' עיין רמ"ק דף ל"ח.

הגה"ה נחלצה: כדי להבין מעט בסודן של דברים כמליץ מבין החרדים, נקדים מעט הקדמות מרבינו האריז"ל, וז"ל (בע"ה) שער התיקון פ"ג דף מ"ט ע"ב) ועוד טעם ד' כי ס"ג (שהיה בו השבירה) יש בו גירעון גדול עתה והוא כי עדיין לא הושלם להתברר כנודע ולכן עתה מ"ה גדול ומעולה ממנו אבל לעת"ל אשר יתוקן כל בחי' ס"ג לקדמותו ולתועלתו (נ"א ולמעלתו) ושם ס"ג יסלוט ויאיר בעולם ואז יתבטל שם מ"ה אשר זהו ענין חזרת העולם לתהו ובהו כנזכר בדרז"ל לימות המשיח ואז יתבטל מ"ה ואז לא יהיה רק ב' אורות של ע"ב וס"ג ודי בזה עכ"ל.

ובאוצ"ח בדף י"ח יש הג"ה מרח"ו: נלע"ד חיים קז"ס לעת"ל לדיקים יושבים ועטירותיהם בראשיהם וסוד אשת חיל עטרת בעלה היינו נוק' תהיה עטרת בעלה בע"ה לע"ל שהוא שם ס"ג בינה, עכ"ל.

מן מקורו לפיכך נקרא יה"ה אות אחת מן אותיות כח מקורו הגדול והמפואר עד מאד. ענין זה הוא סוד עמוק מחכמת הקבלה, ובעל"ס שם יה"ה נתפרש בהרחבה בספרי הר"י סרוג והבאים אחריו, שאחר קיפול המלבן ושם מ"ה וז"ן עלו למלבן העליון ע"ב וס"ג, הנה שם מ"ה עלה על שם ע"ב, ושם ז"ן עלה על שם ס"ג, וכיון ששם ס"ג הוא בן יו"ד אותיות ושם ז"ן הוא רק בן ט' אותיות, נשארת יו"ד אחרונה דס"ג מגולה, ואמרה י' זאת לפני הקב"ה אין לי בן זוג אמר לה הקב"ה כנסת ישראל יהיה בן זוגך, ויוד זו היא נקראת יוד אמנית שירדה ותיקנה העולמות שבעהירו תא"ה, ובירידתה הראשונה לקחה סיוע מה' תשיעית בשם ס"ג ומה' שמינית דשם ז"ן ויחד נתהוו שם יה"ה בג' צירופים כמבואר שם, כפי מהלך היוד אומנית. וזה שם של מטה משה. וכן י"ל לכאן שזה השם נתפשט משם הוי"ה, וכביכול יה"ה לבד הוא שירד להוות הבריאה, וכן עיין בע"ה (שער מ"ו פ"ה) שהארת כחב"ד חג"ת של המלכות הוא האדם יושב על הכסא ונה"י של המלכות הוא עצמות הכסא וד' רגלי הכסא הוא כחב"ד שהוא קה"ק דבריהם והשם מעלות לכסא הוא הש"י"ת היכלין דבריהם, (ועיין בש"ש מ"ס, בזה וק"ק מנה"ש דף י"ב ע"ב) דכתב שהכסא בעצמו הוא כחב"ד דבריהם ולא רגלי הכסא כאמור וז"ע, וכבר תירצנו במק"א. ולפי"ז הארת המלכות היורדת לבריהם נקראת יה"ה ונכנסת בתוך כתר

ועי' בע"ח קס בהגוב"י אות ז' שהביא משער
ההקדמות וז"ל ונלע"ד חיים קז"ס מה
שנתבאר במקום אחר כי לעתיד לבוא תהיה
הנוק' עטרת בעלה ושורש קין שהם הגבורות
דס"ג יסלטו על החסדים שהם מ"ה. ועיין
בע"ח שער י"ט ספ"ז לשון רבינו שיש יתרון
לב"ן על המ"ה יען כי קס ב"ן הוא בחי' ס"ג
והוא עליון ממ"ה כמבואר בענין המלכים שהם
קס ס"ג.

וחקש'ה בהגוב"י אות ח' (בדף מ"ט ע"ב הנ"ל)
וז"ל עיין בשער מ' פ"ח, שכתב
לעתיד יהיה קס ב"ן גדול משם מ"ה אלמא
דיהיה ג"כ קס מ"ה וב"ן ואפילו אם נאמר
דמ"ט שלא יהיו רק ע"ב ס"ג לאו דוקא וה"ה
קס ב"ן מ"מ קשה על קס מ"ה דמשמע שלא
יתבטל לאס יתבטל מה שייך לומר דקס ב"ן
גדול ממ"ה מאחר דקס מ"ה אינו בעולם. ועוד
קשה דאין יתכן דקס מ"ה שהוא ז"א והוא אות
ו' דקס הוי"ה, שיתבטלו ח"ו ועיין במב"ש (ס"ב
ח"ג פ"ב) שכתב הרב מהרי"ץ ז"ל שכוונתו
שיתבטל קס מ"ה מפעולתו שהוא הבירור ואז
יסלטו קס ס"ג ולא קס מ"ה עיי"ש עוד, עכ"ל.

וקרשי'א זו הקשה ג"כ באמת ליעקב (מערכת
מ' אות ס"ג) ובאות רס"ו תירץ דזה
שיתבטל קס מ"ה היינו רק עקף שיוצא מן המצא
דהיינו מ"ה החדש, ועוד תי' שיתבטל רק יתרון
שיש לקס מ"ה על קס ס"ג וביטול קס מ"ה
יהיה דוגמת ביטול הארת דור המדבר ועוד
תירץ בסוף אות ס"ג דכיון דלעת"ל שמו של
הקב"ה יקרא יהיה בסוד ביום ההוא יהיה ה'
אחד ושמו אחד, ומשם תראה שיש התבטלות
אות ו' של קס הוי"ה שנהפך לי' ואחר כ"ז עדיין
נ"ע סוד זה.

ובשער אריך פ"ב כ' הרז"ל וז"ל: וזה מה
ששמעתי ממורי ז"ל בענין זה, והוא
דע כי הנה ביארנו תחילה כי הט"ס המקוריות
עם רדל"א והם י"ס מקוריות ושקיות לכל
האצילות אבל ענין מציאות ספירת לא נתגלה
עדיין עתה אמנם נבאר תחילת הכל האי
רדל"א, ובזה תבין מעלת המלכות כי היא עטרה
בראש לדיק והיתה לראש פנה והיה לעתיד
אורה גדולה מן השמש והבן זה עכ"ל.

וצ"ע באיזה הבחנה מלכות נקראת עטרת
בעלה לראש ז"א והלא כאשר היא עולה,
עולה ג"כ ז"א למעלה (ועיין באש"ל באו"ח דף
י"ז ע"ב אות י') וכן קשה על דברי המהרי"ץ
שהבאנו לעיל שהמ"ה יתבטל כוחו, דהלא אם
הזו"ן עולים, נמצאים ז"א באבא ונוק' באמא,
כמו מוסף שבת א"כ למה מלכות נקראת עטרת
בעלה, הרי ז"א נשאר גבוה ממנה.

ועוד נ"ל מש"כ בשער מטי ולא מטי (דף ל"ג
ע"ג) דבמצב של לא מטי כשקבלים
משורש החכמה הנק' מקבלת תחילה ושאר
הבחי' מקבלים ממנה ונכללים בה בסוד אשת
חיל עטרת בעלה וגם ע"ז נ"ב.

ועוד נ"ל דכתב רבינו האריז"ל (בשער ל"ד פ"ב)
דיש ז' מדרגות לעלית המלכות והמדרגה
השביעית ששתייהם משתמשים בכתר אחד
ומקבלת הארותיה מאמא עצמה שלא ע"י ז"א,
וזה תכלית הגידול שלה. ומשמע מכאן דהמדרגה
הכי גבוהה שהיא מקבלת שלא ע"י ז"א, אך ל"כ
שז"א מקבל ממנה, כמ"ש משער מולמ"ט הנ"ל.

ובדי להכנס בהבנת הענין תראה מה שכתב
בשער או"א פ"ב שהבינה נקראת אשת
חיל עטרת בעלה והטעם הוא כי היא נעשית
מבחי' הגבורות שהם מגולות אבל אבא שהוא

מן החסדים שאינם כ"כ בגילוי אמרו עליו בזוה"ק איהו טמיר וגניז יתיר מאמא וז"ס הפסוק טובה תוכחה מגולה מאהבה מוסתרת כי יותר טובים הגבורות הנקראים תוכחה אבל הם מגולים מהחסדים שהם אהבה מוסתרת. ולכן בזמן הממשלה של הגבורות הנמשכים מצינה שהיא עוה"ב אז הזכרים נקראים לדיקים ויפדים ועטרותיהם בראשיהם דהיינו הגבורות עטרה לראשיהם בסוד עטרת בעלה שהם גדולים מהזכרים. ונמצא מדב"ק שבזמן שזו"ן יעלו לאו"א אע"פ שאבא גבוה מאמא, אולם בהבחינה אחרת אמא גבוהה במעלה מאבא כיון ששם הגבורות בגילוי והחסדים לאבא מכוסים שהם עדיין ביסוד דעת"י.

לפיכך מובן שזו"ן עולים לאו"א לעת"ל המ"ה יתבטל והכוונה שאע"פ שהמ"ה באבא, ובז"ן באמא, אך עיקר ההנהגה הוא באמא, כיון שהגבורות מגולים ובבחינה זו היא מלכות עטרת בעלה דהיינו שאע"פ שאבא יותר גבוה זה רק בהעלם אבל בגילוי אמא מנהגת את הבריאה כיון שהיא אורות מגולים ועפי"ז מובן מ"ש בזוה"ק (פרשת קרח דף קע"ח) שלעת"ל יהיה ההנהגה דרך גבורות, וכמ"ש בספר ויקהל משה שלעת"ל יפסקו כמו בית שמאי שהם נד הגבורה והדין. והכוונה דיש הבחינה שאמא גדולה במעלה מאבא, שנוק' עולה בשם, וז"א אינו עולה בשם אע"פ ששניהם נמצאים באו"א עילאין כיון שאמא מקבלת מגבורות מגולות של יסוד דעתיק ואבא מאורות מכוסים, וכיון שכבר גילה לנו הרב סוד זה בשער או"א, בזה יכולים ללמוד שגם במדרגות היותר גבוהות שכתב הרז"ל שהמלכות גבוהה במעלה מהז"א דהכוונה שבהעלם הז"א גבוה יותר רק אינו פועל בגילוי ונותן למלכות לפעול בפועל.

ולתוספת הבנה יתבאר מספר מב"ש בדרוש ברכת הלבנה (דף ס' ע"ב וכן בפע"ח שער ר"ח) וז"ל: ואח"כ יעלה עליה רביעית עד שיעלה נוק' ג"כ באריך אנפין, ושם יהיו שניהם יחד משתמשים בכתר א' שהוא כתר דעתיק יומין, והוא כתר של כל האלילות, וז"ס הפסוק והיה אור הלבנה כאור החמה, ואור החמה יהיה שבעתיים כאור ז' הימים, פי' והיה אור הלבנה שהיא עולם העשיה יעלה למעלה ד' מדרגות עד שיגיע במקום שהיה עומד ז"א לאלילות ואז יאיר עולם העשיה בז"א לאלילות שנקרא אור החמה וז"א בעלמו יעלה עד דיקנא לא"א ששם הם ז"ת דעתיק יומין, מלובשים בראש לא"א, וזו"ן יתגדלו כאורך כל הז' דעתיק. וז"ש ואור החמה יהיה שבעתיים, כאור ז' הימים שהם כמו האור דעתיק יומין, עכ"ל.

וקי"ש דלמעלה מזה אמר וללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת שהקב"ה הבטיח למלכות שהיא הלבנה שתתחדש ותעלה למקום ראש התפארת משמע שהיא למעלה מהז"א. ואע"פ שז"ל בפשיטות שאין כוונתו לז"א רק דקוה לראשו, עכ"ז בע"ח (שער א"א פ"ב) כתוב שיהיה יותר גבוה, ועוד שבהמשך הדרוש כ' שהקב"ה עשה שבויה שלא יכנס בירושלים של מעלה עד שיכנס בירושלים של מטה ומשמע מזה שהתחתון שהוא השתלשלות מהז"א.

ועי' במזק הענין כמ"ש דאע"פ ששניהם משתמשים בכתר אחד זה בעלמו ענין שהמלכות בבחי' אחת בגילוי יותר גבוהה במעלה מהז"א שאע"פ שהז"א בהעלם יותר גבוה, המלכות בגילוי יותר חזק ממנו. וכמו שביארנו זה בבחי' באו"א, וכ"ש שלמעלה למעלה הוא כך. לפיכך מובן מה שנתלשל מזה שאין הקב"ה נכנס לירושלים של מעלה עד שיכנס בירושלים של

מטה, לזה סוד לדיק גוזר והקב"ה מקיים
ש"ע"פ שהכל בידו יתברך, אולם ראונו יתברך
שמו שהלדיקים ישלטו בעולם ויהיה כל הנהגת
העולם באופן שכאלו הלדיקים מנהגים את
הבריאה כמו שכתוב ישא ה' פניו אליך ואמר
רבינו המהרש"א זי"ע שהכתר הוא למעלה
מהראש והקב"ה כביכול שם כתר לעצמו שזה
ישראל ששומע תפילות בבחי' תנו עוז לאלהים
על ישראל גאותו, כתר יתנו לך הוי"ה אלהינו
מלאכים המוני מעלה עם עמך ישראל קבוצי
מטה.

ע"ב פירשנו לפי הרבה מקובלים, (וכן שיטת הבן
איש חי בספרו סוד ישרים). דבאמת מלכות
לא עולה למעלה מז"א רק המדרגה הכי עליונה
ששניהם משתמשים בכתר אחד.

ולתוקף מעלת הסוד הגדול שאנו בו נשוב
לבאר עוד איזה מילין בדברי רבינו
האריז"ל בשער א"א פ"ב שהבאנו לעיל, בענין
ט"ס המקוריות עם דל"א. דהנה בפירוש דברי
רבינו האריז"ל נחלקו גדולי המפרשים, הש"ס
פי' (והובא בהגוב"י אות י') שמלכות דל"א
נתלבשה במלכות דאילנות ונעשה עתיק דבריאה
ולעתיד יהיה אורה גדול מן השמש דהיינו
שעולה למעלה בראש לדיק שהוא היסוד עד
שעולה למעלה מן השמש כמ"ס בשעה"כ (ר"ה
דרוש ו' דף ז"ג בכוונת כריעות וזקיפות דעמידה)
וכוונתו שמעלים יעקו"ר שהוא הנוק' עד מקום
קשר של תפילין שהוא בכתר דל"א כמבואר
בכוונות בסידור, ונמצא כי מלכות עטרת בעלה
שבתחילה היתה מלכות דל"א מקושר עם מלכות
דאילנות ונמצאת בבריאה ואח"כ נעשית עטרת
בעלה כתר דל"א.

ודבריו הקדושים לריכים ביאור דבשלמא
מלכות דאילנות נעשית עטרת בעלה

לז"א מובן, אולם מלכות דל"א, בעלה אינה ז"א
דאילנות, אלא ע"כ י"ל דיסוד דל"א כיון
שמלוכש בז"א דאילנות נקרא ז"א בעלה, כיון
שזה מלכות דל"א נעשית גבוה מהיסוד, דהיינו
נקרא עטרת בעלה יסוד.

אמנם לפי רבינו החסדי דוד שכתב בסיומן
כ"ח דזאת המלכות היא מרדל"א שהוא
עתיק, לכן המלכות לעת"ל תהיה גדולה מן
השמש משמע שיש בל"א רק ט"ס והמלכות
עדין לא יראה וגוזה ברדל"א וכן כ' רבינו
הגה"ק מקאמרנא זי"ע וכן רבינו הגה"ק בעל
הסולם זי"ע.

וע"ע בשער הכללים פ"ב וז"ל: ועוד ט"א (למה
לא האיל המאיל העליון ה' פרופים בלתי
שבירה) כי להיות שעתה קודם התיקון נקודת
המלכות בראש א"א שלאחר התיקון ויש כוח ע"י
תפילתו ומעש"ט להעלותה למקום שהיתה שם
בתחילה, עכ"ל.

והק'שה היפ"ש באות ג' ללא מצינו שהמלכות
היתה בראש א"א, ורבינו הרש"ס
תירץ (והובא בהגוב"י אות ג') כיון שרבינו כ'
בשער השבירה (פרק ג' וד') דכתב דל"א נתפשט
עד הת"ת ושם נכנס המלכות א"כ המלכות
מקושר בל"א, אך לפי ס' החסדי דוד הנ"ל,
דאמת קורא המלכות ברדל"א בחי' כתר ולעת"ל
המלכות יתגלה משם, ונמצא לפי"ז שעתה
המלכות הוא בעטרת היסוד שהוא מקושר
ליסוד דל"א ולעתיד יתעלה עד הרדל"א, אך
כיון שכתב (בשער א"א פרק ד') שבספירות
המקוריות המלכות מקושרת לרדל"א נראה שכן
כוונתו, וכמ"ס בשער הכללים.

היוצא מדברינו שהמלכות עומדת למעלה
מהט"ס, ולכאורה יקשה דבשלמא

מ"ש שחבא מימין ואמא בשמאל, והיינו שחבא מנהיג בהעלם, ואמא מנהיגת בגילוי ספיר, אך איך נבין שמלכות נתעלה מעל הט"ס, א"כ מי מנהיג בהעלמה, וי"ל בפשיטות דהענין הוא כיון שרדל"א הוא מחזה ועד הטבור של א"ק במקום עקודים שהוא ס"ג דא"ק בוודאי שבהכחנה אחת עולה ג"כ הט"ס דא"א, לע"ב דא"ק אך הוא מאוד נעלם כיון שההנהגה הנגלית היא רק המלכות בסוד עטרת בעלה, אך פשוט שבהעלם וודאי תמיד הזכר למעלה מהנקבה.

ובל הענין שבגילוי נתן השי"ת ללדיקיו וחסידיו להנהיג העולם ויהא נחשב כל פעולותיהם למעלה, יתבאר דכתב רבינו האריז"ל (בדרוש ק"ש ששל המטה דרוש ד' דף נ"ד ע"ב) במה שמכונן כל הזיווגים הנעשים בכל יום על אמתותו גורם שנעשה על ידו ממך ואין קץ ותכלית לשכרו ואין למעלה ממנו כי הוא מכלל אותם לדיקים שגוזרים למטה ודבריהם מתקיימים למעלה, עכ"ל.

וישורש הענין זה, דהנה כאשר עשה הקב"ה את האמא, עשה העיגולים קודם היושר, שעי" האמא נחגלו הכלים של העיגולים ורק אח"כ הביא קו היושר לאור פנימי בתוך העיגולים (כמבואר בע"ח דף י"ב בהגוב"י אות א' בשם הדב"ש) דא"י בזוה"ק משפטים, כד אתיליד יהבין ליה נפש, זכה יתיר, יהב ליה רוחא וכו', ופי' האמא דבתחילה נעשו העיגולים בסוד נפש ואח"כ זכה ליושר בסוד הרוח, וכל מה שהיה ראשון הוא למעלה בשורש העליון, נמלא שהמלכות בשורש שהיא הנפש היא עטרת בעלה שהוא הרוח.

אמנם בשורש השורשים בא"ס, שם יש עשר ספירות גנוזות ששם הכל במציאות שאינה במציאות בגניזו, ושם המלכות היא ספירה העשירית ועיגול הפנימי, ורק חלק העשירי ממלכות זו נגלית. וכן מבואר בדף י"א ע"ב (בהגוב"י אות ה-ו) שנקודת דין בחינת מלכות הגנוז בא"ס היתה באמצע ואור היסוד היה למעלה, דהיינו שהוא הט"ס, ועיין בלקו"מ תורה ס"ז בסוד מאורי האור ומאורי האש, דמאורי אור נכנעים למאורי האש ונתגלה היופי הפאר והתן של המאורי האור, ומתבטל לגמרי המאורי האש. ופירוש דהמאורי אור המדרגה העליונה של השכינה, ומאורי אש הם כל המדרגות שלמטה מזה וכל המדרגות בטלים להדרגה העליונה, ומזה נשתלשל שהלדיק האמת שהוא מרכבה לשכינה הוא התן של הבריאה, וכל הלדיקים האחרים שלא זכו לזה המדרגה נחשבים למאורי האש, ואם מתגברים על הלדיק האמת יש בזה פגם עמום בעיקר התיקון שיתגלה אור האמיתי של השכינה בקדושה, ועיין בספר אליהו מלאך הברית מרבינו האמא ששם מקור כל דברים אלו.

ועיין בדברי הגר"א ביהל אור (סוף רע"מ דף ט') דברים עמוקים מיני ים בסוד הזה, וכן בשער מאמרי רש"י (דף כ"ד ע"ב) בסוד הכמוס מאוד למה לא נזכר אודנין בא"א, והיואל מדבריו שאזנים הוא שורש התחתון שממם שומעים תפילותיהם של התחתונים, ולמעשה אופן מנהיג כל שאר החושים שהבוי"ת מנהיג את העולם באופן שהלדיקים ינהיגו בגלוי את הבריאה, וכל החושים העליונים פקיתו דעינא ושמינה וראיה הכל תלוי בכח הלדיקים. ועיין שם היטב.

וזוה המאור כאשר הוא יוצא לא נראה מאור אחר בכל הגלגלים כי יראו מפניו רוב הדרו וגאונו, ומן רוב הדרו וגאונו עולה ומכסה לכל הגלגלים ומלבישם תפארתו ומרעישות לקול גאונו והוא יוצא ועולה הדרו למעלה למעלה. ומן רוב ההדר והשמחה והתפארת והזכות נאצל ממנו מאור אחד כמעט שדומה לו, וזה המאור הגדול שנקרא יה"ה נראה למאור השני

פירוש

היפות דקדושה דבריאה שולט בעוז ותעלומות עד שלא נראה מלכדו כלום, וכולם חרדו ויראו ממנו.

ומן רוב הדרו וגאונו עולה ומכסה לכל הגלגלים ומלבישם תפארתו ומרעישות לקול גאונו והוא יוצא ועולה הדרו למעלה למעלה. הוא בתי' היחוד שנתגבר ביחודו מאוד מאוד עד שמהתגברות ועליה זו נאלץ ממנו הניקוד כמ"ץ.

ומן רוב ההדר והשמחה והתפארת והזכות נאצל ממנו מאור אחד כמעט שדומה לו. היינו שהמאור יה"ה האילי הקמץ, שרקיע שלו שנקרא הפתח של הקמץ והנילון שהוא הנקודה תחת הקמץ שניהם נאלצו בכות יה"ה ושמו חתום עליהם, וע"כ אמר מאור כמעט דומה לו שהוא הנילון שנקרא יה"ה.

וזוה המאור הגדול שנקרא יה"ה נראה למאור השני. היינו שיה"ה של הנילון שנקרא מאור הב' נראה מאור ב'

והגדיל לפרץ הענין בספר ליקוטי הלכות (תפילת ערבית הלכה ג') שהכל אלל הקב"ה אפשרי המליאות, אבל לאחר שברא הקב"ה נשמות ישראל נעשה סוד מחויב המליאות דהיינו שהש"ת עושה רצון ישראל כאילו הוא מחויב בדבר שבביל אהבתו אותם. ועיין בלקו"מ תורה נ"ב היטב היטב. וזה תבין קצת שהשם יה"ה שהוא בתי' המלכות שיוצרת לעשות העולמות שיש לה הבחנה שמתגברת על שרשה הוא הז"א הוי"ה לפיכך נקרא יה"ה בלי הו' לרמז שכותה הוא בגילוי אך בהעלם הז"א גדול יותר כמ"ץ בשם האריז"ל שהו' מתבטל במקור או"א בכתר אחד דהיינו שהמלכות יותר גבוהה במעלה בגילוי בסוד מלכות עטרת בעלה ולפיכך השם של המלכות יה"ה בלא הו', אבל בוודאי הז"א יותר עליון רק רצון הבורא לגלות מעלת עבדיו בניו ששומע תפילתם ומנהיג העולם על ידם, ע"כ ההג"ה.

וזוה המאור כאשר הוא יוצא לא נראה מאור אחר בכל הגלגלים כי יראו מפניו רוב הדרו וגאונו. בכות

ברקיע חופף עליה כעין זוהר השמים, והמאור הב' לא נבדל ממקורו ודומה (בכת"י המקור) והשילוח כעין שורש וענף זה נקשר בזה ועולים שניהם כאחד למעלה והמאור הב' קשור ברקיע דומה לנר מאירה ההיכל, ולרקיע נמצא שם על רוב הדרו וגאוונו והוא אשר זכרתי למעלה, ולנקשר בו שנאצל ממנו מרוב ההדר והמנוחה נמצא גם יש שמו לבד. והמאור שיזכרתי למעלה הוא הרקיע והוא מנהיג את המאור האחר שנאצל ממנו.

פירוש

כמ"ס דהיו"ד הראשון הוא נפש ורוח שהם ההיכל, וע"י הניקוד שמנהיג את היו"ד שנקרא היכל מאיר ומזהיר בכות ההארה של המלכות.

ולרקיע נמצא שם על רוב הדרו וגאוונו והוא אשר זכרתי למעלה. היינו יו"ה.

ולנקשר בו שנאצל ממנו מרוב ההדר והמנוחה נמצא גם יש שמו לבד. שגם הוא נשם יו"ה, אמנם להם שמות עקריים אשר יתבאר לקמן.

והמאור שיזכרתי למעלה הוא הרקיע והוא מנהיג את המאור האחר שנאצל ממנו. שת"ת בסוד ז"א מנהיג את המלכות, כי כאן עדין הם בסוד מעלה ומטה שהזכר קולט על התחתון ובניקוד הנרי שבלאות ה' ראשונה הם כבר קוים, ובניקוד הקמץ שתחת הו"ו, אז אין הזכר קולט אלא שניהם ביחוד גמור בסוד שבת כמ"ס אי"ה.

לרקיע שהוא מאור הא' והוא ברקיע חופף עליה כעין זוהר השמים. שהרקיע של הקמץ חופף על הנקודה שהוא הנילון כעין זוהר השמים שהוא ת"ת, דהרקיע והנילון הם בחי' ת"ת ומלכות.

והמאור הב' לא נבדל ממקורו. היינו הנילון לא נבדל מהרקיע שעי"ז נעשה נקודת הקמץ.

ודומה (בכת"י הוסיף המקור) והשילוח כעין שורש וענף זה נקשר בזה. סוד יחוד ת"ת ומלכות.

ועולים שניהם כאחד למעלה. בסוד היחוד, דת"ת ומלכות אינם ביחוד אלא אחור באחור אך בעת הזיווג עולים למעלה בחיק או"א עילאין.

והמאור הב' קשור ברקיע דומה לנר מאירה ההיכל. הנילון שתחת הרקיע קשור ברקיע דומה לנר מאירה ההיכל, דהמלכות מאירה בסוד יחודה בת"ת וכאשר הם ביחוד מאירה הת"ת שנקראת היכל, וגם

והמאור הב' כמו ניצוץ קשור ברקיע והוא מה שכתוב בסוד המרכבה (וממעל בראשי החיות) [ודמות על ראשי החיה] רקיע כעין הקרח הנורא (יחזקאל א' כ"ב) זהו רמז הניקוד והוא מאור הב' שנאצל מן הרקיע. ואם תשכיל אז תבין כי זהו ניקוד אות ראשונה מן השם הנכבד והנורא יהו"ה אשר לקדושתו ולשאנו ולתפארתו אין מספר ואין תכלית.

פירוש

והנורא יהו"ה אשר לקדושתו ולשאנו ולתפארתו אין מספר ואין תכלית. נקדים מעט שבעולם הבינה דבריה יס עקר הויות שהם י' ספירות של עולם הבריאה מנוקד ב' מיני נקודים שונים שהם הדך לעלות ב'ס אלו ממטה למעלה עד ראש הבריאה והם אופנים שונים של דביות נורא ונפלא הסולכים ומתבארים בדך הב' בספר זה. והנה דך הראשון הוא דך החכמה דבריה ודך השני הוא דך בינה דבריה ודך הג' הוא דך השלום הוא ז"א דבריה ודך הרביעי מלכות דבריה וכל אילו הד' דרכים הם ד' פניות המרכבה וכולם דבריה (עיין ברמ"ק שביאר בתחילת ספרו הביאור של כל המרכבה וכילד הילוכן) ועוד יס לדעת שכל ע"ס אילו עומדים בעובי דבינה ענינה בעובי (וחכמה ענינו באורד) וכך נכנסים לפנינו מניקוד לניקוד וכל ניקוד כולל את הניקוד שלפניו כמ"ס, שהצירי כולל הקמץ, והקמץ שבוא"ו כולל הקמץ והצירי שביו"ד ובה"י, והחולס שבה"י אחרונה כולל הנקודות שלפניו, וכן ניקוד שם הו"ה דיסוד דבריה כולל כל מלכות דבריה וכן כולם, והנה כאן אע"פ שמתעסקים בניקוד זה בכתר דבריה הוא רק במלכות שלו.

והמאור הב' כמו ניצוץ קשור ברקיע והוא מה שכתוב בסוד המרכבה (וממעל בראשי החיות) [ודמות על ראשי החיה] רקיע. היינו הרקיע של הקמץ שהוא שם אכתריאל.

כעין הקרח הנורא (יחזקאל א' כ"ב) זהו רמז הניקוד והוא מאור הב' שנאצל מן הרקיע. היינו קרח אותיות חירק שהוא רמז הניצוץ שתחת הרקיע. וכתב הראב"ד בפירושו על ספר יצירה (פ"א), שעיקר נשמת האדם נקראת חיה ונמצאת בתוך ראש האדם ומכוון כנגד מלכות לאילנות שגם היא נקראת חיה והיא שורה בראש הבריאה, וכיון שמלכות זו היא עתה דבריה ב' חלקים רקיע וניצוץ שבה הם ת"ת ומלכות. ע"כ ראה הנביא בחי' רקיע שעל ראשי החיות בחי' אכתריאל וכעין הקרח שהוא הניצוץ תחתיו והנביא המביט ממטה למעלה רואה תחילה הניצוץ שהוא הנר המאיר והוא בשם אדיריכו"ן ברינה ושמחה כמ"ס, וממעל לו פרום רקיע סוד הת"ת בשם אכתריאל"ל שמכתיר עטרת ללכא השמים.

ואם תשכיל אז תבין כי זהו ניקוד אות ראשונה מן השם הנכבד

ומי יוכל לדבר בזה הענין זולתי שמלאני לבי לעורר החכמה ולהעמידה על משמרותיה ועל תכונותיה. ושני המאורות הללו אשר שמותם בדרך משל רקיע והנר שנקשר בו נמצאו להם שמות עמוקים מלבד אלו. והאמת כי ב' המאורות הם נקוד קמץ של אות ראשונה מן השם בן ד'. ואלו שמותם שם הרקיע נקרא אכתריאל שהוא מכתיר עטרות לכל צבא המרום כמו שאמרתי ושם הניצוץ (נ"א הניקוד)

פירוש

ולהעמידה על משמרותיה ועל תכונותיה. ושני המאורות הללו אשר שמותם בדרך משל רקיע והנר שנקשר בו. שהם קמץ ו' ויוד נקודה תחתיו.

נמצאו להם שמות עמוקים מלבד אלו. שאמרנו שהם יח"ה.

והאמת כי ב' המאורות הם נקוד קמץ של אות ראשונה מן השם בן ד'. ואלו שמותם שם הרקיע. של הקמץ.

נקרא אכתריאל שהוא מכתיר עטרות לכל צבא המרום כמו שאמרתי. הוא בחי' הזכר של ז' ו"ן לאילנות והוא בחי' ז"א ות"ת ובכללות מדברים בכתר דבריאה, וע"כ נקרא אכתריאל, ובעמק המלך (שער כסא הכבוד פרק שנים עשר) כתב כיון שהוא מקום שנתקבצים ונשמעים שם אורות כל ההיכלות העליונים לכן נקרא הרקיע אכתריאל בשם הכולל כל הבריאה אע"פ שאנו רק חלק קטן, ואי"ה בסוף הניקוד נביא כל דבריו בזה.

ושם הניצוץ (נ"א הניקוד). החיריק שתחת הקמץ.

ועוד הקדמה לריך שתדע דהניקוד הוא האור שנכנס בכלים ויש ערך הפכי בין אורות וכלים דהיינו אע"פ שמונים כחב"ד חג"ת נהי"ם ממעלה למטה, נקראים נרנח"י ממטה למעלה. והטעם כיון שהאור העליון נכנס בכלים ממטה למעלה ראשון בא אור הנפש בכלי הכתר ואח"כ נכנס הרוח, ודוחה הנפש לכלי החכמה והרוח מולא מקום מושבו בכתר, ואח"כ בא אור הנשמה ודוחה הנפש ורוח לבינה וחכמה, ונכנס הוא בכלי הכתר וכן כולם. ודוגמא לזה בכוונות מלך עוזר ומושיע ומגן שכן סדר כניסת האורות לכלים ולכן תמלא בק"ש שמכוונים ו"ק דמוחין בתוך חב"ד חג"ת ובשמ"ע נדחים למטה בנה"י ע"י כניסת החב"ד, (ועיין בזה בפי"ש בתחילת דרושי שבועות בשעה"כ) וה"ה כאן כאשר המיוחד מתכוון בלחות הראשון אע"פ שהוא אות שהוא כלי כתר וחכמה, האור הוא של מלכות דהיינו נפש ורוח ובה' ראשונה נשמה ובו' חיה וה' אחרונה בחי' יחידה וזכור כלל זה לכל הנקודות (ועיין בהקדמת הספר שביארנו כ"ז).

ומי יוכל לדבר בזה הענין זולתי שמלאני לבי לעורר החכמה

אשר מתחת לרקיע נקרא שמו אדירירון מקום הרנה, והנה נמצאו שני המאורות האלו משמשיין לפני שם יהו"ה (נ"א יה"ה) שהוא המאור הראשון המתפשט מן המקום אילן החיים. ושני המאורות העליונים הללו הם חשובים (בכת"י חשוכים) מאד כמו שאמרתי כי כאשר מתפשט (בכת"י הוסיף האור) הנורא הנקרא יה"ה (נ"א יהו"ה) ועלה בחוקו ומכסה הגלגלים וצבאותיהם ברוב הדרו וזיוו נתפשטו ממנו מאורות שנים, האחד חופף על הכל ומבדיל בין קדש ובין קדש והוא הנקרא רקיע, וכאשר מתפשט הרקיע הנורא הזה והנעלם מתנועע בתנועה קטנה

פירוש

ומכסה הגלגלים וצבאותיהם ברוב הדרו וזיוו. כיון שהזו"ן לאילנות ירד הארתו לבריאה ובריאה הו"ע הבינה והישות דקדושה וע"כ מכסה על כל הגלגלים והמדרכות וכל ישות עושה גילוי ולידה וזה פני המאורות שנאללו ממנו.

נתפשטו ממנו מאורות שנים, האחד חופף על הכל. הרקיע.

ומבדיל בין קדש ובין קדש. בין עולם האילנות לקה"ק והוא נעשה כמו במסך שבין האילנות לבריאה.

והוא הנקרא רקיע, וכאשר מתפשט הרקיע הנורא הזה. ג"כ מקבל היקף דקדושה.

והנעלם מתנועע בתנועה קטנה. כיון שהוא בחי' הזכר ויש לו ביטול מלד החכמה וע"כ תנועת הישות קטנה, וכל ישות בחי' ירידה שמביאה התולדה יותר לגילוי.

אשר מתחת לרקיע נקרא שמו אדירירון מקום הרנה. זו"ן מלשון רינה והוא כנגד הנוק' שבזו"ן לאילנות, והמלכות דרכה לקורר ולרנן (עיין בסוף ביאור הניקוד מ"פ בשם עמק המלך בענין זה).

והנה נמצאו שני המאורות האלו משמשיין לפני שם יהו"ה (נ"א יה"ה). לכאורה הגי' דמשמשים לפני יה"ה דהוא מתפשט מן אילן החיים שהוא זו"ן לאילנות שנקרא יהו"ה.

שהוא המאור הראשון המתפשט מן המקום אילן החיים. ושני המאורות העליונים הללו הם חשובים מאד כמו שאמרתי כי כאשר מתפשט הנורא הנקרא יה"ה (נ"א יהו"ה) ועלה בחוקו. שהמאור יה"ה נתעלם ועלה בגבורתו והולך ומבאר כילד נאללו הרקיע והניצוץ שהם הקמץ ויה"ה הוא התפשטות של זו"ן לאילנות שהארתו יורד לבריאה.

ומביא (בכת"י ומביט) למטה עד שנתחזק בגבורת המאור יה"ה (נ"א יהו"ה) והתחיל להתאמץ ולקחת גבורה גדולה וממשלה עצומה ומהן ממשלתו הגדולה והעצומה נתפשט ממנו ניצוץ כדמיון נר הוא המאיר לכל קצוות העולם ולכל מצפוני רם ונשא, ונקרא זה נהר דינור שיוצא מן מקום המציאות לידע מה בקצוות העולם וכמו שאמרתי לרקיע נקרא שם אכתריא"ל ולניצוץ אדירירון"ן מקום הרנה שממנו לוקחים רנה ומן המקום הזה לוקחים שירה וכח כאשר מרגנים לפני הקב"ה ית'. והנה לפי אלה הדברים שניקוד אות ראשונה מן השם שהוא קמץ ע"כ הפועל אשר יפעול בשם יהו"ה שתהא מכוין בניקוד אות ראשונה

פירוש

שיוצא מן מקום המציאות. מלכות לאילנות.

לידע מה בקצוות העולם וכמו שאמרתי לרקיע נקרא שם אכתריא"ל ולניצוץ אדירירון"ן מקום הרנה שממנו לוקחים רנה ומן המקום הזה לוקחים שירה. מן הנוק' נלקח כח הקירס שהיא מזמרת הזמירות בסוד התעוררות הנוק' ליחוד.

וכח כאשר מרגנים לפני הקב"ה ית'. והנה לפי אלה הדברים שניקוד אות ראשונה מן השם שהוא קמץ ע"כ הפועל אשר יפעול בשם יהו"ה שתהא מכוין בניקוד אות ראשונה. איתא מרבינו רוח אפינו משית ה' הבטע"ט הקדוש זי"ע בפר' נח אופן התפילה שעולה התבה של התפילה לאח"ס עד שיואל מפירוש הפשוט של התבה ואח"כ חוזר לתבה בסוד בא אל התבה,

ומביא (בכת"י ומביט) למטה עד שנתחזק בגבורת המאור יה"ה (נ"א יהו"ה). עד שנתקשר בקשרן שהוא יה"ה ומקבל היסוד ממקור היסוד ומוליד המלכות.

והתחיל להתאמץ ולקחת גבורה גדולה וממשלה עצומה והן ממשלתו הגדולה והעצומה נתפשט ממנו ניצוץ כדמיון נר. היא המלכות שנקראת נר שהוא בטעם אדירירון"ן.

הוא המאיר לכל קצוות העולם ולכל מצפוני רם ונשא. כיון שהיא בחי' נר ונוק' על הכתר דבריאה, מאירה בסוד כתר, שבה' כתר מאור מסוף העולם ועד סופו, כמ"ס חז"ל נר ללוק על ראשו ורואה מסוף העולם ועד סופו.

ונקרא זה נהר דינור. מלשון ד"י נו"ר.

והכוונה בזה דסוד פעולת השמות שנעשה מרכבה להשתלשלות העולמות עד שהמיחד בביכול נתאחד עם השם ונעשה חלק מהגילוי הזה, דהיינו שדרך הכוונה אין הוא שרק יכוון דעתו לשם שפועל במקום שצומד, אלא לריך המיחד לעשות פעולה הנכונה שראויה למקום שבו מיחד עד שהשם הקדוש השייך לאותה פעולה יאיר מעלמו, ואז נעשה מרכבה שלמה בתכלית למקום שבו מכוון. וזה הכוונה שיבוא אל התבה, מאח"ס, דהיינו מקודם לריך שיעשה הפעולה הרוחנית, ואז יבוא אל התבה בסוד מרכבה וד"ל. וע"כ אמר מי שפועל בשם הוי"ה, דהיינו פעולה בעליות אלו שדיבר בהם מזה נתהווה ניקוד הקמץ, וכן תראה בכל הספר, שלא אמר ניקוד פלוני ומבארו. אלא קודם מתאר הפעולה הרוחנית של הניקוד ואח"כ אומר שזה הניקוד פלוני. מכיון שכאן בספר זה מגלה הדרך איך יעשה האדם מרכבה ויפעול הפעולות הרוחניות שפועלים הספירות והמלאכים בשמי שמים.

ובדי שתעמוד על גודל המעלה נעתיק לך מניקוד הז' שבספר סדר עבודת כה"ג וז"ל: ועתה היה מעיין ותראה החכמה גדולה מאוד כי האמת לשעה שכהן גדול היה בא להיכל קודש הקדשים והקטורת בידו והוא לבוש בנדים טהורים והמלפפת בראש והאבנט במתניו ולורתו כלורת כהן שלמעלה נקרא שמו מיכאל וזהו פניו כחשמל והבל פיו כשרפים ולשונו כחרב חדה והיה נכנס להיכל, וכאשר היה רואה את הארון שהענן מכסה עליו היה אומר רבון כל העולמים סלח לנו את חטאתי ואת חטאת אנשי ביתי ואת חטאת בני ישראל, ואחר זה היה שומע דבור שהיה אומר פלוני בני ברכני (ע"פ ברכות ז' א') באותה שעה היה יודע ככהן שהיתה שעת רלון ואז היה מנענע את בגדיו והיה קולן

של פעמונים נשמעין חולה והיו ישראל יודעין שהגיע עת רלון והיה אז הכהן זוכר את השם ככתבו יהו"ה עם ניקודו והיה מכוין בו בנחת ובהשקט והיו רועשים סיפי ההיכל, והיה ההיכל מתמלא זוהר עליון והכהן בתוך הזוהר פותח ואומר רבון כל העולמים יהי רלון מלפניך שתהא שנה זו שנת ברכה והללחה וכו', והכהנים העומדים סביבות החצר כאשר היו שומעין את השם היו נופלים על פניהם ואומרים בשכמל"ו, והיה הכ"ג מתחנן לפני אדוניו בזוכרו את השם היה מעלה את הוי"ו למעלה והיה מתפשט אותה בגבורה ובקול רנה, וכן לכל האותיות כאשר אמרתי. ומה היה נכבד כ"ג בלאתו בשלום מל הקודש כי זיו השכינה כדמיון עטרה היה בראשו של כ"ג עד הגיעו לביתו, וכראות העם את הזיו הנורא על ראשו של הכ"ג היו עומדים באימה וצירא כורעים ומשתחוים ואומרים אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלהיו, והכהן כשהיה יואל לא היה חוזר אחוריו לארון פן יהיה נענש מיד אלא היה יואל אור אחד מבית קדש הקדשים מבין כדי ארון כדמיון ברק והיה מחבק לכהן והיה מוילאו לפי שעה כדי שלא יחזור אחוריו לארון ששם השכינה, ומי היה יכול לדבר החכמה שהיה משיג בעת ראותו השכינה ובהשיגו השגה אין קץ ואין דמיון לחכמה הגדולה שהיה משיג ששם היה רואה את השרשים שמהן נשתרגו כל המדות הן סודות מוסדות עולם והבניינים הגדולים, והיה רואה הרכבת השרשים כינל נרכבו בשורש אחד הוא שורש אילן החיים, והיה רואה עץ החיים והיה רואה הענפים והיה רואה מכסים השורש, והיה רואה פרי הענפים אבל לא היה אוכל ולא היה יודע איזה פרי מתוק ואיזה פרי מר, והיה משיג ג' מאורות האלו בהרכבתם אלו עם אלו כמו שאמרתי למעלה,

שהרקיע שמו אכתריאל והניצוץ אדירירון ויחשוב במחשבתו
שאלו נקשרו בשם יה"ה שהוא חלק מן שם יהו"ה, ושכל שם ושם
מאלו השנים כולל בו שם יה"ה שהוא מקורו הנעלם והמאור הזה
ששמו יה"ה עולה עד למעלה, ובאשר הוא עולה אל מקום נעלם
מאד הגבורה שב"ה

פירוש

במחשבתו שאלו נקשרו בשם יה"ה.
קרסם שהוא הארת זו"ן דאלילות.

שהוא חלק מן שם יהו"ה. שהוא בעלמו
האלילות.

ושכל שם ושם מאלו השנים כולל
בו שם יה"ה שהוא מקורו
הנעלם. היינו לנרץ לכלול שם יה"ה המקור
בתוך שמות המלאכים המתפשטים ממנו שהם
אכתריאל ואדירירון. וסדרם כך יאסכתריאל
יאסדהירירון.

עד כאן ניקוד הקמץ שבי"ד ראשונה. ומכאן
מתחיל לבאר ניקוד לרי בלות ה' של שם
הו"ה דמלכות דבריאה. שאנו בו.

והמאור הזה ששמו יה"ה עולה עד
למעלה. שהמאור שהוא הארת
זו"ן דאלילות עולה ממדרגת נפש ורוח שהיה
ביו"ד של השם ובא לדרגת נשמה בה' ראשונה
של שם הו"ה.

ובאשר הוא עולה אל מקום נעלם.
מדרגת הנשמה בערך הנפש ורוח
נקרא נעלם כי הוא במקום המוחין.

מאד הגבורה שב"ה. ל"ל בלי ר"ת.

ובלאתו בשלום מן הקודש היה מוסר חכמתו
לבו אם היה ראוי להיות כ"ג או לכהן אחר
אם יהיה ראוי כמו כן להיות כ"ג שכלשך
יכנס לקדש הקדשים שיהיה בקי בידיעת
המאורות ושלל יכשל בו וכל ישראל עמו. וכן
היו עושים הכהנים בקדש הקדשים היה חקוק
השם בלוחותיו ובניקודו בשער הארון, וכאשר
היה רואה הכהן ששער הארון היה מלא זוהר
לבן היה שמח מאד, ואם היה רואה אדום לא
היה סימן טוב לישראל ולא לכהן, וכראות
הכהן האדום הזה היה מתאמץ ואומר רבון
העולמים טוב מחרון אפך והנחם על הרעה
לעמך, והיה אומר ומרבה בקשות ותחנונים
לפני הקב"ה, והיתה קו אחת נקשרת במעיל
הכהן של משי לבן והיתה אותו הקו נקשרת
החולה כמו כן בעזרה והיה כ"ג מנענע הקו
והיה רומז שיעקב בני ישראל אל ה' וישבו
אליו בכל לבבם, וכראות הכהנים והעם
שהכהן מנענע הקו היו לועקים מיד בנפש
מרה וקואלים רחמים מלפני הקב"ה ומיד
האדום חוזר ללבן והכ"ג מנענע הפעמונים
מרום השמחה, עכ"ל.

שהרקיע שמו אכתריאל והניצוץ
אדירירון ויחשוב

מתעכלת (נ"א מלהתאכל נ"א שבה כמו שהוא עולה כן הגבורה מתאכלת) וכאשר סיימה גבורתו מלהתאכל נקרא שם המקום ההוא מקום המנוחה ששם ינוחו יגיעי כח שנתאכלו בתורה ובסודותיה (נ"א בתוריא יסודותיהם) שעליהם כתיב (וקווי) [וקוי] ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים (ישעיה מ' ל"א) מה הנשר כאשר מרבה שנים כן מוספת כח כן הצדיק כאשר תבא נשמתו במקום המנוחה עולה למעלה למעלה כל ימי שבתם שם. והמאור הזה כאשר עלה ונתאכל כל גבורתו ונשאר המנוחה זכאית (נ"א מאירה) בלי תערובת עמה בזה המקום פורשת כנפים (בכת"י כנפיה) והמאור חופף על הצדיקים

פירוש

שעליהם כתיב (וקווי) [וקוי] ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים (ישעיה מ' ל"א) מה הנשר בחי' בינה כאשר מרבה שנים כן מוספת כח כן הצדיק כאשר תבא נשמתו במקום המנוחה עולה למעלה למעלה כל ימי שבתם שם. והמאור הזה כאשר עלה ונתאכל כל גבורתו ונשאר המנוחה זכאית (נ"א מאירה) בלי תערובת עמה בזה המקום פורשת כנפים (בכת"י כנפיה). האור של יה"ה שהגיע למדרגת נשמה מתפשט בעוצי כמו דאי' זכוונת ופרוס עלינו, דבינה שהיא בחי' סוכה פורשת כנפיה ועי"ז נעשה הליכי שהם כשני כנפיים כמבואר להלן.

והמאור. הוא יה"ה שהאציל הליכי.

חופף על הצדיקים. שהם סוד הליכי שעומד תחת הבינה שהיא ה' ראשונה בסוד ופרוס עלינו סוכת רחמים.

מתעכלת. (נ"א מלהתאכל נ"א שבה כמו שהוא עולה כן הגבורה מתאכלת). קנתטלין כל הגבורות שהיו כשעדין היה במדרגת נ"ר ציו"ד של הסם.

וכאשר סיימה גבורתו מלהתאכל נקרא שם המקום ההוא מקום המנוחה ששם ינוחו יגיעי כח שנתאכלו בתורה ובסודותיה (נ"א בתוריא יסודותיהם). כשמגיעים למקום הנשמה ששם הוא שלמות יגיעת התורה, שם המקום של תורה לשמה כדאי' זכוונת לשמה לשם ה' שהיא בינה ושם במקום זה מתגלה המנוחה משום שכל זמן שנמצא בכלים כנפץ ורות, ששם עדין מורגש יגיעת התורה, זה נקרא שלא לשמה, שלומד לשם התורה עצמה, אבל שמגיע לבינה מרגיש המנוחה שנתאחד עם המוחין וזה תורה לשמה בשרשה, ועיין בלקו"מ בסוד והארץ אוכלת יושביה שהתורה אוכלת את האדם ונעשה חלק מהתורה.

והם עומדים מתחת לה תחת כנפי השכינה. וכאשר נתגבר זה המאור ברוב תפארתו והדרו ושאונו והתחיל לעלות למעלה אז כסה הוא את מקורו וע"ז אמרו כי כאשר האילן טעון ברוב פריו אז נטו למטה וכסו השורש, והמקור של זה השם מחזיק בתומתו ולא נחשבו אצלו כלא היו. וכאשר עולה המאור ששמו יה"ה למעלה ברוב מנוחתו והדרתו נאצלו ממנו שני דגלים נראו כלולים מכל יופי וחמדה

פירוש

והם עומדים מתחת לה תחת כנפי השכינה. העליונה שהיא כינה. עלמו לא נסתנה ולא נחשב אצלו כלום בסוד חני הוי"ה לא שניתני.

וכאשר נתגבר זה המאור ברוב תפארתו והדרו ושאונו. שכל התגלות של כינה הוא ביסוד דקדושה בקול רעש גדול. וכאשר עולה המאור ששמו יה"ה למעלה. המאור יה"ה מגיע לה' ראשונה.

ברוב מנוחתו והדרתו נאצלו ממנו שני דגלים. מוליד הז"ן שבמדרגת הנ"ר שבאות היו"ד, היו ניקוד קמץ להיינו ת"ת ומלכות והיו זה למעלה מזה, הזכר מעל הנקבה, ועתה כאשר נאצלו ב' הדגלים במדרגת הנשמה נעשים שוים בקומה בסוד הליכוי שבמדרגת נשמה אז משתמשים בכתר אחד כוודע. ותבין סדר העליה איך שהניקוד בעלמו (שבצ"ס זה המיוחד המניע את השם בהתבוננותו ועלייתו בקודש). הוא עולה ומתהפך ואח"כ ב' נעשים זה למעלה מזה אך ביחוד נפלא בסוד שבת, ואח"כ בה' אחרונה עולים בחולס ביחוד עד ראש המליאות כמ"ס אי"ה בסוד מלכות עטרת בעלה.

נראו כלולים מכל יופי וחמדה. בסוד הבינה.

והתחיל לעלות למעלה. ע"י שלמות הנשמה.

אז כסה הוא את מקורו וע"ז אמרו כי כאשר האילן טעון ברוב פריו אז נטו למטה וכסו השורש. היינו המאור יה"ה שמקבל אור הזה, מכסה את שרשו שהוא ז"ן לאילנות כמ"ס לעיל בהג"ה הסוד שהנאצל שולט בגילוי על העולם.

והמקור של זה השם מחזיק בתומתו ולא נחשבו אצלו כלא היו. יהו"ה שהוא שם של ז"ן לאילנות מאיר בהעלמה ולא נחשב, אע"פ שבהעלמה הוא מנהיג הבריאה, אך בגילוי נותן כוח למאור יה"ה שנתפשט בבריאה למלך, אך שם הוי"ה

מתנועעים בתנועה גדולה ולא נמצא הפרש להם לומר זה גדול מזה וזה קטן מזה כי שניהם כאחד גדולים וגבורים, ואחד נתן פניו תימנה ונתגבר במנוחה כמו מקורו יה"ה (נ"א יהו"ה), והשני נתן פניו צפונה מתגבר בגבורה ומן רוב גבורתו כן מנוחתו, ומהם שני העמודים שהבית קיים עליהם וזהרם כזוהר הרקיע שמעל לראשי החיות. וכאשר נאצלו מן רוב מאורם נשמע שאונם ובחכמת השאון אומרים שירות ותשבחות מגדילים ומהללים למי שהכל לרצונו

פירוש

ומן רוב גבורתו כן מנוחתו. אע"פ שהלפון הולך בגבורה עכ"ז הו"ס המנוחה כמ"ס לעיל שבמקום הזה הוא המנוחה, וקוי ה' יחליפו כוח (ישעיה מ' ל"א).

ומהם שני העמודים שהבית קיים עליהם. בסוד יכין וכו' ע"ש שניהם קוים בקמתם.

וזהרם זהר צנינה שניהם במדרגת הזכר שהוא כזוהר הרקיע שמעל לראשי החיות. שגם הנילון שהוא בדרגת הנקבה עלה לדרגת הזכר.

וכאשר נאצלו מן רוב מאורם נשמע שאונם ובחכמת השאון. במקום הצנינה יס יקות לקדושה וזה השאון הגדול ובקול רעש גדול מתנשאים.

אומרים שירות ותשבחות מגדילים ומהללים למי שהכל לרצונו

מתנועעים בתנועה גדולה. שמתלהטים בסוד אש הצנינה וכ"ל עובד עבודתו כמ"ס.

ולא נמצא הפרש להם לומר זה גדול מזה וזה קטן מזה כי שניהם כאחד גדולים וגבורים. שאל"פ שזה זכר וזה נקבה קוים בקומתם ולא מתגברים אחד על חבירו, כמו שהיו באות יו"ד זה למעלה מזה.

ואחד נתן פניו תימנה ונתגבר במנוחה. זכר שהוא בחי' ימין הולך בדרכי החסד שנקרא דרום.

כמו מקורו יה"ה (נ"א יהו"ה). הוא אור של זו"ן לאילנות בחי' מנוחה בסוד החכמה שלמות המנוחה.

והשני נתן פניו צפונה מתגבר בגבורה. שנאמר מלפון גבורה יאתה בחי' שמאל.

הולך, ומן רוב הרנה ומן תנועתם ומן רוב שאונם מקבל יכולת כח השרף הנורא שמועאל, ומתחיל הוא להלל בנועם התהלה מורננים שמו (נ"א מרומם שמו) ואומר: יי' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ (תהילים ח' י'), ולקראתו עונים שני החברים הנאמנים הלא הוא אלהינו ואנחנו עבדיו אין קדוש כיי' ואין בלתך הוא מגדלנו והוא בוראינו ומעשי ידיו כולנו. וכשמוע אדון הסליחות סבת הסבות גודל השירה שעבדיו אומרים לפניו מתגבר המנוחה מלפניו ומכסה את ברואיו ובשעה הזאת הזיווג נעשה, ושני הדגלים המנהיגים את מקורם יה"ה לפי רוב חשיבותו והדרתו

פירוש

גודל השירה שעבדיו אומרים לפניו מתגבר המנוחה מלפניו ומכסה את ברואיו ובשעה הזאת הזיווג נעשה. כיון שהזיווג בתשאי ולריך כיסוי. בסוד ופרוס עלינו סוכת שלו' ואז נעשה הזיווג בסוד רוחא דשביק זה בעלה שהוא יחוד לכלי בסוד נשמה.

ושני הדגלים. ניקוד הליי.

המנהיגים את מקורם יה"ה. שהוליד אותם, וסוד זה שמנהיגים את מקורם כבר ביארנו בהג"ה לעיל שהתחתון מנהיג בגילוי והעליון בהעלמה.

לפי רוב חשיבותו והדרתו. שהמאור יה"ה מנהיג בהעלמה והשני לגלים מהיגים בגילוי ואין זה פגם בכבודו ח"ו אלא אדרבה זהו תשיבותו כמ"ס לעיל שהמאור יהו"ה מחזיק בתומתו ואין נוגע לו בסוד אני הוי"ה לא שנית.

הולך, ומן רוב הרנה ומן תנועתם ומן רוב שאונם מקבל יכולת כח השרף הנורא שמועאל. הוא המלאך הקולט בעולם הבחיאה ומלשון שמיטה שצדינה וכאן שומע ההילול השבת.

ומתחיל הוא להלל בנועם התהלה מורננים שמו (נ"א מרומם שמו) ואומר: יי' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ (תהילים ח' י'), ולקראתו עונים שני החברים הנאמנים. הליי שהם חברים שהם שוים בקומה.

הלא הוא אלהינו ואנחנו עבדיו אין קדוש כיי' ואין בלתך הוא מגדלנו והוא בוראינו ומעשי ידיו כולנו. וכשמוע אדון הסליחות סבת הסבות. א"ס איך שמתגלה זה' ראשונה סוד הסליחה.

ברוב מנוחתם כי רב מתגברים כאחד ומתגבר זיווה הנעלם ומכסים ההיכל ונראו המה כמו מחנות (בכת"י נרות) ומקורם באמצע (בכת"י נתגבר שם), שם הראשון הפונה תימנה יהודיא"ל ושם השני הפונה צפונה זהודיא"ל, וסודם למטה בחכמה הם הניקוד אות השניה ומן (בכת"י מן) השם המיוחד וכן הוא ניקוד חיריק גדול ואמיץ ניקוד אות שניה מן השם המנוחה (בכת"י המיוחד) יהו"ה (נ"א והו"א נ"א אהו"א) ניקוד חיריק גדול ואמיץ, והדגלים הללו האדירים והגדולים

פירוש

גדולה בחי' חכמה לדרוס. ושמו מלשון מלך הדל
שהוא בחי' מ"ה החדש בחי' חסדים וחכמה.

ושם השני הפונה צפונה זהודיא"ל.
ובכת"י מגלה עמוקות כ' הניקוד
זהודיא"ל והוא ניקוד השמאל של הלירי שהולך
בגבורה בחי' לפון. ושמו מלשון זוהר צינה
והוא שם של לבושין דבריאה שלובשין בשבת
ועיין בהקדמה שנתבאר שם זה.

וסודם למטה בחכמה. אם הגירסא ב',
הכוונה שניהם בחי' חכמה בערך
הכתר יה"ה שנגדס ואם נגדס למטה מחכמה
היינו צינה שז"ס הלירי וה' ראשונה.

הם הניקוד אות השניה ומן השם
המיוחד וכן הוא ניקוד חיריק
גדול ואמיץ. היינו ניקוד הלירי שנקרא
חיריק גדול.

ניקוד אות שניה מן השם המנוחה
(בכת"י המיוחד) יהו"ה (נ"א
והו"א נ"א אהו"א) ניקוד חיריק גדול
ואמיץ, והדגלים הללו האדירים
והגדולים. סוד הלירי.

ברוב מנוחתם כי רב מתגברים כאחד.
הכול בסוד הציטול והיחוד שהו"ס
הצינה שמתחלת עם החכמה כי מנוחה הוא
סוד החכמה, והצינה הו"ס האש וההתלהטות
אך כיון שבספר זה מדבר כל ספירה בפנימיותו,
היינו צינה עילאה שמתאחד עד חכמה שמבטל
ישותו בסוד המנוחה וכך עולה לכתר וז"ס
הלירי שהוא חו"ג כפנימיותו חכמה וצינה
ומתבררים כאחד במנוחה.

ומתגבר זיווה הנעלם. המאור יה"ה שיש
בתוך שניהם בהעלמה.

ומכסים ההיכל. היינו קה"ק דבריאה.

ונראו המה כמו מחנות (בכת"י הגי'
נרות) ומקורם באמצע (בכת"י
נתגבר שם). הוא המאור יה"ה והמקור הוא
נעשה בחי' כתר והשני שמות של בחינת חו"ב
כנגד המלאכים.

שם הראשון הפונה תימנה יהודיא"ל.
ובכת"י מגלה עמוקות כ' הניקוד זהודיא"ל
והוא ניקוד הימין של הלירי שהולך במנוחה

נראו למעלה מן כל המאורות, וכאשר הם מתנועעים לשני צדדין פונים הראשון במנוחה והשני בגבורה ממהרים לעשות ולעבוד כל עבודתם שנפל להם בחלקם. וכאשר שני השרפים משמיעים השירה מפיהם שומעים העשרה גבורים השירה

פירוש

וכדי להבין מעט מזער פעולת מלאכים אילו עיין היטב בספר הקדוש שערי היחוד והאמונה להרה"ק רבי אהרן מסטראשסלע ז"ל (שער השני פ"ה), וז"ל להנה הגם שנקראים ארבע חיות אף על פי כן המה עשר בחינות שהם עשר כחות מלאכים, שהם בחינת מושכל מוטבע מורגש, שבהם וכל אחד כלול מג' קוים וכוח הנושא הוא ההלטיירות ודמותם שהוא דמיון דכל מידה ומידה הוא העשירי. וע"ע שם בכל הפרק איך מאריך לבאר בטו"ט ודעת סוד זה, ושפתיים יישק. ועיין בספר אור יקר להרמ"ק במאמר דרישת המלאכים (חקירה ה') שכתב וז"ל: סוד השמות שפרשו בספר ברית מנוחה במאורות ההם הנרמזים בנקודת השמות כולם רמוזים בסוד כסא הכבוד כי השם בעלמו הוא בספי', ולבשו נקודתו הוא סוד הכסא כמו שיתלבש שם הוי"ה בנקודת אלהים כן אותם העשר הויות קדושות שפי' הם עשר ספירות יתלבשו בעשר פרטים שהם עשר אברים בכסא הכבוד יעשו אותם המאורות הנפלאים פרטים בכסא, אחשוב כל דברי הספר ההוא דברי ריה"ק נמסר מפה אל פה, או על פי מגיד נאמן, לחסיד וקדוש. הכלל כי בסוד המרכבה העליונה הוא כסא הכבוד פרטים נכללים בענין לורת אדם לאילנות, לורת אדם דבריאה, וכמוהו ממך אדם דיצירה. והיינו שיש במלאכים עשר כחות, וכן פירש רש"י ע"ה בתיקונים וכדפי' בספ"ר,

נראו למעלה מן כל המאורות. בסוד יקטן דקדושה.

וכאשר הם מתנועעים לשני צדדין פונים הראשון במנוחה והשני בגבורה ממהרים לעשות ולעבוד כל עבודתם שנפל להם בחלקם. כנ"ל שהלטיקים נעשים מרכבה לסוד יצירי זו.

וכאשר שני השרפים. שהלירי צבינה ובריאה מקום השרפים.

משמיעים השירה. סוד הצינה ובהילוך העולמות יש שירה כמבואר בפירוש הר"י סרוג על מזמור אומר בשבחין, וכמבואר בספרי בעל התניא על המשנה כל בעלי השיר יולאים ונמשכים בשיר, וכן מ"ש שמש בגבעון דום, להשמע פסקה הילוכה כשפסקה השירה ואכל"ה.

מפיהם שומעים העשרה גבורים השירה. עי' ברמ"ק שפי' שאלו הם העשר ראשי כחות של מלאכים המולאים הפעולות של הדגלים והמאור יה"ה לאור לפעול פעולות בעולם, והם כנגד י' ספירות ואלו הם: אופנים, כרובים, שגורים, תרשימים, חשמלים, מלאכים, בני האלהים, אישים, ארואלים. ועי' בציאור קינור השם שנתבארים בשמותם באורך.

ומתגברים את השירה (בכת"י בשירה) לעלות ולהגיע אל מקומם ואל גבולם ואח"כ מוציאים הפעולות של הדגלים ושל המקור, ונמצא באמת כי עשרה הגבורים הם האחרונים מן המקבלים מן השם הנורא ובהם נשאר הכת, ולהם משביעים בכל פעולות שם יהו"ה (נ"א יה"ה) (בכת"י הגי' יה"ה) והנה נמצא כמו כן של ניקוד

שם יְהוָה

פירוש

ולהגיע אל מקומם ואל גבולם ואח"כ מוציאים. העשרה גיבורים הנ"ל ראשי כיתות המלאכים שמוציאים הפעולות לאורה.

הפעולות של הדגלים ושל המקור, ונמצא באמת כי עשרה הגבורים הם האחרונים מן המקבלים מן השם הנורא. שהלך האור מזו"ן לאילנות ליה"ה ומשם לב' הדגלים ומשם לעשרה הגיבורים ראשי כיתות המלאכים.

ובהם נשאר הכת, ולהם משביעים בכל פעולות שם יהו"ה (נ"א יה"ה) (בכת"י הגי' יה"ה). וכאן משמע שצריך לכוון בכל ראש הכיתות המלאכים כדי שיוציאו פעולות הדגלים וקצת ז"ע על העי"ה מדוע לא זכרם.

והנה נמצא כמו כן של ניקוד שם יְהוָה. אם הגירסא כמו שכתב כאן, כוונתו שכמו שהשם הכללי כאן הוא קצק"ח כמו"כ יש עוד שם בניקוד קצק"ח שהצירי הוא כחריק גדול והטעם כיון שמתאחדין בתכלית כ"כ עד שנעשה אחד, ואולי הוא טעות בגירסא וצריך להיות צירי.

ואותם הכיתות יבחנו לאין תכלית ויוקשרו כולם בצורת אדם נקשרים יחד וסודם בז' היכלות, היכל קה"ק-ראש, היכל הרלון-גוף, היכל אבה-זרוע ימין, היכל זכות-זרוע שמאל, היכל נוגה-נלח, היכל עלם השמים-הוד והם תרין ירכין, היכל לבנת הספיר-אמה ועטרת האמה, והנקבה נכללת שם כדפ"י כמה פעמים ובספ"ר שער ההיכלות ועם היותם שבע היכלות הם עשר כיתות מלאכים, ועם היותם עשר נכללים בשלש דרכי שכללים בספירות אריך ואופנים וכן אנחנו בקדושת יו"ט אין אנו מזכירין אלא אילו דרך כלל מפני שהשרפים כעין ראש ובעין שלש ראשונות, והחיות כעין ששה קלות והאופנים כעין המלכות, ע"כ. וע"ע שם באורך שהקשה על הסדר שהביא ב"מ וגם שלא מוזכר חיות ושינה הסדר במלאכים אלו. עכ"פ מזה תראה מעט שורש הדברים, ובציאור הרה"ק מסטראשלע יאיר כאור שבעת הימים כאשר ג' מחנות אלו הם מוטבע מורגש ומושכל כמ"פ.

ומתגברים את השירה (בכת"י בשירה), לעלות. כמ"פ שעי' השירה נעשה עלית העולמות.

מלהבין ומופלאים ונוראים מאוד ועולים ומכסים את כל המאורות ונראה תחתייהן כדמיון זוהר שלערכו אין סוף, אומרים כי זה המקום הוא מושב לצדיקים שנקראו יגיעי כח שעמלו בתורה. פתחת זה הצייר נמצאים הצדיקים שהם המרכזה לאותו הצייר והם הצדיקים אשר עמלו בתורה, כסוד עמל הצניע והיינו תורה לשמה לשם ה' צניע כמ"ס.

כאשר המאורות השנים הללו שאמרתי מתגברים שמוותם הנכבדים כדי להודיע תעצומם ונפלאותם הם המקיפים החומה הסובבת על ההיכלות של הצדיקים הגדולים הראויים למעמד נורא כמו זה, ואלו הדגלים אינם מקבלים טומאה וע"כ פעולתם אינם מקבלים טומאה והוי זהיר מאוד באלו החכמות הגדולות העמוקות עד מאוד. וכאשר המאור הזה מתחיל לעלות יותר כן תתמעט גבורתו ונשאר מנוחתו זכאית וטובה בלי תערובות עמה של דבר אחר.

פירוש

הגדולים מצינים בזה. וכן ראינו אלל הצדיקים הגדולים קדברו בגאווה בקדושה כמו רבנו העטרת לבי שפעם אחד דבר ג' שעות ממעלה עלמנו, והרה"ק מרופשין אמר שלא ראה שפלות עלמנו בזה מימיו וכן היה אלל עוד לדיקים.

וע"כ פעולתם אינם מקבלים טומאה והוי זהיר מאוד באלו החכמות הגדולות העמוקות עד מאוד. ע"כ ניקוד ה' ראשונה ועתה מתחיל אות הו' בניקוד קמץ.

וכאשר המאור הזה מתחיל לעלות יותר. שפולה מהצירי שאז היה קומתו שיה, לו' של השם, ונעשה קמץ, ואין הקמץ הזה דומה להקמץ הראשון שאז היה זה למעלה מזה, וכאן הם באחדות גמור סוד שבת, כמ"ש, והביאור בזה הוא, כיון שהמאור הוא הניקוד, כשצא לאות השלישי זוכה למוחין דחיה, סוד השבת.

כן תתמעט גבורתו ונשאר מנוחתו זכאית וטובה בלי תערובות עמה של דבר אחר. לשבת הוא המנוחה הגמורה

כאשר המאורות השנים הללו שאמרתי. קני החכמים סוד הצירי.

מתגברים שמוותם הנכבדים. יהדריאל, זהדריאל.

כדי להודיע תעצומם. בינה.

ונפלאותם. מה שמקבלים בהתעוררותם במאור יה"ה שהוא כתר, ופלא בכתר.

הם המקיפים החומה הסובבת על ההיכלות. פי' שהצירי הזה שמרכב היסוד דקדושה שלו מתגבר בסוד מקיף עליון אפילו על אור המקיף של היכל קה"ק דבריאח שהוא באמת למעלה ממנו וענין זה נראה כיסוד ופגם של הצדיקים הגדולים הראויים למעמד נורא כמו זה, ואלו הדגלים אינם מקבלים טומאה. שאין ענין זה יסוד וטומאה ח"ו רק יסוד דקדושה שהתחתון מגלה שלמות העליון אע"פ שמתנהג כיסוד, אך כולו בביטול בתכלית להעליון וע"כ רק הצדיקים

וכאשר עולה זכותו העליון ומן מאורו העליון מתפשט זיו לדמיונו אין תכלית וכל האחרים שאמרנו נחשבו כלא היו, מי ימלל גבורות יהוה בעלות המאור הגדול ובהתגברו ובהיותו מכסה בזיוו לכל המאורות האחרים, ונתפשט המאור יותר ויותר ומן רוב התפשטותו נשמע דיבור בין הזיו ובין ההדר (נ"א הדבר) לזיו ול'הדר (נ"א לדבר) אין ערך, ואומר הדיבור אני הוא שבראתי שמים וארץ

פירוש

ובהיותו מכסה בזיוו לכל המאורות האחרים. קהזיו הוא הרקיע הפתח של הקמץ, מכסה כל המדרגות כנ"ל.

ונתפשט המאור יותר ויותר. המאור יה"ה מאיר ברקיע הזה.

ומן רוב התפשטותו נשמע דיבור בין הזיו. הרקיע של הקמץ.

ובין ההדר (נ"א הדבר). שהוא השכיב דהיינו שמכת ההתגברות נאלל השכיב כמ"ש לקמן.

לזיו ול'הדר (נ"א לדבר) אין ערך, ואומר הדיבור אני הוא שבראתי שמים וארץ. פירוש איתא בגמ' מסכ' נדה, ג' שותפים יש באלה אביו ואמו, והקב"ה. וכאן במקום החיה שהוא מקום היחוד, בין הרקיע שהוא אבא והשכיב שהוא אמא שהם זו"ן שנתגדלו במקום או"א עילאין. ויש להם יחוד בסוד תרין רעין דלא מתפרשין, כמו שיבואר שהשכיב אינו נבדל מהרקיע. ונתגלה ביניהם השותף השלישי שהוא בחי' הכתר שהוא המאור יה"ה שהוא בחי' השותף השלישי העליון שהוא באמת מיחד אותם, וע"כ בזמן היחוד אומר

בחי' חכמה, ואין קום תערוכת של דבר אחר דבשבת קודש כל דינין מינה מתעברין ולית קולטנא אחרא בכלהו עלמין בר מינה.

וכאשר עולה. המאור שהוא הארת זו"ן לאילנות הנקרא יה"ה שמתחיל עכשיו לקבל דרגת החיה בלות ו' של השם.

זכותו העליון ומן מאורו העליון. של היה"ה.

מתפשט זיו. מתחיל להתגלות הרקיע של הקמץ שנקרא זיו מרוב אור החיה סוד אור החכמה שמאיר ברקיע זה.

לדמיונו אין תכלית וכל האחרים שאמרנו נחשבו כלא היו. דכל מדרגת הנר"ן בלותיות י"ה של השם מתבטלין באור החיה.

מי ימלל גבורות יהוה. שם הוי"ה לכלול בו מלכות דכריאה שאנו בו.

בעלות המאור הגדול. הוא יה"ה.

ובהתגברו. שמקבל דרגת החיה ואז מקבל הזיו שהוא הרקיע.

ובדברים הללו מודיע גבורתו חכמתו והודו ועוצם נפלאותיו, והמאור הזה כאשר נתגבר נתן פניו מזרחה שמש ועיניו מאירים כזוהרי העליונים ולחיו נטפו מור ואצבעותיו מור עובר, ובתתו מגמת פניו מזרחה שמש מצא מקום ושם מתפשט בגבורה מרוב מנוחה, ודמיון התפשטו כדמות רקיע, מי ימלל גבורות הרקיע וקדושתו הגדולה וזיוו והדרתו כי ממנו נראו ממנו תלויים שש מאות אלף מאורות

פירוש

מרכיב הדיק יסוד לאבא בחי' חיה, (ועיין בפע"ח כוונת פורים).

ובתתו מגמת פניו מזרחה שמש מצא מקום ושם מתפשט בגבורה. סוד הו' שהוא אור הגבורה עיין ברמ"ק פי"ד שהוא אור הגבורה משום שחסר מוחין.

מרוב מנוחה. שהוא מוחין לחיה שהוא מנוחה בחי' חכמה.

ודמיון התפשטו כדמות רקיע. סוד הרקיע על הקמץ.

מי ימלל גבורות הרקיע. סוד הוא"ו אור הגבורה.

וקדושתו הגדולה. בסוד מוחין לחיה שקודם בחכמה כוונת.

וזיוו והדרתו. זיוו הוא הרקיע שהוא הת"ת והדרתו הוא עטרת היסוד שמבאר לקמן שהוא השכיב.

כי ממנו נראו ממנו תלויים שש מאות אלף מאורות. ת"ר אלף, ת"ר בסוד הו'

הדיבור הוא המאור יה"ה אני בחי' כתר, בראתי שמים וארץ. ועיין בעי"ה (ס"ו ע"ב) שע"י ההתיחדות של שמים וארץ נהפך הפתח של יסודו השמים ע"י התאחדותו לקמץ כ"תגל הארץ" שנוסף השכיב מתחת לפתח.

ובדברים הללו מודיע גבורתו חכמתו והודו ועוצם נפלאותיו. גבורה סוד הכינה והשכיב, חכמתו סוד הרקיע, ונפלאותיו סוד פלא שהוא כתר. כמ"ס ג' שותפין ביחוד הזה.

והמאור הזה. יה"ה.

כאשר נתגבר. כשהמשך מוחין לחיה.

נתן פניו מזרחה שמש. ראשון האליל הרקיע סוד הו' שהוא בת"ת סוד שמש.

ועיניו מאירים כזוהרי העליונים. שת"ת מאיר באור החיה שנקראת עינים מזהירים שהוא הראיה העליונה שהיא בחכמה.

ולחיו נטפו מור ואצבעותיו מור עובר. סוד מארי לכיא שהוא הארת

ונראה המאורות כנרות מאירות את ההיכל הם המכלכלים את בני ישראל בגלותם, וגם כי מן הרקיע הזה נשרשו פינות ו' קצוות העולם למניין מקורו, כי בניקוד אות השלישית אנשי הולך שהיא אות ו' למנין ו', והרקיע הנורא (נ"א הגבוה) מכסה בהדרו ל"ב מעלות המה מעלות השכל המשיגים החכמה על תכונתה, ואלו הי"ב מזלות (נ"א מעלות) איזה הוא חכם שיוכל לדבר שבחן, ומן זיו הוד הרקיע

פירוש

של עס הוי"ה שהוא ואלף בסוד החכמה שהוא האור מוחין דחיה, שהם שרשי נשמות ישראל.	והרקיע הנורא (נ"א הגבוה). הוא הוא"ו של הקמץ.
ונראה המאורות. ונתגלים ת"ר אלף מאורות אלו, גם בהשכיב ששם הוא בחי' נר כמו שפי' בניקוד הראשון שגר הוא בחי' נוק'. ושם מאירים ג"כ ומכלכלים ישראל בגלותם שהשכיב הוא שבת, ומזה שאזכים כוח לגלות כי שבת הו"ס התיקון השלם.	מכסה בהדרו. שהוא השכיב שתחתיו.
כנרות מאירות את ההיכל הם המכלכלים את בני ישראל בגלותם, וגם כי מן הרקיע. סוד הואו של הקמץ.	ל"ב מעלות המה מעלות השכל המשיגים החכמה על תכונתה. שכל סוד בינה שהוא השכיב, המשיך חכמה. שהו"ס החיה שמאיר כאן.
הזה נשרשו פינות ו' קצוות העולם למניין מקורו. הוא"ו של עס הוי"ה, שהוא הכלי לאור החיה שהוא המקור.	ואלו הי"ב מזלות (נ"א מעלות). בתוך המלכות יס"ב מזלות (עיין שער טנת"א פ"ז וכן בהגר"א בכל ספריו עיין ספר"ל פ"ב) וכ"א הוא אור והבנה אחרת של השגת אלהות.
כי בניקוד אות השלישית אנכי הולך שהיא אות ו' למנין ו'. שהוא"ו של עס הוי"ה הכלי לאור החיה שהוא המקור.	איזה הוא חכם שיוכל לדבר שבחן. חכם סוד אבא, ובאבא יסד ברתא שהיא המלכות בה הי"ב מזלות.
ומן זיו הוד הרקיע. כאן מתחיל עוד הפעם כדרכו שחוזר ומפרש דבריו ביתר ביאור פעם אחר פעם, ואמר כי מן הו' של הקמץ נאלץ שכיב סוד המלכות.	כי בניקוד אות השלישית אנכי הולך שהיא אות ו' למנין ו'. שהוא"ו של עס הוי"ה הכלי לאור החיה שהוא המקור.

נאצל מפנה ממנה שביב שבת מנוחה והנחה ולא נבדל ממנה כי בהיותה נשרש בה אז היחוד שלם, ומזכות השביב הנורא מתפשטים מאורות בחזיון כותלים, והכותלים הללו מן זיו השביב נאצלו הם הנקראים כותלי ההיכל הפנימי ששם עומד מאור של מנוחה הוא שביעי למאורות, כי מזיו השביב עמדו כותלים להיכל ועמדו החלונות על תכונתם ועל משמרתם, ולרקיע נמצא שם לבד (ובכת"י הוסיף ולשביב שם לבד) מראים הזכות ורוב התפארת שם הרקיע י צ צ י ה צ י צ י ה צ י צ י ה (נ"א צ י צ י ה צ י צ י ה) (נ"א י צ צ י ה צ י צ י ה) הוא הרמוז בתורה ציץ הזהב נזר הקדש שבו היה חקוק שם המפורש בטעמו וניקודו,

פירוש

ולרקיע נמצא שם לבד (ובכת"י הוסיף ולשביב שם לבד) מראים הזכות ורוב התפארת. סוד הרקיע.

נאצל מפנה ממנה שביב שבת מנוחה והנחה. קסציב מתייחד עם הז"א בסוד מוחין דחיה סוד הקצת.

שם הרקיע י צ צ י ה צ י צ י ה (נ"א צ י צ י ה צ י צ י ה) (נ"א י צ צ י ה צ י צ י ה) הוא הרמוז בתורה ציץ הזהב. עיין בספר אליר במרוס ח"א מהרמח"ל שסוד הציץ הוא איך כקסמוחין דחיה מאירין בתוך הגוף, בסוד קסממה אור, והגוף נזדכך כ"כ עד שמאיר דרך הבינה שהיא המלך ואין המלך מפסיק ומתגלה אורו בסוד ליץ ודייקא כה"ג שהוא בחי' חכמה זוכה לאור הזה, וכן כל לדיק שבמדרגת חכמה, ואף כל יהודי בשבת קודש אין מאור פניו דומה לימות החול שזוכה למעין הארת הציץ.

נזר הקדש שבו היה חקוק שם המפורש בטעמו וניקודו. כמ"ס

ולא נבדל ממנה כי בהיותה נשרש בה אז היחוד שלם. כי כמוחין דחיה היחוד שלם קמתאחדת עם בעלה.

ומזכות השביב הנורא מתפשטים מאורות בחזיון כותלים. נוק' היא בחי' בית לזכר בסוד ביתו זו אשתו.

והכותלים הללו מן זיו השביב נאצלו הם הנקראים כותלי ההיכל הפנימי ששם עומד מאור של מנוחה הוא שביעי למאורות, כי מזיו השביב עמדו כותלים להיכל ועמדו החלונות על תכונתם ועל משמרתם. קסמהיכל קסם קסציב מאיר חוזר מהחלונות לכל קישים ריבוא נקמות ישראל כמ"ס.

אשרי עין הלב שהשיג חכמה כזו והשיג עמקו וראה 'פיה' ושם השביב הוא הנקרא טְבִיחוּצָא, אלו השני מאורות שאלו השמות נמצאו להם מי יוכל לדבר גבורתם בעלותם מעלות בשאון שמותם (נ"א שמהם) מתפשט ובשמחה שלוקחים שאר המאורות בראותם שיצאו אלו, כי אלו נקראו שיערי החמדה אשר פני הרקיע מביט מזרחה ופני השביב למערב, ומן רוב מנוחות השביב הוא פועל בגבורה כי השביב העליון הזה (בכת"י ל"ג השכיר) השכיר עד מקומו נמשך קו היוצאת מלפני השליט הטוב והמטיב מן זאת הקו שהיא בעצמה טובה ומטיבה לאחרים

פירוש

אח"כ קד' ה' קץ נקס זה מרמז לקס הוי"ה בן ד' אותיות.	ופני השביב למערב. שכינה נמערב הוא הקצב.
אשרי עין הלב. עין נחי' חיה שמאיר כלל שהוא ת"ת הוא"ו על קס הוי"ה.	ומן רוב מנוחות השביב הוא פועל בגבורה. ומרוב המנוחה שמקבל אור החיה ופועל בגבורה שהוא אות הוא"ו עלמעה ממנו.
שהשיג חכמה כזו והשיג עמקו וראה 'פיה' ושם השביב הוא הנקרא טְבִיחוּצָא. לקמן יתבאר סוד קס זה.	כי השביב העליון הזה השכיר (בכת"י ליתא מילת השכיר) עד מקומו נמשך קו. נסוד הת"ת.
אלו השני מאורות שאלו השמות נמצאו להם מי יוכל לדבר גבורתם בעלותם מעלות בשאון שמותם (נ"א שמהם) מתפשט ובשמחה שלוקחים שאר המאורות בראותם שיצאו אלו, כי אלו נקראו שיערי החמדה. נסוד כריאה.	היוצאת מלפני השליט הטוב והמטיב. היינו הוי"ה. מן זאת הקו. שהוא הרקיע.
אשר פני הרקיע מביט מזרחה. מזרח כת"ת.	שהיא בעצמה טובה ומטיבה לאחרים. נסוד הקפעת הרחמים על הת"ת.

מקבל השביב, ועל כן אות ראשונה מן שמות ט' טובה ואות הב' רומזת ברכה בכת"י בריכה היורדת עד מלכות ושורה על החסידים ואנשי המעשה, וג' אותיות אמצעות מן שם השביב שהם אלו יה"ו והן כ"א מעלות רוח הקודש ואין זה מקומו לפרשם, והאות הו' משם ניזונין כל הצבאות והחיילים ושם צבאות מכאן (נ"א מכאן ומכאן) מקבל. שזה השם על התחנות מלשון צבאות וחיילים והל' מן השם הוא צבאות. והנשמות בזה השם מצאו שורש והענפים ירדו עד תבערה,

פירוש

מקבל השביב, ועל כן אות ראשונה. משם ניזונין כל הצבאות והחיילים ושם צבאות מכאן (נ"א מכאן ומכאן) מקבל. שזה השם על התחנות מלשון צבאות וחיילים והל' מן השם הוא צבאות.

מן שמות ט' טובה. שמקבל האור מהת"ת שנקרא טוב.

והנשמות בזה השם מצאו שורש. שהנשמות נולדו מיחוד ז"ו שצמח בסוד בניס אתם להו"ה אלהים ז"ו לאלילות היינו שהיחוד ז"ו במקום חיה.

ואות הב' רומזת ברכה (בכת"י בריכה) היורדת עד מלכות ושורה על החסידים ואנשי המעשה. אור יסוד אצל בסוד ברוך דטובה וברכה הוא יסוד אצל ויסוד אמא כמבואר בכוונת הברכה במלת ברוך. ומזה נהנים הצדיקים שיש להם חכמה בינה חסידים בחי' חכמה, ואנשי מעשה בסוד בינה, כאשר הם כלולים כחדא.

והענפים ירדו עד תבערה. דמי שמרכבה למדרגה הזאת זוכה לתבערה שהוא שלמות החיה בקולו של יו"ד ותבערה הוא יראה עילאה עיין רמ"ק (דף כ"ו), וחיה הוא יראה עילאה כדל' בכוונת חק לישראל (ואף שכתבנו שי' נ"ר ה' נשמה ו' חיה, לפעמים קורים הי' החיה, משום שבתחילה כשעדיין ממשיכים האורות מדרגא לדרגא מתחילה יש אות י' הוא נ"ר ועוד אות נשמה, ועוד אות חיה, ועוד אות יחידה, ואח"כ אחר שנמשכו כל האורות כ"א נתלבש בכלי שלו. וכ"ז מובן מכוונת מלך עוזר ומושיע ומגן ש"א נחה על מקומו, ופשוט).

וג' אותיות אמצעות מן שם השביב שהם אלו יה"ו והן כ"א מעלות רוח הקודש. אהי"ה סוד כתר ורוח הקודש, והוא הקראת העליון על התחתון וזה יש כמה דרגות ומדרגות.

ואין זה מקומו לפרשם, והאות הו'. היינו בשם מדרגות אחרונות של רוס"ק.

ואות הא' האחרונה שמרוב מנוחתה פועלת בגבורה והוא שם אלהים הידוע למקובלים שהוא גבורה. ושם הרקיע הוא שם בן י' אותיות וד' פעמים כפלו הצדי"ק בזה השם רומז שהוא מאור עומד כמו הציץ במאור המנוחה והשלום יהו"ה, והרקיע כאשר הוא מתפשט ופניו מזרחה עמדו כל המאורות בצלו והוא נראה כדמיון סוכה וחופף על כולם ויורד שאונו ומהללו עד מקום השר שמועא"ל הגדול, וכאשר השרף שומע קול הדר שאון הגדול מתחרד לעלות, וכל השרפים בעלי היכולת

פירוש

ואות הא' האחרונה שמרוב מנוחתה. ע"י מוחין דחיה.	על כולם. כסוד מקיף חיה פסוק על כל המאורות, הם הנר"ן.
פועלת בגבורה. צנחי מלכות וגבורה, צלמות ע"י קבלת האור מחיה.	ויורד שאונו ומהללו עד מקום השר שמועא"ל הגדול. שר הממונה על עולם הבריאה.
והוא שם אלהים הידוע למקובלים שהוא גבורה. ושם הרקיע. צפתת קל הקמץ.	וכאשר השרף שומע קול הדר שאון הגדול. שהמאור בא למדרגת החיה דבריאה.
הוא שם בן י' אותיות. הוא הקס הנ"ל יצאיהא"ל.	מתחרד לעלות. קזה ענין קבלת התפילה, והכנסתה לאילנות, ענין צדעת ותבונה להרכיב בן איש חי סוד דע לפני מי אתה מתפלל דבינה נקרא מי, ולפני מי הוא החכמה, שהתפילה מתקבלת רק במוחין דחכמה ונדע שבצבת עולין התפילות דימי החול כי שבת הוא מוחין דחיה.
וד' פעמים כפלו הצדי"ק בזה השם רומז שהוא מאור עומד כמו הציץ במאור המנוחה והשלום יהו"ה. קד' פעמים כתוב ל' שהוא כנגד קס יהו"ה ד' אותיות (מרימ"א) והלץ כסוד צריאה דבינה. ענין רמ"ק (דף פ"ג).	וכל השרפים בעלי היכולת. צפיקטות י"ל קהם השרפים דצריאה, וצרינו הרמ"ק (דף פ"ג) ביאר שמדברים במלאך סנדלפון (שהוא בעציה) ומקבל התפילה ראשון
והרקיע כאשר הוא מתפשט ופניו מזרחה עמדו כל המאורות בצלו והוא נראה כדמיון סוכה וחופף	

בראותם שמלכם עולה מעלה ומתחרד אז כולם מלאים פחד ואימה ומהללים כולם בשירה לפני רם ונשא, והמלאך שמועאל עולה וכאשר הוא מגיע אל מקום מסה מתנועע שם שם תנועה גדולה ולוקח אותו תנועה השאון של קול הרקיע ומעלהו למעלה למעלה בין הזיו ובין ההדר, והוא בעלותו נראה גלגל העשירי בעמוד אש גדול. וכאשר עולה כן אובד גבורתו ונשאר מנוחתו זכאה וטובה

פירוש

מתנועע שם שם תנועה גדולה ולוקח אותו תנועה השאון של קול הרקיע ומעלהו למעלה למעלה בין הזיו ובין ההדר, והוא בעלותו נראה גלגל העשירי בעמוד אש גדול. וכאשר עולה כן אובד גבורתו ונשאר מנוחתו זכאה וטובה. שהפילה עולה עד האלילות עד מקום זו"ן לאלילות שעומדים במקום או"א עילאין סוד החיה, אז אין לו גבורות רק מנוחה בסוד החיה, כמ"ס סוד לפני מי אתה מתפלל, ועיין סוד נאה מהרה"ק ר"פ מקאריץ זי"ע, (שהובא באמרי פנחס שער השבת אות ג') וז"ל ס: כל דבר שיש לו תנועה - קודם הגיעו לשרשו אין לו מנוחה ומתנועע תמיד, וכשמגיע לשרשו, אז הוא מנוחה, ולכן ביומי דחול אין מנוחה לשום אדם, כי חסר החפץ והרצון כי רצונו תמיד לשרשו וקודם הגיעו אל חפצו אינו נח, וכשנשלם החפץ של אותו דבר נח וסקט. ובמחשבים דהיינו תבואות, קודם שנגמר כל לרכו הוא לומח וכשנגמר די בזה וכשתמלא היא עומדת ונוחה. כן בנשמת אדם כל ימי השבוע הם בספירת הבנין כנודע, אבל בנשמת שבה דהיינו שהגיעה נשמתו לשרשה שהיא

ואח"כ נותנו למטטרו"ן (שהוא צלירה) ונותנו להיכל קה"ק שהוא צבירה ומוסרו לשמועאל"ל (וכיון שבהיכל ק"הק יס ג"ר יס ג' דרגות סס) ושמועאל"ל לאכתריאל"ל והוא פקיד על כל התפילות ומעלה התפילה לעולם האלילות.

בראותם שמלכם עולה מעלה ומתחרד אז כולם מלאים פחד ואימה ומהללים כולם בשירה לפני רם ונשא, והמלאך שמועאל עולה וכאשר הוא מגיע אל מקום מסה. כמו שאמרנו צביאור הרמ"ק שהתפילה הולך מסנדלפו"ן למטטרו"ן ושם מקום מסה שהוא צלירה, ולפי הפשט נראה יותר שהכול מדבר על שמועאל"ל שהוא בסוד קוץ העליון של היוד ומתקשר לקוץ האמצעי של ה"י בחי' מסה. ואין להקשות שמועאל"ל צבירה מסה צלירה דמדוע נקרא פעולה והלא צלירה צריך לרדת, וי"ל כיון שעי קבלת המוחין מתחבר שמועאל"ל לקוץ האמצעי סוד יצירה ואע"פ שציריה אללו כיון שהתחברות ע"י קבלת המוחין נקרא פעולה כי השיג יותר מוחין.

עד שמגיע לרקיע הראשון אשר פירשתי למעלה בפסוק וממעל לראשי החיות רקיע. וכאשר מגיע שם מי ידבר הממשלה שלוקח וההדור שמקבל, ואמרו שבזאת השעה מקריב התפלה לפני הקב"ה בורא הכל ויוצר. ונראה גבורת השרף הזה לשאון הרקיע כאלו לא היה נברא מעולם, ואמרו שהרקיע והשביב הם ניקוד אות שלישיית מן שם יהו"ה והוא קמץ, ולכן המשכיל בראותו זה החכמה המופלאה הזאת ישים ידיו לפיו

פירוש

והוא קמץ, ולכן המשכיל בראותו זה החכמה המופלאה הזאת ישים ידיו לפיו. עיין בספר קערי אורה מאדמו"ר האמלעי שזכר סוד הידיים קיץ להם אורות דמקיפים כי עולים למקום המקיפים ועל ידם נמשך החיה בסוד כאשר ירים משה את ידו וגבר ישראל וכאשר רוצה להביא אור החיה עד המלכות סוד הקציצ משים המיוחד יד על פיו קהו"ם מלכות פה וכאן שהקמץ שהוא ללון בא למדרגת החיה הפועל שם משים ידו לפיו להמשיך יחוד הנזכר (ואף שהאדמו"ר האמלעי מסביר שהם אורות דיחידה מיהו זהו כשהידיים והרגלים נחשבים כאחד שאז הם אורות דיחידה אבל כמחשבים אותם כל אחד לעצמו אז הידיים הם אורות לחיה והרגלים אורות דיחידה וכן הוא בליקו"מ (ח"א תורה י') שמרדכי הוא בחי' ידיים ואסתר בחי' רגלים ומרדכי הוא בחי' חיה בחי' אבא ואסתר סתר בחי' יחידה וכן מוכח גם בסיפורי מעשיות (במעשה י"ג) שהבעטליר הקיץ הוא סוד הידיים והוא סוד משית בן יוסף סוד החיה, והבעטליר הקציעי סוד הרגלים שהוא סוד משית בן דוד סוד היחידה והוא סוד הפסוק שאז ידיכם קודש שקודש הוא בחכמה).

עוה"ב עלמא דחירות וקס כולם נוחים וקטנים, כי קס קורק הכל. ואח"כ אמר זכאה איהו מאן דמלל על אודנין דשמעין, מסופק אני אם קומע כאן אחד מכם לדבר זה כי דבר גדול הוא, עכ"ל. ואם תשכיל בזה הניקוד קעולה החולם למקום המנוחה יאירו לך דברים אילו כאור החמה.

עד שמגיע לרקיע הראשון אשר פירשתי למעלה בפסוק וממעל לראשי החיות רקיע. וכאשר מגיע שם מי ידבר הממשלה שלוקח וההדור שמקבל, ואמרו שבזאת השעה מקריב התפלה לפני הקב"ה בורא הכל ויוצר. ונראה גבורת השרף הזה. שמועל"ל.

לשאון הרקיע כאלו לא היה נברא מעולם. כיון שבה למקום החיה שהכל מתייחד ונעשה אלהות נראה כאילו לא היה נברא בסוד היחוד הגמור באלהות.

ואמרו שהרקיע והשביב הם ניקוד אות שלישיית מן שם יהו"ה

ואם יפעול בשם יהו"ה יתכוין בסוד הנזכר ובשמות הניקוד ובהיותו עושה זה כל חכמה לא יכחד ממנו ויחכם להבין. מה מאוד נפלאו דברי הרקיע והשביב בהתגברם כאחד לעלות אל מקום המנוחה והשמחה כסו כל האהלים ונראו תחתיהם כשני יונים (נ"א כשריונים) קטנים, ומרוב השמחה והמנוחה הרקיע נתגבר עד מאוד ועלה פרי ויצץ ציץ, ובהתגברו מרוב מנוחתו נראו לד' פנות העולם בתבניתו ד' מאורות כעין שרשו הם סוד יו"ד ה"א וא"ו ה"א,

פירוש

עד מקום רחל הגדולה והס גדולים כמו ז"ן, וי"ל דזה רק בקדושת כתר כנודע ולא בכל המסכת מוחין דחיה שעדין הס תחתיו ואפי' בקדושת כתר אין העדר ברוחני שהמדרגה ראשונה נמלאת ג"כ.

ומרוב השמחה והמנוחה הרקיע נתגבר עד מאוד ועלה פרי ויצץ ציץ. שהרקיע נתגבר עד שקיבל שמו יצאצאיה, שיוצא מפסוק ויץ לין וה"ס ענין יחוד החו"ב, שיוצא אור של החכמה דרך המלך שהוא הבינה ועי"ז נעשה בחי' הולדה ז"ש ועלה פרי.

ובהתגברו מרוב מנוחתו נראו לד' פנות העולם בתבניתו ד' מאורות כעין שרשו. שז"ן מגיע לחיה שהו"ס היחוד נעשים כמו שם יהו"ה בעלמו שהוא הקורש שהוא ד' פינות המרכבה.

הם סוד יו"ד ה"א וא"ו ה"א. הוא שם הוי"ה הקדש של אלילות שנקרא שקיו דאילנא בעל היחודים כולם (עיין ריש תיקון"ז בביאור הגר"א ולרבינו האריז"ל בסוד מ"ה החדש,

ואם יפעול בשם יהו"ה יתכוין בסוד הנזכר ובשמות הניקוד ובהיותו עושה זה כל חכמה לא יכחד ממנו ויחכם להבין. כסוד החכמה מוחין דחיה.

מה מאוד נפלאו דברי הרקיע והשביב בהתגברם כאחד. כסוד החיה.

לעלות אל מקום המנוחה והשמחה. חכמה ובינה שמאחדים בחיה.

כסו כל האהלים. עיין ברמ"ק שהאזהלים הם אהל יעקב ואהל רחל והפי' כיון שז"ן באו למקום חיה כסו כל הדרגות של ז"ן דימות החול שהוא ז"ן הקטנים שהם יעקב ורחל.

ונראו תחתיהם כשני יונים (נ"א כשריונים) קטנים. שיעקו"ר אלל ז"ן הגדולים כחיי' יונים שזה הו' של שם הוי"ה, כנודע מתיקון"ז אחותי רעיתי "יונתי" תמתי שהם כנגד השם יהו"ה ויונה כנגד וא"ו, (ואין להקשות כשמגיעים לחיה אז יעקו"ר מתגדלים

ועולה מאור אחד מן שורש המנוחה הנקרא ברית עולם, בהתגבר מאור הד' נחשבו כלא היו אותם המפורשים ומרוב זיו והדרו לא נבדל ממנו כי אין בו מום ואין בו ראש וסוף לאמר מקום זה גדול ומקום זה קטן ועל כן לא נבדל ממנו דבר, ובהתחבר ממשלתו אליו חרדו בעלי הכנפים הם עשר המאורות אשר הכל מיוסד בהם ונפלה עליהם אימה גדולה לפי שראהו מחובר ולא נפרד הנה והנה,

פירוש

ואכמל"ה). ע"כ ניקוד קמץ בלות ו' וכאן מתחיל אות ה' אחרונה.
כי אין בו מום. דבכתר אין רע כלל שאפילו הרע נתתקן שם, (עי' לקו"מ תורה י"ז תנינא).

ועולה מאור אחד מן שורש המנוחה הנקרא ברית עולם. בהמשך יתבאר סוד היחידה קיה"ה זוכה לזה האור, וזה נקרא מל"ח אותיות חולם, שהוא ברית עולם קה"ס עמוק איך הנאלל נעשה מלכות עטרת בעלה (כמבואר בקער אריך פ"ב, וכמ"ס בהג"ה בתחילת הניקוד). וזה ברית אהבה שעשה הקב"ה בינו ובין ישראל, וכל הדברים עומדים על ברית זה שכת עמהם שאפי' אם ירדו ממעלתם ח"ו לא יסכת זכרם כי הקב"ה זוכר הברית שבסופו יהיו עטרת בעלה.

ואין בו ראש וסוף. לכתר הוא בחי' אל"ס כמבואר בע"מ (קף י"א ע"ב).

לאמר מקום זה גדול ומקום זה קטן ועל כן לא נבדל ממנו דבר. לכתר הוא מקום יחידה ושם כל המדרגות משתוים ואין בחי' זכר ונקבה אלא הכל אחדות פשוט.

ובהתחבר ממשלתו אליו. בזמן שהמאור יה"ה מגיע לבחינת היחידה ושם הכל כסוד חולם כתר מלכות בראשה.

חרדו בעלי הכנפים. הליכי קהיה זה'.
הם עשר המאורות. הם עקר ראשי כיתות המלאכים שמואלים מכח לפועל כל הדברים שבעולם.

אשר הכל מיוסד בהם ונפלה עליהם אימה גדולה לפי שראהו מחובר ולא נפרד הנה והנה. שכל המדרגות עד היחידה, ין בהם עבודה בציטול ואח"כ חוזרים ומרוב זיו והדרו. כלול מחו"ב בחי' כתר.

לא נבדל ממנו. הכל באחדות הפשוט בחי' חולם אחד למעלה מן הה'.

ואע"פ שלא נפרד מרוב גאותו והודו הדרו לא הביט מטה לארץ
(בכת"י ולא ראה מקום השפלות) מקום השפלות לארץ ולא ראה מקום
המפולת ופניו לא נתן כי אם אל מקום אחד ולא הביט כה וכה,
הזיו וההדר חופפים על ראשו והמאורות לא השיגו מקום
התעלמו שם

פירוש

ולא ראה מקום המפולת. אינו מדבר
מהסכרונות שלו.

ופניו לא נתן כי אם אל מקום אחד
ולא הביט כה וכה. לא הולך ימין
ושמאל יס ואין, רק בסוד האמנע יס ואין כאחד.

הזיו וההדר. הוא הקמץ שהוא בחי' ימין
ושמאל.

חופפים על ראשו והמאורות לא
השיגו מקום התעלמו שם.
פירוש שביחידה יס ואין ואריך, עתיק בחי' אין
(כלפינו) ואריך בחי' היס (כלפינו) (דכלפי העליון
הוא להפך עיין שער מ"ב פ"א ואכמה"ל) והמאורות
שהם כל הספירות תחת אריך משיגים רק את
האני שבו, אך את האין בחי' העתיק אין
משיגים שזה נעלם, כמו למשל לדיק שמדבר
בישות דקדושה, ששומעין את הישות שלו ולא
משיגים את הביטול הנעלם שהוא בחי' עתיק
שלו, וממילא זיו וההדר שהם בחי' חיה בחי'
הביטול במדרגה זו הוא נעלם. וא"ל להמאורות
להשיג האור של עתיק שהוא נעלם עיין כ"ז
בריש אד"ר שכל המדרגות משיגים רק האריך
ולא העתיק שהוא נעלם.

לישות בסוד אור יסר ואור חוזר, אך הכתר הוא
יס ואין בבת אחת ממנו, לא כהקמץ שהיה יחוד
אבל אעפ"כ ניכר המליאות של הזכר והנקבה,
בחי' רקיע נלוץ, שהם יס בחי' נוק' ואין בחי'
זכר. אלא כאן הכל בבת אחת, ואעפ"כ רואים
הנקבה למעלה בחי' אשת חיל עטרת בעלה כמו
שהלדיקים הגדולים מדברים בישות ואעפ"כ הם
באין הגמור, וע"כ כל הלדיקים שהם קטנים
ממדרגה מהלדיק האמת יס להם אימה גדולה
ופחד גדול שא"ל להם להשיג המדרגה של לדיק
האמת שמרגישים ריחוקם הגדול.

ואע"פ שלא נפרד מרוב גאותו והודו
הדרו לא הביט מטה לארץ
(בכת"י ולא ראה מקום השפלות)
מקום השפלות לארץ. אעפ"כ יס ואין
בבת אחת אעפ"כ מתנהג בסוד הנוק' בגאווה
וישות דקדושה וכמעט אינו מדבר בשפלות כלל,
כמ"ס רבינו הגה"ק מקאמרנא זי"ע בספרו על
אבות נוצר חסד, שהרה"ק רבי משה
מפאזארסק זי"ע היה מנהגו לדבר רק בגאווה
דקדושה ואף פעם לא דיבר בשפלות עצמו כלל,
שהלדיק שהוא שפל בעיני עצמו כ"כ מנהגו
לדבר בישות דקדושה כדי שלא יתבטל לגמרי
כמ"ס אכל רבינו בעל הלקו"מ שכך היה מנהגו
תמיד (עיין בספר חיי מוהר"ן).

ולא ראו זיוו הפנימי אלא החיצוני, וההדר המכסה ברוב מנוחתו הגדולה נתפשטו ממנו ד' כותלים הם ד' עמודי הגלגלים אשר אין שכל באדם להשיג המאור הד', אחריו מאור אחר של מנוחה ובהעלות אליו המאור הגדול הזה הד' נמשך אחריו אחר של חסד (נ"א מנוחה) והמאור הגדול הזה לא ראה ממנו דבר

פירוש

ולא ראו זיוו הפנימי. בחי' עתיק. אלא החיצוני. בחי' אריך. וההדר המכסה ברוב מנוחתו הגדולה. בתוך היחידה למעלה שם יס' הרדל"א שם נגזו מלכות בשקפה בסוד כתר מלכות כראשה כמבואר בשער אריך פ"ב (עיין בהגהה לעיל שבארנו זה) ומנוחתו הגדולה סוד דעתיק שורש החכמה (כמבואר בשער המלכים פ"ג נ"א ע"ד). נתפשטו ממנו ד' כותלים. בסוד ד' אותיות שם אדני, שבכאן ברדל"א הוא שורש המלכות דבריאה בסוד כתר מלכות שבראשו. הם ד' עמודי הגלגלים. הם ד' פינות המרכבה, (ונתבאר בלורך בהרמ"ק בספרו פ"ד ביאור המרכבה למלכות דבריאה). אשר אין שכל באדם להשיג המאור הד'. הרדל"א ששם גנוז המלכות שהוא ד' אותיות אדני. אחריו מאור אחר של מנוחה. עיין בהרמ"ק שפי' כיון שאת"כ יבאר הספר שזכו שיש מלכות כאן בשורש בסוד

חולם, כן יס' למטה בסוד חיריק, וכשזוכים עם ישראל אזי המלכות שנמצאת בסוף הבריאה בסוד חיריק, מתאחד עם שורש המלכות הנמצאת בראש הבריאה בסוד רדל"א מתאחד עמו בסוד כתר מלכות, ועי"ל שמדבר על גולגלתא דא"א שתחת הרדל"א, שפי' האין של העתיק נמשך גם האין אל האריך, בסוד דא' בזה"ק לחזו נהורא בהאי עתיקא, בסוד דעת דעתיק הגנוז באווירא שמאיר גם לגולגלתא האור של רדל"א, ועתה מסביר זה.

ובהעלות אליו המאור הגדול הזה הד'. כנ"ל המלכות הגנוז ברדל"א.

נמשך אחריו אחר של חסד (נ"א מנוחה). להרמ"ק מלכות דבריאה, או שמדברים מגולגלתא כנ"ל.

והמאור הגדול הזה. שהוא אחר המלכות הגנוז ברדל"א שלפי פירוש הרמ"ק הוא מלכות דבריאה או לפי פי' ב' גולגלתא דבריאה.

לא ראה ממנו דבר. לא השיג הרדל"א כלל כמבואר באד"ר שברדל"א א"א להשיג.

כי בעלותו בן הוא מתעלם, ומפני קטנות השכר והכח מן שאר המאורות אינם משיגים השגתו הוא הנתיב אשר לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה (איוב כ"ח ז'), והמאור הד' הנעלם לעולם הוא עולה ולעולם אינו עומד ואינו מתעכב במקום אחד ואם היה מתעכב בשום מקום היה העולם נהפך. והגלגלים ממקומם מתנועעים כי בהדר שמתפשט ממנו בעלותו כל הדברים עומדים וע"כ נקרא המנוחה הזאת ברית עולם

פירוש

רגע מתחדשת ועולה עוד אע"פ שהיא באין הגמור, לאין הוא סוד עמידה מנוחה המוחלטת הוהתחדשות הוא סוד אני, וכאן שניהם הולכים יחד, ואם יעלר יהיה או באני או באין ולא יחדיו כאחד, (ענין בהקדמה שנתבאר קצת) והעולם היה נהפך כמ"ס חז"ל ביום השישי שכל העולם עומד על התורה שהוא תכלית זה.

והגלגלים ממקומם מתנועעים כי בהדר שמתפשט ממנו בעלותו כל הדברים עומדים. פירוש כל שאר המדרגות אסור להם לילך בישות של לדיק באמת רק מקבלים ממנו סוד הביטול והעמידה, ורק מקבלים קצת הארה מהישות דקדושה שלו, וז"ע ששאר הספירות במקומם ין להם תנועה בחי' קצת ישות דקדושה, אך בעיקר מהדרו מקבלים המנוחה והעמידה.

וע"כ נקרא המנוחה הזאת. המלכות הגנוז בראש עתיק.

ברית עולם. בסוד מל"ח סוד החל"ס והמלכות בסוד חולם למעלה מהכל.

כי בעלותו בן הוא מתעלם, ומפני קטנות השכל והכח מן שאר המאורות אינם משיגים השגתו הוא הנתיב אשר לא ידעו עיט ולא שזפתו עין איה (איוב כ"ח ז'). רדל"א נקרא נתיב לא ידעו עיט שהוא שלמות שער החמישים שאין בו השגה כלל.

והמאור הד' הנעלם. מלכות הגנוז ברדל"א.

לעולם הוא עולה ולעולם אינו עומד ואינו מתעכב במקום אחד ואם היה מתעכב בשום מקום היה העולם נהפך. פי' כי תכלית הבריאה שהמלכות יעלה למקום הזה וכבר פירשנו בהקדמת הספר שבתחילת הבריאה היה חו"פ בסוד תענוג תמידי והקישוט של הבריאה הוא שיהיה התחדשות בסוד תענוג שאינו תמידי וכשהמלכות חוזרת לשקפה ברדל"א שהוא תכלית הבריאה ין שם תענוג שאינו תמידי ין שם התחדשות בהתענוג תמידי בכל רגע. וז"ס שבמקום הזה אין המלכות עומדת כלל לכל

הוא הברית שכל הדברים עליו עומדים הוא הברית העליון שכרת הקב"ה עם ישראל עמו, ומה כרת עמהם כמו שהמאור הזה עולה ואינו עומד שאילו היה עומד העולם היה נהפך והגלגלים מתנועעים כן ישראל כל הימים שיעלה המאור הזה ולא יעמוד שגם הם ירדו ממעלותם ולא ישכח ולא יכרת זרעם וזכרם. והמאור הזה נקרא מלך עולם ונתגבר על כל המאורות כדכתיב על כל קרבנך תקריב מלח (ויקרא ב' י"ג), זהו ניקוד חולם שבאות הד' של שם יהו"ה ונקרא שמו של המאור הזה דרך משל נחליא"ל הוא נחלתו של הקב"ה והוא חלקו שבחר בו, ובדרך עיקר נקרא שם אזבוג"ה

פירוש

ונתגבר על כל המאורות כדכתיב על כל קרבנך תקריב מלח (ויקרא ב' י"ג), זהו ניקוד חולם. אותיות מלת.

שבאות הד'. זה' אחרונה של השם שאנו בו. של שם יהו"ה ונקרא שמו של המאור הזה דרך משל נחליא"ל הוא נחלתו של הקב"ה. סוד תכלית הכול כסוד ואני ואין כנ"ל.

והוא חלקו שבחר בו, ובדרך עיקר נקרא שם אזבוג"ה. וסם זה נורא מאור ויולא מפסוק א' י' יסיר משה ו' בני ישראל כי ג' אה', והוא בסוד השמיניות וכל ב' אותיות גימטריא ח' וכל המכון בזה השם בתפילתו תפילתו נשמעת עין ברגל ישרה, וזה השם מבטל קליפת ארמילוס הרשע (עין מאמר קרניים להר"ק מאוסרופליע מאמר י"ד). ובפע"ח (שער הזמירות), כ' לכוון באז יסיר שם זה ועיין

הוא הברית שכל הדברים עליו עומדים הוא הברית העליון שכרת הקב"ה עם ישראל עמו, ומה כרת עמהם כמו שהמאור הזה עולה ואינו עומד שאילו היה עומד העולם היה נהפך והגלגלים מתנועעים כן ישראל כל הימים שיעלה המאור הזה ולא יעמוד שגם הם ירדו ממעלותם ולא ישכח ולא יכרת זרעם וזכרם. שכלל ישראל אפילו אם ירדו ממעלתם כיון ששורש נשמתם נמלא במלכות הזה שהוא בתוך רדל"א והוא שם באמת אותה מלכות. וכמו ששורש נשמתם שנמלא ברדל"א עולה תמיד כך סוף כל סוף כך לא ידח ממנו נידח וכולם יחזרו לשורשם וסם יעקב נח"ר ליוזרם.

והמאור הזה נקרא מלך עולם. היינו מלכות השקשי הגנוז ברדל"א.

הוא מקור החכמה אשר משם מתפשטת והוא מקור המעלות כמו שמורה פסוק: יי' קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז (משלי ח' כ"ב), אז ראה ויספרה (איוב כ"ח כ"ז), אז ישיר משה (שמות ט"ו א') זאת היא המנוחה מדריגה הפנימית אשר בה טעו (נ"א התאוו) כל החכמים להגיע לסופה ולא יכלו והוא מקום כל המנוחות וההנאות (נ"א וההנחה) והתפארת הפנימי שמשם מקבלת החיצונה המשפעת לישראל (נ"א שמעולם לא מקבלת החיצונה המשפעת לישראל). פירוש

אז ראה ויספרה (איוב כ"ח כ"ז). ע"י
שם זה ברא הקב"ה את הכריאה.

אז ישיר משה (שמות ט"ו א'). זה הקירה
שלעתיד.

זאת היא המנוחה מדריגה הפנימית
אשר בה טעו (נ"א התאוו) כל
החכמים להגיע לסופה ולא יכלו.
מקום שהו"ס אני ואין בנת אחת למעלה מטעם
ודעת ומקום של התגלות אלהות.

והוא מקום כל המנוחות וההנאות
(נ"א וההנחה) והתפארת הפנימי.
שכל כתר נעשה מהת"ת דהיינו כשזו"ן עולים
להיחידה הכתר של היחידה נעשה דרך הת"ת
דבינה כנודע ע"י בכוונת המקור לשבועות.
עו"ל ביתר פשטות שהעתיק נקרא שורש הזכר
בחי' ת"ת בפנימיות, ומשפיע לא"ח בחי' נקבה
שורש האריך שמשפעת לישראל עיין שער
המלכים פרק ג'.

שמשם מקבלת החיצונה המשפעת
לישראל (נ"א שמעולם לא
מקבלת החיצונה המשפעת לישראל).
סוד אריך אנפין שהוא חילון לעתיק יומין.

בפע"ת (שער השבת פרק י"ח) שם הזיווג
וסדרו בנקודת אילו אֲזַבְּוּגָה ועיין בפע"ת בק"ש
שעה"מ (פרק י"א) שניקוד באופן אחר אֲזַבְּוּגָה.
והוא כמו שמכסה כל המאורות כן השם הזה
מכסה היחוד.

הוא מקור החכמה אשר משם
מתפשטת. שבאופן כללי אנו
אומרים בראש יסד ברתא שחכמה הוא שורש
המלכות אך בשורש השקשים מלכות היא מקור
החכמה.

והוא מקור המעלות. מבואר בספרי
חסידות שעבודה שיש במקום הזאת
הוא אמונה פשוטה סוד המלכות בשקשה, מקור
כל המעלות.

כמו שמורה פסוק: יי' קנני. כנסת
ישראל.

ראשית דרכו. הם ברדל"א.

קדם מפעליו מאז (משלי ח' כ"ב). הכל
יולא משם אֲזַבְּוּגָה הזה.

וכאשר ישראל חטאו וחרב בית המקדש אז המאור הד' שמעולם לא נתן פניו מטה נהפכו צינורות ממשלתו וכולם כאחד הביטו למטה לארץ ונהפכה הממשלה, והיית למטה, והוא ניקוד חירק. ובכאן תבין כמה מעלות החולם על החירק מה למלך על הפחת (נ"א השפחה) וע"ז היה הקב"ה מתרעם על ישראל בכל פעם ופעם שהיו חוטאים מפני שיכניע ממשלתו מטה ויעמד פרץ בעליונים. ובהתלבש המאור הד' הוד והדר לכל המאורות כולם עמדו על משמרתם והמאור הזה הגדול ששה מעלות עולות בכל יום ויום,

פירוש

שהמלכות הוא למטה, ומשם חטאים סוד הגאווה הוא פגם גדול והקב"ה מתרעם על ישראל אבל שהמלכות הוא למעלה בחי' משית יכולין לעשות תשובה בקלות סוד תיקון הכללי שיתגלה במהרה דיקן סוד מחילת עוונות של יוהכ"פ.

מפני שיכניע ממשלתו מטה. כשהמלכות למטה כל דבר לריך הכנות בתשובה גדולה.

ויעמד פרץ בעליונים. כדי לתקן כל הפגמים שעשו בעליונים, וכשהמלכות למעלה הכל נעשה בקלות כמעט מאליו.

ובהתלבש המאור הד' הוד והדר לכל המאורות כולם עמדו על משמרתם והמאור הזה הגדול ששה מעלות עולות בכל יום ויום. המאור הזה שהו"ס המלכות עולה בכל יום מזי"ע ששה מעלות דהיינו חג"ת נה"י זכ"א שעומדת

וכאשר ישראל חטאו וחרב בית המקדש אז המאור הד' שמעולם לא נתן פניו מטה נהפכו צינורות ממשלתו וכולם כאחד הביטו למטה לארץ ונהפכה הממשלה. החולם הופך פניו למטה מכל הספירות, בסוד מלכות מלכות כל עולמים.

והיית למטה, והוא ניקוד חירק. ובכאן תבין כמה מעלות החולם על החירק מה למלך על הפחת (נ"א השפחה). אע"פ שחולם כחיריק זה אותה מלכות, להבין זה הוא כמו שמדת הגאווה שאדם מתגאה הוא דבר הכי קל בעולם חורבן ביהמ"ק שאין אני והוא יכולים לדור יחדיו. אך שהלדיק מדבר בגאווה דקדושה הוא בסוד יפאך ענוים ביקושה יעלו חסידים בכבוד הוא בנין ביהמ"ק.

וע"ז היה הקב"ה מתרעם על ישראל בכל פעם ופעם שהיו חוטאים.

וששה המעלות הללו אין קץ ליפים (נ"א לאלפים), ובאשר הוא מגיע אל ניקוד השלום והאמת שהוא מקור אמונתנו נכנס דרך הדרום ויוצא מיד דרך המזרח, ובצאתו מי ימלל תפארתו והדרו ושאונו עד שנשמע השאון אל השרף הגדול ובאשר הגיע השאון אל השרף הגדול, עמד ונתגלגל

פירוש

נכנס. המלכות לעולם האלילות בסוד החיזוק, שהסוד לאלילות דרך הדרום. שהוא חסד.

ויוצא מיד דרך המזרח. שמתייחד שם הת"ת בגמר היחוד שבמקום הרדל"א הוא בשלמות היחוד, והסוד העמוק שיש בזה בשלמות היחוד הנשיקין והיחוד בא בבת אחד, דבנשיקין יחוד דג"ר בסוד ה"ש והיחוד דגופא הוא ו"ק בסוד האין ושם יש אני ואין בבת אחת.

ובצאתו. בלאת המלכות מהאלילות מקור רדל"א דבריאה וחוזר להבריאה.

מי ימלל תפארתו והדרו ושאונו עד שנשמע השאון אל השרף הגדול. היינו מלאך שמועאל שהוא דבריאה ומקבל שפע מאור המלכות.

ובאשר הגיע השאון אל השרף הגדול. כאשר המלאך שמועאל מקבל השפע מהמלכות.

עמד ונתגלגל. אחר שנתן לו שפע חזר למקום הרדל"א.

באחוריו משליך ת"ת. וה"ה דבריאה נעשית אותה בחי' שכל מה שנעשה באלילות נעשה גם דבריאה לערכו. עיין רמ"ק שהמלכות עולה דרך הז"א שהוא ו"ק למעלה שש מעלות. ועתה מסביר אע"פ שהיה חורבן ביהמ"ק והמלכות ירדה מחולס לחיריק שנפלה המלכות מרדל"א למטה, וכל יום בשעת התפילה, וביום חול מעלים המלכות מלמטה מנקודה קטנה תחת היסוד עד חג"ת נה"י שעומדת מהחזה ולמטה בסוד מוחין דאח' שש מדרכות ועיין לקמן שבהמשך יתעלה עד שרפה וכן כאן הנוק' בעבודתו אם חלילה יש עוונות והמלכות למטה מכיון כוונות אלו ומעלה המלכות לשרפה.

וששה המעלות הללו אין קץ ליפים (נ"א לאלפים), ובאשר הוא מגיע אל ניקוד השלום והאמת. שממשיכים מוחין דיחידה שאז המלכות נמצאת ברדל"א דבריאה, שהוא עולם האלילות שהוא בחי' כתר שיש בו שלום ואמת שהוא שלמות האמת.

שהוא מקור אמונתנו. בחי' רדל"א ועיין ברמ"ק שרדל"א דבריאה סוד האלילות.

וחזר חלילה ושב למקומו אל מקום השאון והמנוחה הגדולה, והנה לך ניקוד אחד מן עשר ניקודים שמנמצאו לשם הזה הנכבד יהו"ה וניקוד זה הוא ניקוד הפעולות שצריכים בפעולתם טהרה גדולה מפני חלישות הכח הגדול וע"כ קדושה גדולתה, ונראה מזה הדרך שהניקוד הזה אינו מן הפנימים המובחרים וסימנו של זה הניקוד קצק"ח (תימא כי לפי מה שאמר למעלה הוא קחק"ח. הגהה) ובפסוק לא נמצא לו שורש וענף

פירוש

לכדו ולפיכך ח"א לטמאות המדרגות היותר עליונות, משא"כ הספירה ראשונה של המלכות שהיא קרובה לתחתונים ועדין נראה כח התחתון).

וע"כ קדושה גדולתה. דייקא מלד החלישות לריך יותר קדושה.

ונראה מזה הדרך שהניקוד הזה אינו מן הפנימים המובחרים. שזה רק ניקוד הראשון מלכות דבריה.

וסימנו של זה הניקוד קצק"ח (תימא כי לפי מה שאמר למעלה הוא קחק"ח. הגהה). ר"ת קמץ לרי קמץ חולס כזה יְהוָה, המגיה שואל שלעיל אמר באת השני שהוא חיריק גדול, וחשב המגיה שצריכים לנקד כזה יְהוָה, ועי' בעבודת יוה"כ בסידור זה השם (בדף ל"ג ע"ב) שאמר שלא דק, ופשוט שחיריק גדול הוא לרי.

ובפסוק לא נמצא לו שורש וענף. לא נמצא בתורה פסוק שהמילים ין להם ניקוד כמו זה כמו שמלינו בשמות הבאים שיש להם ניקוד שיואל מפסוקים של התורה,

וחזר חלילה ושב למקומו אל מקום השאון והמנוחה הגדולה, והנה לך ניקוד אחד. ניקוד הראשון בסוד המלכות דבריה, והטעם שהוא מלכות שהיחוד להגיע לסוד כתר מלכות להעלות המלכות לשרשה ברדל"א, שהוא כוונת אות ה' אחרונה, ומכוונים דרך כל האותיות היחודים איך שהמלכות עומדת בכל מלך עד שעולה אל שרשה הראשון.

מן עשר ניקודים שמנמצאו לשם הזה הנכבד יהו"ה וניקוד זה הוא ניקוד הפעולות שצריכים בפעולתם טהרה גדולה מפני חלישות הכח הגדול. כיון שזה היחוד של המלכות שהוא ספירה ראשונה וקרובה אל התחתונים יכולים גם לפגוש בה ולפיכך לריך טהרה וקדושה גדולה כדי לפעול בשלמות פעולתה (ומ"ש לעיל כשהמלכות באה למדרגה בה' של השם אז אינה מקבלת טומאה, אך בהתחלה לריך קדושה גדולה שעדין הוא רק בדרגת המלכות והסבב הוא שהפעולות שהם בספירות יותר עליונות כמעט כולם מלד המאיל ולא מלד הנאלל שמתגלה שאין שום מציאות של נאלל רק הוא

מפני שזה הניקוד אינו מן הפנימים המובחרים, והשם כאשר נקוד בניקוד זה צריך הפועל קדושה לפעלותיו, ובדרך מבואות השערים כאשר אצרף השם אומר החלקים שניקוד זה להם והשמר לך מאד פן תצא מכל אשר אצווך בעניני הפעולות של שם הנורא הזה כי הוא שורש האמונה, ותראה עוד מבין (נ"א מניין) השם הזה למה כי השם ממשלתו לא עמדה עד שנברא האדם ונמצא שכאשר האדם יוצא מן העולם ויחזור (נ"א וישאר) העולם

פירוש

שכיון ששם זה סוד מלכות ורדל"א ועי' בסידור בעל התניא בהקדמת חלות שהמלכות מקדמת מאוד על כל תנועה, וע"כ בדברים ששכיס לעבודת המלכות לריך קפידא רבא.

ותראה עוד מבין (נ"א מניין). יותר מסתבר כמו הנ"א.

השם הזה למה כי השם ממשלתו לא עמדה עד שנברא האדם. כיון ששם הזה ביארנו באריכות לעיל בהקדמה, וגם בתוך השם, שסוד כל הבריאה הוא שלפני הבריאה היה אור פשוט בסוד תענוג תמיד, סוד אין והקישוט של הבריאה היה שתגלה סוד היסוד וסוד ההתחדשות סוד האדם. שהוא סוד יסוד הגמור, ואח"כ חוזר הבריאה לסוד האין הגמור לאח"כ ואעפ"כ יסוד הקישוט של ההתחדשות אני ואין כמו שביארנו בהקדמה ובניקוד, וזה מה שכותב כאן.

ונמצא שכאשר האדם יוצא מן העולם ויחזור (נ"א וישאר) העולם

והטעם מפני שזה הניקוד אינו מן הפנימים המובחרים. שהתורה סוד ז"א וכיון שזה בחי' מלכות אין נזכר בתורה כיון שהוא למטה מן התורה.

והשם כאשר נקוד בניקוד זה צריך הפועל קדושה לפעלותיו. כיון שבמלכות לריך קדושה, לאבא יסוד ברתא, קודש בחכמה.

ובדרך מבואות השערים. עיין בהקדמת ספר זה שיש כ"ו דרכים להשם, ודרך הח' נקרא דרך מבואות השערים, ונתבאר בסוף הספר.

כאשר אצרף השם אומר החלקים שניקוד זה להם. למסביר שם באריכות כילד מלרפס השם בלירופים פונים המביאים היחוד לשלמות.

והשמר לך מאד פן תצא מכל אשר אצווך בעניני הפעולות של שם הנורא הזה כי הוא שורש האמונה.

למה שהיה בראשונה ותחשוב שהעולם הזה לא יעמוד במוותנו חלילה מלאמין זה אלא כשיחזור את העולם כמו שהיה יתחברו חולם אל מקום אחד עד שיתחדש דבר אחר, ברוך היודע ברוך הוא וברוך שמו לעדי עד ולנצח נצחים. והנני מפרש ניקוד אחר יותר פנימי מן הראשון שממהר לפעול בלי טהרה ואקצר בו יותר מן הראשון אע"פ שחכמתו גדולה:

פירוש

שניאר דדיקא לשמות המלאכים לריך אפר פרה, ולשמות השם אין לריכים כי דבר שהוא יותר קדוש א"א לטמאות. הגה"ה לריך להעיר שנסידור היר"א סידר השם בה' אחרונה בניקוד חיריק, ובפסוקות כיון שהיוס לאחר המורכב לריך לכיון בניקוד חיריק, וכן סידר ברמ"ק אבל בעי"ה סידרו בחולם ולכאורה נראה פשוט שגם לפי שיטת הרמ"ק ויר"א אם מכוונים בהתחלה בחיריק ואח"כ ע"י הכוונות להעלות עד למעלה הוא הסדר הנכון ביותר.

ונעתיק לך מספר הקדוש "עמק המלך" שפירש ניקוד הזה לפי דרכו והשגתו בשער כסא הכבוד פרק י"ב.

וראוי לדעת כי השם השרשי צהיכל לבנת הספיר הנזכר לעיל, הוא שם הוי"ה ואדנו"ת משולבים כסדרן, כזה: יאהדונהי, ושם זה הוא החופף עליו ומאיר בו, ושם זה אינו בנקוד, לפי שהוא מעותד לקבל כל אורה שתבא. כלומר כשיבא לו איזה שפע מנשמות הנדיקים ומעשים מהתחתונים, וגם כן מנשמות עליונים, לפיכך בא לו הנקוד השייך לו, וכן כשבאים לו נשמות הנקיבות כנזכר לעיל. לפי שהשם שהוא מנוקד, אינו מוכן לקבל שום ניקוד אחר, אף על

למה שהיה בראשונה ותחשוב שהעולם הזה לא יעמוד במוותנו. שיתבטל היק לגמרי והכל יהיה אין.

חלילה מלאמין זה אלא כשיחזור את העולם כמו שהיה יתחברו חולם אל מקום אחד. יהיה יק ואין צבת אחת.

עד שיתחדש דבר אחר. לאחר עשר אלפים שנה כמבואר בהקדמה, שהוא שערות דא"ק שם לית מחשבה תפיסי כלל.

ברוך היודע. רק הקב"ה לבד יודע מה יהיה אז.

ברוך הוא וברוך שמו לעדי עד ולנצח נצחים. עיין רמח"ל נלח א"ק נלח נלחים אא"ס.

והנני מפרש ניקוד אחר יותר פנימי מן הראשון שממהר לפעול בלי טהרה ואקצר בו יותר מן הראשון אע"פ שחכמתו גדולה: שמפרש ניקוד שם הוי"ה דיסוד דבריאה, שכ"כ קדוש שאין לריך טהרה כ"כ לעשות פעולותיו ועיין בשער רוח"ק

פי שזבא לו שפע אחר, ומטעם זה אין לו שם שכולל לבנת-הספיר, כמו שם אלהי-ישראל ששמו אכתריאל. והשם השקשי של היכל אלהי ישראל החופף עליו ומאיר בו, הוא שם הוי"ה ואדנו"ת משולבים בסדרן כנזכר יאהדונהי, ושם ההוי"ה הוא בניקוד יו"ד ראשונה קמץ, ה' לירי, ו' קמץ, ה' חולם. נקוד קמץ הוא רקיע ונילון, היינו שהקו הוא רקיע, והנקודה שתחתיו היא הנילון, והרקיע הזה הוא רקיע שתחת הבזק הנזכר. ולהיות שקיע זה הוא מקום שמתקבצים ונשמעים שם, אורות כל ההיכלות העליונים, לכן נקרא הרקיע הזה אכתריאל בשם הכולל כל עולם הבריאה, אף על פי שהוא אינו אלא חלק קטן ממנו. והרקיע הזה יולא ניקוד או נילון, או שהוא סוד סגין אדיר מחוברים יחד, אחר כנגד אחר, ובהיותם כן מחוברים יחד נקרא הנילון ההוא אדיריון (אדיריון).

[הגהה: אלו סניניה ואדיריה, לפי שעתה באים אחר כזה ריי דנמוס, וסוד אחר כנגד אחר הוא דין, ואינו מוליד שפע, ולא אותיות (אחרונות) (אחוריות), עד כאן].

וביקוד הלירי שמתחת הה"א, הנקודה הימנית אל עין הקורא, היא שם יהדריאל והנקודה השמאלית היא זהדריאל ושם זה נקרא זהדריאל בסוד דין, וכשהוא מקבל החסדים מתחלפת הזי"ן ביו"ד שהיא חמד ואז נקרא יהדריאל.

[הגהה: כלומר שלקחו סוד אלהי"ם עמהם שכן שניהם יחד עם אלהי"ם, עולים במנין

אדיריון, וגם שאמרנו למעלה שנקראים עם שם י"ה, עם כל אחד, עכשיו שהם אחר כנגד אחר בסוד דין, שם י"ה חלף הלך לו. והטעם שהם באים באופן בסוד דין, הוא כי לפי שהם שם בסוד נקודה קבועה, תחת הרקיע, וכל קבוע שאינו מתנועע ומתפשט הוא בסוד דין, כי החסד מטבעו הוא להתפשט, עד כאן].

ודע כי נקודת לירי נקראת חירק גדול, לפי שהיא כדמות חירק עם יו"ד, ואלו הב' שרפים הם מלאך אחד, אלא שהימין שלו נקרא יהדריאל ושל שמאלו נקרא זהדריאל ולכן נקרא הלירי חירק גדול, לפי שהוא נקודה אחר, אף על פי שיש בו ב' שמות כאמור. ונקוד הקמץ שתחת הוא"ו, הקו שלו שהוא רקיע הוא שם ילליה ללייה ושם זה יולא ממלת יללך שפסוק "ויולא פרח וילך לילך", דהיינו לילך עם שם י"ה, ואחר כך לירוף אחד ממלה זו שהוא ללי עם מלת שם י"ה, והלירוף הראשון הוא ימיני והב' הוא שמאלי. והנקודה שתחת הרקיע הזה, נקרא שביב ולא נילון, וההפרש שבניהם הוא כי נילון הוא כדמות קו, היוולא ומתפרש מהאור, ואינו נפרד ממנו, והשביב הוא דבר הנפרד מהאור. ולכן הנקודה הזאת נקרא לה שם בפני עצמה, שהוא זה טביהולא ושם זה חוץ משם יה"ו הוא ראשי תיבות של כמה שמות שהן אלה: ט' מן טוביאל"ל ב' מן בהררי"ן ה' מן לבאו"ת אל' מאלהי"ם ונקודה שורק שבה"א הוא שם אצבוגה. עכ"ל.

קיאור סדר מהלך הכוונה בשם הויה למלכות דבריא

יהוה

יכוין עאלמו מרכבה לבריא, וביחוד בבינה דבריא שנקרא דרך האהבה, עד שיבוא למלכות דבינה דבריא, ויקשר עאלמו בסוד בנים אתם להויה אלהיכם, שעמ"י מרכבה לזו"ן דאלילות שהוא שם יהוה.

עתה מתפשט ממלכות דאלילות מאור אחד נורא מאוד כולו זך וקדוש לזכותו אין תכלית, ולתפארתו אין חקר, לשאונו אין כח לסבול והוא יהוה וחסר אות ו' כדי שלא יתגבר מעל מקורו, ועומד ומאיר בכתר דבינה דבריא, ומכסה על כל הגלגלים והמאורות אשר בעולם הבריא, לאורו וזיוו נחשכו כולם בחושך ונתפשט כ"כ ברקיע חופף כעין זוהר השמים בחי' ת"ת.

וברוב תנועתו ויחודו נאלץ ממנו מאור שני בדומה לו ונראה כניצוץ קשור ברקיע ונראה כנר מאיר ההיכל, בסוד רקיע מעל ראשי החיות כעין הקר"ח הנורא, הוא החיריק שנקשר ברקיע והוא בחי' מלכות ושמו ג"כ יהוה.

לרקיע ולניצוץ נמלאו שמות עמוקים מלבד מקורם והם הרקיע נקרא אכתריאל והוא מכתיר עטירות וכל לבא מרום שהוא ת"ת שהוא בחי' כתר והניצוץ נקרא אדירירון מלשון הרינה סוד רינון המלכות לפני קונה.

ושני מאורות אלו ת"ת ומלכות משמשים לפני מקורם יהוה שהוא בכתר וניצוץ הזה נקרא נהר דינור מלשון ד"י נז"ר המאיר לראות ולידע כל הנמצא בקלוות העולם, ושניהם מתגברים כאחד ומתאחדים במקורם עד שנכללים בשמו.

ונראה הרקיע לשם יאהבהתריאל

ונראה הניצוץ לשם יאהדהירירון

וע"י זה ממשיך אורות דנפש ורוח, ות"ת ומלכות מוליכים היוד ברוב יחוד ונועם, והת"ת מנהיג המלכות.

ועתה עולים ת"ת ומלכות יותר ביחודם במקורם בתכלית ומכסים שם הויה דאלילות ועולים לקבל מוחין דנשמה בה' ראשונה של שם הויה מקום המנוחה, ושם גבורתם הגדולה מתאכלת ונתבטלים במאורות הגדולים שם, וינוחו יגיעי כח שנתייגעו בסודות התורה לשמה ונראין השני דגלים גדולים ועלומים שוים בקומתם זה פונה תמנה וזה פונה לפונה, הימין התגבר במנוחה והשמאל מתגבר בגבורה, ופנימה להם עומד מקורם הנכבד יהוה, שם הפונה תימנה יהוה דאדיריאל ושם הפונה לפונה יהוה דאדיריאל ונראין כנפיהם פורשים כנפיהם לב' הצדדים

ונשמע שאונס הגדול בחכמת השאון ומן רוב תנועתם מקבל כח הקרף הנורא שמועאל ואף הוא מתחיל להלל ולשבח ואומר:

יהוה אדונינו בזה אדיר שמך בכל הארץ

ועונים למולו שני החברים הנאמנים שהם ניקוד הלירי

הלוא הוא אלהינו ואנחנו עבדיו אין קדוש כיהוה ואין בלתך הוא מגדלינו והוא בוראינו ומעשי ידינו כולנו

וכשמוע אדון הסליחות סיבת הסיבות, הוא ה' ראשונה של שם הויה, מתגבר במנוחתו וממשיך מוחין דנשמה לכסות המאורות בזיווג העליון בין יו"ד וה"י.

ומתגברים מאוד בנועם תהילתם ומשמיעים שירה בנועם התהילה ומפיהם שומעים השירה עשרה גיבורים ראשי כיתות המלאכים המשמשים בבריאה, והם מוטיאים פעולות השירה לעולם להשפיע שפע לעם הקודש. ואלה הם שמותם ופעולותם כסדר הספירות ממטה למעלה:

א. כח האראלים והממונה עליהם בויכאל, ומקבלים מספירת הבולכות והם ממונים על כנסת ישראל לשמרם ומושלים על המים על דרך חיבור המאורות ויש להם שם אמיץ בן ח' אותיות כולל שני שמות הראשון אצל א ויואל מפסקים יהודה אתה יודוך אחיך, גור אריה יהודה, לא יסור שבט מיהודה, אסרי לגפן עירו (בראשית מ"ט ח'–י"א) ותקנוהו חכמים בדרכת אתה גבור לעולם אדני. ושם השני יסוד המרכבה אנג' והוא להרחיק קזק ולמלט מנרה ולהוילא לרווחה, ושילובם יחד הוא אאנגלגאן אאנגלגאן (זה הגי' בב"מ) אאנגלגאן (זה הגי' ברמ"ג ונראה ט"ס דנ' וג' מחולפים).

ב. כח האשים והממונה עליהם צפניה ומקבלים מספירת היסוד והוא שם אמיץ כלול בדברי המשוררים שתקנו המשמרות והם שמות לכל דבר לבטל גזירה ולהסיר גזירה מעל העיר ולקומרה, ולשמירה ולשאלה בלי מלאך והוא:

מישוי גמיק דירו להון עוצץ והצץ ובדב (נראה שה' של השם השני הוא ט"ס וריק להיות ו' כי יואל מהפסוק מגדול עוז וכלקמן).

ובב"מ יש גרסה אחרת גם בנקודותיו:

א. מישוי גמיק דירו להון עוצש והצץ ובדב

ב. מישוי גמיק דירו להון עוצש והצץ ובדב

ויואל מהפסוק מגדול עוז שם ה' בו ירוץ לדיק ונשגב (משלי י"ח י') (ועיין בשרשי השמות אות מ' סימן ט"ז שהביא שם זה כלול במקורו בשם ידוה. שהוא ניקוד יסוד דבריאה, עיי"ף דכוחו לגזירה).

ג. כת בני האלהים והממונה עליהם **זֶפְנִיאל** ומקבלים מספירת **ההוד** אלו מתפשטים מן נהר דינור המישרים דרכי בני אדם והמסיתים אותם ועליהם כתיב ויראו בני האלהים להתייצב על ה' ובתוכם השטן ג"כ (ע"פ איוב א'-ו', ב' א') מכאן אתה למד שבני האלהים מהם משחיתים ומהם מיישרים, ושמך **רִנְלִבְנֶקְהֶכְשִׁיָּה** (רמ"ק) ובצ"מ עוד גי' **רִנְלִבְנֶקְהֶכְשִׁיָּה**, נ"א **רִנְלִבְנֶקְהֶכְשִׁיָּה** (ועי' בדף קמ"ב דף בן י"א אותיות גבוה מאוד ומקבל משם אהיה) וסם זה יולא מאותיות אמנעיות בפסוק ויראו בני האלהים וכו' כי טבת הנה ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו.

ד. כת **המלאכים** והממונה עליהם **עוזיאל** ומקבלים מספירת **הנצוץ**. והם מין רוח ואור נחמד המחכים ונמשכים בדין וברחמים כמו מקור שמו. ושמך הנמצא לו **עֲבֹרְמַאֲלִיָּה** ובצ"מ יש עוד גי' **עֲבֹרְמַאֲלִיָּה** ונ"א **עֲבֹרְמַאֲלִיָּה** ויולא מהפסוק עשה בלחניו רוחות בשרתיו אש לוהט (תהילים ק"ד ז') (ואי"ל ליו"ה הוא צירוף נלח).

ה. כת **הזשומלים** והממונה עליהם **זשיבול** ומקבלים מספירת **התפארת** ושמך תמצאהו ב' אותיות כנגד י' ספירות, וי' מעלות החכמה, וי' גלגלים וי' מעלות שהם מן המרכבה התחתונה למרכבה העליונה, והוא **בִּיְדֵיבְשִׁיָּהָל** נ"א **בִּיְדֵיבְשִׁיָּהָל** בצ"מ נ"א **בִּיְדֵיבְשִׁיָּהָל**, ויולא מפסוק בזה ידידות בשיכנותיך ידו"ה לבאות.

ו. כת **התרשישים** והממונה עליהם **תרשיש** ומקבלים מספירת **הגבורה** ומקבלים מהחסד ומשפיעים חכמה ודעת לכל הנבראים. ושמך **אלהים** ובצ"מ בלי ניקוד **אלהים**.

ז. כת **השנאנים** והממונה עליהם **צדקיהאל** ומקבלים מספירת **הזוסר** קול שאונס כקול שאון מים רבים והם מאש לא שורף ולא משריף ומשמים ברחמים, ושמך נקרא על שם אורו הנחמד **טכסיסיה** ובצ"מ מנוקד **טכסיסיה** הוא העונה לקוראיו לרצונם והוא הנקרא טכסיסי הזר אשר בעטרה היא כתר עליון וזהו מקומו של אברהם למעלה. (ועיין שרשי השמות אות א' סימן קפ"ט סעיף א' שהוא כלול עם קרע טוב להתעלם מבני אדם, ועיין אות ט' סימן כ"א שהוא כלול עם יהדריאל טוב לחירה, והוא גם מב"מ) והרמ"ק כתב שהוא החסד מהכתר.

ח. כת **הכרובים** והממונה עליהם **כרוב** ומקבלים מספירת **הבינה** וסם הכול ממוזג ברחמים ומשפט, וזה שמו הגדול והנורא אשר נקרא **יֵאֱהָדִוְנָהִי** ובצ"מ **יֵאֱהָדִוְנָהִי** נ"א **יֵאֱהָדִוְנָהִי**, והם שמות ב' הכרובים עלמם (הויה אדני).

ט. כת האופנים והממונה עליהם **רפאל** ומקבלים מספירת **הזכמה** והם כת האש לא אש משריף ולא אש מקרר אלא כמו אור לא פחות ולא יותר, ושמו **יהו אני אין**, (אם החכמה יהו והוא אני והוא אין. ואי"ל יהו כי כאשר הוא בכתר נשלים שמו).

י. כת השרפים והממונה עליהם **יהואל** ומקבלים מספירת **הכתר** ושם שורש השורשים וכל הכוחות מהם מתפשטים והוא שם אמיץ בן י"א אותיות רומז תשלוש הי' ספירות ומקבל מעילה עליונה מקום הידוע לתשלוש המרכבה, והוא **אבמיהויאודה** נ"א ו ראשון בקמץ (רמ"ק) ובב"מ **אבמיהוואיהו** ויואל מפסוק ותלך אש מלפני ה' ותאכל אותם (ויקרא י' ב').

ובזה שלמו י' כיתות מלאכים ושמותיהם, והם מוסיפים פעולת הצירי לאור. ועולה הניקוד למעלה למעלה להמשיך אורות דחיה באות הו'. ונשמע הדיבור יואל בין הזיו והדר שהם הצירי. ואומר: **אני בראתי שבמים וארץ**.

ופתח המאור מזרחה שמש בסוד ת"ת ומתפשט בדמות רקיע, ובו נתלו ת"ר אלף מאורות וממנו נשרשו ו' קצוות העולם למנין מקורו אות ו' ומכסה בחדרו על י"ב מעלות השכל שהם י"ב מזלות. ובהתגברו חדרו כל המאורות שהם הצירי, וי' כיתות מלאכים כולם, מהדר גאונו ונקרא שמו **יצציהציהציה** (ב"מ) נ"א **יצציהציהציהציה** נ"א **יצציהציהציה** (וברמ"ק גי' **יצציה** ונראה ט"ס כי עלמו אומר שיש ארבע ל"ו והרמוז בתורה ל"ז הזהב שד' לדיקין"ן יש בשם כנגד שם יהוה בן ד' שהיה בליץ, ויואל מפסוק וילץ לץ).

וקשור לו שביב שבת מנוחה והנחה, ולא נבדל מן הרקיע דבכאן הוא יחוד של שבת שהכל מאוחד בתכלית. כא"ל עילאין, תרין רעין ללא מתפרשין ושמו הנקרא לו **טביהוצא** ובב"מ **טביהוצא** ובעי"ה **טביהוצא** ושמו עיין בב"מ שנמשך הטובה מהרקיע היא בריכה העליונה ליה"ו שהם כ"א מעלות רוח"ק ובאות ו' שם ניזונים כל לבאות המלך וא' אחרונה מרוב מנוחתה פועלת בגבורה הוא שם אלהים.

ואז עולה שמועאל עד מקום מסה ונעשה עמוד אש גדול והתפילה עולה כסדר זה, ממטה למעלה.

	אצילות
↑	אבתריאל (כתר דבריאה)
↑	שמועאל (בריאדה)
↑	היבל קה"ק (בריאדה)
↑	מטטרון (יצירה)
↑	סנדלפון (עשייה)

ובהעלותם כיסו האוהלים ומרוב מנוחתו מתפשט לד' פינות העולם בשם **יוד הא ואו הא** המיוחד היחודים כולם. ומכאן בא למקום ה' אחרונה להמשיך אורות דיחידה, ושם הכל נתעלם הוא הנתלב לא ידעו עיני לא שזפתהו עין איה, שער הנ' ונקרא ברית עולם. הוא הברית העליון קושר כתר הקב"ה עם עמו ישראל ונקרא שמו בדרך משל **זוזכילאל** ובדרך עיקר **אזבוגה** מקור החכמה.

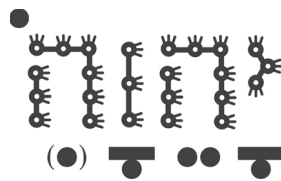
ים

ברית מנוחה

החכמה

תעא

וכאשר ישראל חטאו וחרב ביהמ"ק נתן המאור הזה פניו למטה ונהפכה הממשלה, בניקוד חיריק. וע"כ לרייך להעלותו חזרה למקומו בסדר זה, דעולה ו' מעלות בסוד ו"ק שעולה ממקומו עד מקום השלום והאמת אצילות ונכנס בסוד האהבה והחיבוק דרך הדרום, ויולא ממזרח דמתייחד ומתקשר בת"ת ועולה למקומו בסוד גמר היחוד והרי נשלם שם.

דמלכות דבינה דבריאה ושמותיו היוצאים מהם.

ניקוד השני מאור אחד שמתפשט מן מקום המציאות ונשרש אורו באילן החיים בשם יהו"ה והוא מאור שאפילו שהוא גדול משפיל ממשלתו למטה

פירוש

ביאור ניקוד שם הוי"ה דיסוד דבריאה הנקרא
ניקוד המקרר ושמותיהם היוצאים
מהם. וסדורו כך: **יְהוָה**

הגמור שרשה בכתר בסוד כתר מלכות בראשה,
ולפיכך שפיר שניקוד היסוד מתחילים במלכות
עטרת היסוד והארתה מן החכמה שהוא כח
הקרירות כמ"ש.

ניקוד השני מאור אחד. הוא החיריק
תחת יו"ד הראשונה של שם הוי"ה
דיסוד דבריאה, ובכ"מ נתבאר כי חיריק הו"ס
המלכות (כמ"ש בניקוד הראשון), והרמ"ק בדף
פ' כתב שהוא סוד מלכות ולבסוף כתב שהוא
בחי' יסוד, ונראה לענ"ד שהו"ס עטרת היסוד,
ובזה יהיה מובן עומק החלוק בין היחוד
הראשון שם הוי"ה למלכות דבריאה ובין היחוד
השני שם הוי"ה דיסוד דבריאה, שביחוד
הראשון שהו"ס ניקוד המלכות מתחילים בלות
יו"ד מהמלכות האמיתי וזאים בה"א אחרונה
לכתר ממך בסוד כתר מלכות בראשה, משא"כ
בניקוד היסוד שהוא ניקוד הזה מתחילין ביו"ד
בעטרת היסוד ובה"א אחרונה גומרים בקמץ
שם הזכר למעלה מהנקבה, ועומק סוד הענין
יתבאר, דמשיח ב"י שהוא בחי' היסוד שרשו
בחכמה, ומשיח בן דוד שהוא בחי' מלכות
שרשו בכתר, ויש להאריך בזה הרבה, ועיין
בתחילת ספר אור הגנוז להרה"ק ר' יהודה ליב
הכהן מאנפולי זי"ע מה שגילה סוד נפלא דרחל
שיוצרת לבי"ע ששרשה בחכמה בסוד באבא
יסד ברתא הוא עטרת היסוד, וממילא נמצא
שמלכות עטרת היסוד שרשה בחכמה, ומלכות

שמתפשט מן מקום המציאות. עולם
האלילות.

ונשרש אורו באילן החיים. שורש אור
הזה מעטרת היסוד אילן החיים
שהוא ז"א דאלילות.

בשם יהו"ה והוא מאור שאפילו שהוא
גדול. שאפי' ששרשו בחכמה דאלילות.

משפיל ממשלתו למטה. דעטרת היסוד
היא רחל שיוצרת לבי"ע כמ"ש לעיל,
בשם הרה"ק ר"י ליב הכהן וממשמעות הרש"ש
דף ז' ע"א. ואין להקשות מנה"ש דף י"ז ע"ד,
ד"ה וזריך דמשמע שהנוק' שיוצרת לבי"ע שהוא
המלכות לכל הז' מלכים, ועי' תו"ח דף קל"ה
ע"ב שכל עטרת היסודות אלו נעשים בעלמם
מלך בשיעוי, א"כ משמע שהוא מלך השיעוי
ולא עטה"י, וי"ל שהוא מלך שביעוי בערך ימות
החול אבל בערך שבת עדיין הוא עטרת היסוד
כמו שהבאנו מהרש"ש דף ז' ע"ד, וכמו שמוכח
מנה"ש דף כ"ה ע"א, ללא מתעסקים במלכות
האמיתי רק בשבת ואכמה"ל.

ובאשר הוא יוצא מן רוב הדרו ויקרר (בכ"י ויקרב) (נ"א מקור) לכל המאורות, ובכאן נראה שכל האשיות נחשבו אצל זה בלא היו הואיל והוא מקררם ומקפיאם לבל יהלכו אלא ברשותו כי הוא מאור מנהיג כל המאורות למקומם ומוליך כל מאור ומאור ומעמידו במקומו, והסובבים אותו מתפשטים ממנו והם זיו והוד והדר (בכ"י זיו והדר והוד) (נ"א נה"י)

פירוש

כי הוא מאור מנהיג כל המאורות למקומם ומוליך כל מאור ומאור ומעמידו במקומו. פי' דענין הבינה סוד האש והתנועה ויואל חוץ למקומו כמבואר בנה"ש בכוונת אלה בכת (דף כ"ז ע"ד), להמלאכים בהשתקקותם חפצים לעלות ממקומם ושורשם להכלל ולהדבק למעלה כשהצבת קשורה בגחלת ואם ככה יעשה יתבטל ממהות תיקונו, וע"כ שם המלאכל יראה פנימיות שהו"ס בחכמה (עי' כוונות חק לישראל שיראה עילאה חכמה) וכך לא יעלה האור ויכנס פנימי מהראוי לו.

והסובבים אותו. כיון שהמלכות מקבלת מנה"י היא כלולה ג"כ מאור של נה"י והם המה נקראים האורות שסובבים אותה.

מתפשטים ממנו והם זיו. נלח.

והוד. הוא הסוד.

והדר (בכ"י זיו והדר והוד) (נ"א נה"י). הדר הוא בחי' היסוד.

ובאשר הוא יוצא מן רוב הדרו ויקרר (בכ"י ויקרב) (נ"א מקור) לכל המאורות. קרחל לאילנות יס לה בפנימיות אור החכמה בסוד באבא יסד ברתא, קרחל זו נבנית ע"י כוונות שמו"ע (דרוש ד' במילת טובים) בסוד מרחוק הוי"ה נראה לי (וכן בשער תיקון הנוק' בע"ח פ"ד), וענין החכמה שהוא סוד הקריירות, לאש בבינה ומיס בחכמה, כנודע ואין להקשות משער טנת"א שמשמע שאש בחכמה בסוד ארמ"ע, וכבר ביאור הגר"א ענין זה באורד (מובא בדע"ה סוף ח"ב) דיש חילוק בין הזכר והנקבה ועוד יס להאריך ואכ"מ. והקריירות הו"ס המנוחה ואש סוד התלהטות כנודע, ומקור מאיפס הגדולה בחי' בריאה.

ובכאן נראה שכל האשיות נחשבו אצל זה בלא היו. שאור החכמה שיש בו אור רחל לאילנות, הוא למעלה הרבה מכל האש דבריה.

הואיל והוא מקררם ומקפיאם לבל יהלכו אלא ברשותו. רחל עטה"י הו"ס המלך שמנהיג לכל הבריאה כמ"ש ויוסף הוא המשביר כמ"ש בספה"ק תורה אור פר' מקץ.

מהם נמשכו בגבורה ופניהם צפונה ומהם נמשכו ברחמים ופניהם דרומה, ומתחילים המאורות המתפשטים ממנו להתגבר ונשמע שאון כנפיהם כקול המולה גדולה כקול שדי, ומן שאון הכנפים נשמעה שירה שמרננים המאורות לפני מגדילם ואומרים אלו לאלו: יי' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ, ומן נועם השירה הזאת ומהדרה ומזיוה נתמלאו פינות ההיכל זיו והדר ונשמעה השירה עד מקום קברות התאווה

פירוש

כנפים ומשכחים את הסי' בפסוק הזה וגם כאן האור על נו"ה שיש במלכות עטי' הוא שני מאורות שונים זה לזה ויש להם כח זה.

ומן נועם השירה הזאת ומהדרה ומזיוה נתמלאו פינות ההיכל זיו והדר. הם נלח והוד שהם משפיעים לתוך המלכות זיו והדר שהיא בעלמה יש לה אורות של חכמה, שהמלכות נבנית ע"י הבינה, אך חפלה והסתוקותה לאור החכמה, אבל הנו"ה שהם בנו אותם נותנים לה כח הבינה והשירה, ולפיכך הם ממלאים את ההיכל סוד המלכות זיו והדר.

ונשמעה השירה עד מקום קברות התאווה. פי' קברות התאווה הוא בחי' החכמה שורש המלכות הזאת (עי' דרמ"ק) וכן בדגל מחנה אפרים פר' מסעי, ורבינו האריז"ל פי' בפר' עקב שהוא צבינה וכן דרמ"ק דף כ"ו שכותב שהוא מקום השמחה שהוא צבינה, והקשה שם הגוב"י שצפר' מסעי פי' רבינו האריז"ל שהוא בחכמה, וי"ל שפעולות המלחמה והעבודה ביגיעות לקבור התאווה הו"ס צינה, וכאשר לאחר שגלגל להתאווה וקברס, נמלא במנוחה מוחלטת סוד החכמה.

מהם נמשכו בגבורה ופניהם צפונה. סוד הוד נוטה לגבורה ולפון.

ומהם ומהם נמשכו ברחמים ופניהם דרומה. סוד הנלח שנוטה לימין סוד החכמה, והיסוד הוא צאמנע כלול משניהם, ועי' צעי' דרחמים מרמז על יסוד שהוא צאמנע.

ומתחילים המאורות המתפשטים ממנו. הנה"י.

להתגבר ונשמע שאון כנפיהם. סוד נו"ה, כמ"ש בניקוד הקודם.

כקול המולה גדולה כקול שדי. הוא היסוד לכל הג' משמעים שאון וקול בסוד אורות הבינה.

ומן שאון הכנפים נשמעה שירה שמרננים המאורות לפני מגדילם ואומרים אלו לאלו: יי' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ. ענין הזה הוא שכבר ביארנו בניקוד הראשון בסוד הלירי ששני מאורות שונים זה לזה נקראים

ומהדר שאון המאורות נוספה תאווה על תאווה והגדילה מאוד ונורא (בכ"י ונוסף) (נ"א ונראה) השכל בעליונים, ועכ"ז המאור מגמת פניו למטה פונה ואינו מתגבר למעלה הוא בעצמו אבל זיוו והדרו עולה עד מקום המציאות. וכאשר המאור הזה פונה למטה נתקדר גבורת השרפים ואינם יכולים לפעול ולשמור משמרתם, וע"כ אמרו כאשר הקב"ה ילחם בעליונים מה יעשה יוציא המאור הזה ממקומה בגבורה גדולה ויקרר אישם והיו כלא היו וכלא נבראו מעולם,

פירוש

עולה עד מקום המציאות. שהלדיקים שהם בבחי' הבינה עיקר תאותם לעלות למעלה אבל מי שהוא בסוד יוסף הלדיק חפץ לירד ממדרגתו ולהחזיר בתשובה, גם כאן נו"ה עולים עד הכתר סוד האלילות, אבל רחל עתה"י יורדת לבי"ע להשפיע.

וכאשר המאור הזה פונה למטה. כשרחל יורדת לבי"ע עם אורות החכמה שלה.

נתקדר גבורת השרפים. של הבריאה, והממונים על כל השרפים הם המלאכים שמועאל מטטרון יהואל.

ואינם יכולים לפעול ולשמור משמרתם, וע"כ אמרו כאשר הקב"ה ילחם בעליונים מה יעשה יוציא המאור הזה ממקומה בגבורה גדולה ויקרר אישם והיו כלא היו וכלא נבראו מעולם. שחס ח"ו עושה

ומהדר שאון המאורות נוספה תאווה על תאווה והגדילה מאוד ונורא (בכ"י ונוסף) (נ"א ונראה) השכל בעליונים. ע"י שכלכות כלולה בין מאורות החכמה מעלמה ובין מאורות הבינה ע"י שמתבלת נה"י, נתוספת תאווה על תאווה כי חכמה לבד הוא קצרות התאווה, אך שכלולה מבינה הוא בחי' כתר חו"ב יחד, וזה מה שאמר והגדולה מאוד למדרגת כתר עד שגדלה (חכמה) השכל (בינה) בעליונים (כתר).

ועכ"ז. אע"פ שיש לו כוחות לעלות לשקט לחכמה ואפי' למעלה משקטו כיון שיש לו אורות של בינה ג"כ עיקר ענין שלה להשפיע אורות שלמטה, כמו שכתב בלקו"ת אע"פ שהלדיק יכול להשיג השגות בלי סוף עיקר השתקקותו להחזיר בתשובה עוד יהודי בסוד יוסף לי ה' בן אחר.

המאור מגמת פניו למטה פונה ואינו מתגבר למעלה הוא בעצמו אבל זיוו והדרו. נו"ה הכנפים שמתפשטים מהמלכות ולמעלה.

וע"ז כתוב: בעין הקרח הנורא (יחזקאל, א', כ"ב), והקרח שאמרתי למעלה מקבל מזה ומזה נקשר ובזה תלוי, והמאור הזה כאשר הוא יוצא אל מקום עמק המלך בתחלת יציאתו ושם מתפשט על כל משמורותיו, ומרוב ההדר והזיו נתגבר אור מן זה המקום ופונה למעלה
פירוש

מקבל מזה ומזה נקשר ובזה תלוי. שהמלכות האמיתי תלוי בעטרת היסוד, (ולע"ה לא מדבר על הנוק' רק הפתח הוא סוד הקר"ח, וגם הרקיעי הת"ת וגם הנילוך שתלוי בו, כיון שהם ז"ן של המלכות האמיתי ושניהם מקבלים מעטרת היסוד).

והמאור הזה כאשר הוא יוצא אל מקום עמק המלך. כאשר נגלה בחי' יסוד שלה שנקרא עמק המלך סוד החלל שבה כמ"ס לקמן.

בתחלת יציאתו. בתחילה מתגלה אור החכמה ביסוד שלה וז"ס הנקב שיש בה לכל נקב הוא בחי' המלכות ששרשה בחכמה.

ושם מתפשט על כל משמורותיו. בחי' או"ס הנו"ה שמפיעים אורות הבינה בתוך הנוק' סוד הכותלים שיש בנוק'.

ומרוב ההדר והזיו. סוד נו"ה.

נתגבר אור מן זה המקום ופונה למעלה. שורשם אורות הבינה דרכם לילך למעלה רק המלכות מלך עזמה ששרשה בחכמה הולכת למטה, וממילא נעשה מתוך המלכות, ההיכל והגג כמ"ס.

חיזה מלאך חיזה חטא או אנשים שהם מרכבה לבחי' מלאכים והעבודה שלהם בסוד האש והבינה, יוריד הקב"ה את עטה"י לבריאה ובקריאת החכמה יקדים עד שיבטל את אישם שלא יהיה במליחות כלל.

וע"ז כתוב: בעין הקרח הנורא (יחזקאל, א', כ"ב). סוד המלכות שמקבלת מחכמה הנקרא קרח, שהחכמה מקררת.

והקרח שאמרתי למעלה. בניקוד הראשון שצאות ראשונה היה קמץ הו' ת"ת והי' מלכות, ונקרא קרח, והמלכות של ניקוד הראשון מקבל מהמלכות שבניקוד השני, והטעם שהמלכות של ניקוד הראשון הוה מלכות האמיתי מקבלת מעטרת היסוד בסוד שיהודה מקבל מיוסף בהתחלה (כמבואר בתורה אור פר' מקץ, ובדרוש הגביע של אדמו"ר האמצעי של חב"ד), שבהתחלה מלכות האמיתי נמנעת בבי"ע ממך ומקבלת מרחל עטרת היסוד רק בסוף נעשית מלכות עטרת בעלה, דמלכות האמיתי הוא בראש הבריאה כמבואר בשער א"א פ"ב דהמלכות האמיתי כלול בדרל"א שניהם מקבלים מעטה"י.

ונעשה כדמיון היכל ונבוב באמצע, הקרקע הוא מן המאור המקרה, והכתלים מן המאור שנתגבר, והגג מן זיו מאור שאון הכנפים ומהדר העינים המתגברים למעלה, והמאורות שנתגברו לא נתקברו אלו לאלו זה רחוק מזה, והריחוק הזה נראו כשבכות (נ"א כנרות) בכותלים, ונמשכו צינורות מן מקום המציאות

פירוש

אלני, והכותלים משם הוי"ה והגג משם אהי"ה, ומקורו ב"מ דף קל"ו, (והבטע"ט גילה ש"ס כוונות המקור, ושיש לכוון הגג שם אהיה והכותלים שם הויה והקרקע שם אלני, ויובן שהוא מלכות דיסוד ומקור הוא תיקון היסוד).

והמאורות שנתגברו לא נתקברו אלו לאלו זה רחוק מזה, והריחוק הזה נראו כשבכות (נ"א כנרות) בכותלים. ואע"פ שהספירות שיש בתוך מלכות זו, והם היסוד שרשן מחכמה, ונ"ה שמקבלים שפע הבינה ומתייחדים זה עם זה ע"י אור החכמה המתגבר שהוא גורם היחוד, וגם אור הבינה מתגבר בו, והיחוד הוא שילוב המאורות כעין שבה, שמתייחדים ואעפ"כ נראים כ"א נפרד זה מזה ואין היחוד גורם שכל בחי' בפני עצמה לא נראית בחינתה בהדיא וזה דומה ל"ב שבטי י"ה שכל כלל ישראל אחד, אך כל אחד יש לו דרך בפני עצמו, ואין האחדות גורם שכולם ילכו בדרך אחד, רק כ"א בדרכו שלו, וזה כיון שעדיין ממשיך מוחין דנפש ורוח לבד לבד דביו"ד של השם שאנו בו, ופי' שבה כמו חוטי הרשת.

ונמשכו צינורות מן מקום המציאות. עולם האלילות.

ונעשה כדמיון היכל ונבוב באמצע. פי' כיון שהמלכות שרשה מהחכמה ומאלד עצמה בחי' מלכות ונקב, בחי' נבוב, כמ"ס בתורה (שמות ל"ח ז') למזבח הנחשת נעשה כדמיון נבוב לחות דהיינו שהיה לו חלל, ועי' בקה"י בערכו, דהו"ס הדינים דנוק' שבגי' ס' שהוא שיתין פולסא דנורא הו"ס החסרון והנקב שבה, והארות של נו"ה שמקפיעים על המלכות אורות של בינה, ובוניס עליה כותלים, עד שנראת כמו היכל בכותלים מאלד אורות הבינה ונבוב באמצע מאלד שורש החכמה.

הקרקע הוא מן המאור המקרה. עלם החלל והקרקע בא מסוד המלכות בעצמה ששרשה בחכמה, והיא בחי' אין וביטול שהוא סוד החלל והנקב.

והכתלים מן המאור שנתגבר. שהמלכות קבלה אור של נו"ה, ומזה נעשה הכותלים שהוא הבינה.

והגג מן זיו מאור שאון הכנפים. מעלם הנו"ה ששרשה בבינה.

ומהדר העינים המתגברים למעלה. הם בחי' הדך הוד, ועינים נלח, ועי' ברמ"ק שביאור שמותיבם, והם קרקע סוד

שלא נתערבו לצינורות הללו שום דבר ומגיעים הצינורות עד מקום השבכות ובאמצע הצינורות הללו נמשך אור בלי תערובות עמו גנוז וחתום ומגיע האור הזה עד מקום השבכות ונכנס בהיכל ונתגבר שם ונתמלא ההיכל זיו מן המאור שבא שם. ולזה המאור קראו שכינה תחתונה, ומן ההיכל הגדול הזה נמשכו צינורות י"ב בעד שבכות הכותלים יוצאים ומתפשטים אחריהן במשמרותיהן,

פירוש

ולזה המאור קראו שכינה תחתונה. בחי' מלכות (כמבואר בתיקון"ז תיקון כ"ו ועוד הרבה מקומות).

ומן ההיכל הגדול הזה נמשכו צינורות י"ב בעד שבכות הכותלים יוצאים ומתפשטים אחריהן במשמרותיהן. סוד י"ב גבולי אלכסון, ביאור רבינו בעל התניא, לכל ספירה בדרך כלל מקבל מהספירה שלמעלה הימנו, ודרך י"ב גבולי אלכסון כל הספירות מתייחדים זה עם זה גם בחי' הפניות והכל בדרך קו אמלעי, וכאן במלכות נתגלה גלוי של כל הספירות ע"י י"ב גבולי אלכסון אלו, ועומק ענין של הי"ב גבולי אלכסון דיש המשכה דרך קוים שהוא בחי' פניות בהמשכה והוא כסדר חח"ן בג"ה דת"י, ויש המשכה דרך פנימיות שילך מדרגא לדרגא מבינה לחסד, ומחכמה לגבורה ומחסד להוד ומגבורה לנח, הכל בסוד אלכסניות והוא ההמשכה דרך פנימיות, ויש בזה אריכות גדולה ואכמה"ל, וכאן כמ"ץ בהקדמה, מדברים הכל בפנימיות, וע"כ תראה שנקט בספר הזה תמיד שהחכמה מתגברת, דחכמה מאיר לגבורה.

שלא נתערבו לצינורות הללו שום דבר ומגיעים הצינורות עד מקום השבכות. עי' בספר אדיר צמרוס לרבינו הרמח"ל דיש דרך סודי מחכמה ועד מלכות, וגם כאן כביכול נמשך האור משורש חכמה לאלילות דרך עטה"י לאלילות עד עטה"י דבריאה בלי התערבות שאר הספירות והולכים בדרך מעבר בשער הבחינות ואינו מתערב עמהם, וסוד הענין כמו חוט השדרה שיש לו כח להמשיך מהיסוד אבא מקום הדעת עד היסוד דרך חוט השדרה ואכמה"ל.

ובאמצע הצינורות הללו נמשך אור בלי תערובות עמו גנוז וחתום ומגיע האור הזה עד מקום השבכות ונכנס בהיכל ונתגבר שם ונתמלא ההיכל זיו מן המאור שבא שם. שהמלכות מקבל אור דיסוד אבא שנקרא זיו, (עי' במאמר לילותהון של הרמח"ל בס"ס קילור הכוונות שאחר שמו"ע ממשיכים האור מאלילות לבריאה, וכן בסידור הרש"ש, וכן גם כאן עטה"י דבריאה מקבל האור של אלילות).

ועל י"ב צינורות הללו נראה צינור אחד שחופף על כולם הוא הנקרא תפארת המשפעת לישראל, והי"ב אחרות לכל שבט ושבט ולכל צינור וצינור נקרא שם בפני עצמו שאין זה מקומו לפרשם. ולמאור הזה שמרוב שפעו נעשו כותלי ההיכל שהוא מכלכל (בכ"י ל"ג מכלכל) היסוד הנורא (בכ"י ל"ג הנורא) הנקרא הנורא (נ"ל והוא מקבל מן מקום הנקרא קרח הנורא (ע"כ סוגריים בכ"י) והוא המביט למטה לעולם), הוא סוד ניקוד חירק שבאות ראשונה של שם המיוחד והוא מקום השיר והשלום כאשר אמרתי, וזה שמו אשר נמצאו לו יוֹצֵפְחִירוֹן (בכ"י יוֹצֵפְחִירוֹן)

פירוש

שהוא מכלכל (בכ"י ל"ג מכלכל) היסוד הנורא הנקרא הנורא. שמקבל מחכמה לאילנות ששם הקרח הנורא דקירות הוא חכמה, כמ"ס.

(נ"ל והוא מקבל מן מקום הנקרא קרח הנורא (ע"כ סוגריים בכ"י) והוא המביט למטה לעולם). שתמיד לאנו ליכד למטה לעולם שזה דרכו בקודש.

הוא סוד ניקוד חירק שבאות ראשונה של שם המיוחד. עטה"י דכריאה.

והוא מקום השיר והשלום. שיר הוא בחי' מלכות באור בינה ע"י נ"ה, וקלום בחי' יסוד.

כאשר אמרתי, וזה שמו אשר נמצאו לו יוֹצֵפְחִירוֹן (בכ"י יוֹצֵפְחִירוֹן).

ועל י"ב צינורות הללו נראה צינור אחד שחופף על כולם הוא הנקרא תפארת המשפעת לישראל. דכללות י"ב שצטי י"ה שהם מקבלים מאזיהם יעקב סוד הת"ת המשפעת לישראל, והרמ"ק למד שת"ת הזאת באמצע י"ב לצינורות הללו, ובפסוק כיון שעליון יותר מהם, ע"כ נעשה פנימי להם.

והי"ב אחרות לכל שבט ושבט ולכל צינור וצינור נקרא שם בפני עצמו שאין זה מקומו לפרשם. ועי' בפרדס רימונים שער השמות פרק י"ג שהביא שמות הי"ב שצטים והוא מספר הבהיר סי' מ"ו ועי"ס.

ולמאור הזה. עטה"י הזה שבה מן אילנות.

שמרוב שפעו נעשו כותלי ההיכל. מאיר ליסוד דכריאה שהוא בחי' נפש רוח ליסוד זה, שהוא באות ראשונה של אות יו"ד.

שם נורא מאד שהוא פועל פעולות בפני עצמו והוא מנהיג גבורות
אות ראשונה מן השם והוא מוציאם והוא מביאם בכל מעמדותיהם
במקומותיהם (בכ"י משמורותיהם) על משמורותיהם והוא ניקוד
שמנהיג בפני עצמו בלי טהרה כמו שתראה עכשיו, ונראה מאוד
שני מתגבר יותר מן הראשון במנוחה ומכסה על ההיכל הנזכר
וסוד נאה (בכ"י ליתא) וסוגר ההיכל ומביאו תחת ממשלתו מוכן
לעבודתו, וכאשר הוא מכסה על ההיכל נראו כל הגלגלים

פירוש

מתגבר יותר מן הראשון במנוחה. כי
ביו"ד היה מדרגת נ"ר ועתה כבר
עלה למדרגת מדריגות נשמה.

ומכסה על ההיכל הנזכר. שעד עתה
באות יו"ד היה ניכר ממדריגות
המלכות שהוא החיריק שנקראת היכל אצל כאן
בגלוי דרגת הנשמה, בסוד כוון שמים בתבונה,
שבמדריגת נשמה מתחיל ז"א לקבל כחו, ז"א
נוטל ההיכל שהיא המלכות תחת ממשלתו בסוד
קמץ.

וסוד נאה (בכ"י ליתא). מכוחות אור
הנשמה שמאיר לז"א, ויופי בדינה,
ובמדגות נ"ר עיקר הפועל הוא הנוק', שבזמן
הקטנות האשה הוא למעלה מן האיש.

וסוגר ההיכל ומביאו תחת ממשלתו
מוכן לעבודתו, וכאשר הוא
מכסה על ההיכל נראו כל הגלגלים.
סוד הנקודות (עי"ה ס"ה ע"ב) דהיינו כל
מדריגות עד עכשיו.

ועיין בז"מ עמו' ע"ז, שהביא שם זה בניקוד
אחר, וכתב שם שאל מלאך ולא השבחה.

אמנם עי' בעמו' קמ"ד ששם בן ט' אותיות
לריך קדושה לאמנו כי הוא רפה, ומקבל
שפעו מת"ת ועד חכמה.

שם נורא מאד שהוא פועל פעולות
בפני עצמו והוא מנהיג גבורות
אות ראשונה מן השם והוא מוציאם
והוא מביאם בכל מעמדותיהם (בכ"י
משמורותיהם) במקומותיהם על
משמורותיהם. ברמ"ק דף פ', פי' דהו"ס
משמרות התחתונים הנעשים מפינות המרכבה
דהיינו שהמלאכים יס להם משמרות עי' ברכות
דף ג'.

והוא ניקוד שמנהיג בפני עצמו בלי
טהרה. כבר פירשנו כיון שביסוד א"ל
טהרה כ"כ כמו המלכות שהוא סמוכה יותר
לחילונים.

כמו שתראה עכשיו, ונראה מאוד
שני. הוא ניקוד הקמ"ץ שתחת ה'
ראשונה.

כלא היו עד שנראו במאור הזה החופף ארבע פינות שבכל פנה
 ופנה משמרת הידוע לבדה עומדת כי מגאות המאור החופף על
 ההיכל נתן פניו לד' פינות ההיכל ולמקום שכל מחשבותיו ועיניו
 ולבו נתן שם הוא פינת דרום (נ"א דמסמן), מזאת הפנה מתגברים
 (על) כל משמרות הרחמים העומדים על כל צבא השמים שהם
 משמרות המישרים, ומם הפנה הזאת (נ"א השנית) המבטת לצפון
 מתפשטים כל משמרות הגבורה המתפשטים בעולמות

פירוש

ולמקום שכל מחשבותיו ועיניו ולבו
 נתן שם הוא פינת דרום
 (נ"א דמסמן). ז"א עיקר תיקונו הוא בקוין
 ימין שמאל אמנע כמו דאי' בזה"ק בסוד
 תקיעה שברים תקיעה, ועיקר ענין ז"א
 שנוטה לימין לאפוקי הנוק' שהיא בחי' שמאל,
 שבהי' הז"א חסדים דלעת ובהי' הנוק'
 גבורות דלעת כנודע, ועתה אמר דלע"פ
 שהז"א כלול מחג"ת עיקר עינו וליבו נותן לקו
 ימין חסד.

מזאת הפנה מתגברים (על) כל
 משמרות הרחמים העומדים
 על כל צבא השמים שהם משמרות
 המישרים. מלד ימין שהוא חסד נמשך כל
 ההשפעות על מי שהולך בדרכי השר סוד ג"ע
 (עי' בהגר"א סי' פ"ב).

ומם הפנה הזאת (נ"א השנית) המבטת
 לצפון. דלח"כ נמשך סוד גבורות דז"א
 שהיא בחי' לפון.

מתפשטים כל משמרות הגבורה
 המתפשטים בעולמות

כלא היו. כיון שעכשיו המאור עולה לקבל
 דרגת הנשמה, בה' קל הוי"ה, ויט לו
 יקות דקדושה בסוד בינה ומבטל כל המדריגות
 שנקראת גלגלים שהיו עד עכשיו.

עד שנראו במאור הזה החופף ארבע
 פינות. כיון שהז"א מתאחד עם הנו"ק
 בסוד יחוד אחו' באחו', שהוא בחי' נשמה
 מתייחד עם המלכות בכל ד' פינותיה, והז"א
 בעלמו כלול מד' אותיות שהם ד' פינות וגם
 הנוק' יט לה ד' אותיות שהם ד' פינות והם
 שמות הוי"ה אלני.

שבכל פנה ופנה משמרת הידוע
 לבדה עומדת. כמ"ס לעיל
 בהקדמת הספר כל סוד ד' פינות בשמות כוזו,
 מלפץ, אנגז, תגעץ.

כי מגאות המאור החופף על ההיכל
 נתן פניו לד' פינות ההיכל. שבהי'
 הנשמה הוא יחוד המאור עם ההיכל שהם ז"א
 ונוק', הפתח של הקמץ והנקודה של הקמץ.

הרואים דרכי בני אדם, כל אלו הם מאורות של מאור המכסה על ההיכל, וכאשר כסה את ההיכל נעשה כמגדל גבוה מאד ובה חלונות שלשה מאות וששים וחמשה (נ"א ושלישים וחמשה) גדולים מאד, שבכל מאור ומאור נמצא סוד עמוק מאד, ובכל חלון וחלון נמצא צינור שמגעת אל מקום המציאות ובהגיע אל מקום המציאות לא נתערב עמה דבר אחר אלא היא בזכותה הולכת ובחכמה מתגברת,

פירוש

גדולים מאד, שבכל מאור ומאור נמצא סוד עמוק מאד. ועי' ברמ"ק שעי' האור הזה שמקבלים מבחי' הבינה שכינה עילאה עומד בפרץ ומתקנים מה שפרטו הקדמונים, אדם קין והבל, ולכאורה כוונתו תיקון הבינה כמו לאי' בהאריז"ל (שער העקודים פ"ב ובשמ"ש אות א'), ובשער ל' דרוש א' בשמ"ש אות ד', ובשער ל"ח פ"ז) שבינה דוחה את החילונים ולוחמים עמהם, ואדם בחי' כתר הכל בחי' חכמה קין בחי' בינה וכל המלחמה וההמתקה בפגם שפגמו וד"ל.

ובכל חלון וחלון נמצא צינור שמגעת אל מקום המציאות ובהגיע אל מקום המציאות לא נתערב עמה דבר אחר אלא היא בזכותה הולכת ובחכמה מתגברת. שהניירות חילוניות האלו מקושרים לעולם האלילות ומקבלים ישר מז"א דאלילות בלי שום תערובת ומה שעובר דרך ספירות הראשונות הוא רק דרך מעבר אך לא נתגשמים בידידתם אלא האור יולא דרך הצינור זך ונקי כמו שהוא באלילות.

הרואים דרכי בני אדם. שמדקדקים עמו אס הולך בדרך הישר, וז"ס לך לפון שהוא בחי' דין ומדקדקים בכל דבר לאפוקי מדת החסד, דעל כל פשעים תכסה אהבה.

כל אלו הם מאורות של מאור המכסה על ההיכל. פי' הפתח של הקמץ שהוא סוד הז"א.

וכאשר כסה את ההיכל נעשה כמגדל גבוה מאד ובה חלונות שלשה מאות וששים וחמשה (נ"א ושלישים וחמשה). שהז"א כשמקבל אורות הנשמה והבינה נעשה בחי' שנות החמה שהם שס"ה ימים, ומקבלים מהמגדל סוד הבינה המוחין האלו, ופי' הרמ"ק ש' בסוד ג"ר דז"א, ס' בסוד ו"ק דז"א ה' בסוד מלכות דז"א, וכולם מלך מוחין דבינה, ובכללות הם שס"ה ניירות וחלונות איך שהז"א משפיע לנוק' ביחוד האחו' הזה של הנשמה, ובספר עי"ה גרם שני הגירסאות ואמר שס"ה חלונות ושלשים וחמשה מאורות גדולים עיי"ש.

וברוב החכמה הגדולה שיש בה כל המאורות שירצה להתקרב לשום צינור מאלו נשרף מיד, ובהגיע ג' מאות וס"ה צינורות למקום המציאות הגדול כי זה הניצוץ הגדול הוא נאחז בכל הצינורות וגם נאחז בקרקעו (נ"א ברקיע) שמשם נתרבו ונאצלו בנייני ההיכל, ובהיות המאור הנמשך בעד הצינורות חופף על ההיכל לא נראה מן ההיכל כי אם הניצוץ שנקשר בקרקע (נ"א ברקיע) ונאחז בצינורות ונתגבר על מאור החופף, ומגבורת הניצוץ נוסף בו כח נשגב נראה באור החופף כדמיון עטרה,

פירוש

מקושרת לעטה"י של ז"א, ובספר עי"ה גרם ובקרקע הרקיע.

שמשם נתרבו ונאצלו בנייני ההיכל. שמונח הזה נבנה כל ההיכל שנתבאר לעיל בלות היו"ד.

ובהיות המאור הנמשך בעד הצינורות חופף על ההיכל לא נראה מן ההיכל כי אם הניצוץ שנקשר בקרקע (נ"א ברקיע) ונאחז בצינורות ונתגבר על מאור החופף. פי' לעכשו ביחוד האחו' בין ז"א לנוק' הנוק' מתגברת על בעלה, ובעי"ה למד שנקשו בסוד קמץ הפוכה סוד הפסוק, ו'שמחו ה' שמים הניחו לפני הפתח שהוא הז"א.

ומגבורת הניצוץ נוסף בו כח נשגב נראה באור החופף כדמיון עטרה. נעשית עטרת בעלה סוד ז"א, והסוד הוא כיון שמוכר הנשמה הוא בסוד עוה"ב, ובפרט שאנו בניקוד שם הוי"ה דבריאה ובחי' הנשמה, לעוה"ב שם הוא שכל כל הלוקים

וברוב החכמה הגדולה שיש בה כל המאורות שירצה להתקרב לשום צינור מאלו נשרף מיד. קז"א בעיקר מקבל מאורות הבינה בסוד כוון שמים בתבונה, אבל בתוכו יש גם אורות של חכמה בסוד ישראל סבא, שגם בתוך המוחין דבינה יש חכמה, והדרך של מוחין דבינה הוא אש, ועי' ברמ"ז על הזה"ק (ח"א קל"א ע"ב) שאלשע היה בורח מהעיר ומתבודד עלמו ביערות כדי שלא יזיק את האנשים ע"י שהסתכלו בו מפני רוב האש שילא מפניו, וכן אלל הרח"ו ניזוקו עיניו בזמן שהסתכל כשרבינו האר"י אמר קדושה, ושמע ישראל, בסוד הבינה שדרכה באש.

ובהגיע ג' מאות וס"ה צינורות למקום המציאות הגדול כי זה הניצוץ הגדול הוא נאחז בכל הצינורות. כיון שהנוק' מתייחדת עם הז"א ביחוד אחו' מקבלת מכל צינור של הז"א, וניחוץ הגדול הוא סוד הנוק'.

וגם נאחז בקרקעו (נ"א ברקיע). הוא הפתח של הקמץ כיון שהמלכות תמיד

ומן מנוחת העטרה ומהדרה נאצל מן מבפנים הפנימי זיו גדול, זכאי הוא שכר האנשים החסידים היראים מצות המלך השומרים משמרותיו ועובדים העבודה. ואם שכר החסידים במקום הזה עומד יש תקוה לישראל, ע"כ כל מי שאומר אבדה האמונה (נ"א המנוחה) ונכרתה התקוה ח"ו הרי הוא בכלל המחרפים והמגדפים שמו של הקב"ה, וזה הניצוץ והרקיע הוא ניקוד קמץ למען תבין כאשר תפעול מה רומז הניצוץ ומה רומז הרקיע,

פירוש

אור זה מרגיש יודע בעלמו שיש תקוה לישראל.

ע"כ כל מי שאומר אבדה האמונה (נ"א המנוחה) ונכרתה התקוה ח"ו הרי הוא בכלל המחרפים והמגדפים שמו של הקב"ה. שמי שאומר שאבדה התקוה, הוא בגלל שאין מרגיש האור בזמן שמכון הכוונות, וכל הטעם שאין מרגיש האור כיון שלא קידש וטהר עלמו כראוי, אך אם היה מקדש עלמו ודאי היה מרגיש בעלמו האור, והיה רואה שיש תקוה לישראל ועי' בספרי הר"א אבועללפיה דמי שזוכה להרגיש האורות של השמות הקדושים יודע שיש אלהים בישראל לא רק מפי הקבלה אלא שהיה רואה עין בעין.

וזה הניצוץ והרקיע הוא ניקוד קמץ למען תבין כאשר תפעול מה רומז הניצוץ ומה רומז הרקיע. ומכאן תראה כאשר המיחד עולה ומתקדש עד שרואה מראות אלוהים ולריך לידע פשר כל מראה וחזיון שנראה לו איך מפרשו בעולם המעשה,

ועיקר הסכר שנעשית עטרת בעלה, ולזה נתגלה דיקא בניקוד היסוד שטעה"י הוא בחי' המלכות וכשעולה לנשמה נעשית עטרת בעלה עי' ברבינו האריז"ל (שער א"א פ"ב) שהמלכות נעשית עטרה בראש לדיק, וזה אפי' בעולם הבינה, אבל מלכות האמיתי נעשה בראש בעלה רק ברדל"א, וממילא בניקוד הראשון היה סוד זה בה' אחרונה ביחידה ורדל"א, אך ביסוד נעשה מלכות עטרת בעלה כבר בדרכות הנשמה.

ומן מנוחת העטרה ומהדרה נאצל מן מבפנים הפנימי זיו גדול. בעוה"ב הוא דרגת הנשמה (עי' ברמ"ק כאן), וזה מקום שכר הדיקים, וכמ"ס בשער א"א פ"ב שמלכות עטרה בראש לדיק, והיתה לראש פינה ולעתיד יהיה גדול אורה מן השמש, וזהו זיו גדול.

זכאי הוא שכר האנשים החסידים היראים מצות המלך השומרים משמרותיו ועובדים העבודה. ואם שכר החסידים במקום הזה עומד יש תקוה לישראל. כשהלדיק מרגיש, אור זיו והנועם של

ולניצוץ נמצא שמו לבד והוא שם י"ה והוא מדריגה על חמש עשרה מעלות המפורשים שהם מדריגות האורה והזיו והחכמה (נ"א והחמדה), ולרקייע נמצא שמו כיהרירון (נ"א ניהרירון), וכל הפועל כאשר יזכיר השם באלו השמות הניקוד יהיה כוונתו ואז יצליח ויעשה כל אשר ירצה ויתכוין מאיזה מקום נמשכו.

פירוש

הכ"ו מעלות, ועדיין לריך עיון בכ"ו, ובהכרח הם מדריגות רחניים, וכל ספר זה בנוי על מהלכים רוחניים, ואפשר שהלך בכ"ו דרכי הוי"ה, ואין ראוי לילך רק עד דרך הכ"ו (ואולי רק יהיה בזהימ"ק השלישי העתיד), והט"ו מעלות הם כנגד הט"ו שיר המעלות שהם חמש עשרה השגות של רוח הקודש.

שהם מדריגות האורה והזיו והחכמה (נ"א והחמדה), ולרקייע נמצא שמו כיהרירון (נ"א ניהרירון). רמ"ק גרס ביהרירון.

וכל הפועל כאשר יזכיר השם באלו השמות הניקוד יהיה כוונתו ואז יצליח ויעשה כל אשר ירצה ויתכוין מאיזה מקום נמשכו. פי' שריך לדעת שהקמץ הזה הוא בלות הה' בסוד נשמה דיסוד דבריאה ושהפתח הוא בסוד הז"א והנקודה בסוד המלכות, ושמשכו מעולם האלילות (וע"ע ברחו"ע דף ט' ע"ג ש"ל שכל דבר יש נרנח"י שהוא הוי"ו מנוקדות בסוד חכמה דא"ק ובתוכו מלביש כתר דא"ק שהם הטעמים ובתוכו קו אר"ס ב"ה וזה תכלית הכוונה שאם אין יודעים שכל דבר יש אלהות ע"ז כתוב ימותו ולא בחכמה).

וע"כ לריך שידע על בוריו הכל, ומכ"ז נעשה התיקון השלם.

ולניצוץ נמצא שמו לבד והוא שם י"ה. עי' ברמ"ק שמנקדו בחיריק קמץ יק.

והוא מדריגה על חמש עשרה מעלות המפורשים. עי' בניקוד

הה' (בדף מ"א טור ב') שיש ט"ו מעלות השיר וכן היה בביהמ"ק לכאורה היה לומר שכוונתו הוא על ט"ו המעלות שיש בין עזרת נשים לעזרת ישראל שעליהם היה עומדים הלויים ומשוררים, אבל קשה דלקמן בניקוד הז' (דף ס"א) מבואר שיש כ"ו מעלות מהיכל הפנימי מקום שעומד שם הארון, והכהן לא היה ראוי לעלות שמה, ולריך לעיין אם הט"ו מעלות שהזכרו כאן ובניקוד הה' הוא אותם המעלות, דלכאורה נראה שאין זה אותם המעלות, דהלויים שזכרו בניקוד החמישי שעולים עד העשירית להכהן ממשיך עד מעלה הט"ו, ובניקוד הז' שם לא נזכרו הלויים, ואכן אין הלויים יכולין להכנס בהיכל הפנימי, ועי' בהגלות היעב"ץ שהקשה שבניקוד הז' שלא נמצא בשום מקום במשנה שהיהיכל היה בו מעלות רק היה בשטח קוה, והארון על אבן שתייה בג' אלכעות, א"כ מהו

מאור אחר מתגבר והוא מאור הג' והוא גדול מן השני וגם מן הראשון נכבד כי מושל הוא מעלה ומטה מאיר למעלה ומאיר למטה, וכאשר יוצא ממקומו להופיע (בכ"י להגיע) לשורש הנאה (נ"א הנראה) בגבורה גדולה יוצא בסערה וקול סופה, וכאשר יוצא בסערה גדולה מתגבר לעלות וקוצו (נ"א וקצהו) פונה למעלה וקוצו (בכ"י וקצהו) פונה למטה והקצה מן הקצה נבדל כי זה מתגאה לבד וזה מתגאה לבד,

פירוש

ע"כ ניקוד הה' אות ועתה מתחיל ניקוד אות הו'. וקוצו (בכ"י וקצהו) פונה למטה. הנקבה.

והקצה מן הקצה נבדל כי זה מתגאה לבד וזה מתגאה לבד. שכן הוא סוד יחוד דחיה, והחילוק היסודי בין יחוד דחיה ויחוד דיחידה דביחוד דחיה יס' שני פרלופים שמתייחדים ועדיין נשארים כ"א בכלי שלו ובבחינתו בסוד ספירות לאילנות אע"פ שהם באחדות גמור איהי ויהיו וגרמוהי חד זהו, אך כ"א ניכר לבד, אבל ביחוד של כתר בחי' א"ק נעשים אחד כמו בה' אחרונה של ניקוד הראשון, אבל כאן אפי' בבחי' יחידה אין מגיעים לבחי' כתר ממך רק כתר של או"א עילאין והטעם שזה עיקר החילוק בין ניקוד הראשון לניקוד השני, דניקוד הראשון בסוד מלכות אמיתי בסוד משיח בן דוד, והוא מגיע עד חכמה בסוד בואת יבא אהרן אל הקודש דיוסף קרן בחכמה ואפי' בבחי' כתר שלו אין מגיע עד כתר לאו"א עילאין כמוסף שבת וזה עיקר החילוק בין מב"י למב"ד, למב"י בא עד

מאור אחר מתגבר והוא מאור הג'. ניקוד שבה שחתת הו' וכלן ממשיכין מוחין דחיה מניקוד שס הוי"ה דיסוד דכריאה. והוא גדול מן השני וגם מן הראשון נכבד. מה' וי' דקס הוי"ה שהם אורות מוחין דנר"ן.

כי מושל הוא מעלה ומטה מאיר למעלה ומאיר למטה. שהמאור שבה נחלק לב' העליון בחי' זכר והסתתון בחי' נקבה. וכאשר יוצא ממקומו להופיע (בכ"י להגיע) לשורש הנאה (נ"א הנראה). כיון שהוא חכמה דכריאה הוא נאה ונראה, שהם בחי' בינה חכמה.

בגבורה גדולה יוצא בסערה וקול סופה. כיון דו' הוא אות הגבורה.

וכאשר יוצא בסערה גדולה מתגבר לעלות וקוצו (נ"א וקצהו) פונה למעלה. הזכר.

העולה מעלה פניו דרומה והפונה מטה פניו צפונה, והעולה למעלה מפניו יעמדו כל המאורות במקומם והוא המרעיש מפני רוב גבורתו והדרו, וכראות המאורות שהמרעיש (נ"א שהרעיש) יוצא ממקומו החלו גם הם לצאת ולהראות גבורתם וממשלתם ומתחברים אלו עם אלו ושם מזדווגים ושם הברקים יוצאים ומשם ההמולה הגדולה יוצאת,

פירוש

מפני רוב גבורתו והדרו. ו' אות הגבורה, והדרו, כיון שהוא בניקוד היסוד, פנקרא דר.

וכראות המאורות שהמרעיש (נ"א שהרעיש) יוצא ממקומו החלו גם הם לצאת ולהראות גבורתם וממשלתם. עי' לקו"מ תורה ס' דקשק יחוד בין שני מאורות כגון רב ותלמיד אם אחד בגלות מכריח השני ג"כ לילך בגלות.

ומתחברים אלו עם אלו ושם מזדווגים. כסוד היחוד שנעשה במוחין דחיה.

ושם הברקים יוצאים. דהיחוד דבריאה נעשים בברקים (כמו פרואים בהר סיני בסוף הלילה היה ברקים בחי' יחוד לאחיו' בחי' בריאה).

ומשם ההמולה הגדולה יוצאת. הכל ברעש סוד הבריאה.

חכמה, ומצ"ד עד כתר, (ואעפ"כ בהעלם מגיע מצ"י לעת"י שהוא למעלה מא"א, שהוא למעלה ממצ"ד אך בגלוי בא רק עד בחי' חכמה, ענין זה מבואר בכ"מ עי' דרוש הגביע לאדמו"ר האמלטי מחצ"ד).

יזו הכוונה זה מתגלה לבד, וזה מתגלה לבד. שכל אחד כשאר ביקותו אע"פ שמתאחדים.

העולה מעלה פניו דרומה. הזכר בחי' חסד.

והפונה מטה פניו צפונה. הנק' בחי' גבורות.

והעולה למעלה מפניו יעמדו כל המאורות במקומם והוא המרעישם. כיון שהוא בחי' זכר הוא בחי' משפיע, וענינו להרעיש אחרים, ג"כ לעבודתו יתברך בפרט כאן בעולם הבריאה שכל ברעש ובפרט באות ו' שהוא אות הגבורה.

ומדי עלותו בקו המישור נוסף בו רחמים על רחמים וגבורתו מתאכלת ונשארה הרחמים עד שנראה (בכ"י הוסיף, זה) המאור כדמיון דגל הוא דגל המלך הידוע למקובלים שמן דגל הזה (נ"א המקום הזה והדגל הזה) נאצלו שרשים גדולים וענפים רבים מאד, והשרפים בעלי היכולת והממשלה אינם משיגים ההשגה השלימה מזה הדגל כמו שראוי להם, והמאור המביט למעלה (בכ"י למטה) כאשר הוא יורד מגיע זהרו והדרו ותפארתו אל מקום השרף

פירוש

בסוד היחוד נהפך כולו לסוד אהבה ורחמים ומתנוסס בגבורה ורחמים מעל הכל.

שמן דגל הזה (נ"א המקום הזה והדגל הזה) נאצלו שרשים גדולים וענפים רבים מאד. בסוד היחוד נמתקו הדינים לגמרי, ונעשה הולדה, ונאללו מזה שרשים וענפים דומים לאהבה, בסוד הביטול בחכמה ואהבה של גבורה הממוקמת.

והשרפים בעלי היכולת והממשלה אינם משיגים ההשגה השלימה מזה הדגל כמו שראוי להם. כיון שהשרפים בחי' בינה בסוד אש ואש"פ שפאן הוא ג"כ גבורה וממילא יכולים להשיג מזה כיון שהגבורה נמתקה לגמרי בסוד החיה בחי' חכמה, קשה להשרפים ולהלדיקים שהם בחי' שרפים להשיג האור הזה בשלימות שזה ביטול גדול בסוד החכמה להמתיק הגבורות בשלימות.

והמאור המביט למעלה (בכ"י למטה) כאשר הוא יורד מגיע זהרו והדרו ותפארתו אל מקום השרף

ומדי עלותו בקו המישור. כיון שנעשה יחוד דמוחין לחיה ומתייחדים הזו"ן בסוד העת שמיחדם, עומדים בלורות השבא זה למעלה מזה, בקו המישור הידוע שדרכו הולך למעלה כידוע מדברי רבינו האריז"ל בכוונות קדיש ועו"מ, דהחוט השדרה הוא העמוד שדרכו עולים למעלה ושבא מרמז על קו המישור הידוע עי' ברמ"ק, שבו המישור בו עולים לאילנות.

נוסף בו רחמים על רחמים. שעי' היחוד מקבל סוד קו אמנעי ועי"ז עלה לשרפן באילנות וסם מקבל עוד רחמים שאש"פ שאת זה הוא אות גבורה, הגבורה שבו מתאכלת ואין רואים גבורות כלל.

וגבורתו מתאכלת ונשארה הרחמים עד שנראה (בכ"י הוסיף זה) המאור כדמיון דגל הוא דגל המלך הידוע למקובלים. ענין הדגל מבואר בקהלת יעקב בערכו שדג"ל בגי' מילוי ס"ג, ובינה הוא לבוש גבורה דא"א, דגל בחי' לבוש גבורה דא"א, בסוד ודגולו עלי אהבה, כי בינה בחי' אהבה בחי' דגל, עכ"ל, וכאן שהגבורה של ה' נמתק לגמרי

הגדול שמועא"ל, והמקום שהאור (בכ"י המאור) המביט למטה מתעכב שם ועומד נקרא שמו של אותו המקום ים ערבה ומשם שואבים מים כל צבא (בכ"י ליתא) צבאות המלך, והמאור המביט למעלה למקום שהוא הולך נקרא שמו ים החכמה הוא ים הנסתרות, אשרי איש אשר הלך בו והשיג קצת מן דרכו ועליו כתיב: הנותן בים (ישעיה, מ"ג, ט"ז) זו היא החכמה, ואלו שני המאורות הם ניקוד שבא שבאות הגבורה מן שם יהו"ה ושם המביט למעלה יוֹחֶצֶצְבִּירִין (בכ"י יוֹאֲחָצֶצְבִּירִין) העומד להשיב מענה נכונה לקוראיו וליודעים מקורו ותעלומותיו

פירוש

ברמח"ל שהשיג כל הנסתרות ע"י מלאך שמועאל שהוא אור של בחי' המאור הזה כשהוא יורד, דהיינו כשאדם מבטל עלמו להשיג"ת והגיע לדרגת הביטול של ניקוד הב' דהו"ס דרגת מב"י משיג ים הנסתרות, שכל ים החכמה הוא סוד הרגשת הביטול בתכלית וכשמתבטל באמת אז מאיר עליו שפע האור מעולם זה והוא ים שאין להם סוף כפי גודל התבטלותו להשיג"ת.

אשרי איש אשר הלך בו והשיג קצת מן דרכו ועליו כתיב: הנותן בים (ישעיה, מ"ג, ט"ז) זו היא החכמה. שהוא בחי' חיה.

ואלו שני המאורות הם ניקוד שבא שבאות הגבורה מן שם יהו"ה ושם המביט למעלה יוֹחֶצֶצְבִּירִין (בכ"י יוֹאֲחָצֶצְבִּירִין) העומד להשיב מענה נכונה לקוראיו וליודעים מקורו ותעלומותיו. עי' בקרשי השמות אות י'

הגדול שמועא"ל. הזכר הזה כשהוא החיה לאילנות בעלותו למעלה, נעשה בבחי' אלהות, ומתאחד באחדות התכללות הנאצל במאליל וכפירוד למטה בבחי'ה צא לשליטת השקר הגדול שמועאל ונתאחד בבחינתו.

והמקום שהאור (בכ"י המאור) המביט למטה מתעכב שם ועומד נקרא שמו של אותו המקום ים ערבה. סוד המלכות.

ומשם שואבים מים כל צבא (בכ"י ליתא) צבאות המלך. שכל המים בסוד חיה ומהמלכות מקבל אור החיה מז"א בעלה ומשפיע אותם לנבאותיה.

והמאור המביט למעלה. הז"א שמתקשר לאילנות.

למקום שהוא הולך נקרא שמו ים החכמה הוא ים הנסתרות. שעי' הביטול הזה הוא משיג כל הנסתרות ועי'

וכבר פירשתי מעלות השם הזה, ושם הניקוד המביט למטה בי"ה הוא יסוד הכל הידוע בספירות כמ"ש: כי בי"ה ה' צור עולמים (ישעיה, כ"ו, ד') וג' אותיות הללו כולם שם א' כי אות הב' אינה משמשת כי אם (בכ"י מן) השם עצמו הוא, והבן, כי המקור (נ"א הניקוד) הנעלם הזה הוא שורש הגבורה והרחמים וע"כ הפועל כוונתו בגבורה וברחמים ובשני בכ"י (והשני) שמות הללו מי יוכל לדבר גבורתו והדרם וזיווהם כי אין ערך להם, ואין שכל באדם להשיג השגתם על דרך פרט, ושם שני המקומות שאמרתי שהעליון עולה עד מקום החכמה

פירוש

הפועל כוונתו בגבורה וברחמים. השם בי"ה הוא המלכות שמקבלת מגבורה קוד אמת והרחמים קוד נשמה ומוחין דחיה.

ובשני (בכ"י והשני) שמות הללו. של הזכר והנקבה.

מי יוכל לדבר גבורתו והדרם וזיווהם כי אין ערך להם, ואין שכל באדם להשיג השגתם על דרך פרט. שכל מה שפ"י הוא רק דרך כללות אך בכל דבר ודבר יש סודות נעלמים פרטים שא"ל להאריך בהם והמבין יכול להבין מעצמו ע"י שמעיון בזה"ק ובכתבי האריז"ל כל סוד שכתוב כאן שרשן באצילות בין למעלה ובין למטה, ואחרית דבר יבין מראשיתו.

ושם שני המקומות שאמרתי שהעליון. הזכר.

עולה עד מקום החכמה. בחי' חיה.

סכ"ד, קיולא מהפסוק ויאמר הוי"ה הנה מקום אחי, עיי"ש.

וכבר פירשתי מעלות השם הזה, ושם הניקוד המביט למטה בי"ה הוא יסוד הכל. המלכות עטה"י (ולא מלכות אמתית כמ"ש).

הידוע בספירות כמ"ש: כי בי"ה ה' צור עולמים (ישעיה, כ"ו, ד') וג' אותיות הללו כולם שם א' כי אות הב' אינה משמשת כי אם (בכ"י מן) השם עצמו הוא, והבן. שהב' אינו אות השמונה אלא כל השם הוא בן ג' אותיות, וסוד השם ב' בינה קוד הנוק', י"ה שקיבל מוחין דחיה באו"א עילאין שהם אותיות י"ה.

כי המקור (נ"א הניקוד) הנעלם הזה הוא שורש הגבורה והרחמים וע"כ

זה קצת גבורות לשם (בכ"י שם) אהי"ה הקדוש והנורא הוא הראש וים הערבה זהו קצהו (נ"א קצת) אמצעיות שם יהו"ה בשמות שאמרתי למעלה, ומבין שני המאורות הללו יוצא (בכ"י דיבור) משבח ואומר ישמחו השמים ותגל הארץ, והשירה הזאת עולה למעלה עד גבול (נ"א קצת) שם אהי"ה הקדוש והנורא ראש המציאות

פירוש

(בכ"י דיבור) משבח ואומר ישמחו השמים ותגל הארץ. פי' כיון שממשיכין עתה שמוחין דחיה, מוחין דיחוד, ואז נתגלה שותף השלישי הוא שם הוי"ה לפיכך יולא מבין שניהם או"א עילאין היחוד של ישמחו השמים ותגל הארץ ר"ת שם הוי"ה בפרט כאן שכל הניקוד יולא מזה הפסוק כמ"ס לקמן.

זה קצת גבורות לשם (בכ"י שם) אהי"ה הקדוש והנורא הוא הראש. ראש המציאות דבריאה כמבואר כאן ברמ"ק, והטעם דבריאה בחי' בינה שם אהי"ה (ובאופן כללי אהי"ה הוא הראש כמו שפי' לעיל בניקוד הוי"ד של שם הזה וכן בכ"מ).

ים הערבה. סוד המלכות ששם מתערבין כל האורות.

והשירה הזאת עולה למעלה עד גבול (נ"א קצת) שם אהי"ה הקדוש והנורא ראש המציאות. פי' ברמ"ק שפי' ראש הבריאה, ולענ"ד כיון שכתוב הלשון ראש המציאות משמע יותר שכוונתו לעולם האצילות.

ובמקום הזה כתר דבריאה (להרמ"ק), מקור האמונה שמלכות לאצילות שורה בראש הבריאה, והשלוש והנחה ותקוה והאמת והמנוחה מקום שאין לו סוף כי יש שם אור של מלכות לאצילות בחי' א"ס בערך עולם הבריאה ולפי מה שפירשנו מדברים בג"ר לאצילות שנקרא אהיה ראש המציאות הוא אותו דבר בערך העליון.

זהו קצהו (נ"א קצת) אמצעיות. לכאורה קשה דהיה לומר קנהו התחתון, וי"ל שכיון שהמלכות איננו מלכות האמיתי רק עטה"י לפיכך נקראת קנה אמצעית שהוא באמצע לפני מלכות האמיתי, ולפיכך נקראת שם הוי"ה אע"פ שהיא מלכות כיון שהיא עטה"י, ועו"ל שבין כאן ובין בפירוש הראשון מדבר רק על קוץ העליון דהיינו הזכר ובזמן שעולה מגיע לאהי"ה ובזמן שיורד נשאר בשם הוי"ה ולמטה ממנו שם אדני שהוא קוץ התחתון נמצא כשעולה נמצא בים החכמה וכשיורד נמצא בים הערבה.

שם יהו"ה בשמות שאמרתי למעלה, ומבין שני המאורות הללו יוצא

מקום האמונה והשלום וההנחה (נ"א והתקוה) והאמת והמנוחה והוא מקום שאין לו סוף והוא מקום שכל המאורות מגיעים שם ולא עוד ומהם מתאכלים ומהם עומדים קיימים, המאור הד' מתגבר כמו השני זולת שזהו שורש השני והשני תולדות המאור הזה הד', והשמות ששמתי אל שניהם (בכ"י גרס לשני הם) שמות של זה הד' והוא שמו כשם רבו, ונמצא הפרש בין רקיע לרקיע ובין ניצוץ לניצוץ

פירוש

בחי' נשמה שניהם בקמץ והביאור בזה לתמיד נשמה ויחידה מקושרים בסוד תפילין דשימושא רבה שהוא כמו תפילין דרש"י (רק הבית גדול יותר שיעור אלכעיס על אלכעיס אך סדר הפרשיות שוים), דשימושא רבה בחי' יחידה ורש"י בחי' בינה.

מתגבר כמו השני זולת שזהו שורש השני והשני תולדות המאור הזה הד'. שה' ראשונה תולדה לה' אחרונה, שנשמה תולדה ליחידה, דבינה בא מא"א כמבואר בע"ח שער המלכים פ"ג (ואע"פ שה' אחרונה מלך הכלי הוא תולדה של ה' ראשונה מלך האורות הוא להיפך, כמו שביארנו בהקדמה).

והשמות ששמתי אל שניהם (בכ"י גרס לשני הם) שמות של זה הד' והוא שמו כשם רבו. שהקמץ של ה' ראשונה היה השמות ביהיריון וס' י"ה, והוא ה' אחרונה ויחידה והתלמיד ה' ראשונה כשם רבו.

ונמצא הפרש בין רקיע לרקיע ובין ניצוץ לניצוץ. אנפ"כ יס חילוק גדול בין הפתח של ה' אחרונה לפתח של ה'

מקום האמונה והשלום וההנחה (נ"א והתקוה) והאמת והמנוחה והוא מקום שאין לו סוף והוא מקום שכל המאורות מגיעים שם ולא עוד. לרמ"ק הכוונה שא"א לנכרא להשיג בעולם האלילות שהוא אלוהות כל זמן שהוא בבחי' נכרא, ולפירושו שדדבר באלילות שלמעלה מאלילות כל הכלים מתבטלים בכלי אחד בעקודים.

ומהם מתאכלים ומהם עומדים קיימים. שכבר כתב לעיל שלא כל המאורות יכולים להשיג הביטול הגדול הזה והלדיק שעדיין רק בבחי' שרף דהיינו שהוא רק בחי' בינה ואין לו שלימות החכמה אין יכול להשיג השגה זו בשלימות ושמגיע לבחי' זו מתאכל לגמרי אבל הלדיקים שיש להם שלימות החכמה יכולים כן להשיג יחוד זה.

ע"כ ביאור אות ו' דשם הוי"ה ועתה מתחיל לבאר ה' אחרונה בניקוד קמץ.

המאור הד'. כאן הוא בחי' היחידה דיסוד דבריאה הוא כמו ניקוד בה' ראשונה

כי זה הרביעי בהתגברו מכסה מטה מעלה ולא נראה מן ההיכל הנאה (נ"א הנראה) ומן המגדל דבר מפני גבורת המאור הזה, ונמצא באמת שמרוב התגברות מאור הד' מגיע עד שם אהיה ופירש (נ"א ונשרש) שמה ע"כ הוסיף יכולת על יכולת וממשלה על ממשלה, ואלו השבילים שהמאור הזה עולה בעדם הם ששים

פירוש

חולס ולא הזכר כלל, וי"ל ע"פ הכלל שביארנו בתחילת הניקוד הב' שניקוד הא' הו"ס המלכות הגמור, סוד מז"ד ממילא כשעולה לשרש, עולה עד כתר ורדל"א, ושם באמת היא בסוד מלכות עטרת בעלה והזכר נכלל בנקבה, אבל בניקוד הב' שהוא עטה"י בסוד מז"י שעולה ביחידה הוא רק בחי' כתר דאו"א עילאין ושם הזכר למעלה מהנקבה.

ונמצא באמת שמרוב התגברות מאור הד' מגיע עד שם אהיה. בחי' כתר במקום יחידה, ראש הבריאה.

ופירש (נ"א ונשרש). נראה כמו הגי' השנית ונשרש.

שמה ע"כ הוסיף יכולת על יכולת וממשלה על ממשלה. סוד היחידה הוא בחי' כחות אין סופים דישות דקדושה כמו שביארנו במק"א להיחידה הוא בסוד היס דקדושה על אני ואין.

ואלו השבילים שהמאור הזה עולה בעדם הם ששים. בחי' ז"א דזה המאור העיקר כאן.

הראשונה וכן בין החיריק של ה' ראשונה וחיריק של ה' אחרונה.

כי זה הרביעי. בה' אחרונה.

בהתגברו מכסה מטה מעלה ולא נראה מן ההיכל הנאה (נ"א הנראה). בחי' מלכות ומגדל.

ומן המגדל דבר מפני גבורת המאור הזה. סוד הפתח והקמץ, שכלאן.

ששולט האור של יחידה ומתגבר מטה ומעלה, הזכר מתגבר על הנקבה בסוד באתר דאית דכורא נוקבא לא אידכרת תמן, שבזמן היחוד הנקבה לא מוזכרת כמו שאומרים במוסף שבת בזמן היחוד וינוחו בו, להנקבה טפילה להזכר, (ובמנחה שאין יחוד, שהזכר בא"א והנקבה באו"א אז אומרים בס'), אבל בה' ראשונה כיון שהוא רק ממשיך מוחין דנשמה, עדיין הזכר והנקבה שניהם שוים, והנקבה מתגברת על הזכר (ולע"ה מכוונים קמץ מהופך), אבל כאן בזמן היחוד מתגבר הזכר.

ולבאורה קשה דביחוד הראשון בזמן היחוד הגמור היה נזכר רק הנקבה בסוד

(נ"א שמשים) במניין סובבים משמרת שנייה שכינה עליונה כמ"ש: הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל ושם הרקיע ביהרירו"ן ושם הניצוץ הוא י"ה, ומי יוכל לדבר הניצוץ הנאה שמן הרקיע הזה מתפשט אין לו חקר ותכלית ואין שכל באדם להשיג ההשגה השלימה, וזהו ניקוד קמץ שבאות הרביעי וסימן הניקוד ישמחו השמים ותגל הארץ, ואע"פ שניקוד הפסוק שמא לא הלך על דרך הדקדוק זהו אמת אשר אין עליה להוסיף וממנו אין לגרוע, וזהו ניקוד מפואר עד מאד פועל בלי טהרה

פירוש

תוך הזכר כסוד אמא עילאה, לז"א נתגל עד כתר דאבא עילאה, ונוק' נתגלה עד כתר דאמא עילאה, עי' כוונות קדושת מוסף שבת קודש.

שמן הרקיע הזה מתפשט אין לו חקר ותכלית ואין שכל באדם להשיג ההשגה השלימה. סוד אמא עילאה שם הקצה.

וזהו ניקוד קמץ שבאות הרביעי וסימן הניקוד ישמחו השמים ותגל הארץ. בפסוק השמים כפתח ולפי משכ' עי"ה לעיל אע"פ שהוא קמץ נראה כמו פתח כיון שהמלכות מתגברת על הז"א, ונראה כפתח.

ואע"פ שניקוד הפסוק שמא לא הלך על דרך הדקדוק. שהפסוק הוא קמץ וכאן פתח.

זהו אמת אשר אין עליה להוסיף וממנו אין לגרוע, וזהו ניקוד מפואר עד מאד פועל בלי טהרה. כיון שהוא יסוד ורק במלכות צדי טהרה כמ"ס לעיל.

(נ"א שמשים) במניין סובבים משמרת שנייה שכינה עליונה כמ"ש: הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל. שנקוד היחידה באים עד כתר דאבא עילאין והנוק' נעשה בחי' אמא שכינה עליונה, ושלמה בחי' משה אלהות למשה, והוא בחי' חכמה עילאה, ומיטת שלמה בחי' בינה ולה ששים גבורים סביב לה ששים עליות פעולות לבא אל הבינה, והפי' משמרה שניה למ"ד ד' משמורת הוי לילה (וכך שיעור בעל הספר הזה לקמן) הכוונה ד' משמורת כנגד חבת"ס ומשמורה שניה כנגד בינה שעד שם מקום הנוק' (ולמ"ד ג' משמורת הוי לילה, היינו משמורה ראשונה חכמה, שניה בינה, שלישית ז"ן).

ושם הרקיע. דהיינו הפתח של הקמץ.

ביהרירו"ן. עיין בספרים שיש כמה גירסאות.

ושם הניצוץ הוא י"ה, ומי יוכל לדבר הניצוץ הנאה. סוד המלכות שנקלל

ים

ברית מנוחה

החכמה

תצה

כמו שתראה, והנה כי זה הניקוד שהוא השני יותר עמוק מן הראשון, ואם תבין סוד הניקוד הזה תבין יחוד הקב"ה על דרך שלמה כמו שהשיגו הראשונים אנשי המעשה אשר היו מעולם ונשלם הניקוד השני על דרך פרטו:

פירוש

כמו שתראה, והנה כי זה הניקוד	כמו שהשיגו הראשונים אנשי המעשה
שהוא השני יותר עמוק מן הראשון. כי הוא נח"י היסוד.	אשר היו מעולם. נח"י נח"י דענין נח"י נקטת ימי חול בסוד מעשה.
ואם תבין סוד הניקוד הזה תבין יחוד הקב"ה על דרך שלמה. כי הוא ז"ן	
במקום א"א עילאין קלימות היחוד סוד נח"י.	ונשלם הניקוד השני על דרך פרטו:

קילור סדר מהלך הכוונה בשם הויה ליסוד דבריהא

יְהוָה

יכוון עלמנו מרכבה לבריהא וביחוד בינה דבריהא, עד שיבוא ליסוד דבינה דבריהא ויקשר עלמנו לשם הויה בסוד בניס אתם לה' אלהיכם, זו"ן לאילנות יְהוָה.

ומשם יולא מאור ונשרץ באילן החיים ויולא כרוב הדרו ויקרו, ומקרר ומקרר כל המאורות, וכל האישות נחשבו אלל זה כלל היו כי הוא מאור המלכות מלד החכמה, דחכמה היא מקררת. וסובבים אותה נלח הוד יסוד המאורות המתפשטים ממנה, וכאשר מתחיל להתפשט נעשה כדמיון היכל ונבוב באמלע.

בראשונה פונה למקום עמק המלך הוא מקום המלכות ושם הוא שם אדני. ומתגבר עוד ונעשים כותלים בשם יְהוָה ובהם י"ב לינורות, כנגד י"ב שבטים ולינור י"ג ת"ת על גביהם.

ומן שאון הכנפים נו"ה נעשה גג ההיכל בשם אלהיה.

ומהכנפים העולים נשמע שירה עד מקום קברות התאוה, ושמו בַּפְּרִישְׁמִיָּהּ

ואומרים יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ מִה אֲדִיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ.

והמאור נקרא בשם יוֹצֵפֶזֶרֶן (רמ"ק) אֶצְפֹּזֶרֶן (רמ"ק) יוֹצֵפֶזֶרֶן (ב"מ). ובזה ממשיך הנפש רוח אל כלי החכמה שהוא יו"ד.

משם מתגבר המאור ומתפשט במנוחה בסוד רקיע – ת"ת ושמו בִּיהֲרִירֶן (רמ"ק) כִּיהֲרִירֶן (ב"מ) זֶהִידִירִירֶן (ב"מ).

ונראה חופף על ד' פינות המרכבה, בראשונה נתן פניו לדרום שם כל מתשבתיו עיניו ולבו ומאת הפינה מתגברים כל משמרות הרחמים העומדים על כל לבא השמים שהם משמרות המישרים ומשם פונה לפינה השנית לאפון ומשם מתפשטים כל משמרות הגבורה.

וכאשר מכסה ההיכל נעשית כמגדל גבוה ובה שלש מאות שישים וחמשה חלונות גדולים מאור שהם מושכים האור ממקום האילנות העליון אור זך ונקי בלי שום תערובת משאר ספירות, והנילון נאחז בהלינורות הללו ובקרקע הרקיע ושמו יֵדָה (רמ"ק) יֵדָה (ב"מ).

והנילון זה עולה אל ט"ו מעלות השיר הידועים.

ובחי' שם"ה הם 'ש' – ג"ר, 'ס' – ו"ק, 'ד' – מלכות דז"א, ובכח זה נתקן מה שקילקלו הקדמונים אדם (כתר) קין (בינה) הבל (חכמה).

ובהתגברותו נראה הנילון גובר על הרקיע ונוסף בו כח נשגב ונעשה כעין עטרה. זה סוד קמץ מהופך, ובזה נעשה יחוד במוחין דנשמה.

ומשם מתגבר המאור ונתחלק לב' קצוות בו' של שם הוי"ה, כלורת נקודת שבא וקולו העליון פונה לראש הבריאה בשם **אֱהִיָּה**, מקום ים החכמה ים הנסתרות, ומפניו נרעפו כל המאורות והוא מקום משם הברקים יולאים ומשם ההמולה הגדולה יולאת והמאור הזה נראה כדגל הוא דגל המלך הידוע למקובלים, בסוד ודיגלו אהבה, ושמו **יִוְזָצֶצֶבֶירֶן** (רמ"ק) **יִוְזָצֶצֶבֶירֶן** (ב"מ) **יִוְזָצֶצֶבֶירֶן** (עי"ה) והוא עומד להשיב מענה נכונה לקוראיו וליודעים מקורו, ותעלומותיו.

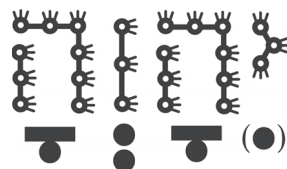
והמאור הפונה למטה שמו **בִּיָּה** (רמ"ק) **בִּיָּה** (ב"מ), כמ"ש **בִּיָּה** השם לור עולמים, והוא יסוד הכל והולך לים הערבה משם שאבים מים כל לבאות המלך.

ובזה ממשיך מוחין דחיה ששניהם ביחוד גמור.

ומשם מתגבר ועולה להמשיך מוחין דיחידה זה' אחרונה, שמו כשם רבו והשם באות ה' ראשונה שזה לזה אלא שכאן הוא חשוב יותר.

והרקיע גובר על הנילוך ומגיע עד שם **אֱהִיָּה** ונשרש שם, ועולה דרך שישים גבורים שהם שבילים הסובבים משמרה שניה, ומשבח ואומר **יְשִׁבּוּזוּ דְּשִׁבּוּיִם וְתַגַּל דְּהָאָרֶץ**.

ובזה נשלם שם

דיסוד דבריאה ושמותם היולאים מהם.

ניקוד הג' הוא טהור ופועל בלי טהרה יותר מן השני והוא ניקוד מפואר מאד מן העמוקים שבכולם (נ"א שבעולם),

פירוש

ביאור קס הוי"ה דהוד דבריאה הנקרא ניקוד התפארת וקמותיהם היוצאים מהם. וסידורו כך: **יְהוָה**

ניקוד הג' הוא טהור ופועל בלי טהרה יותר מן השני כי גבוה יותר מן ב' הנקודים הראשונים והכלל הוא דכל שיותר גבוה במעלה, הקליפות אין להם אחיזה בזה, ע"כ פועל בלי טהרה יותר מהשנים הראשונים.

והוא ניקוד מפואר מאד מן העמוקים שבכולם (נ"א שבעולם). עי' ברמ"ק שניקוד זה הוא בחי' ת"ת נו"ה, ולריך ביאור בזה, דלכאורה מהלך הרמ"ק מובן דהולך ממטה למעלה, ועוד ל"ל דעיין בסוף הניקוד הזה ותראה שמגיעים לסוד חותם הברית דג"כ לריך להבין מהו מקושר לספירת הוד, וי"ל דכל ענין ניקוד זה דספירת הוד דקורקס הוא המלכות האמיתי בסוד איהו בנלח ואיהי בהוד, והענין שאע"פ שיקוד מלכות הם בחי' הנוקבין בסוד מב"י ומב"ד, ההוד נחשבת שורש הנוק' שבתוך הגוף דז"א שנקרא ת"ת בסוד ספירות השקטיות, דנלח הוא ז"א ו"ק דמ"ה, והוד היא נוק' ו"ק דב"ן, והיו"ד הוא יעקו"ר מלכות דמ"ה מלכות דב"ן (עי' כ"ז ברחובות הנהר דף ז' ע"ד ובשער א"א פ"א ענין ספירות השקטיות) וכשעולים דרך הנוק' הזאת מגיעים כבר במדריגת נשמתו לבחי' הרדל"א וביחידה שלו מגיעים עד בחי' יסוד דא"ק שורש מלות ברית מילה כמ"ש לקמן בהמשך אריכות בניקוד הזה

ולפיכך אע"פ שהוא ניקוד ההוד כיון שהוא בבחי' הנוק' והנוק' מלביש על שני שלישי ת"ת ונו"ה קורא לו עי"ה שהוא ניקוד הת"ת והנ"ה.

וניקוד זה ניקוד מפואר מאד שהוא המלכות של הת"ת דהיינו קהת"ת הוא כוללת חג"ת נ"ה, וכנגד ה"ח וה"ג המתפשטים בו"ק והמלכות קרשו בהוד, ולפיכך נקראו מפואר שהוא מלכות דת"ת.

וע"ע בספר עבודת הלוי (מאמר חמשה עשר באב) קס ביאר דענין ההוד הוא הודיה גמורה בלי קום טעם ומדה רק מי שאמר ונעשה ראונו וזה עיקר בחי' המלוכה ותכלית פנימיות כוונתו יתברך בחי' אגל אמלוד ואין מלך בלא עם בחי' עוממות ממש בלי קום טו"ד רק ביטול להרלון מפני ראונו, וע"ז נאמר בזוה"ק על המלכות כד סלקית, סלקית עד א"ס, וכד נחית, נחית עד אין תכלית וכו', כי עי' נשלים תכלית המכוון האמיתי בחי' מלוכה, אשר המלכות אינה דומה לשאר המידות שאין עליהם כפי ערך מידתו לבד אבל בחי' מלכות כיון שאין לה מידה מיוחדת לעצמה כי לית לה מגרמה כלום, והיא הגילוי של כל ספירה ומטעם זה גופא עליה עד פנימיות ראונו, ומשלמת ראונו מבחי' מלוכה ולכן מקומה בהוד דייקא משום שבהוד אין קום טעם ודעת לבחי' המלוכה אלא מי שאמר נעשה ראונו, ובזה מובן שפועל עד בחי' א"ס שהוא עולמות א"ק שנקראים א"ס בערך אלילות שכאן עולה עי' הודאה הזאת עד יסוד דא"ק שורש כל התורה מלות מילה שהוא

זהו כי המאור הזה מתפשט מן המקום שורש הנעלם מן אילן החיים ויוצא דרך גבולו בקו המישור הפונה מזרחה שמש, והמאור הזה בתתו פניו דרך המזרח מרוב הזכות שיש לו נבדל מגופו מאור (נ"א מאור) ונעשה הגוף שני חלקים, הא' פונה מעלה, והב' פונה מטה, אבל נמצא יתרון גדול לפונה למעלה מן הפונה למטה כי הפונה למעלה מרוב זיוו נתמלאו פנות מרכבה אור צח מאד, ונתגברו הארי"ה והשו"ר שני החיות סומכות הכסא, ונתמלאו תפארת האד"ם

פירוש

למעלה מכל התורה שהם במלכות דא"ק בחי' אלילות כמבואר בדרכי המילה של הרב בעל התניא בסידור. זהו כי המאור הזה מתפשט מן המקום שורש הנעלם מן אילן החיים. ז"ן דאלילות איל"ן בגי' נ"א יחוד הוי"ה אלג"י ז"ן דאלילות. ויוצא דרך גבולו בקו המישור. האור יולא כיון שהניקוד התחיל בניקוד שבה ובכל מקום שהניקוד שבה, הוא דרך קו המישור שהוא קו אמלעי ועתה מתחיל לבאר ניקוד אות ה' שבהם וממשיך אותות דנפש רוח. הפונה מזרחה שמש. היינו הניקוד העליון של השבא סוד הת"ת והזכר, פונה למזרח שהו"ס ת"ת. והמאור הזה בתתו פניו דרך המזרח מרוב הזכות שיש לו נבדל מגופו מאור (נ"א מאור). יותר מדויק הגי' מאור.	ונעשה הגוף שני חלקים, הא' פונה מעלה. סוד הו"א. והב' פונה מטה. סוד הנוק'. היינו שנתלק המאור לזכר ונקבה והנקבה נולד מעלמות הזכר ע"י שהזכר מתקדש ומקבל מוחין מוליד את הנקבה בסוד ויקח אחת מלעותיו ויסגור בשר תחתונה (בראשית ב' כ"א). אבל נמצא יתרון גדול לפונה למעלה מן הפונה למטה כי הפונה למעלה מרוב זיוו נתמלאו פנות מרכבה אור צח מאד. שהת"ת כלול מד' פינות המרכבה חבת"ס. ונתגברו הארי"ה. החסד או חכמה דרוס דכסא. והשו"ר. גבורה או בינה לפון שזכסא. שני החיות סומכות הכסא. סוד הג"ר. ונתמלאו תפארת האד"ם. ת"ת שנקרא אדם.

והנש"ר והצינורות מרוב השפע נתמלאו על כל גדותם ושפכו כולם אל כבר הירדן הוא ים הערבה הוא מקום אשדות הפסגה הוא עמק המלך, כי מרוב הזיו העליון שנתפשט מן המאור המביט למעלה נתמלאו כל המאורות וכסה לכל המאורות והעמידן במקומותיהם והחזירם חלילה למקום המציאות

פירוש

בדרך ממילא אז בחי' המלכות שנקראת כיכר הירדן, ירדן בחי' מלכות, וים הערבה ג"כ בחי' מלכות שנתערכים שם כל האורות, ומקום אשדות הפסגה, שהמלכות עומדת על מקום וכיון דאיהי כהוד כמ"ס ואשדות הפסגה בחי' נ"ה כמ"ס בהקדמה, ועמק המלך הוא יסוד לנוק', ועי' עי"ה שאשדות לשון אשד הנחלים, יסודות של הנוק'.

כי מרוב הזיו העליון שנתפשט מן המאור המביט למעלה. שכוונתו הוא לעלות למעלה ובדרך ממילא נתפשט ממנו אורות לכל המקבלים.

נתמלאו כל המאורות וכסה לכל המאורות והעמידן במקומותיהם והחזירם חלילה למקום המציאות. בעולמות עליונים הם עולמות היחוד, דבעקודים ים כלי אחד, באילנות ים עשרה כלים, ובבי"ע ים ריבוי כלים ופירוד שכל מה שיוצרים יותר ים ריבוי וכל מה שעולים ים אחדות, והנה כח ההוד, שמודה על היחוד, כמו שמבאר בעל התניא באריכות על מודים אנחנו לך, מודים מכלל דפליגי שמציאות התחתון מגלה כאילו ים מציאות ופירוד אבל כשמודים על היחוד, מחזיר כל הבריאה למקום היחוד, והכל

והנש"ר. סוד המלכות, דהג"ר משפיע להו"ק, (הא דקורא כאן לאדם ת"ת ונשר מלכות ובהרבה מקומות הפוך דנשר ת"ת ואדם מלכות וכבר האריך בזה הרבה הרמ"ז ובספר אור החמה, שלפעמים הסדר אריה שור נשר אדם ולפעמים הסדר אריה שור אדם נשר).

והצינורות מרוב השפע נתמלאו על כל גדותם ושפכו כולם אל כבר הירדן הוא ים הערבה הוא מקום אשדות הפסגה הוא עמק המלך. שהזכר שהוא הניקוד העליון, ים לו שני דרכים איך הוא משפיע להנוק', או שמשפיע בהדיא או שמרוב אור נתמלא הכלי ומשפיע ממילא, כמ"ס בספר חיי מוהר"ן דהקשה רבינו הליקו"מ דכתיב אמת קנה ואל תמכור א"כ מי ימכור, ואי' בשם החפץ חיים דאם ממלאים כלי ושופכים ממנו נחסר מהכלי, אבל אם ממלאים מהכלי ונתמלא על כל גדותיו ממילא נשפך ממנו למטה, וכן הוא בלדיק שקונה את האמת ובדרך ממילא נשפך ממנו למקבלים, כן גם כאן הזכר ניקוד העליון שבשבא כיון שהולך בדרך ההוד ויש בו שפלות עליוס אינו מכוון להשפיע כיון שהוא מלא שפלות בחי' הוד אבל בחי' זכר ומשפיע כיון שמתמלא על כל גדותיו ונשפך

וקשרם אלו באלו ועשאן גוף אחד כדי שלא יתפרדו אלו מאלו ויהיו פועלים אלו לבדם ואלו לבדם, אבל זה המאור מוציא הספק (נ"א הפסק) (בכ"י הדגל) ומחבר לכל המאורות אחד עם אחד כדי לחבר את האהל להיות אחד ולהעמידו על משמרתו ועל תכונתו וזהו לפי גדולת מאור הראשון, והמביט למטה כמו בן הוא אור צח מאד מאיר לפי רוב הגדולה והתפארת והממשלה (בכ"י והמעלה), והמאור הזה מרוב שפלותו

פירוש

הראשון. ע"כ ביאור ניקוד העליון של השבא שהוא בחי' זכר של היו"ד הראשון של ההוד דכריאה בחי' נ"ר שבהוד.

והמביט למטה. סוד ניקוד התחתון שבשבא הוא המלכות.

כמו בן הוא אור צח מאד מאיר לפי רוב הגדולה והתפארת והממשלה. המלכות הזה כבר ביארנו בתחילה שהוד בחי' מלכות של הת"ת וע"כ יש לה אורות של גדולה ת"ת וממשלה, סוד גדולה חסד, ת"ת הוא הת"ת, והממשלה סוד הגבורה שורש בחי' המלוכה של ההוד.

והמאור הזה מרוב שפלותו. לענין ההוד שמודה על היחוד ומודה למעלה מטו"ד שהקב"ה למעלה המנהיג הכל והו"ם השפלות שיודע שאין לו שום כח עצמי כלל אפי' כשנראה להפך, סוד השפלות האמיתי דמדת השפלות הוא דייקא במקום שיש התגלות של ישות, ומבטלים אותו למעלה מטו"ד ומודים על מציאות היחוד, זה נקרא שפלות (לאפוקי ביטול) שהוא בחכמה שמרגישים ומשיגים היחוד, אך

נעשה כמו כלי אחר וגוף אחד כמו בשורש בעולם האצילות שהוא עולם האחדות או בעולם העקודים שהוא כלי אחד ממם.

וזה פירוש והחזירה חלילה, שמתחילה השתלשלו דרך כל המדריגות ממטה למעלה ומתגלה כ"א בנפרד וע"י האור של ההודאה על היחוד חוזרים כולם חלילה לענין האחדות ונעשים כולם גוף אחד.

וקשרם אלו באלו ועשאן גוף אחד כדי שלא יתפרדו אלו מאלו ויהיו פועלים אלו לבדם ואלו לבדם. לענין הירידה לבי"ע הוא בסוד השבירה שאמרו אנא אמוך שכל אחד פועל לבד ואין לו שייכות עם השני וע"י שמודים על היחוד חוזרים לבחי' האחדות וכוללם באחדות אחת לאביהם שבשמים.

אבל זה המאור מוציא הספק (נ"א הפסק) ומחבר לכל המאורות אחד עם אחד כדי לחבר את האהל להיות אחד ולהעמידו על משמרתו ועל תכונתו וזהו לפי גדולת מאור

מגיע עד מקום המציאות מוצא צח מאד ממולא מכל אבני שוהם ואבני המלאים, ומרוב זכותו משריף את כל המלאכים הפועלים בלתי מאמר והיוצאים מדרך האמונה והמתגבר בגאותו מיד נשרף בנהר דינור. והמאור הזה האחרון הוא מאור שחופף על כת השרפים וכולם נחשבו אצלו כיונים קטנים אצל זיוו והדרו,

פירוש

והמתגבר בגאותו מיד נשרף בנהר דינור. עיין תיקונים (דף ד' ע"א הובא בקה"י אות נ') לנהר דינור יולא מהוד דבריאה ושם טובלים נשמות הנדיקים עד שנשכח מהם הכלי העולם הזה ע"כ, והוא ניקוד שאנו בו, הוד דבריאה, והכוונה בזה שהנדיק שרואה שח"ו אדם מתגאה כנגד הש"ת, ואינו מבטל כל הקושיות על האמונה שיש לו, אז הנדיק שדרכו באור של הוד דבריאה מאיר בו עד שמודה ביחוד ונשרף באורו, ושוכח מליאותו לגמרי מרב גילוי היחוד. והטעם שיולא מניקוד התחתון של השבא שהוא מלכות, נהר דינור בסוד ד"י נו"ר סוד נר המלכות כמ"ס עי"ה.

והמאור הזה האחרון הוא מאור שחופף על כת השרפים. אע"פ ששרף הוא בחי' לדיק ששרף ויש לו יקות דקדושה בחי' הבריאה אבל ניקוד הזה שהוא מודה על היחוד. ובזה מגלה שורש היחוד מגלה שורש הבינה שהוא בחי' הארת הכתר כמ"ס כ"פ, וממילא כל הנדיקים כשהולכים בדרך האש בעבודתם נחשבים אללו כיונים בחי' מלכות.

וכולם נחשבו אצלו כיונים קטנים אצל זיוו והדרו. שהם בבחי'

הודאה הוא מקום שאין משיגים היחוד רק מודים לו.

מגיע עד מקום המציאות. ע"י שמודה על היחוד מגיע לאילנות לעולם היחוד.

מוצא צח מאד ממולא מכל אבני שוהם ואבני המלאים. פי' הרמ"ק שיש בתוך המלכות כל המלאכים שהם אבני שוהם ואבני מלואים, ועומק דבריו הוא שהם היו על כתפות האפוד והחושן וחקוקין היו שם י"ב שבטי י"ה שורש כל התחתונים, שבמלכות נשרפים כל התחתונים.

ומרוב זכותו משריף את כל המלאכים הפועלים בלתי מאמר והיוצאים מדרך האמונה. כיון שענין מלכות הזאת שהוא מלכות של ההוד, יש לה גבורות וענין ההוד שמודים על היחוד אפי' במקום שיש קושיות והסתרים לפיכך כל אלו המלאכים דהיינו הנשמות שהם מרכבה לבחי' המלאכים, שהם עושים פעולות כנגד מלכות הש"ת ע"י קושיות שלהם, ויואלים מדרך האמונה, והנדיק אינו יכול לסבול אותם האנשים ומכניע אותם דכל ענינו הוא ביטול לאמונה למעלה מטו"ד.

ושניהם נמצאו להם שמות ע"ש החכמים (בכ"י ע"ד הרחמים) כי הם שבים האבירה לבעלה ושבים לכל מאור ומאור למקומו, שם הראשון יוֹטֶפֶצְחִירוֹן, ושם האחרון וְנִיהָאֲעוֹמִיעִירֵעַ (נ"א וְכִי־הָאֲעוֹמִיעִירֵעַ נ"א וְנִיהָאֲעוֹמִיעִיכָא) (בכ"י נְיִיָּה אֲעִין מְעִידֵעַ) ואלו השני שמות יש להם כ"ב אותיות כנגד כ"ב צינורות אשר נמצאו בשני המאורות, כי כל אות ואות צינור בפני עצמו,

פירוש

השמות אלו ו' כ"ד קס זה האחרון ומסתיים עס ע', ויולא מהפסוק ויהי נועם ה' אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשי ידינו כוננהו, והכוונה לנועם בבריאה (כמבואר בכוונה ויהי נועם) ועיין בזה"ק ענין ויהי נועם שאפי' שהנברא אין יכול לעשות העבודה בשלמות הקב"ה משלים לו כל העבודות, כי באמת הוא עושה הכל (כמבואר בספרי הרה"ק מאיזבלע) וזה ענין קל הוד שמודה על היחוד עבודתו נעשית בשלמות לפיכך אמר לעיל שכל השרפים שהלדיקים שעובדים בשלמות גדול נחשבים כיונים ע"י שמודה על היחוד נעשה בשלמות יותר מהם כי הקב"ה משלים לו עבודתו. (עיין הסוד הגדול, הוצא בספר התכלת, שקיבל הרה"ק בעל התכלת מראדזין מסבו בעל המי השילוח ביום הכר מלוא סוד שאין מברכין על תפילין של ראש שבאמת המוחין הכי גדולים שהשי"ת מניח תפילין ועושה כל העבודה ואכל"ה).

ואלו השני שמות יש להם כ"ב אותיות כנגד כ"ב צינורות אשר נמצאו בשני המאורות, כי כל אות ואות צינור בפני עצמו. כללות השבא שהוא הזו"ן יחד הוא כללות כל התורה

מלכות כמ"ס, וזיוו והדרו נו"ה שכולם מקבלים מאורו והם כולם בטלים לנו"ה קלו.

ושניהם נמצאו להם שמות ע"ש החכמים. עיין עו"ה כיון שהם נקודה באות יו"ד קל קס הויה שהוא כלי קל החכמה, נקראים ע"ש החכמים.

כי הם שבים האבירה לבעלה ושבים לכל מאור ומאור למקומו. עיין ליק"מ תורה קפ"ח, שצריך לבא להחכם לבקש להכיר אבירתו עכ"ל, דענין האבירה הוא חסרון האמונה וע"י שבאים להלדיק שהוא מרכבה להוד זה, מחזיר לו הביטול וההכרה בהודאה על היחוד וממילא מוֹלִיץ את אבדתו והלדיק שהוא בחי' חכם בבחי' הביטול אינו מחזיר לו אבירתו עד שרואה קץ לאובד בחי' ביטול וחכמה שאינו רמאי וסקרן כמ"ס עד דרוש אחיד והשבת לו עד שתדרוש שאינו רמאי, עיין כ"ז בלקו"מ קס.

שם הראשון יוֹטֶפֶצְחִירוֹן, ושם האחרון וְנִיהָאֲעוֹמִיעִירֵעַ (נ"א וְכִי־הָאֲעוֹמִיעִירֵעַ נ"א וְנִיהָאֲעוֹמִיעִיכָא) (בכ"י נְיִיָּה אֲעִין מְעִידֵעַ). עי' שרשי

וכל צינור וצינור נמצאו שמו לבד אשר אין זה מקומו, וכל הצינורות באים אל מקום אחד, ומשם מתפשטים בעשר דרכים לעשר מיני מלאכים, ואחרי כן הדרכים חוזרים חלילה ושבם למקומם אל מקום המציאות, ואלו שני המאורות הם שב"א שבאות ראשונה מן השם והוא ניקוד מפואר עד מאד, ונמצא מאור אחד ממעל לשני המאורות הללו שמחשיך (נ"א שממשיך) אליו שני המאורות ומגביהם אליו ומעלה אותם אליו והוא טעם רביעי,

פירוש

ואלו שני המאורות הם שב"א שבאות ראשונה מן השם והוא ניקוד מפואר עד מאד. בחי' הוד שהוא מלכות דת"ת או לעי"ה שנקט ניקוד זה לת"ת. כאן מתחיל לגלות סוד הטעמים הראוים לשם הוי"ה, ולכאורה מהמשך הלשון משמע שיש לכוונו בכל שם ושם, וכן ברמ"ק דף כ"ד, והטעם שגילה הנקודות כאן כיון דניקוד ההוד שהוא בסוד מלכות דגוף יש לו כוח לעלות עד בחי' יסוד דא"ק בחי' המילה שז"ס ניקוד זה כמ"ס לקמן שנקודותיו יולא מוֹיִמֶלְ כמ"ס לקמן וענין הטעמים באים מסוד הכתר שהוא סוד א"ק וממילא גילה זה כאן שמפורש א"ק נמשכו כל אלו הנקודות לכל השמות.

ונמצא מאור אחד. טעם הרביעי.

ממעל לשני המאורות. שבה.

הללו שמחשיך (נ"א שממשיך) אליו שני המאורות ומגביהם אליו ומעלה אותם אליו והוא טעם רביעי. ענין ברמ"ק דף כ"ד דהטעמים מקושרים עם הכלים של האותיות וכאן באות יו"ד

וכל הכ"צ אותיות. וע"י שמודה על היחוד מקבל הכוח של כל התורה כולה הכוח של כ"צ אותיות, וכל אות צינור בפני עצמו, שהוא מהלך אחר כפי ענינו, וכן ההוד מאחד כל האורות כיון שעלה לקראו.

וכל צינור וצינור נמצאו שמו לבד אשר אין זה מקומו, וכל הצינורות באים אל מקום אחד, ומשם מתפשטים בעשר דרכים לעשר מיני מלאכים. ענין לעיל ניקוד ראשון שביארנו בשם הרמ"ק בדרישת המלאכים חקירה ה' שיש בהם ג' בחינות ועי"ש, וכן מ"ס בשם ספר שער היחוד והאמונה.

ואחרי כן הדרכים חוזרים חלילה ושבם למקומם אל מקום המציאות. כמ"ס מספה"ק מעין החכמה, שתכלית כל אור לירד למטה להיעשות יש וחוזר אח"כ לקראו, וכאן כיון שמודים על היחוד יש להם כוח להיות בשלמות בחי' יש ולירד לבחי' הי' מיני מלאכים שביצירה ולחזור חלילה למקום היחוד אלילות.

ועל סוד הרקיע (נ"א הרביע) אמרו שהוא סוד השם יהו"ה, ולכן הכותב השם והאומרו צריך לאומרו בניקודו הנכון ובטעמים שלו לעולם, ואלו הן הטעמים של יהו"ה רביע על היו"ד משה"ה בה' כ"ל מ"ה שיוכ"ל (נ"א מפני שהוא אות של כל יוכל נ"א מה שיוכל), אתנחתא באות השנייה מפני שהיא אות של רחמים, מאריך באות השלישית,

פירוש

לילך במרוצה כדי שלא יתגברו הגבורות בעולם.

אתנחתא באות השנייה מפני שהיא אות של רחמים. עיין ברמ"ק (דף כ"ה) דאות ה' מקרב כל מאורות (ומקורו מז"מ) ובינה הוא רחמים כמ"ס שבינה הוא אהבה עילאה, וע"כ מקרב כל המאורות לאחד, וסוד אתנח עיין ברמ"ק שער כ"ט שער הטעמים פ"ד בסוד פסיקת הרגלים לקבל שפע דווכרא ולכן נקרא אתנח לשון ישוב דהוא סוד ליור היחוד, דממשיך מכאן מוחין דנשמה באות ב' דהו"ה דשם מתחיל היחוד, בחי' כלי ורוחא.

מאריך באות השלישית. עיין ברמ"ק שאלות ו' זוכרו במרוצה כדי שתגבר המנוחה ולא יהיה גבורות בעולם. וע"כ מיד רץ לאות ה' אחרונה ליחדה עם ז"א בעלה ובזה יתמתקו גבורותיו, והכוונה דהריבוי האור מביא גבורות לפיכך צריך כלי של המלכות שלא יהיה התגברות המנוחה בלי כלי, ועיין ברמ"ק שמאריך טרחא (בלשונם נקרא מאריך טרחא) מלד אריכות אפים לרשעים כדי שישבו בתשובה וטרחא הוא הגבורות אשר מעשי הרשעים ורחמיו עליהם הוא לו לטורח, וזה באות הו' שהוא בחי' גבורות.

כשמארכים זה בנחת ובנעימה מנענעים אות יו"ד בגבורה כיון שחכמה דרכה לפזר (והבינה דרכה לחבר) וענין דחכמה הוא יראה עילאה בסוד הפיזור (ובינה אהבה עילאה בסוד החיבור) ואומר שהיה צריך להוליך היו"ד לד' פינות המרכזה ובשעת הניענוע הולך ומביא דרוס לפון מזרח מערב, ויש לקשר הד' נענועים, לטעם הרביע שהוא לשון ארבע וכאן היה מנענע לד' כדדים.

ועל סוד הרקיע (נ"א הרביע) אמרו שהוא סוד השם יהו"ה, ולכן הכותב השם והאומרו צריך לאומרו בניקודו הנכון ובטעמים שלו לעולם, ואלו הן הטעמים של יהו"ה רביע על היו"ד משה"ה בה' כ"ל מ"ה שיוכ"ל (נ"א מפני שהוא אות של כל יוכל נ"א מה שיוכל), (מה שכתב בר"ת אינו ר"ת רק דגשים). והכוונה משהה בה היינו באות יו"ד כל מה שיוכל וכן מפורש ברמ"ק דף ג"ה, ויש ממקובלי דורינו שרוצים לפרש משהה בה' היינו באות ה', ואין זה משמעות הלשון כאן, וודאי לא בלשון הרמ"ק שמתחיל לפרש אות ה' אח"כ, ואין כ"כ נפ"מ לדינא כי ברמ"ק דף ג"ד פי' שצריך להאריך בכל השם רק בו' צריך

זקף באות המנוחה היא אות רביעית אות ה"א, אשרי אדם מצא חכמה לידע עיקר שם הזה מקום המנוחה והרוחה והששון והשמחה. ומאור הב' המתגבר על כל המאורות והעולה ופניו

דרומה

פירוש

יחידה כדי שלא יתגברו הגבורות ששם הוא שלמות הכלים ומוכן למשכיל.

אשרי אדם מצא חכמה לידע עיקר שם הזה מקום המנוחה. חכמה.

והרוחה. בינה.

והששון. ז"א.

והשמחה. מלכות (ועיין בדברי הגר"א למסכ' סוכה ח"א ששון וח"א שמהה מב"י ומב"ד ז"א ונוק' ואכמל"ה). ע"כ ביאור אות יו"ד ועתה מתחיל לבאר ניקוד חולם אות ה'.

ומאור הב'. הוא החולם.

המתגבר על כל המאורות והעולה ופניו דרומה. עיין ברמ"ק

שפירש שבי' פרלופים ת"ת ומלכות הם השבא שהיו באות יו"ד, כאן באות נעשים חולם דנתאחדים לפרלופ אחד ומביט לשורש העליון, והסוד בזה דכאן אנו ממשיכים מוחין דנשמה (ב"ה דשם הויה) דהוד (הניקוד שאנו בו) וכאן מתחיל יחוד דכלי ורוחא, וכיון שיחוד של הוד בא בשלמות היחוד עד יסוד דא"ק כמ"ס שהוא סוד המילה, כאן ביחוד של בחי' נשמה כבר מגיע לבחי' הרדל"א שהוא מדרגה חילונית דיסוד דא"ק והוא אותה מדרגה שהיה בניקוד

זקף באות המנוחה היא אות רביעית אות ה"א. בביאור מילת זקף מלינו ג' דעות בעי"ה ביאר זקף קטן ובהגהת הלמח בכת"י כתב שהכוונה זקף גדול ובספר אור עינים (בח"צ ערך שם הויה דף ע"ח טו"ז) שהכוונה זקף קטן ועיין ברמ"ק (דף נ"ה) לאות ה"א אחרונה היא אות המנוחה ששם נתמתקים כל הגבורות של הו', ואז נעשה היחוד השלם וע"כ שם יס זקף. וכדי להבין ענין זה במקלת דהנה יס כאן ב' הבחנות מלד האורות ומלד הכלים. מלד הכלים כאשר מגיע לז"א בחי' כלי שנקרא פלגא דגופא בלא נוק', אז מתגברים הדינים עד שמתייחד עם המלכות בחי' אשתו, אבל למעלה לגבי חו"ב הם כ"כ מאוחדים שכשמתעסקים בחכמה לא נקראת שנפרדת מבינה אבל בזו"ן שלפעמים מאוחדים ופעמים מפורדים לריך להזדרז ליחדם לאז לא יס גבורות ומלד האורות כשמגיעים לחיה, אע"פ שבדרגת העליונים חיה הוא שלמות הקדושה ויס שם היחוד דדרגת התחתונים כל הסכנה בחיה כיון שבנקודות דס"ג היה השבירה בסוד הענים ששם יס החכמה מקום נקודות דס"ג החכמה של הבינה, דכיון שחכמה הוא אור בלי כלי יס סכנה של ריבוי אור ושבירה (כמו המעשה בסיפור"מ שהחכם היה לו שבירה, משא"כ התם) וע"כ לריך להזדרז לבוא לה"א אחרונה

ומביט לעבר אחד ולעולם לא ירד, ובעלותו מתפשטים ממנו כל משכיות הנעלמות והגנוזים המובחרים ובתי אוצרות אשר למלך,

פירוש

וירידות הוא דנקמת האדם נע ונד בין ימין לשמאל וחוזר חלילה בסוד תש"ת כמבואר בתיקונים, דכל האור נמשך מזד ימין שמאל אמרנו, שהתקיעה הוא בחי' ימין ועובר דרך השמאל שהוא שברים, וכיון שהימין נתערב עם השמאל בא בתקיעה אחרונה לרדל"א ששם מתאחד הימין והשמאל במקום אחד ושם אין שום ירידות משום שאין שם פלוגתא בין ימין לשמאל בחי' קו אמרנו, וכמו שרואים אלל זקני הצדיקים שאין רואים עליות וירידות אלל שכבר תיקנו הפלוגתא בין ימין לשמאל בבחי' מטי ולא מטי, וזה הכוונה לעולם לא ירד.

ועי"ל שבשם הוי"ה דמלכות דבריאה שם החולם בראש אות ה' אחרונה ובעת שנחבר בית המקדש היה יורד למטה מהאות בסוד חיריק, אך כאן בניקוד ההוד דבריאה אף פעם לא ירד, והטעם שכל האחיזה שיש לסט"א שמהפכין ההוד לדוד רח"ל ואז הוא בסכנה גדולה, אבל מי שכבר מרכבה להוד ודבוק בהודאה להשי"ת אינו נופל כלל, דבכל מקום מודה על יחודו ית'.

ובעלותו מתפשטים ממנו כל משכיות הנעלמות והגנוזים המובחרים ובתי אוצרות אשר למלך. שכל גנוזי המלך גנוזים באין הזה, ומי שבטל ומבוטל כעפרא דארעא, אין הגמור, הקב"ה מגלה לו כל סתרי.

הראשון בסופו בבחי' היחידה, ועוד יותר עליון ממנו כיון שהוא במדרגה עליונה בהוד, ומקום הזה אע"פ שהוא מקום בו אני ואין הולכים יחד אע"כ נוטה יותר לימין כידוע שדעת שמחבר חו"ב נוטה לשמאל וכתר שמחבר חו"ב נוטה לימין דהיינו שאע"פ שיש שם אני ואין מרגישין האין יותר מהאני בסוד והחכמה מאין תמלא, להכתיר נקרא אין, (ואע"פ שאריך ועתיק בעצמם האריך נקרא אני שורש הבינה והעתיק נקרא אין שורש החכמה כמבואר בע"ח שער המלכים פרק ג' דף נ"א ע"ג זה בערך הכתר אבל בערך שלמטה ממנו כל הכתר נחשב כאין גם מש"כ שעתיק בחי' אין ואריך בחי' אני, אין להקשות משער מ"ב פ"א דף פ"ט ע"ג דשם מבואר להפך שעתיק בחי' אני ואריך בחי' אין, דשם מדבר מזד העליון דעתיק הוא אני של הבורא, והאריך האין של הנאללים, אבל מזד הנאללים להיפך. אריך אני של הנאללים ועתיק האין של הבורא.) ופירוש דרומה בחי' חכמה שענינו ביטול בסוד כ"ח מ"ה שהנאלל אינו עושה שום פעולה מזדו דכמו שבא לאדם איזה חידוש כמו בראק המבריק עדיין אין כאן פעולה מזד הנאלל רק העליון נתן לו חכמה זו, וזה בחי' חכמה שהמאלל מנהיג ואין הנאלל עושה כלום משא"כ בינה שזה ענין התבוננות התחתון ושכלו והשגתו.

ומביט לעבר אחד ולעולם לא ירד. כיון שהח"ב שם מתאחדים באות אחד ואין שם בחינת ירידה, דענין עליות

והוא מאור שכאשר הריח (נ"א מאור הריח) המובחר ראש המציאות אהי"ה שזה המאור עולה אליו יוצא (להגבילו) [להקבילו] ומתחברים שני המאורות כאחד, ומן ההתחברות הנאה והמובחר כמה מאורות יוצאים לאלפים ולרבבות גדולים ואדירים אין ערך לאורם ולזיוום המובחר,

פירוש

יראה לעינים וה' יראה ללבב. ופי' הרבי מלובלין זי"ע וה' - רק מי שמיחד קוצ"ה ושכינתיה שדבוק בפנימיות היחוד - יראה ללבב - יכול להכיר לבו של השני.

לפיכך אהיה שהיא בחי' הכתר כשמכיר על ההוד שהגיע לחולם במדריגת יחוד גבוה שהוא בסוד אזכוג"ה אף על פי שלא נראה בחי'ויות כלל רק מריח בסוד הרגשת העלם אז מקרבו אליו ומתיחד עמו.

המובחר ראש המציאות אהי"ה שזה המאור עולה אליו יוצא (להגבילו) [להקבילו] ומתחברים שני המאורות כאחד, ומן ההתחברות הנאה והמובחר כמה מאורות יוצאים לאלפים ולרבבות גדולים ואדירים אין ערך לאורם ולזיוום המובחר. עי' במעשה של רב ותלמיד (סיפור"מ מעשה ט') שהמאור הקטון מתחבר עם המאור הגדול, דהיינו שהתלמיד שזוכה להיות מאור הקטון פוגש בלדיק הדור שהוא בחי' מאור הגדול מתגלה בזה אור הגאולה, וכל עובדת הס"מ הוא לרחק התלמיד האמיתי שלא יפגוש בלדיק האמת. כמו שידוע שהרמב"ם כשקיבל ברכה מהר"י בן מאשא שהיה ילד ואז קיבל ממנו כל התורה לכל ימי חייו, עד שקראו רבו מובהק.

והוא מאור שכאשר הריח (נ"א מאור הריח). להבין הענין דהנה כתוב שמשית לדקינו בחי' כתר עליון לדיק האמת לא למראה עיניו יספוט אלא והריח ביראת ה' שיהיה מורח ודאין. וביאור הענין שרוב הלדיקים מכירים בלדיק השני רק על ידי הגילויים שלו, ואם הלדיק אז בקטנות המוחין רואה קטנות, ואם הוא בגדלות המוחין רואה גדלות, אבל הלדיק האמת בחי' משיח מרגיש העלמיות של השני ואין זה תלוי בגילויים כלל, והנה לדיק שהוא בחי' מלכות כמו דוד המלך עליו השלום, אפילו שמואל הנביא היה לו קשה להכיר בו, כיון שעבודתו בצפנימי פנימיות, כמו כאן בניקוד ההוד שמודה על היחוד שהוא נקודה הפנימית ודק מאד, ואין נראה לעינים בחי'ויות כלל, לפיכך אמר הקב"ה לשמואל אל תסתכל על מראהו רק על העלם שלו.

והרגשת העלם הוא דרך הריח שהריח הוא דרך נקבי החושים עד פנימיות המוח שם גנוז דעת דעת"י, כמבואר בכוונת הריח, ובפי' הראב"ד על ספר יצירה פ"א, ושם יש הרגשת העלם והדעת האמיתי שמיחד כל היחודים. ולפיכך אמר הקב"ה לשמואל אל תביט אל מראהו וגובה קומתו כי מאסתיהו (אליאב) כי לא אשר יראה האדם, כי האדם

ובאשר זה המאור השני עולה ומתחבר עם המאור הגדול משניהם לא נראה דבר לא מן הראשון שייצא להקביל ולא מן השני שפניו תימנה, ובהתעלם המאורות הללו מי יוכל לדבר השאון הגדול שנשמע חוצה לעיר המלוכה

פירוש

אדם יושב על הכסא אור של אצילות, דגם הדיק העליון וגם הדיק התחתון נכללים ביחוד הזה באלופו של עולם סוד האצילות.

ובהתעלם המאורות הללו מי יוכל לדבר השאון הגדול שנשמע חוצה לעיר המלוכה. כתיב לא ברעש ה' דבמקום יחוד הוא בשתיקה גמורה בהעלמה ובכיסוי רק על ידי יחוד הגדול הזה נולד להשרפים בצריחה התעוררות ואש גדול כמו שהתלמיד האמיתי מקבל מלדיק האמת האור הוא דבר נעלה מאד שא"ל להשגי להכיר בזה אך מה שנולד מזה הוא שפע רב בכל העולם (לדוגמה בזמן מוהרנ"ת שקיבל מהרה"ק ר' נחמן זי"ע לא ניכר כלל גדול האור והיחוד שקיבל ממנו יותר משאר התלמידים אבל אח"כ נמשך מזה הגילוי של כל ספר ליקוטי הלכות ושאר ספריו ועי"ז כולם יכולים לקבל מהאור של הדיק האמת ונגלה לעין כל היחוד הגדול).

וזה מה שכתב בהתעלם המאורות הגדול פי' כשעולים ליחוד באצילות וקם הוא בשתיקה והעלמה מי יוכל לדבר השאון חוצה לעיר המלוכה, ההתעוררות שנעשה אח"כ בצריחה בחוץ הוא בקול רעש גדול שמקבל מחילוניות היחוד בחי' בינה. וכן אמר אדמו"ר מוהרש"ב מחז"ד זי"ע דבקריעת ים סוף לכולם היה התגלות והתפעלות גדולה ראתה שפחה על הים

וכן הבן איש חי ע"י שפעה יחודים בציון של בניהו בן יהוידע משם קיבל כל כוחו לכתוב ספריו הרבים אח"כ.

והפי' בזה דהיחוד בין שני מאורות בפרט בין לדיק הדור בחי' אהיה לתלמיד בחי' הוד שזכה להגיע על ידי הודאת היחוד עד תכלית המדריגה ברדל"א בסוד שם אצבוג"ה אז מהתקשרות זה יוד עליון ויוד תחתון נתגלה אלף שהוא אורו של משית. וז"ש לאלפים שהוא אור האלף והכתר שהוא אורו של משית.

ובאשר זה המאור השני. סוד החולם.

עולה ומתחבר עם המאור הגדול משניהם. הוא ראש הצריחה אהיה.

לא נראה דבר לא מן הראשון שייצא להקביל. היינו האהיה.

ולא מן השני שפניו תימנה. סוד החולם, כמו שאמרנו לעיל שדרכו לילך בקו ימין, ופי' הענין דברמ"ק כתב ששניהם נתעלמו ועלו ונכנסו אל השורש אצילות, והכוונה כמ"ש בליקו"מ (תורה ו') שהדיק העליון בחי' יו"ד עליון של האל"ף הוא בחי' משה לדיק הדור, ולדיק התחתון בחי' יו"ד התחתון הוא בחי' יהושע, וכשמתחברים שניהם יחד נעשה סוד אל"ף שהוא אדם לית אדם בלא אל"ף שהוא

שאון רעם ונחשב כאילו לא היה, ולשאון הגדול שנשמע יוצא זיו מעורב נאה שורה על המלאכים, ובין הזיו והשאון נשמע דבר (בכת"י דיבור) שאומר שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד,

פירוש

אלהות אלה ויראה שכלים והם משגיגים בראשונה אור היחוד ומשפיעים על הלדיקים שהם עובדי ה' יתברך באלה ויראה טבעי בחי' ילירה, ונאה בחי' אור הבריאה לנועם ויופי הוא בבריאה.

שורה על המלאכים. שהם בחי' הילירה ואלה ויראה שלהם מאיר באור הבריאה.

ובין הזיו והשאון נשמע דבר (בכת"י דיבור) שאומר שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד. כשהלדיקים האלה מבריאה וילירה מקבלים אור הגדול של התלמיד האמיתי הוא החולם שמקבל מהלדיק האמת בחי' האהיה ראש הבריאה הם מכירים גודל האמת של יחוד נפלא זה ומשתוקקים גם כן להשיג ולראות גודל האמת והיחוד בשעה זו ואומרים שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד פי' שמבקשים שהנקודה האמיתית של התגלות אלהות שנמצא רק במקום הזה וחפצים גם הם לראות פני המלך וע"כ מבקשים שיתגלו השערים כיצד לבא אל המלך.

ובבר' ביאר רבינו הרמח"ל שאף על פי שכל הלדיקים עובדים את ה' לא הרבה זוכים לדעת עבודת השכינה שהיא עבודת היחוד ורבינו בעל הסולם אומר שאילו יביא

מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי בקול רעם גדול בשירה וזמרה, אבל משה רבינו היה בדבקות נעלה ומרוממת שנקרא "קאלט דבקות", בסוד מה שאמר מוהרנ"ת על רבינו הליקו"מ שהיה מתפלל בשתיקה סוד שמן בחשאי סוד אלילות וחכמה שהוא בחשאי, משא"כ בבריאה הוא בשירה וזמרה וקול רעם גדול.

שאון רעם ונחשב כאילו לא היה. דשם אהיה להחולם שהוא אזבוג"ה עושים כל היחוד ואעפ"כ הם בשתיקה ונחשבים כאליו לא עושים כלום ללא נראה כלום מעבודתם כמו שאמר רבינו הליקו"מ (תורה נ"ו) שיש לדיק שהוא מושל על כל העולם ועל כל לדיקי הדור רק הוא בהעלם גדול בסוד כל השירים קדש וסיר השירים קדש קדשים, והלדיק בחי' קדש קדשים לא נכר גודל ערכו אך הלדיקים שמקבלים ממנו בסוד הבריאה מושלים ברעם גדול ונראה כאילו כל הגדולה מהם.

ולשאון הגדול שנשמע. מהקרפים של עולם הבריאה שהוא בחי' שמיעה.

יוצא זיו מעורב נאה. היינו אור של בריאה נכנס בילירה וכשהקול של בריאה מאיר בילירה הוא זיו מעורב (בחי' הבריאה הם הלדיקים בעלי ההשגה שיש להם אש של השגת

ובשמעם הדבור הנאה והנעלם מתחרדים אלו לעומת אלו, ובהתעלם שני המאורות הגדולים המאור שהוא עולה חוזר חלילה מן אור לאור ומן מעלה למעלה ושב למקומו כבראשונה אל מקום ההדר והוא העולה הוא הנקרא ברית (נ"ל הנקרא נחליאל) ובדרך העיקר נקרא אזבו"גה המפורש בניקוד הראשון

פירוש

הליקו"מ שאע"פ שהשיג השגות נוראות אינם תשובים לו כ"כ כמו דיבור אחד שיכול להמשיך לתוך העולם. לפיכך אע"פ שהלדיק המתאחד למעלה עם עולמו אח"כ חוזר חלילה ושב למדריגתו הראשונה כדי להשפיע לעולם.

ומן מעלה למעלה. היינו חוזר מן היחוד של אהיה ראש הבריאה לבחינתו העלמית שהוא שם אזבוג"ה רדל"א דבריהם. (יש להעיר שראש הבריאה היא א"ק דבריהם בחי' משיח ורדל"א דבריהם בחי' אזבוג"ה שהוא תלמיד האמיתי ראש האלילות דבריהם).

ושב למקומו כבראשונה אל מקום ההדר. בחי' הוד שהוא מקום הרדל"א שהגיע ע"י ההוד שלו.

והוא העולה הוא הנקרא ברית (נ"ל הנקרא נחליאל) ובדרך העיקר נקרא אזבו"גה המפורש בניקוד הראשון. עי' לעיל מ"ש שם שבמקום הזה מקום אני ואין יחוד הגמור, ויולא מהפסוק אז יסיר משה עיי"ש, וברית שכרת הקב"ה עם עמו ישראל בסוד ברית מל"ח אותיות חל"ם שאפילו אם יחטאו לפניו לא יסכח אותם ולא יכרית זרעם כי יזכור שרשם שהם בסוד עטרה לראשו בסוד חולם, עיי"ש.

אדם להקב"ה כל אילי נביות של עבודת השם אם אין לו טיפת יחוד דהיינו הביטול ליחודו יתברך, הקב"ה לא יקרבו לשלמות האמיתי, כמו דאיתא בזוה"ק קיר השירים אם תדעי כך היפה בנשים זה שיש לו שלימות המעשים אם אינו יודע היחוד לא יוכל להגיע לשלימות הדבקות והאמת, וע"כ דוקא ההוד שהוא בחי' הודאה על היחוד זוכה להגיע למעלה רמה זו. והוא מרומז ג"כ בסיום הפסוק "מי זה מלך הכבוד" זה ניקוד החולם כמו שאמר בשם הויה דמלכות דבריהם ששם זה נקרא מלך עולם "ה' לבאות" דידוע ללבאות בהוד (ע' בע"ח שער השמות שער מ"ד) "הוא מלך הכבוד סלה".

ובשמעם הדבור הנאה והנעלם מתחרדים אלו לעומת אלו. שג"כ מתיחדים עיי"ז גורם שגם המאורות של בריאה וינירה יתחברו אלו לאלו כדוגמת העליון שלמדו שטיקור העבודה היא עבודת היחוד.

ובהתעלם שני המאורות הגדולים המאור שהוא עולה חוזר חלילה מן אור לאור. שאין התכלית רק להישאר למעלה בתוקף היחוד עם האהיה, רק העיקר להמשיך גילוי חלשות למטה כמ"ש

והאחר שפירשתי נראה שהוא תולדותיו של זה והשם ששמתי לראשון הוא שמוש לזה והוא ניקוד חולם הוא חותם המלך העומד בכל הדברים והביא אותם תחת ממשלתו והוא ניקוד אות שנייה מן השם הנכבד (נ"א יהו"ה) וזהו הניקוד הפועל בלי טהרה יותר מן הראשון ומן השני.

פירוש

ע"ה אמר חיים שאל ממך נתת לו ולפי פשט הגמרא מדבר על חיי עולמו, ופי' הגר"א הפשט העמוק בזה שמתפלל על מב"י שלא ימות וזה הכוונה חיים שאל ממך נתת לו למב"י אורך ימים.

וזה הכוונה שע"י שיאיר השם של אזכור"ה שהוא סוד למנחת על השמינית, שכל ב' אותיות משם זה בגי' ח', והוא ענין אז יסיר משם, והוא אור של דוד המלך השירה שלעתיד, ועי"ז ג"כ משית בן יוסף לא יטרח למות שהוא נקרא חותם המלך, שאין עליו שום קטרוג שאור הזה של אני ואין שיש ברדל"א ע"י שמודה על היחוד הנאלץ נכלל לגמרי במאלולו עד שנעשה בחי' חותם שבתוך החותם יס' גילוי של הנחתם והוא גילוי של דוד של מב"ד שלגמרי בטל לקונו בחי' אני ואין וזה ממתיק כל הדינים ומביא כל הבריאה תחת ממשלת הש"י ומבטל קליפת ארמילס הרשע,

והביא אותם תחת ממשלתו והוא ניקוד אות שנייה מן השם הנכבד (נ"א יהו"ה). עד כאן ביאור אות שני של הוד דבריאה.

וזהו הניקוד הפועל בלי טהרה יותר מן הראשון ומן השני. כיון שרק

והאחר שפירשתי. מה שאמרנו בניקוד א'.

נראה שהוא תולדותיו של זה. שהחולם כאן עיקרי יותר והטעם שהשמות הולכים ממטה למעלה וכל מדריגה הוא גדול ולמעלה ממדרגה שלפניו וכאן שממשיך מוחין דנשמה דהוד שהוא שורש כל מה שהיה לפניו כולל היחידה שבמלכות שהוא אזכור"ה והיחידה שבמלכות תולדה של הנשמה שבהוד.

והשם ששמתי לראשון הוא שמוש לזה. שם של יחידה של המלכות משמש כמו תלמיד לשם הזה דהיינו שאפילו שהלדיק הגיע למדריגה של אזכור"ה שהוא בחי' המלכות עדיין הוא נחשב תחתיו ומשמש להלדיק שהגיע לבחי' מוחין דנשמה שבהוד.

והוא ניקוד חולם הוא חותם המלך העומד בכל הדברים. כבר אמרנו לעיל בשם ספר קרניים דשם הזה מבטל הקליפה של ארמילס הרשע שעומד בסוף הימים להרוג את מב"י שהוא גילוי הקדושה, ולעתיד ע"י שם זה מב"י מנחת אותו ולא יוכל להרוג אותו, דשם הזה הוא בחי' הארת מב"ד והוא סוד המבואר בספרי הגר"א בליקוטים שע"י שמב"י מקבל אור של מב"ד ינצל מהריגה זו, וכמו שמבואר במס' סוכה נ"ב א' שדוד המלך

מאור הג' כאשר מתפשט מן מקורו מקור החיים לנהוג את כחות הגבורה ולהעמידם על משמרותם משום גבורתו כאשר הוא יוצא מתחלק לשנים ואין זה יוצא בלתי זה, שמרוב הגבורה של שניהם כאשר עולים נתאכל גבורות הא' עם כל היכלות המביט צפון

פירוש

הם באחדות ואין זה כמו עקודים שם יס כלי אחד. לפיכך כאן מתחלקים הזכר והנקבה בשנים אבל מתאחדים לאחד וע"כ אין יולא זה בלתי זה שאין אחד עולה על חבירו רק שניהם שוים כדמיון לירי.

והענין ע"י שהוא מודה על היחוד מבחי' הוד בא למדרגת ביטול שהוא בחי' חיה ופס יכולים להתייחד חסד וגבורה יחד שהם בחי' הירי זכר ונקבה אע"פ שצדק כלל חסד וגבורה לוחמים זה עם זה כאן ע"י הביטול הזה נתבטלים כל הגבורות ומתייחדים זה עם זה.

שמרוב הגבורה של שניהם. אע"פ שזה חסד וזה גבורה ז"א ונוק', אעפ"כ קורא גבורה של שניהם כי ההתחברות של שניהם הוא גבורות כיון שהם הפכו זה ימין וזה שמאל.

כאשר עולים. כאן ע"י ביטול של הוד שמודים על היחוד עד שבאים לבחי' חיה וביטול.

נתאכל גבורות הא'. הכוונה הראשון.

עם כל היכלות המביט צפון. הנוק' שנקראת לפון וגבורה נמתקים הגבורות שלה ע"י שמתחברת עם החסד.

במלכות לריך טהרה גדולה כיון שהיא סמוכה לחיזונים ומה שעולה יותר למעלה ובפרט שמודה על היחוד אפילו בלא טהרה יכול לפעול.

מאור הג' כאן מתחיל ביאור אות הוא"ו של שם הוי"ה בניקוד צירי וכאן שממשיכין מוחין דחיה דהוד בתוך כלי הז"א שנקרא כלי הגבורה שכן וא"ו הוא אות הגבורה.

כאשר מתפשט מן מקורו מקור החיים. עולם האלילות.

לנהוג את כחות הגבורה. שהם כלולים באות הגבורה שהיא וא"ו.

ולהעמידם על משמרותם משום גבורתו. שהגבורות יתנהגו על דרך הקדושה בשלימות, כדי שלא ילא חוץ לגבול והטעם כיון שבמוחין דחיה נוהג יראה עילאה ולמטה בכלי הוא גבורה בחי' ז"ן שז"ן סוד הכלי שהוא גבורות כלפי המוחין.

כאשר הוא יוצא מתחלק לשנים ואין זה יוצא בלתי זה. במקום החיים יס יחוד ואעפ"כ אין זה יחוד כמו בכתר שנתקף פרלוף אחד, רק תמיד שנים שהם מתאחדים ועדיין נשארים שנים בסוד מה שמכוונים במילת אחד ק"ש עשר ספירות באלילות ואעפ"כ

והמביט דרום נשאר ברחמים ויצאו שניהם מלאים הוד והדר ועטרת מלכות בראשם לנהוג את כחות הגבורה ולהוציאם ולהביאם ולחלקם במשמרותיהם לעבוד עבודתם, ושניהם המאורות כאחד מתגברים ומרוב הדרם נעשו זיוו כמין השבכה ובשבכה הזאת שאר המאורות עוברים ובה שורפים ובה מקבלים, ובהיותם עולים כאחד כסה את כל המאורות

פירוש

ומרוב הדרם נעשו זיוו כמין השבכה. כ' הרמ"ק כיון שהחסד וגבורה (ז"א ונוק') מתחבקים זה בזה ונכללים ומסתבכים זה בזה כעין שבכה זה בחי' יחוד ונקרא שבכה שאפי' לאחר היחוד עדיין נשאר כל אחד בבחי' שלו. ושבכה היא כמו חוטי הרשת וע"י יחוד זה מקבלים גם שאר המאורות. וזה מ"ש

ובשבכה הזאת שאר המאורות עוברים ובה שורפים ובה מקבלים. שהמאורות הם השרפים שבצריאה ובהם כח השריפה והאש לקדושה ע"י יחוד זה וגם המלאכים שהם בחי' חסדים ליצירה מקבלים ע"י יחוד זה "בה שורפים" השרפים של הצריאה "ובה מקבלים" המלאכים של יצירה שמקבלים כח חסדים מהיחוד הזה.

ובהיותם עולים כאחד. בזמן שקולט היחוד הזה של זו"ן שקיבלו האור דחיה של הוד.

כסה את כל המאורות. הם הנשמות של צריאה שהם מרכבה לשרפים ומלאכים

והמביט דרום נשאר ברחמים. הז"א נשאר ברחמים והיחוד נתחזק הרחמים והחסד שלו דבזמן שהאדם זוכה מקבל נוק' זוכה למוחין גדולים יותר.

ויצאו שניהם מלאים הוד והדר. ז"א והנוק' נעשים כמו נוק' ימין ושמאל כאשר נתאחדים.

ועטרת מלכות בראשם. שכל מקום שיש יחוד השכינה הק' נעשית עטרה לראשם בסוד איש ואשה שכינה שרויה בניהם לאיש ואשה בחי' חו"ב והשכינה כתר לראשם.

לנהוג את כחות הגבורה ולהוציאם ולהביאם ולחלקם במשמרותיהם לעבוד עבודתם. למוחין דחיה מאירים בתוך אות הגבורה שאפי' ריבוי המדריגות בחי' גבורה וז"א כולם מתאחדים בסוד היחוד.

ושניהם המאורות כאחד מתגברים. ימין ושמאל שניהם יחד מקבלים ומאירים באות הגבורה הזאת.

ולא נשאר דבר שלא נתכסה וחסו בעלם ובמעלותם הגדולה מאד, ונמצאו לב' המאורות הללו גבולין שעד שם הן מגיעים ושם עומדים רבוצין, ומן מקום הזה יוצא זיו והדר ומן התחברותם כאחד יוצא רעם העליון ומן המקום הזה יוצא כל מיני העדן של צדיקים ושל צבא המרום,

פירוש

הוא תיקן אותם כ"כ כ"ף אנתנו שכבר הקדים לפנינו והלך למעלה בודאי יכול לתקן כל מי שמקושר עמו.

וזה הענין שהלדיק יס לו סוד הרבואה יכול לשמור כל מי שמקושר איתו אך יס לזה גבול שמי שאינו מקושר עם הלדיק או חולק עליו אין לו רשות לשמור אותו כ"כ וזה שאמר כאן ב' מאורות הללו יס להם גבולים שיש להם כח הרבואה שהיא כח השמירה על התחתונים עד גבול מסוים דהיינו רק המאורות המקושרים עליהם.

ומן מקום הזה יוצא זיו והדר. בסוד אור הלירי נו"ה שהם זיו והדר.

ומן התחברותם כאחד יוצא רעם העליון. כיון שהאור בחי' חיה זהוד וחיה היא בחי' ברכ המצריק בחי' רעם שהיא בינה בסוד שמיעה סוד הלירי שיואל מצדק שהיא חכמה בחי' חיה וכאן הניקוד סוד ליירי בינה שבחכמה.

ומן המקום הזה יוצא כל מיני העדן. חיה ובחי' הנהר יואל מעדן שהיא חכמה.

של צדיקים ושל צבא המרום. שהדביקות הזאת היואל מן ביטול הזה

שהם ביאירה כולם קיבלו את אור היחוד הזה ונתכסה בחינתם ומקבלים רק דרך היחוד הזה.

ולא נשאר דבר שלא נתכסה וחסו בעלם ובמעלותם הגדולה מאד. שכל המדריגות בטלים לאור החיה הזאת וכולם צריכים לקבל מאור היחוד הזה.

ונמצאו לב' המאורות הללו גבולין שעד שם הן מגיעים ושם עומדים רבוצין. עיין בע"ח (שער מ"ז פ"ג) בהגהת השמ"ס (אות ח') בסוד רבואה הוא בחי' אור המקיף של המוחין לפיכך נקראת תבונה קו ירוק דהיינו בזמן שהעליון שומר את התחתון נקראת בסוד רבואה והחיה של ההוד שהיא בחי' ליירי הזאת יס להם כח שיכולים לשמור את התחתונים ג"כ עד גבול מסוים שיש להם רשות כמו לדיק שניתן לו רשות מן השמים לשמור את המקושרים שלו, וכמו שמביא בספר לקוטי מהרי"א שהרב המגיד מזלאטשוב נתגלה למהר"א ואמר לו שבשמים הוא מתקן את כל מי שהיה מקושר עמו. ורבינו המהר"א אמר שרואה לתקן את כל המקושרים שלו בחיים חיותו שלא יטרח לתקנם בעולם האמת. ואמר רבינו הליקו"מ ז"ל שהרי אפילו אנשים שהלכו לפניו

ואלו האדנים (נ"א העדנים) אין להם ערך ודמיון והם עתים שמהם נהנים הנשמות והוא זיו שאיננו תופס מקום, ובהיותו שורה על ראש החסיד (נ"א החסד) תופס מקום כי ממלא את ראשו ונמצא ראשו בדמיון עטרה ממולאת מכל אבני השהם ואבנים הטובות

פירוש

יך לו גס כלי וכשמגיע למדרגת האב יך לו גס אור של האב לפיכך בזמן שהלדיק מגיע בקביעות למקום הזה אע"פ שהאור הזה מלא עזמו הוא בחי' חיה דעוד אין לו כלי שהוא בחי' מקיף אבל בזמן שהלדיק שהוא בחי' זו"ן מגיע למדרגתו יך לו כלי.

כי ממלא את ראשו. שהכלי של התחתון הלדיק והחסיד המשיג נעשה כלי לאור החיה הזאת.

ונמצא ראשו בדמיון עטרה. כבר ביארנו לעיל שהצירי הזאת הוא בחינת זו"ן ולמעלה מהם יך התגלות השכינה בסוד העטרה והחסיד המשיג זוכה שהכלי שלו נכלל בסוד העטרה סוד השכינה הקדושה שמקשרת כאן הימין והשמאל של הצירי וכתוך ראשו יך בחי' הצירי.

ממולאת מכל אבני השהם. קו ימין של הצירי שנקרא אבני שוהם, בסוד משה בחי' חכמה, קו ימין.

ואבנים הטובות. סוד שמאל של הצירי שהוא בחי' המלכות שנקראת אבן טוב.

בחי' העליון חיה דהוד שהוא עדן ללדיקים האמיתיים שמגיעים למדרגה הזו.

ואלו האדנים (נ"א העדנים) אין להם ערך ודמיון. שהוא בחי' חיה הוא אור מקיף ואין כלי להשיגו כ"כ כיון שהוא בחי' מקיף לפיכך אין לו דמיון לשאר אורות.

והם עתים שמהם נהנים הנשמות. דיכולים להנות מהאור הזה רק לעתים מסויימים קרוב הזמן הלדיקים צ"גן" עדן סוד הבינה.

והוא זיו שאיננו תופס מקום. כיון שאינו כלי הוא בחי' מקיף ואינו תופס בחי' כלי שהוא מקום.

ובהיותו שורה על ראש החסיד (נ"א החסד) תופס מקום. אע"פ שהחיה בחי' אור בלי כלי ואינו תופס מקום בסוד הכלי זה רק כל זמן שהזו"ן לא נתעלו עד מדרגתו אבל אחר שהזו"ן שהם הכלים משיגים את מדרגתו יך כלים למדרגת החיה שהזו"ן נתגדל אז עד קומתו ויך לו מעלה בין של אור החיה ובין של הכלי של הזו"ן בסוד יפה כח הבן מכת האב ובזמן שהבן מגיע למדרגת האב הוא גבוה מן האב כי האב היה רק בחי' אור והבן

שנמצאו תחת הכסוי (נ"א הכיפה), ובהיות שני המאורות הללו מתגברים נראו כשני מגדלים הא' פונה לצפון והא' פונה לדרום, ובראש אלו המגדלים שומרי החומות ואלה שמותם שם הראשון הפונה דרום נקרא אֶתְנִיק

פירוש

שנמצאו תחת הכסוי (נ"א הכיפה). היינו כיון שראש הלדיק נעשה בחי' כתר, בסוד עטרה בחי' כיפה. וכולל בתוכו סוד הלירי סוד בינה וחכמה.

ואלה שמותם שם הראשון הפונה דרום. נקודה ימין של הלירי בחי' זכר.

נקרא אֶתְנִיק. עיין בשרשי השמות (אות א', כ"ב) להקט הז' (ומובא בנקודת אחרות) הוא בשביל לנח ארזים ויולא מפסוק "נאקת" בני ישראל (שמות ו', ה') ומקורו משם כ"ב שבתפארת ונראה לי (הרמ"ז) שסודו גבורה כי עולה תקס"א בסוד קסת הסופר (יחזקאל ט' ג') (והכוונה בסוד מלאך גבריאל שהוא בגי' קסת, עיין מוהרנ"ט בכוונת פורים) ויולא מפסוק ותלד את קין לירופו אתניק ונדע שקין סוד הגבורות. ובתיקונים אמר שיואל מפסוק איתן קינך (במדבר כ"ד כ"א) וניקודו מן אותיות קין ע"כ דבריו. ומוכן מדבריו כיון שקין הוא בחי' חיה של הוד שהוא בחי' היחוד שבהוד בחי' גבורות, יש לו קשר לבחי' לידת קין שהוא לידת הגבורות, ומוכן למה דוקא הבינה שבחכמה מתגלה כאן סוד המגדלים כיון שהיא החיה שהוא בחי' הוד בחי' גבורות.

ועיין עוד בשרשי השמות (ס' אות קנ"ו) אם בקשת לראות השמש בעלותו במרכבה עמוד והזכר שם השמש בתקופתו וס' הזכר (אתניק) ויעמוד השמש ותשאל ממנו מה שאתה רוצה ויעשה ועיין שם עוד באורך. והסוד הזה כיון שכאן אנו בבחי' הוד שנחשב מלכות

ובהיות שני המאורות הללו מתגברים. הלירי שהוא בחי' חו"ב כשנתגלה האורות שלו בתור הגבורות יראה עילאה של חיה בסוד גבורות הז"א.

נראו כשני מגדלים. עיין ברמ"ק כיון שהניקוד בסוד לירי בחינתו הוא בחי' בינה, והכוונה בינה דחכמה, (כי הוא מוחין דחיה), וכל בינה הוא בסוד מגדל שהוא יס' והתגלות וכאן נתגלה מוחין דחיה בסוד לירי שהיא בינה וטבע, ומתגלה הביטול של ההוד, בחוץ בסוד ישות דקדושה כלירי וסני מגדלים, דמתגלה הבינה של החיה הזאת.

הא' פונה לצפון והא' פונה לדרום, ובראש אלו המגדלים שומרי החומות. פי' שהמגדל סוד הבינה של החכמה ועלם החכמה כמו האנשים שומרי החומות מלמעלה שגוראים זעירין כלפי המגדל ולמעשה כל המגדל בשבילם כדי שישמרו העיר, גם כאן עלם החיה היא כמו שומרי החומות ומתגלה דרך הלירי בינה שבחיה סוד מגדלים האלו.

ושם השני הפונה צפון גְּלִילִיָּה שני שמות גדולים וטובים הם שני המגדלם החזקים והטובים אשר משם מתפרנסים (נ"א שרפים) לאלפים ולרבבות ומשם מתפרנסים חשמלים ואופנים וכרובים ותרשישים ובני האלהים ומלאכים ואישים כל אחד ואחד כפי גבורתו וכפי ממשלתו כך הוא מקבל,

פירוש

ותרשישים. ראש כת המלאכים לגבורה.

ובני האלהים. ראש כת המלאכים דהוד.

ומלאכים. ראש כת המלאכים דנח.

ואישים. ראש כת המלאכים דיסוד. עיין כל זה בספר דף ק"ו (ומנה כאן רק שמונה ולא מנה מלאכי מלכות דחסד שהם ארזלים ושאננים וי"ל דכ' הרח"ו בפירושן לספ"י פ"ד משנה ח' דבתחילת הבריאה הקב"ה עשה משפטו עם הלבנה שהיה בחי' חסד ושינה אותה לבחי' מלכות, ובחי' נדק שהוא בחי' מלכות נעשה בחי' חסד, נמלא שבפנימיות נדק ולבנה יק סדר אחר לבנה חסד, ונדק מלכות עיי"ש (ואולי הכוונה על שבתאי ויש שם ט"ס בגי') ואפשר שט"כ בניקוד הא' שהוא למטה הביא כל עשר כחות מלאכים על מקומם אבל יותר למעלה ב' כחות אלו יק להם בחי' אחרות שלא מוזכרים, כיון שיש להם סדר אחר וי"ע).

כל אחד ואחד כפי גבורתו וכפי ממשלתו כך הוא מקבל. שכל מלאך ולדיק שמרכזה לאותו מלאך מקבל מהיחוד הגדול הזה אור לתוך המדריגה שלו כפי גבורתו וממשלתו.

שבתפארת והתפארת סוד השמש והמלכות סוד המרכזה והחיה סוד היחוד על כן בשם הזה יוכל לראות איך שהשמש סוד התפארת עולה במרכזה אבל המלכות גובר בסוד עמידת השמש. ועיין עוד שם באות קל"ג מה שפי' בזה.

ושם השני הפונה צפון גְּלִילִיָּה; בחי' המלכות ועיין בשרשי השמות (אות ג' י"ד) ששם גליל סוד אדני בחילוף אלפא ביתה בחי' המלכות ושם חזק ותקיף לכל דבר. ומביא בשם סכ"י לליסטיס בדרך יאמר (בליבו) אגילא אתניק גליל דגואל, ומכאן לומדים שהוא מקושר בבחי' המלכות.

שני שמות גדולים וטובים הם שני המגדלם החזקים והטובים אשר משם מתפרנסים. הלדיק כשמגיע ליחוד הזה ממשיך אור לכל הלדיקים הקטנים ממנו.

(נ"א שרפים). ראש כת המלאכים דכתר.

לאלפים ולרבבות ומשם מתפרנסים חשמלים. ראש כת המלאכים דתפארת.

ואופנים. ראש כת המלאכים דחכמה.

וכרובים. ראש כת המלאכים דבינה.

ובן עולה עד מקום נורא כל איש כפי השגתו שהוא משיג, והוא ניקוד צירי שבאות שליטת, והשמות הללו כמה גדולה מעלתם הם שמות עומדים על הדברים גבורים הגדולים לפעול ומאד קדושים שמרוב קדושתם לא הוצרכו קדושה אחרת, כי הם הצופים בכל הדברים ורואים תחתיהם את כל המאורות כקורות קטנות

פירוש

כי הם הצופים בכל הדברים ורואים תחתיהם את כל המאורות כקורות קטנות. שמי שזכה לדרגה זו מבין שכל הדרגות שיש עד כאן הם כאפס וכאין לדרגה הזאת שאפי' לפעמים מי שעומד למטה נראה לו להיפך שעבודות גדולות ויגיעות הם עיקר העבודה וענין הביטול וההודאה על היחוד היא עבודה קטנה, אך לא כן מי שזוכה לדרגה האמיתית רואה שכל עבודות שבעולם הם קערות קטנות כלפי עבודה הזו שאנו מבצעים בלידי הזאת. וקיס לבך שהמשיג כשממשיך מוחין דנפש רוח ביו"ד היה במקומו בהוד דבריאה וכשמשיג מוחין דנשמה זכה לרדל"א דבריאה שהוא ראש האלילות דבריאה וכזוכה למוחין דחיה הוא נכנס לבחי' ב"ן דא"ק דבריאה שהוא המלכות שהוא בחי' הכתר דבריאה ועתה שיכנס לבחי' היחידה זוכה ליסוד דא"ק דבריאה שהוא בחי' סוד הברית מילה שהוא למעלה מכל התורה כולה בחי' מלכות דא"ק כמבואר באריכות בסידור של הרב בעל התניא בענין מילה דוחה שבת דהוא סוד מלכות דא"ק סוד החיה קדש היא לכם של הניקוד הו', וביחידה עולה לבחי' מילה שהוא למעלה מן השבת בחי' יסוד דא"ק דבריאה שהוא גבוה יותר מהמלכות מהשבת על כן דוחה אותו.

ובן עולה עד מקום נורא כל איש כפי השגתו שהוא משיג. נתעלה על ידי זה למדרגה עליונה כמו שמבאר רבינו התורה חכם שכל אחד משיג השגתו על ידי כוונות ויחודים ועולה, ואעפ"כ אינו עולה רק לפי ערך המדרגה שעומד בו כגון אם הוא נפש דעסיה וקס שורש נשמתו אזי כשמקבל מבינה בימות החול ומחכמה וכתר בשבת ועולה בתוך עסיה ב' מדרגות. ורק הנדיק שהוא בחינת אלילות עולה באמת בבינה לאלילות וחיה יחידה לאלילות. וגם כאן כל אחד משיג מדרגות נוראות כפי ערכו.

והוא ניקוד צירי שבאות שליטת, והשמות הללו כמה גדולה מעלתם הם שמות עומדים על הדברים גבורים הגדולים לפעול ומאד קדושים שמרוב קדושתם לא הוצרכו קדושה אחרת. מי שיש לו הביטול של ההודאה על היחוד סוד החיה של הוד אפילו אין לו שום קדושה אחרת רק זה מגיע למדרגה נוראה של התגלות אלהות אפילו אינו בשלמות בענינים אחרים מספיק קדושה זו לגלות לו את היחוד בזה. וגם מי שמשיג קדושה זו מרגיש כל כך שנינו שקדושה זו שאומר אלמלא לא אתינא לעלמא רק בשביל קדושה זו גם כן כדאי בשביל אור נורא זה.

לפי קטנותם ולפי גודל מעלתם הגדולה של אלו השנים הנ"ל.
והמאור הרביעי דומה למאור הראשון וזולת שתחת (נ"א שזה)
הראשון הוא עומד ודומה כמו תולדות הראשון

פירוש

העבודה נריך להיות עליה מבי"ע לאילנות
דהיינו רק למעלה ואח"כ יכול להיות למעלה
ולמטה בבת אחת, ויכול לדבר עם אנשים
פשוטים ואעפ"כ יהיה קשור למעלה. וזה
מדרגת היחידה שהוא למעלה ממדרגת החיה,
שמדרגת החיה היא רק למעלה ויחידה היא
למעלה ולמטה בבת אחת. ולפיכך מדרגת
היחידה שהיא למעלה ולמטה נראה כמו
מדרגת הנפש רוח שהוא רק למטה דהיינו
שהלדיק שהוא במדרגת יחידה יכול לדבר עם
כל אדם אפי' פשוט שבפשוטים ונראה
בחילוניות כאדם פשוט, לא כן הלדיק
שבמדרגת החיה שהוא מופשט מחיזו דהאי
עלמא לגמרי. וזה הסוד שבניקוד אות יו"ד
שהוא שבה ואז הזו"ן הם עדיין זה למעלה
מזה ואין להם שלימות היחוד רק שמגיעים
למדרגת היחידה שאז הלדיק בדיוק כמו שהיה
במדרגת נפש רוח אבל באמת אינו דומה כלל
שבאמת הוא למעלה ולמטה בבת אחת.

ובל זה בחינת הברית שבין ישראל לאביהם
שבשמים אע"פ שהלדיק בעוה"ז נראה
כמו כל אדם אבל באמת לאמיתו הוא ענין
אחר לגמרי דכולו דבוק למעלה בהקם יתברך
וכל ישראל נימולים וכל יהודי יהיה מי
שהיה אפילו נראה שמתעסק בגשמיות ודומה
מאד ח"ו לגוים אבל באמת הוא ענין אחר
לגמרי והוא למעלה למעלה דבוק באלהים
חיים.

לפי קטנותם ולפי גודל מעלתם
הגדולה של אלו השנים הנ"ל.
עד כאן ביאור אות הו"ו מכאן ביאור אות ה'
אחרונה בניקוד שבה.

והמאור הרביעי דומה למאור
הראשון. שהוא בניקוד שבה.

וזולת שתחת (נ"א שזה) הראשון הוא
עומד ודומה כמו תולדות
הראשון. שכן בניקוד מלך אחד תולדה של
הניקוד הראשון כיון שהיא כלי המלכות וצאות
יו"ד היה בכלי החכמה, ואעפ"כ כתב אח"כ
שיש לו גבורה יותר מן הראשון משום
שממשיך צאות ה' אחרונה אורות דיחידה.
ואע"פ שבדרך כלל בספר זה כותב תמיד שה'
אחרונה היא העיקרי ואות הראשון תולדה
שלו, שני ההבחנות הם אמת. דמלך האורות
בה' אחרונה יש גילוי של יחידה ומלך הכלי
ה' אחרונה בחי' מלכות לפיכך פעמים
מדברים מלך האורות ופעמים מדבר מלך
הכלים.

והענין בעמקות שבחי' היחידה של ההוד
דומה ממך לבחי' הנפש רוח של
ההוד. והנה בהקדם מ"ש הרב בעל אוהב
ישראל מאפסא זי"ע, שנירין האדם להיות
בדביקות בבחי' למעלה ולמטה ולמטה
ולמעלה בבית ובעליה כאחד (בלע"ז אונטן
אויבן אויבן אונטן). והביאור בזה דבתחילת

השמות שנמצאו לראשון נמצא לזה הגדול והנורא ואלה הם יוטפצחירו"ן וניהאעומעיר"ע, ואלו שני המאורות הם ניקוד שבא שבאות הרביעי מן השם, ונוסף גבורה ע"ז האחרון מן הראשון שזה האחרון (נ"א הראשון) מחלק שלל לכל המאורות ומשקה לגנות המלך ונותן כח לכל דבר ודבר. וזה הניקוד שהוא השלישי הוא נורא מאד ורמזתי מעלותיו, ואם תעיין תראה כל העיקר וסימן זה הניקוד ונהר יוצא מעדן להשקות (בראשית, ב', י'), וזה הסימן הוא חותם הברית הידוע באיברי בני ישראל,

פירוש

לדרגת היחידה אז יוכל להקים עלמו כ אחד הפסוקים ולהשפיע לכל אחד ואחד וזה סוד שקדקא על ידי היחידה יוכל להשתמש בכלי המלכות.

וזה הניקוד שהוא השלישי הוא נורא מאד ורמזתי מעלותיו. שציו"ד זוכה למדרגת הוד דבריאה במקומה, וזה' ראשונה בא למדרגת דל"א דבריאה סוד החולס, ובאות ה' הוא בא למדרגת מלכות דל"ק בחי' שבת, וכאן באות ה' זוכה ליסוד דל"ק סוד המילה כמו שיתבאר.

ואם תעיין תראה כל העיקר וסימן זה הניקוד ונהר יוצא מעדן להשקות (בראשית ב' י'). ונהר יוצא מעדן להשקות שער"ת הוא הניקוד של שם הוד דבריאה שאנו עסוקים בו.

וזה הסימן הוא חותם הברית הידוע באיברי בני ישראל. שהוא אות כרית קודש.

השמות שנמצאו לראשון נמצא לזה הגדול והנורא ואלה הם יוטפצחירו"ן וניהאעומעיר"ע, ואלו שני המאורות הם ניקוד שבא שבאות הרביעי מן השם, ונוסף גבורה ע"ז האחרון מן הראשון. ויש בזה ב' הכתנות אחד מלך האור קיץ בו בחי' יחידה וזה תגבורת הקדושה יותר מן הנפש רוח או שכוונתו שנקט לשון גבורה כמ"ש רבינו הרמ"ק כאן שבאות ה' אחרונה בחי' מלכות גבורתו גדולה יותר מכלי היו"ד בחי' רחמים ולכן נתוסף זה גבורות ויש לה כח לחלק שלל לכל המאורות שתחתיה.

שזה האחרון (נ"א הראשון) מחלק שלל לכל המאורות ומשקה לגנות המלך ונותן כח לכל דבר ודבר. כשהגיע ליחידה הזאת יש לה כח לירד ולהשפיע לכל האנשים הפסוקים שבאמת הנדיקים עד שצאו למדריגה הזאת קשה להם להתחבר לאנשים פסוקים כיון שהם דבוקים במדרגתם, אבל כשמתעלים

ומכאן אביא לך ראייה שהברית סומך המרכבה ושום חכם לא הגיע לסודו של אלו הד' תיבות שהם ונהר יוצא מעדן להשקות (בראשית, ב', י'). והרביעי (בכ"י הוסיף אור מפרנס) אלו ד' מאורות (בכ"י המאורות) נכללו בד' התיבות הם ד' פנות המרכבה על תכונתם, ומניין של אלו ארבע תיבות הם מצות מילה ראשי תיבות שלהם וימ"ל, ואלו הד' מאורות שהם בד' ראשי תבות הללו סימן וימ"ל כולם נכללו בחכם אשר בישראל אשר הוא בראשון (בכ"י בראשונה נהר) אור עומד, וזהו ונהר וזהו עיקר חכמתו עומדת בו, השני הוא אור יוצא אור שמתפשט חכמתו בעולם, פירוש

ראשי תיבות שלהם וימ"ל, ואלו הד' מאורות שהם בד' ראשי תבות הללו סימן וימ"ל כולם נכללו בחכם אשר בישראל אשר הוא בראשון אור עומד. שהלדיק שהוא זה' יוד של השם, אשר זוכה ועולה לשאר האותיות של השם משיג תוך הכלים שלו את כל שאר אותיות של השם אפי' שהם אורות של ח"י ומקיפים כולם נכללים בכלים שלו כשהוא מתגדל עליהם כמו שז"ן מתגדלים במקום או"א וא"א, והוא נקרא חכם ואור שאור כוד חכמה כוד אור כגי' ר"ז כסוד עמידה בחי' חכמה.

וזהו ונהר וזהו עיקר חכמתו עומדת בו. שהי' של השם בחי' חכמה בעמידה מלך הכלי.

השני הוא אור יוצא אור שמתפשט חכמתו בעולם. הכלי של הבינה מפשיט האורות לחוץ והניקוד שם חולם מוליד כל האור שלו בתוך הכריאה כמבואר לעיל.

ומכאן אביא לך ראייה שהברית סומך המרכבה. שהוא בחי' מלכות דא"ק והיסוד יותר גבוה בחי' יסוד דא"ק. ולפיכך כשנאמר לה"א אחרונה בחי' היחידה רק אז מגיע לבחי' היסוד דא"ק לפיכך הכרית סומך המרכבה.

ושום חכם לא הגיע לסודו של אלו הד' תיבות שהם ונהר יוצא מעדן להשקות (בראשית ב' י'). והרביעי. הכוונה ארבע תבות אלו של ונהר יולא מעדן להשקות.

אלו ד' מאורות נכללו בד' התיבות הם ד' פנות המרכבה על תכונתם. כל אות של שם הויה הוא כוד חבת"ס שהם ד' פנות המרכבה (המבוארים בהקדמת הספר דף ו') כל בחינתם, אהבה שלום גבורה יראה.

ומניין של אלו ארבע תיבות הם מצות מילה. איך יודעים שד' תיבות אלו מקושרים למילה, משום ש—

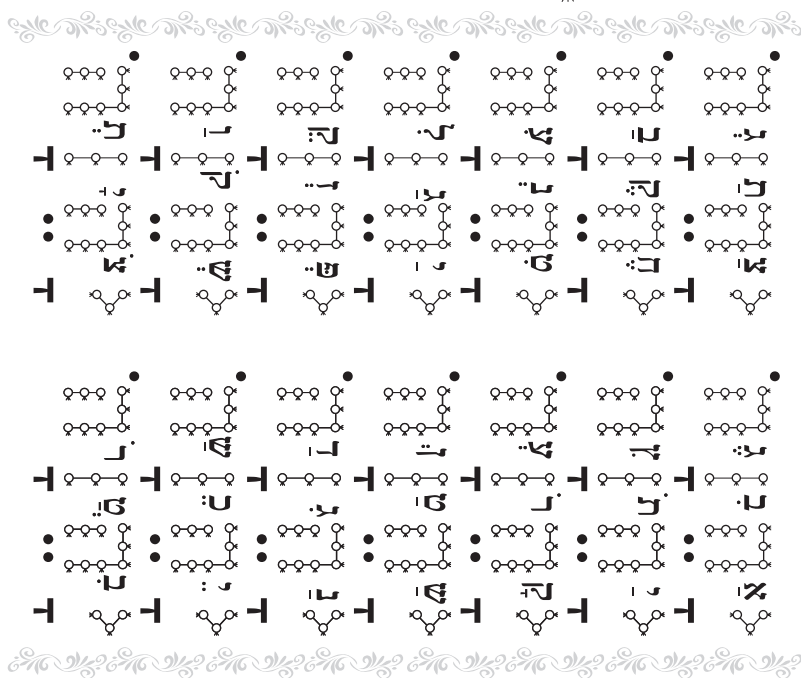
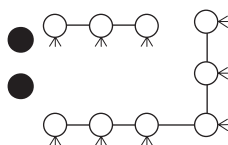
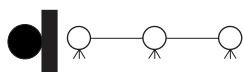
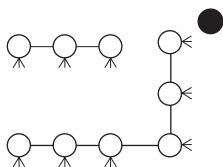
הג' אור מעדן שחכמתו מעדנת העצמות לאחר שמקבלין ממנו, הד' להשקות אור מפרנס (נ"א מתפשט) כן (נ"א מן) החכם המחכים לכל העולם בחכמתו ועליו עומדים, וזה הפסוק הוא סוד הברית כמו שרומזין ראשי תיבותיו וימ"ל ואחר כך את הג"ן ומשם יפרד והיה לד' ראשים שהם ישראל זרע הקודש. ובכאן נשלמו דרכי ניקוד הג' על כללים ופרטים כאשר צריך להיות גלוי וידוע אל חכם מבין בכל החכמה, ומי שמדקדק בכאן ימצא חכמה ודעת הרבה ויוסיף לקח גם יוסיפו לו שנות חיים:

פירוש

הג' אור מעדן. שבו' שמקבל מדינות מתגלה אור עדן בחי' חכמה. שחכמתו מעדנת העצמות לאחר שמקבלין ממנו. שהכלי שנקרא כאן - עצמות בסוד כלים מאחר שעולה עד החכמה. הד' להשקות. ר"ל שכל סודות שכתוב כאן ברמזים בפסוק הזה של ונהר, בניקוד השבא שם עדיין הוא בחי' בינה ב' נקודות זה למעלה מזה, ובאות ה'5 יולא שם אזכוג"ה ושם יולא הדיבור לעיר המלוכה לצריאה, ובו' יס אור החיה בחי' העדן, ובה' אחרונה בחי' יחידה משקה לכל גינת המלך. אור מפרנס (נ"א מתפשט) כן (נ"א מן) החכם המחכים לכל העולם בחכמתו ועליו עומדים. כשמגיע לבחי' יחידה יכול להחכים את כל העולם בחכמתו.	וזה הפסוק הוא סוד הברית כמו שרומזין ראשי תיבותיו וימ"ל ואחר כך. כתוב בפסוק, את הג"ן ומשם יפרד והיה לד' ראשים שהם ישראל זרע הקודש. שבו' ישראל שהם ג"כ כלולים בסוד ד' מדריגות אברהם יצחק יעקב דוד, שהם חבת"ס ד' פינות המרכזה. ובכאן נשלמו דרכי ניקוד הג' על כללים ופרטים כאשר צריך להיות גלוי וידוע אל חכם מבין בכל החכמה, ומי שמדקדק בכאן ימצא חכמה ודעת הרבה ויוסיף לקח גם יוסיפו לו שנות חיים. כיון שמגיע ליסוד דא"ק בחי' יוסף בחי' נחלה זוכה להוספת חיים.

תקכה

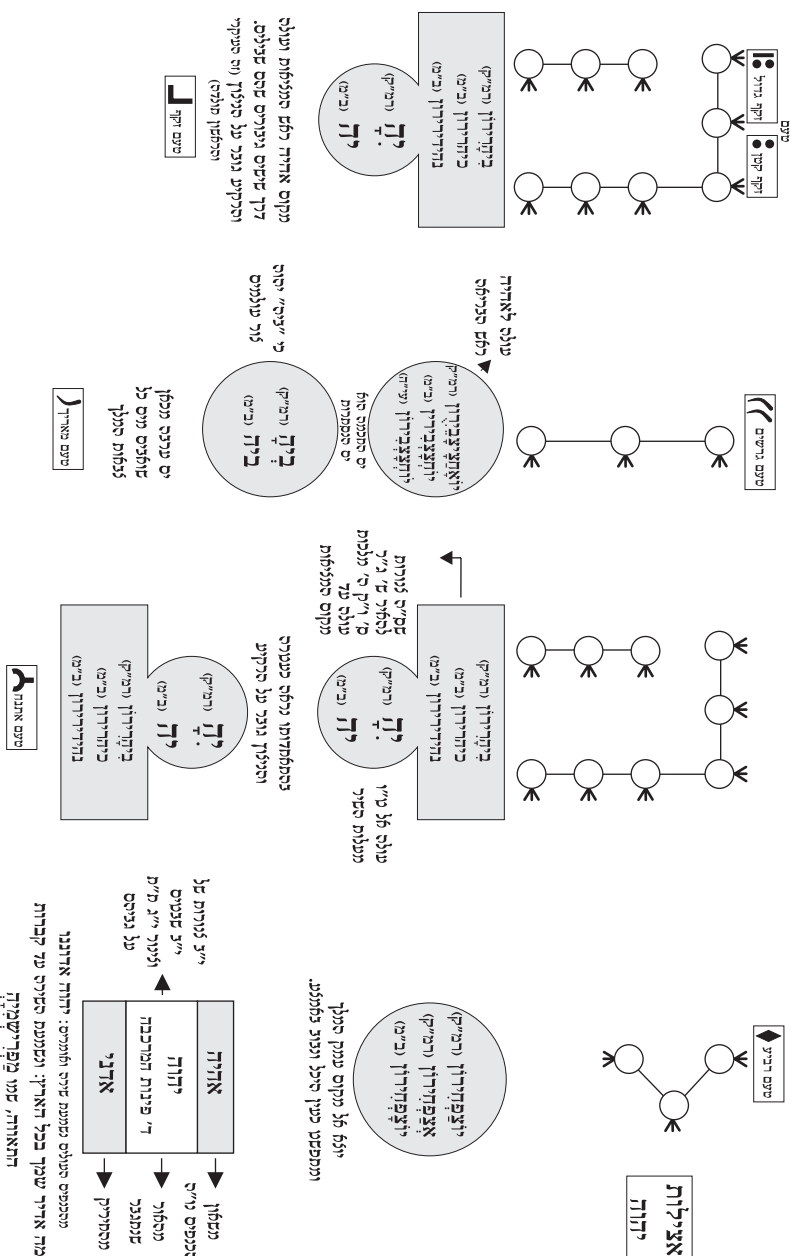

ניקוד הראשון מלכות דבריא הנקרא "ניקוד המלכות"

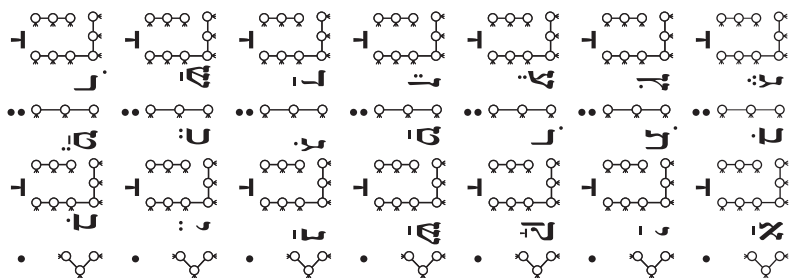
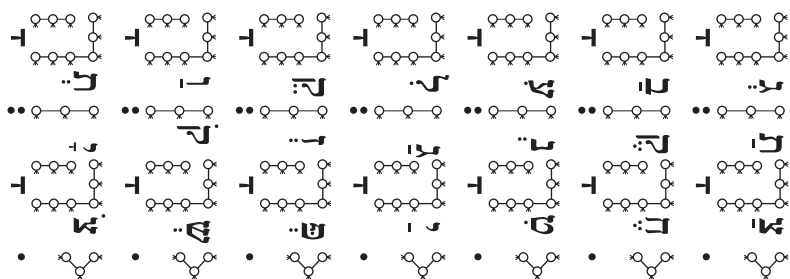
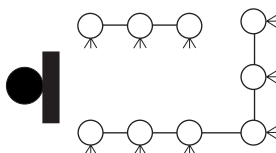
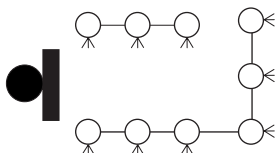

תקכו

ניקוד השני יסוד הבריא הנקרא "ניקוד המקור"
יוצא מהפסוק "ישמחו ותרגלו תארי"

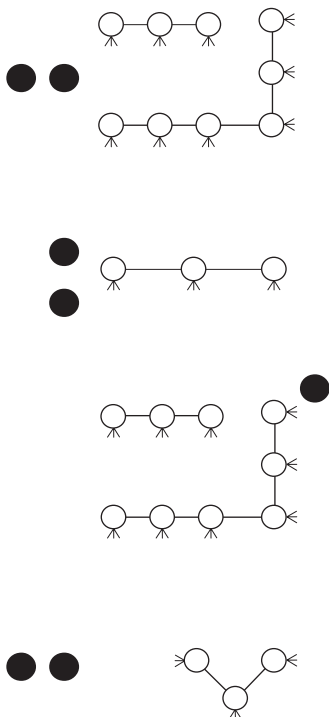

תקבו

ניקוד השני יסוד דבריא
הנקרא "ניקוד המקור"

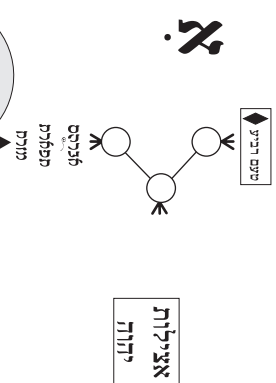
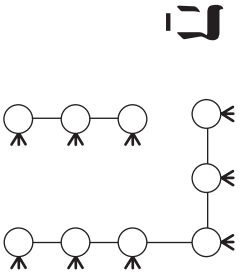
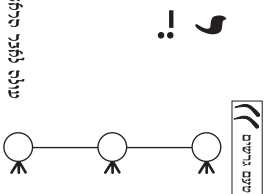
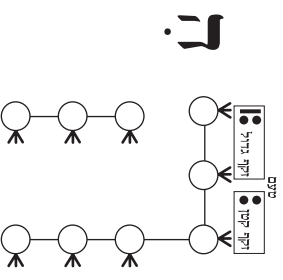
תקבט

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט	ל	לא	לב	לג	לד	לה	לו	לז	לח	לט	מ	מא	מב	מג	מד	מה	מו	מז	מח	מט	נ	נא	נב	נג	נד	נה	נו	נז	נח	נט	ס	סא	סב	סג	סד	סה	סו	סז	סח	סט	ע	עא	עב	עג	עד	עה	עו	עז	עח	עט	פ	פא	פב	פג	פד	פה	פו	פז	פח	פט	צ	צא	צב	צג	צד	צה	צו	צז	צח	צט	ק	קא	קב	קג	קד	קה	קו	קז	קח	קט	ר	רא	רב	רג	רד	רה	רו	רז	רח	רט	ש	שא	שב	שג	שד	שה	שו	שז	שח	שט	ת	תא	תב	תג	תד	תה	תו	תז	תח	תט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט	ל	לא	לב	לג	לד	לה	לו	לז	לח	לט	מ	מא	מב	מג	מד	מה	מו	מז	מח	מט	נ	נא	נב	נג	נד	נה	נו	נז	נח	נט	ס	סא	סב	סג	סד	סה	סו	סז	סח	סט	ע	עא	עב	עג	עד	עה	עו	עז	עח	עט	פ	פא	פב	פג	פד	פה	פו	פז	פח	פט	צ	צא	צב	צג	צד	צה	צו	צז	צח	צט	ק	קא	קב	קג	קד	קה	קו	קז	קח	קט	ר	רא	רב	רג	רד	רה	רו	רז	רח	רט	ש	שא	שב	שג	שד	שה	שו	שז	שח	שט	ת	תא	תב	תג	תד	תה	תו	תז	תח	תט

ניקוד השלישי הוד דבריא
הנקרא "ניקוד התפארת"

ניקוד הרביעי נצח דבריאא הנקרא ניקוד "המנוחה והשמחה"
יוצא מהפסוק "יקח נא מעט פרים"

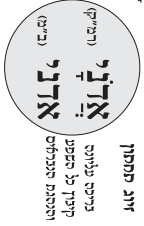

אלהים

מלאך מלא אלהים שואנו כקול מים
כרס מן המורח ועד המעבר

יהוה

מלאך מלא אלהים שואנו כקול מים
כרס מן המורח ועד המעבר

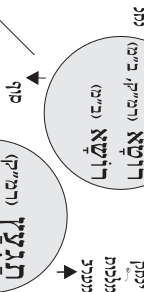

אלהים

מלאך מלא אלהים שואנו כקול מים
כרס מן המורח ועד המעבר

יהוה

מלאך מלא אלהים שואנו כקול מים
כרס מן המורח ועד המעבר

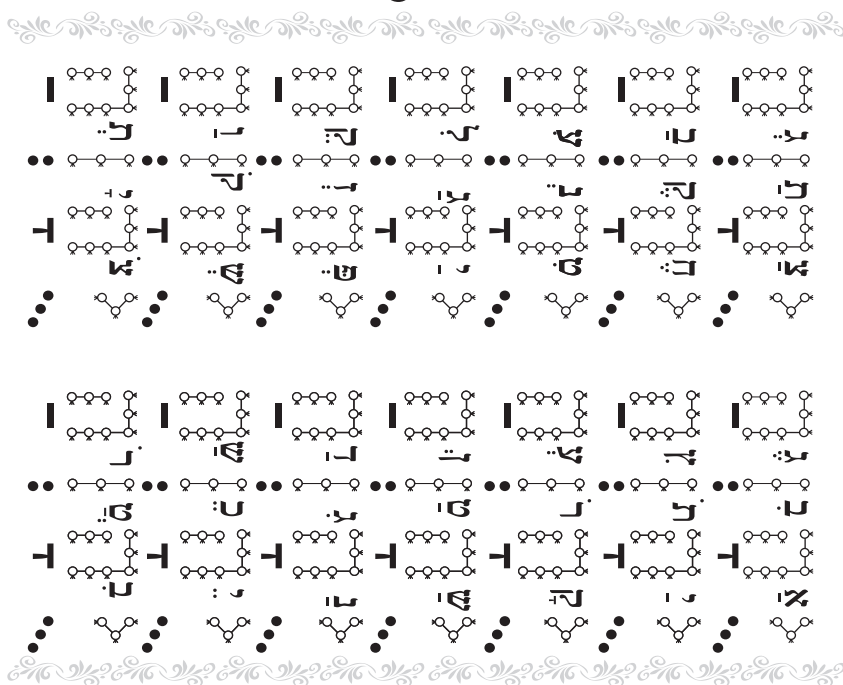
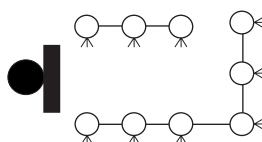
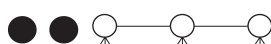
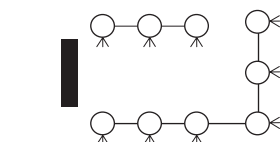
כלול גם מהקודר אהיה בניקוד
שיר השירים אשר לשלמה

סמל גרשים

וּקְחָהּ בְּיָדָהּ וּקְחָהּ בְּיָדָהּ

ג. גרשום:
א. מל שישו מן הממחה בדיעו לשוים משש סמו
ב. סוף שול להכרס מן וענן סוף לשון כלון
ג. מל שישו שול להכרס מן מלון.

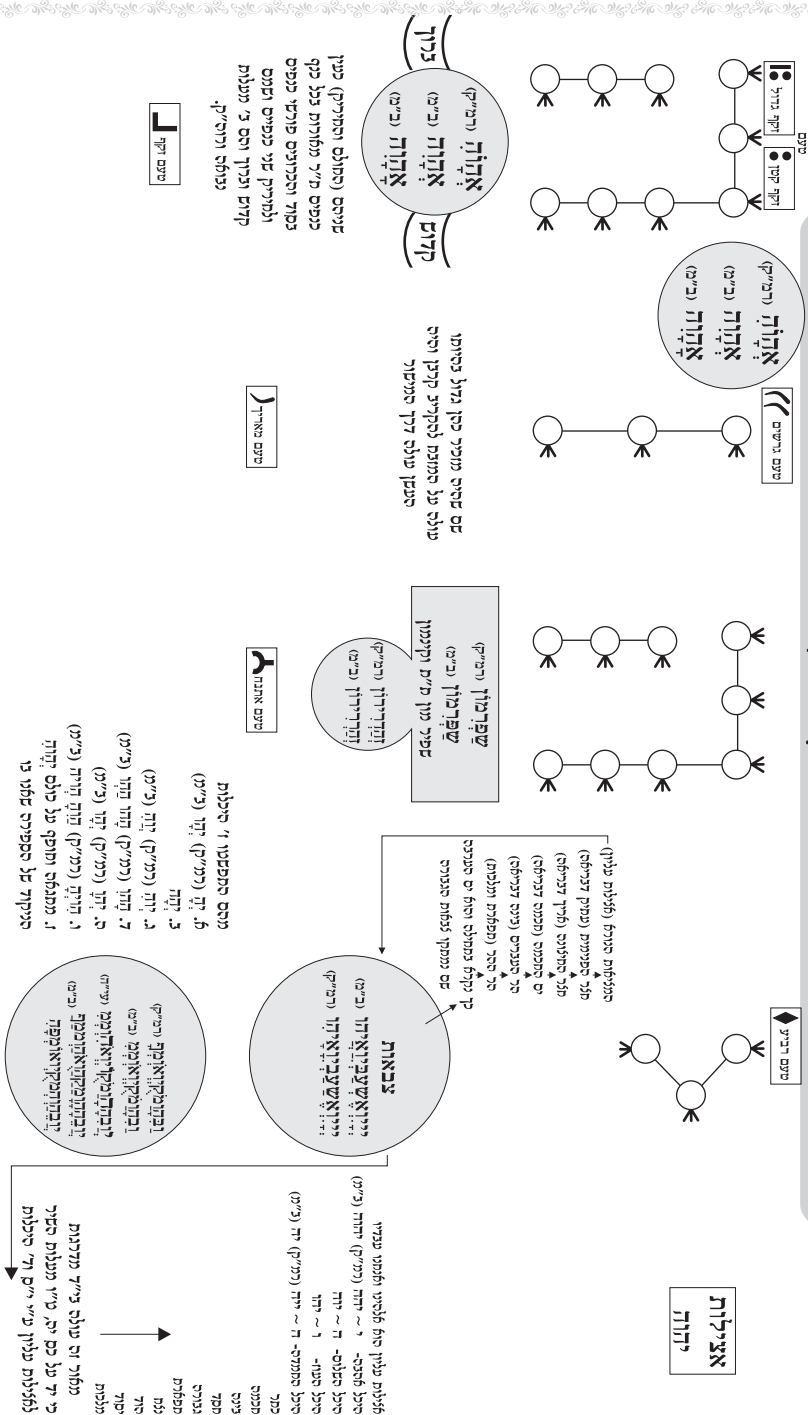
תקלא

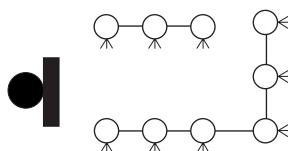
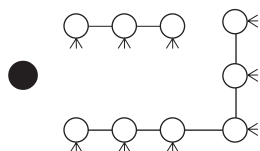
ניקוד הרביעי נצח דבריא
הנקרא "שורש המנוחה והשמוחה"

תקלב

ניקוד החמלש גבורה דברלא הנקרא "ניקוד הרדת"
יוצא מהפסוק "צור המור דודי ל"

תקלג

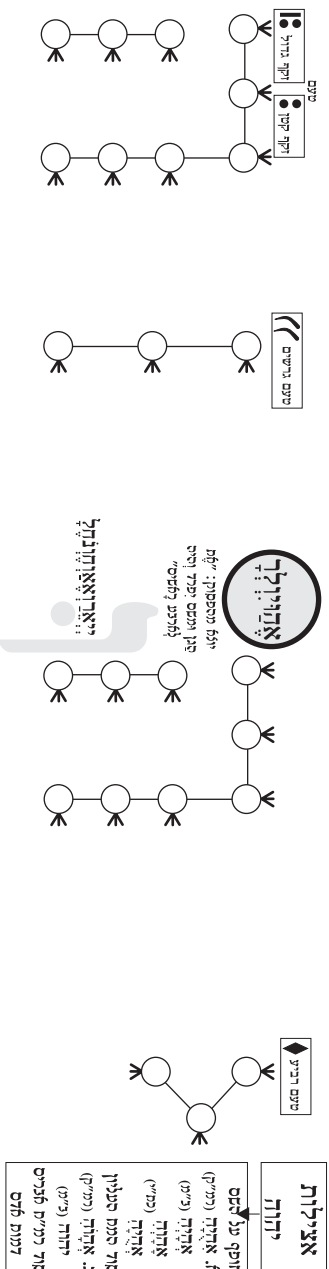
Decorative header with floral patterns.

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט	ל	לא	לב	לג	לד	לה	לו	לז	לח	לט	מ	מא	מב	מג	מד	מה	מו	מז	מח	מט	נ	נא	נב	נג	נד	נה	נו	נז	נח	נט	ס	סא	סב	סג	סד	סה	סו	סז	סח	סט	ע	עא	עב	עג	עד	עה	עו	עז	עח	עט	פ	פא	פב	פג	פד	פה	פו	פז	פח	פט	צ	ца	צב	צג	צד	צה	צו	צז	צח	צט	ק	קא	קב	קג	קד	קה	קו	קז	קח	קט	ר	רא	רב	רג	רד	רה	רו	רז	רח	רט	ש	שא	שב	שג	שד	שה	שו	שז	שח	שט	ת	תא	תב	תג	תד	תה	תו	תז	תח	תט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט	ל	לא	לב	לג	לד	לה	לו	לז	לח	לט	מ	מא	מב	מג	מד	מה	מו	מז	מח	מט	נ	נא	נב	נג	נד	נה	נו	נז	נח	נט	ס	סא	סב	סג	סד	סה	סו	סז	סח	סט	ע	עא	עב	עג	עד	עה	עו	עז	עח	עט	פ	פא	פב	פג	פד	פה	פו	פז	פח	פט	צ	ца	צב	צג	צד	צה	צו	צז	צח	צט	ק	קא	קב	קג	קד	קה	קו	קז	קח	קט	ר	רא	רב	רג	רד	רה	רו	רז	רח	רט	ש	שא	שב	שג	שד	שה	שו	שז	שח	שט	ת	תא	תב	תג	תד	תה	תו	תז	תח	תט

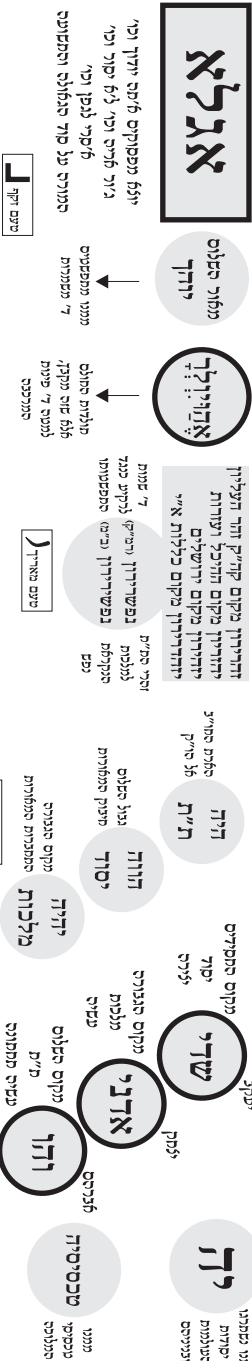
Decorative footer with floral patterns.

ניקוד החמילשי גבורה דבריא
הנקרא "ניקוד הרית"

ניקוד השישית תפארת דבריא הנקרא "ניקוד הנעלם" יוצא מהפסקין: "תשקין" והשני נעלם וע"ד השכל

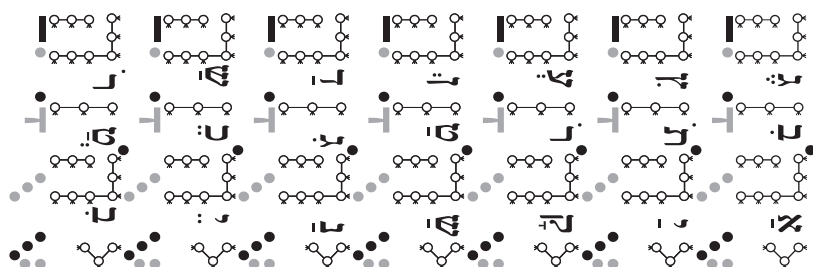
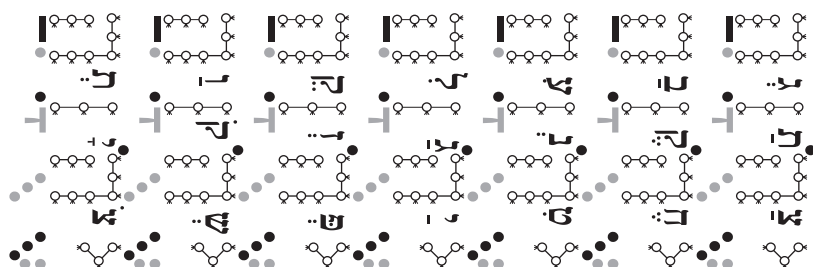
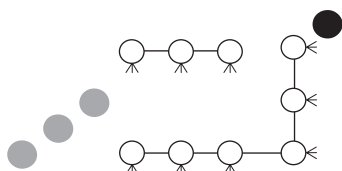
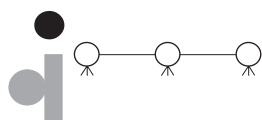
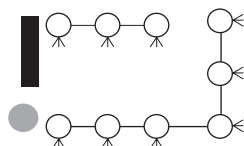

אברהם

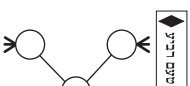
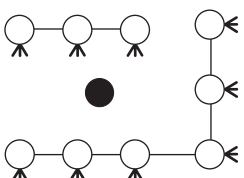
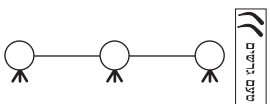
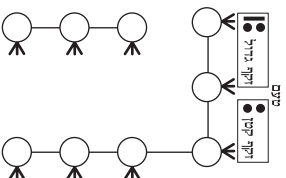
כַּעֲשֶׂה יַעֲלֶה לְמַעַל הַמַּיִם יְהוֹיָכָן הַמֶּלֶךְ
הַדּוֹזָן וְכוּרְשׁוֹ אֲדִידָא אֲדִידָא שְׁמוֹ
יְהוֹלָה מִכְסֵּיכֶם: יְהוֹיָכָן יְהוֹלָה אֶל כְּמוֹת
וְמוֹן אֶחָד שְׁלִישִׁים וָרֶבֶץ חָמֵד מְאֹד וְלֹא
חָמֵד לְאֵלֶיכֶם.

תקלה

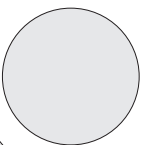

ניקוד השלישי ת"ת דבריא
הנקרא "ניקוד הנעלם"

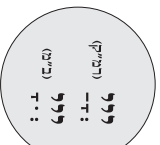
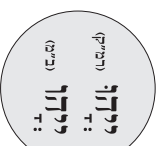
ניקוד השביעי חסד דבריאה הנקרא "ניקוד הגאולה"

אצילות
יהודה

אלהים

ניקוד גאולה

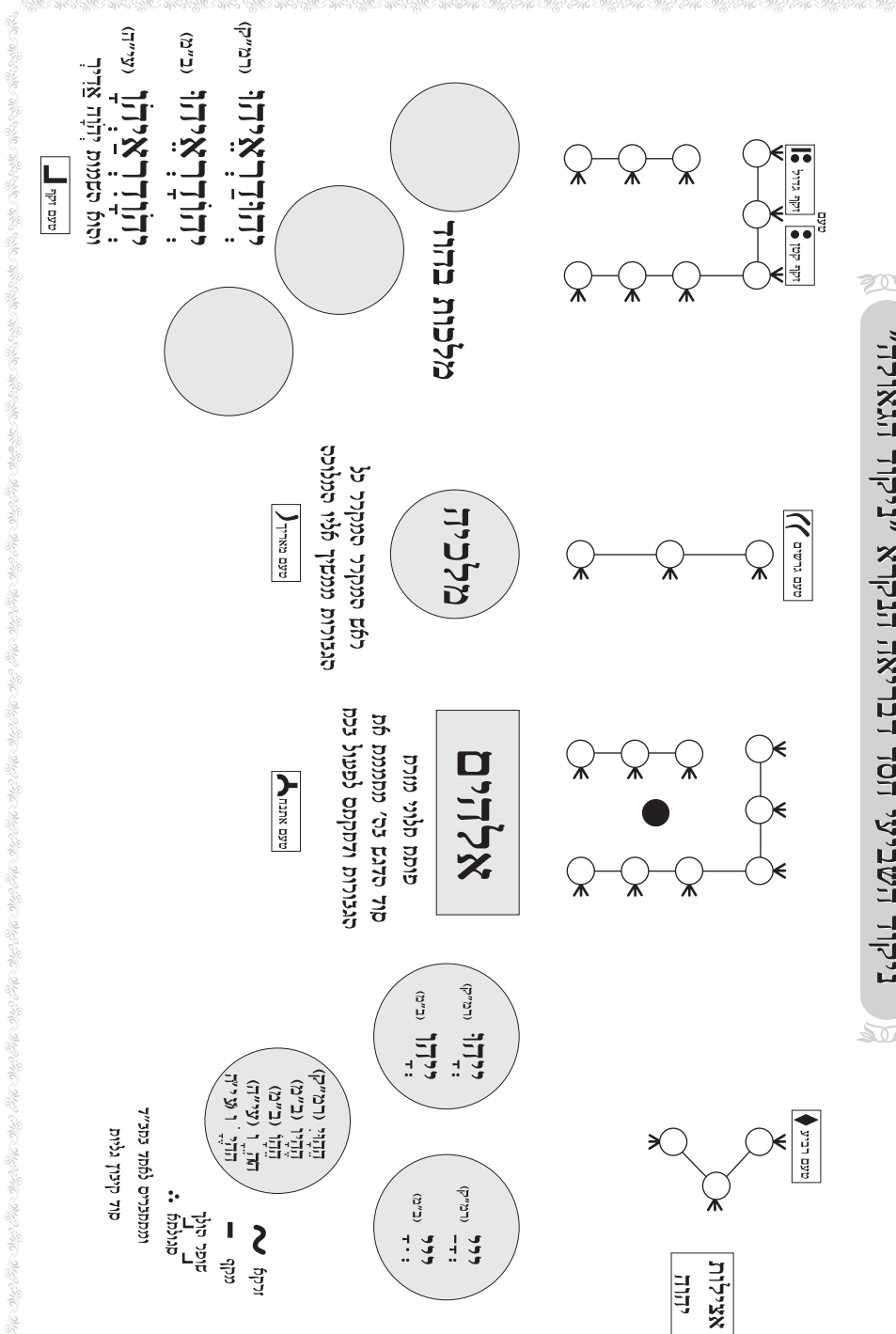
ניקוד גאולה

הקדו (רבי'ק)
הקדו (ב'מ)
הקדו (ע'י'ד)
הקדו (ע'י'ד)

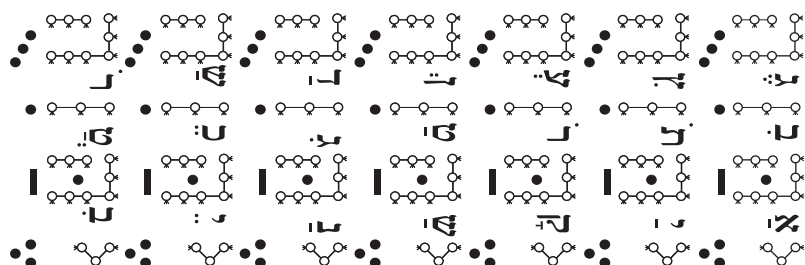
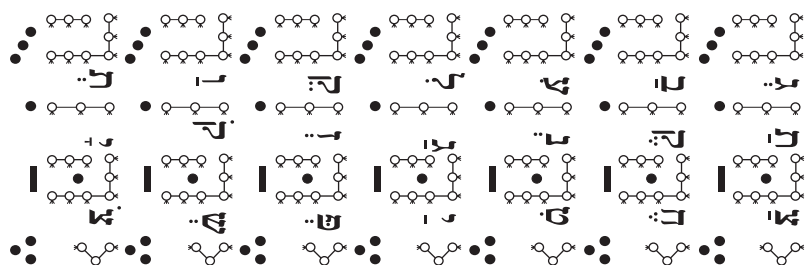
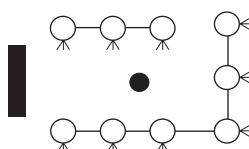
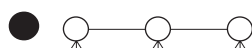
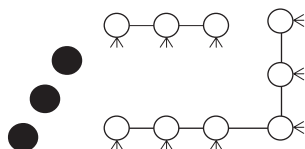
ניקוד גאולה
ניקוד גאולה
ניקוד גאולה

יהודה (רבי'ק)
יהודה (ב'מ)
יהודה (ע'י'ד)
יהודה (ע'י'ד)

ניקוד גאולה

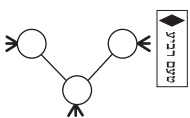
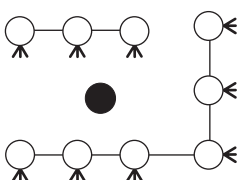
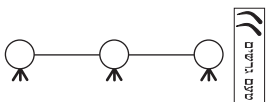
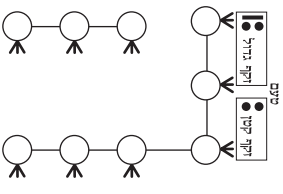

תקלז

ניקוד השביעי חסד דבריא הנקרא
ניקוד המאלה

ניקוד השמיני בינה דבריאה הנקרא "אבן הטויעים וצינור ההשגחה"

אצילות
ידוה

נעור לל נקודות
הפמה ככל הנקודות

נעור לל נקודות
הפמה ככל הנקודות

נעור לל נקודות
הפמה ככל הנקודות

נעור לל נקודות
הפמה ככל הנקודות

נעור לל נקודות
הפמה ככל הנקודות

נעור לל נקודות
הפמה ככל הנקודות

נעור לל נקודות
הפמה ככל הנקודות

נעור לל נקודות
הפמה ככל הנקודות

נעור לל נקודות
הפמה ככל הנקודות

נעור לל נקודות
הפמה ככל הנקודות

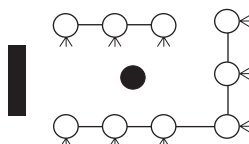
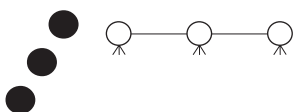
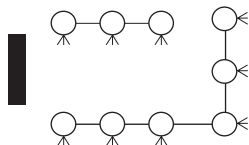
נעור לל נקודות
הפמה ככל הנקודות

נעור לל נקודות
הפמה ככל הנקודות

מקום	מקום	מקום	מקום
מקום	מקום	מקום	מקום
מקום	מקום	מקום	מקום
מקום	מקום	מקום	מקום

נעור לל נקודות
הפמה ככל הנקודות

תקלט

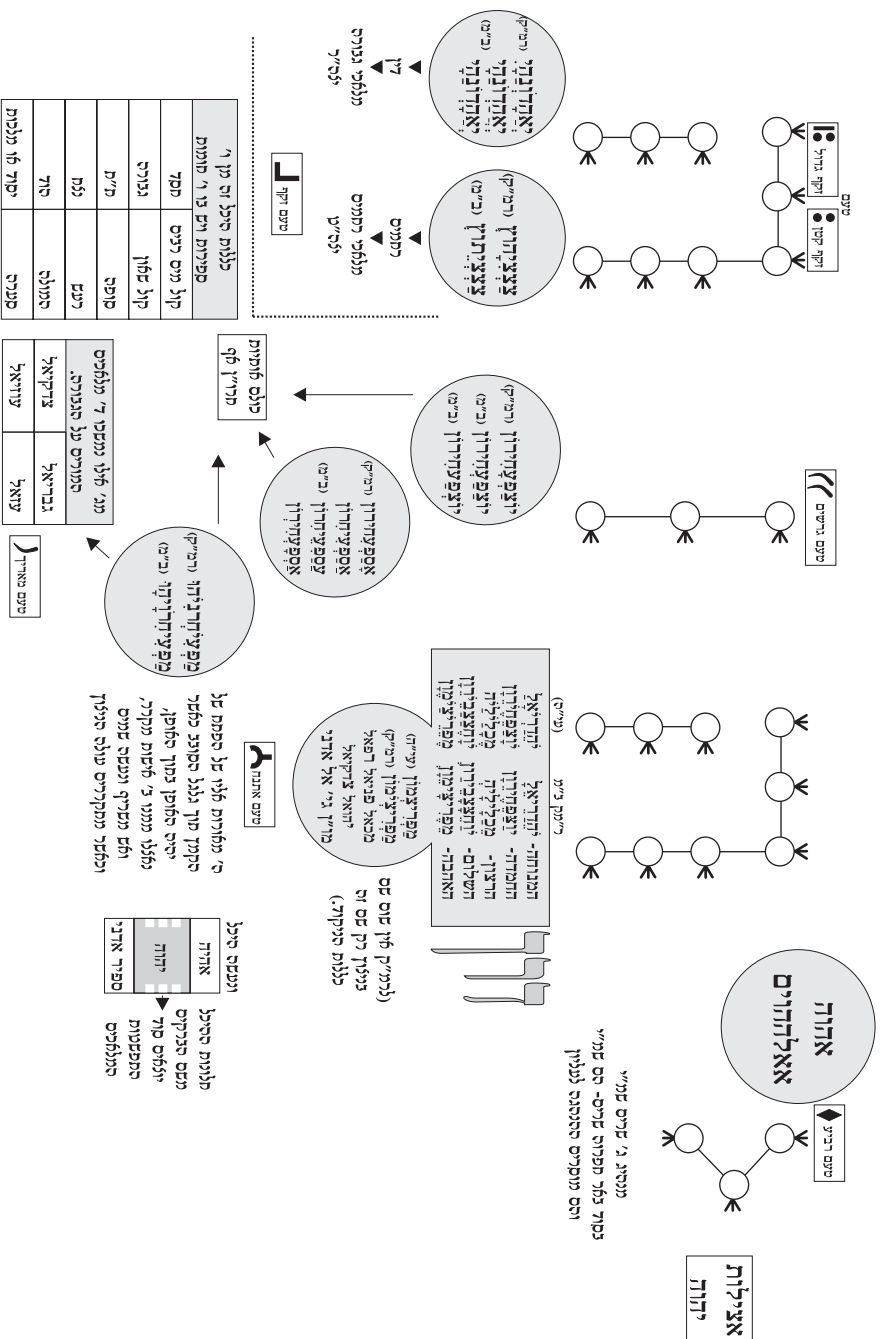
ניקוד השמיני בינה דבריא

הנקרא "אבן הטורים והשגחה"

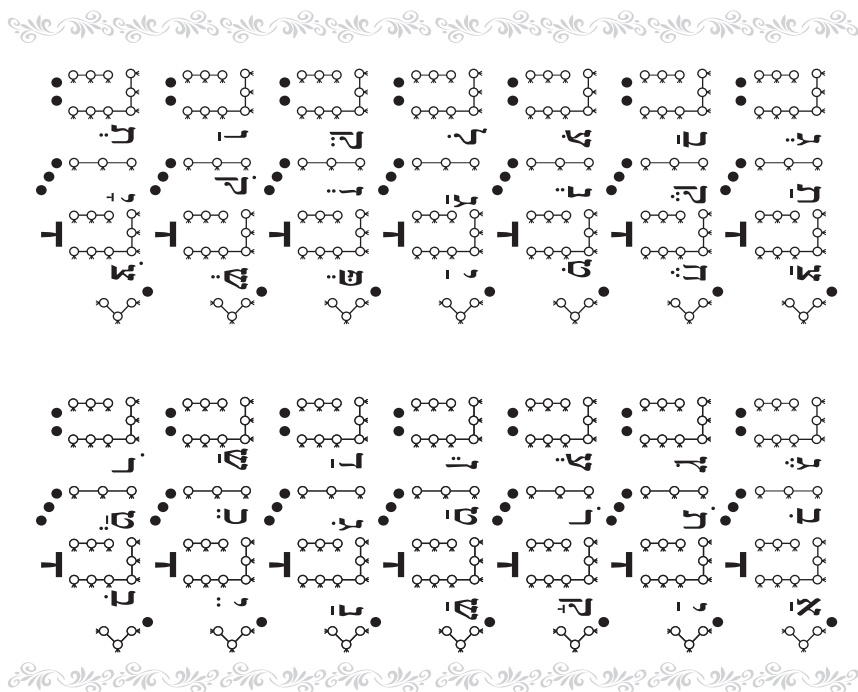
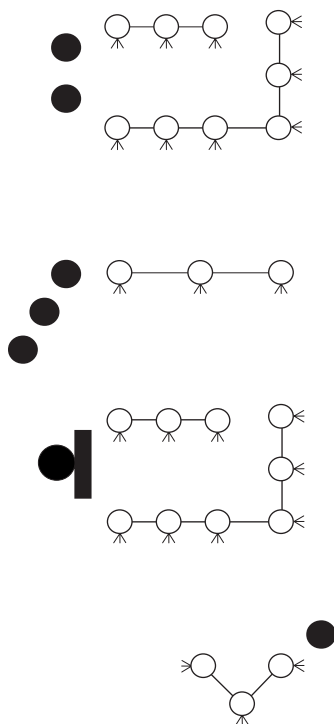
א. ב. ג. ד. ה. ו. ז. ח. ט. י. יא. יב. יג. יד. יה. יז. יח. יט. כ. כא. כב. כג. כד. כה. כו. כז. כח. כט. ל. לא. לב. לד. לה. לו. לז. לח. לט. מ. מא. מב. מג. מד. מה. מו. מז. מח. מט. נ. נא. נב. נג. נד. נה. נו. נז. נח. נט. ס. סא. סב. סג. סד. סה. סו. סז. סח. סט. ע. עא. עב. עג. עד. עה. עו. עז. עח. עט. פ. פא. פב. פג. פד. פה. פו. פז. פח.פט. צ. צא. צב. צג. צד. צה. צו. צז. צח. צט. ק. קא. קב. קג. קד. קה. קו. קז. קח. קט. ר. רא. רב. רג. רד. רה. רו. רז. רח. רט. ש. שא. שב. שג. שד. שה. שו. שז. שח. שט. ת. תא. תב. תג. תד. תה. תו. תז. תח. תט. י. יא. יב. יג. יד. יה. יז. יח. יט. כ. כא. כב. כג. כד. כה. כו. כז. כח. כט. ל. לא. לב. לד. לה. לו. לז. לח. לט. מ. מא. מב. מג. מד. מה. מו. מז. מח. מט. נ. נא. נב. נג. נד. נה. נו. נז. נח. נט. ס. סא. סב. סג. סד. סה. סו. סז. סח. סט. ע. עא. עב. עג. עד. עה. עו. עז. עח. עט. פ. פא. פב. פג. פד. פה. פו. פז. פח. פט. צ. צא. צב. צג. צד. צה. צו. צז. צח. צט. ק. קא. קב. קג. קד. קה. קו. קז. קח. קט. ר. רא. רב. רג. רד. רה. רו. רז. רח. רט. ש. שא. שב. שג. שד. שה. שו. שז. שח. שט. ת. תא. תב. תג. תד. תה. תו. תז. תח. תט.

תקמ

ניקוד התשיעי: חכמה דבריא הנקרא "ניקוד מובהר המדרגות"

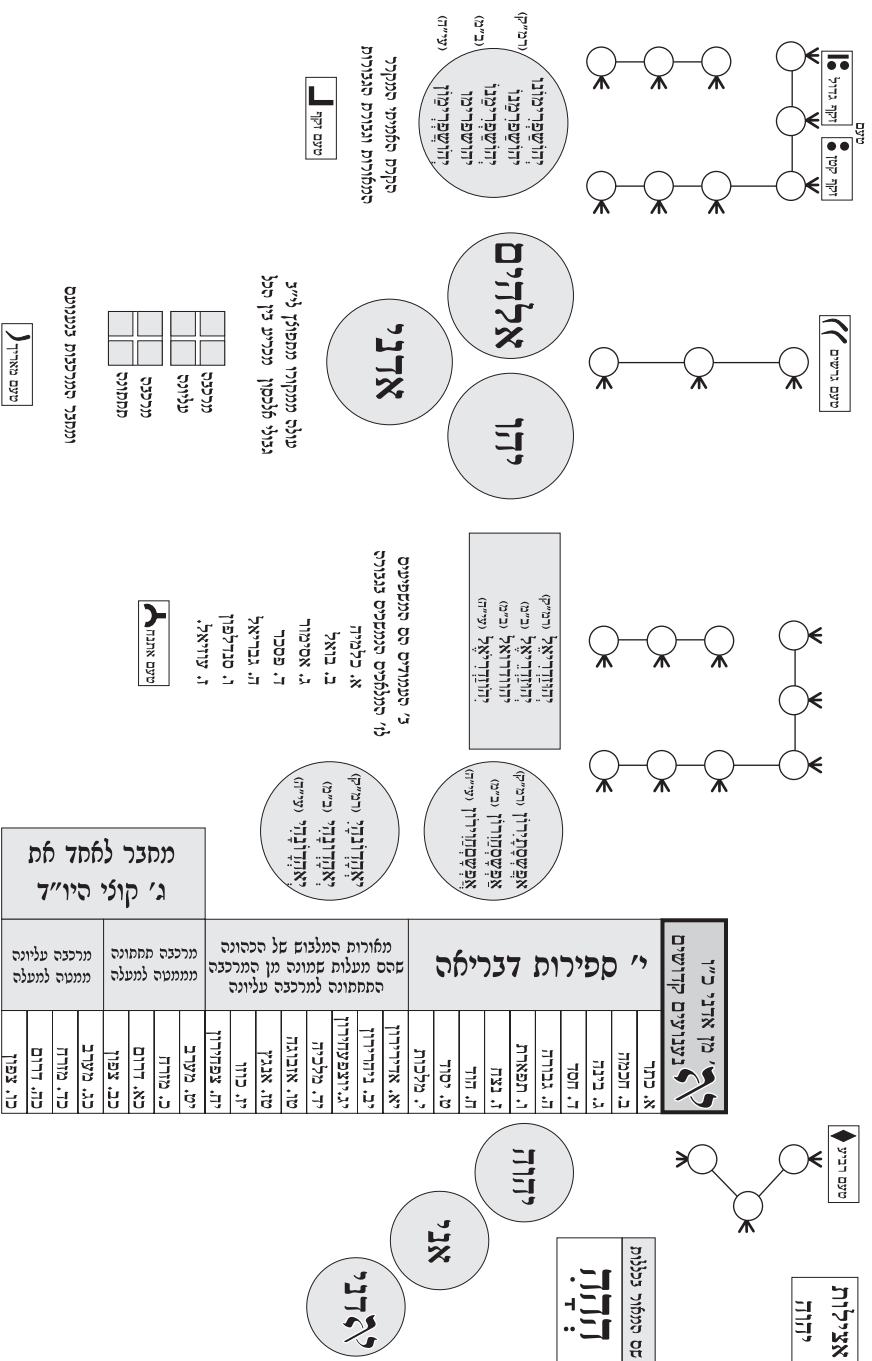
תקמא

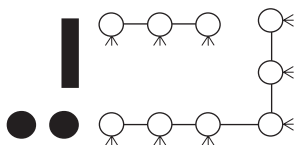
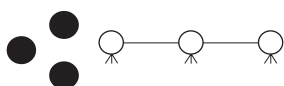
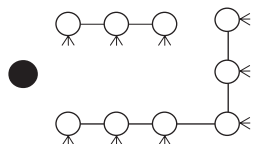
ניקוד התשיעי חכמה דבריא
הנקרא "מובחר המדגות"

תקמב

ניקוד העשירי כתר דבריא "ניקוד המקדש"

תקמג

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט	ל	לא	לב	לג	לד	לה	לו	לז	לח	לט	מ	מא	מב	מג	מד	מה	מו	מז	מח	מט	נ	נא	נב	נג	נד	נה	נו	נז	נח	נט	ס	סא	סב	סג	סד	סה	סו	סז	סח	סט	ע	עא	עב	עג	עד	עה	עו	עז	עח	עט	פ	פא	פב	פג	פד	פה	פו	פז	פח	פט	צ	צא	צב	צג	צד	צה	צו	צז	צח	צט	ק	קא	קב	קג	קד	קה	קו	קז	קח	קט	ר	רא	רב	רג	רד	רה	רו	רז	רח	רט	ש	שא	שב	שג	שד	שה	שו	שז	שח	שט	ת	תא	תב	תג	תד	תה	תו	תז	תח	תט	י	יא	יב	יג	יד	טו	טז	יז	יח	יט	כ	כא	כב	כג	כד	כה	כו	כז	כח	כט	ל	לא	לב	לג	לד	לה	לו	לז	לח	לט	מ	מא	מב	מג	מד	מה	מו	מז	מח	מט	נ	נא	נב	נג	נד	נה	נו	נז	נח	נט	ס	סא	סב	סג	סד	סה	סו	סז	סח	סט	ע	עא	עב	עג	עד	עה	עו	עז	עח	עט	פ	פא	פב	פג	פד	פה	פו	פז	פח	פט	צ	צא	צב	צג	צד	צה	צו	צז	צח	צט	ק	קא	קב	קג	קד	קה	קו	קז	קח	קט	ר	רא	רב	רג	רד	רה	רו	רז	רח	רט	ש	שא	שב	שג	שד	שה	שו	שז	שח	שט	ת	תא	תב	תג	תד	תה	תו	תז	תח	תט

ניקוד העשרי כתר דבריא
הנקרא "ניקוד המקודש"

